

Ikenkitsayetiri chariniite

Literatura-Ashaninka

VI
Ciclo

PERÚ

Ministerio
de Educación

La ciudadana y el ciudadano que queremos

Desarrolla procesos
autónomos de aprendizaje.

Se reconoce como
persona valiosa y se
identifica con su
cultura en diferentes
contextos.

Gestiona
proyectos de
manera ética.

Propicia la vida
en democracia
comprendiendo los
procesos históricos
y sociales.

Interpreta la
realidad y toma
decisiones con
conocimientos
matemáticos.

Indaga y comprende
el mundo natural y
artificial utilizando
conocimientos
científicos en diálogo
con saberes locales.

Perfil de egreso

Se comunica en su
lengua materna,
en castellano como
segunda lengua y
en inglés como
lengua extranjera.

Aprovecha
responsablemente
las tecnologías.

Comprende y
aprecia la dimensión
espiritual y religiosa.

Aprecia manifestaciones
artístico-culturales y crea
proyectos de arte.

Practica una vida
activa y saludable.

Currículo
Nacional

Ikenkitsayetiri chariniite

VI

Ciclo

Ministerio de Educación

Dirección General de Educación Básica Alternativa, Intercultural Bilingüe
y de Servicios Educativos en el Ámbito Rural

Dirección de Educación Intercultural Bilingüe

Ikenkitsayetiri chariniite
Literatura-Ashaninka-VI Ciclo

©Ministerio de Educación
Av. De la Arqueología cuadra 2, San Borja
Lima, Perú
Teléfono: 615-5800
www.gob.pe/minedu

Primera edición, 2021
Tiraje: 3520 ejemplares
Impreso en junio 2021

Elaboración de contenido
Daniel Bernales Quillatupa

Revisión de contenido
Daniel Bernales Quillatupa

Asesoría y revisión técnica (Digeibira-DEIB)
Maria Teresa Lavado Y Fernández

Cuidado de edición
Genaro Rodrigo Quintero Bendezú

Diseño y diagramación
Kelly Joanna Santamaría Farro

Ilustraciones
Zoe Sol Ángel L. Ormachea, Archivo Digeibira-DEIB

Impreso en Asociación Editorial Bruño
Av. Alfonso Ugarte 1860, Ate, Lima 03, Perú
RUC: 20100072247

Hecho el Depósito Legal en la Biblioteca Nacional del Perú N.º 2021-06380.

Todos los derechos reservados. Prohibida la reproducción de este libro por cualquier medio, total o parcialmente, sin permiso expreso de los editores.
Impreso en el Perú / *Printed in Peru*

Ñanatinkariitipe:

Oka kenkitsarentsipe irootake akoyetakeri okanta oyotakoyetiri nampitsi ashaninka. Iyotakoyetiro okantakota aakamentsatero apinkatsatero maroni timayetatsiri tomirishiki, nijaki, inkiteki, temakia iri itayetake atiri perani, irootake aakementsatantabakajeitanyari okantyakia asabikajeite kameetsa, atiri impoña tomirishi.

Maroni kenkitsarentsipeika irootake ikenkitsatiri perani achariniite, ikenkitsatiniri ishaninika, okitaitimatakerika, otsitenitanajerika. Eijati ariorika isabikajeiti apa, ina, isha, itomiaayipe yakitsijeitya paamari/pampari, isabikajeiterika antakero ibanko kashiripeiteki, ari inibeperotarori ikenkitsajeitero kantashiyetachari kenkitsarentsi, kempitachari: abishimoyetaantsi, komitarentsi, aamakobentaantsipe, kobintsataantsi, ontyaantsi, pankiriantsi, shimataantsi, pinkatsataantsi irashi atiripe eijati kempoyayetirori tomirishi kempitachari: oitaasato, oitaasati, kiatsi, shiritsi, irampabanto, jeri pashinipe.

Iroñaaka *Dirección de Educación Intercultural Bilingüe* (DEIB) okobakaari ashaninka iyojeitajero iñaanatero iñaane intanakiaro iyotakotajero iyoyetiri ichariniite okantakota inkite, nija, maroni timayetatsiri kipatsiki okantakota perani.

Okantyaatama piñaakero sankenatakoyetainchari jaka pinintasanotanake pisankenatakoyetajero kobityapainchari pintsipatyaari piri, piniro, picharinipe okantya ontimantajari pashini sankenatakojetaantsi tsotyaaperotakotarori kenkitsarentsipe irashi atiri timapaajatsini.

Amenantyary ñanarentsipe

Oinijantakotirori	7	Ashaninka piinkari	105
Piaaka jananeke osheto	11	Ikantakota katsinari	106
Naranti machaapako	15	Ashaninka ipajita mamori	110
Ashaninka jeri sashinti	17	Kireebo yamatabitiri maniti	117
Atotobiiti	20	Oshero ipea maniti	119
Tsompari jeri iraniri iyotsi	25	Tsibaani	125
Yatiribeitani tontori	26	Okantakota parenini	126
Yatiribeitani maniro	31	Okantakota tsamirimentani	127
Ikantakota mashero	35	Ankenkitsatakotero iyantireni	128
Ocheekitantakari kiri	36	Akenkitsatakotero	
Okantakota tsaabaarini	44	pakitsapankoni	129
Añaabenteri tisoni	45	Yatiribeitani chamanto	138
Atiribeitani inkani jeri maniti	49	Maranke ipea chenkor	141
Ishiriatakaero ashaninka ijina	52	Okantakota otikaroni	142
okantakota nijaateni kemariaki	66	Añaabentakotero shintori	146
Tsompari jeri iraniri parari	71	Añaabentakotero shintori	147
Maniti isaikiro payantiniro	73	Saanta ipea kemari	150
Añaabentakotero shintori	75	Ikonijatantakari tyaapa	154
Kobari manintaari	85	Yotane ashaninka	
Impokiro atiri perani	98	okonijatantakari kacharontsi	156
Eentsi aroshi	102	Ikonijatantakari tsiyomentotsi	158

Oinijantakotirori

Akenkishiriakotanakiarorika iyotane achariniite omapero iroperoti, antaro iyotane oshiaro inkite, eiro akantiro amonkarateniri, kantimaitacha te osankinatakoyetya, perani te iyote isankinajeite, irootake opiayetantakari yotanetaantsi irashi asháninka.

Iyotakoyetiro timayetatsiri nijaake, tomirishiki/antamike, inkiteki, tampiaaki, otishikipe, impiritakipe, iñeetiri, ejati kari iñeetiri, kempitachari: maninkariite, oitaasato, aminayetiriri, kimpoyayetiriri piratsipe/piratsipaye, tsimeripaye, shimape/shimapaye, kantashiyetachari tsoirokipe/tsoirokiyetatsiri, maroni, maroni. Iriitake ashaninkatsori, irootake apinkatsatantyariri, akempoyayetantyaarori maroni akantakoyetakirika.

Maroni, añayetiri iroñaka kipatsikia te oshiyajiaro okimeta perani/pairani. Pairani, ikanti achariniite, maroni otimayeti oshintinka iñaane, irotake ipiayetantariri atiri. Ikimetatya, Nabireri/Abireri iriitake piaperotantatsiri, atiri ipiakeri koshiripe, inchatopee, shimape, impokirope, marone añayetiri iroñaka. Imatanaka pashini ashaninka irayetirori kamarampe, nato, ametakotanakeriri iñaayetiri koñaaroini maninkariite, oitaasati eejati nijaabiri. Iyometaanakiri ikarajeiti ishaninkatabaka, kempitachari itomepe, ishintopee, maroni itsipajeitari.

Iroñaka kiribirokika ari osankenatakoyeta aparopayeni kantashiyetachari kinkitsarentsipe/kenkitsarentsipaye. Timayetatsi osheki ayotakoyetajeri, irootake nokobantari pintanakiaro piyotakoyitero aririka piñanatakero kiribiroka, impoña pojatanakero paakoyetajero kantashiyetanaichari iyotane achariniite aririka pisampikobiyentanakero, onkantya aakoyetaje osheki iyotakoyetajiri jananekipe/eentsipaye, ajokanajeri/ookanajeri aririka aapake kamanetaantsi.

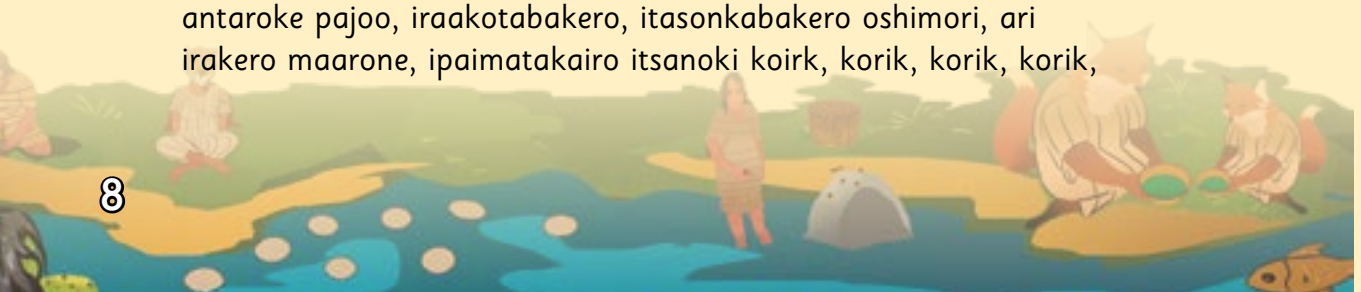
Jananeki ipiyeetakeri Tsirarato

Ikantaiti pairani, “tsirarato/tsiyarato iribetaka jananeki miriti, tekatsite iriri. Iriniro osheki entari/onintiri, opaitakeri “tsiyarato”.

Temakia apintira inati, te onkisaniiinteri, oshinitiri irantayetiro maroni ikoayetiri iranteri pankotsiki. Okanti iriniro: –Aririka nokisakeri notome, ari ijatake pashiniki nampitsi, eiro ipiyaja, eiro niñaajeri, janikakia notsipaantajiari, iro kobachari isaikabaishityata.

Aririka isabike/isaike pankotsiki, eiro isaiki kameetsa, osheki yaminayeti otsibooteiki, oyantiriki, obachakanakiteki, irinero, irisaro, maarone ibaniiyetinero menkotsiki, eiro itetayetanajero, ooka/ojoka poroke mamentotsiki. Arika iñake kametsamotiriri, ari iranake/yaanakero iñatsabaitantyari intsipayetyari itsimamintsaripe. Eirorika iñe ikobayetiri ashiyetari irisaro, iriniro, jatake pashiniki pankotsinintsike ari iramenayetapakero jaokarika obayetiro otsiboote, oyantiri ashitarori obanko. Ari inkantero, yaayitakero marone timayetatsiri, intane yayetiro iñaakametsatiri, yookaporokibaitanakero pashini tetayetachari. Te opomerintsitya ikiantyari pankotsinintsiki temakia te irantaperobaite, orijane okanta ibatsa eijati te itenabaite yantetantyarori pankotsi onkantya ikeantyaari. Kisajeitaka ashiyetarori ibanko temakia te iyotajeite jaanika kiatsiri ibankoki okaarantabaitiriri, temakia maroni ijajeiti obantsiki, tekatsi saikanaintsini.

Abisake osheki osarentsi, oñajeitatiri iraretaka/yareetaka, Abireri ikiakeri/ikijakeri icharini, iramatsaitaka, ikijakero/ikiaakero antaro itsarate, nampitsiki isaikajeitira ipiyojeita ashaninka. Ari yamenamintsajeitabakeri, soririririri, soririririri, te iñapintaiteiri atiritatsiri. Te iyojeite iriitake piantatsiri, ari ikiaapake ibankoke Tsirarato. Ibetsatapakaro kooya, ari okantabakeri yabisapajeita, imakoriabaitapajeta. Shintsipaiteni otsikaatabakeniri oshinkiate kachojaperotaintsiri, opakotakeri antaroke pajoo, irakotabakero, itasonkabakero oshimori, ari irakero maarone, ipaimatakauro itsanoki koirk, korik, korik, korik,

itsaatakero, yatairiamaitaro taaaararararara. Ari inariaanaka maamentotsiki, shinkitanaka, maankake irojati yaretanpaaja Tsirarato ijayeti pankotsinentsiki. Yamenake/iramenake iñatiro itsarate Nabireri isatekakero tinkamentsiki, akotanake, ipasakero, yamenitiniri maroni itetayetiri ayoompari, kamtimaitacha iñabeyatakari Nabireri eentsika, okantabetaka imaperotakiti.

Itinanaja Abireri, ikanti: –“Noyotake, timatsi amenabaitaintsiri notsarateki, te ankoberi kantabeitachari atiri, impeeyata iroñaka tsimerijaneki” itsonkanaka iñaabaiti Nabireri, añatiri janeneki Tsirarato ipiánaka tsimeri: Imaatsara piánaka ishibanki, otsonkanakeri ibiti kamarari maroni ibatsakijati, ikinanake yaranake inchatoshiki. Ari aminamintsatanakeri iriniro soriririririririririririri, tekatsi okantanake, otsarobanakera. Piaperotanaka tsimeri apintite otome, pajitachari iroñaka tsirarato, irojati iroñaaka. Irootake añantariri iroñaaka ikiayeti pankotsike iraayetiro iñayetiri irantantyaari imaoshi/imaboshi
Itinanaja Abireri, ikianajero/ikijanajero itsarate, icharini, jataje, te ayote jaoka ijate. Ari okarati.

Ebankari saari

Ikanti charini ikenkitsakanaa, timatsi apani ebankari poñaachari Oventeniki, iriperaanti ebankari, kamentsaboro, kitamarobatsari, iishi opotsoyeta kitamaro impoña potsitari, okanta tsobakita ikiriki, orijani iito, iraniiterika kantaperoitaka yanibaiti, tsaantena, tsaantena, tsaantena. Irika, yareetaka pareniki.

Maroni tsinane ebankarope parenisato onintajeitabakeri, temakia te oñapinteri kantabaitachari ebankari. Okisanintabakajeitanaka, te aminabakajeitanajia kametsa, okisakotari ebankari keshisati. Iñajeitakerora okisbajeitaka tsinanipe, ikenkishirianaka, ikanti: iNojinantatyeyataima apaane tsinane, okisabakajeitajakari!

Yooyakiro otsitenitanake, yaanake ichakopitepe/ichakopitepaye, shitobanake, jatake ikomentsaatya. Kantimaitacha tekatsi yotatsine

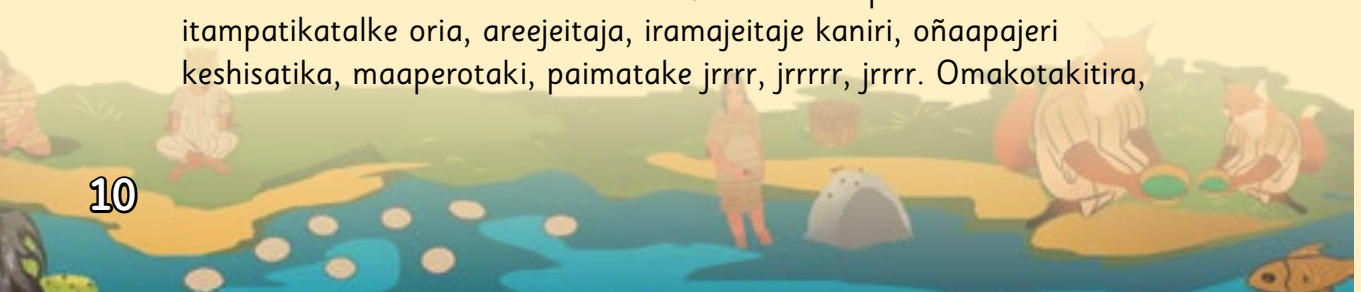
jaoka ikinanake. Iro okitaitimatake, pokaje, yamaje ikantiri tsimeri: ibityaayetakeri, yookayetakiniri iitipe, iitope, impoña isheetope. Apatiro Yabisakaapajeri imañanikiini obankoki inintane, ipapaajero ikantiri iyomentsane. Shintsipaitei/tsaankini otinaanaka ebankora okatyokayitabake pashini onkotsitabake obajeitamanajeari okitaiperotanakirika. Okajemakeri/okaimakeri iroñaka maroni oshaninka saikatsiri obankoke: ipimpokanake/katanake apaa, inaa, aari, eentyo, aapi, ishaa, tsame abamanajia kaniriii. Ari isabikajeite/isaikajeite irampotoijeitya shitashintsiki/tsiperiki yobajeitamanaji. Ari ikanta asháninka perani, te imashitsatabakaiya. Osampibetaro oshinto: –Noshintoo, ¿jaoka paakerika/paakeriri? Kantimaitacha oshinto te oninte onkamante, okishirokari iniro. Okimesantiri ikantakirori onintane.

Kimoshiri ikantajeta yobajeitamanaja, pashini ikanti: iEh poshinibeeeee kentsori! Pashini okantanake, iiaribeeeee, obakera nokimajeri iyaake tsamiriii!!

Ari ikantapinitatya ebankarika ijati tsiteni ikobintsaata, te ininte itsipaantaityari, ikanti: Eiro nayempi, intaina/areji nojati nokobintsaata.

Abisake osheki osarentsi, pokamanaje obankoke inintane, shintsipaine okantanake ebankaro: iinaa jerika shirampari opapintanari poshiniri, ari naakeri!!! Akitanaka iniro: –iJe ari, kametsatake, payeri! Kimoshiri ikantanaka ebankarika, timaki ijina/iina parenisato. Iro kantacha, pashini ikantashita te ishiari atiriperori, kitaite intane imaaye, otsiteniityanakirika obakera itinaanake ijate tomirishiki ikobintsaatya. Ikobabityaarika irapatyeyari iraniri, ijinatsoripe, shintsipaite ijajeitanake, shitiitaki ichempatari, tekatsi amabiteroni ishitinka. Aijati ijina okimainketari, kantimaitacha tekatsi okanteri, okenkishirianaka: –Nobashikirekari, tema ariorika nobashikiakire, ari ijatake ipoñaanta, tekatsi jatajatsini ikobentsaatya.

Okantabetaro oshinto: –iNoshinto, pikantajaiteri notiniri inkaatyata, eiro akanti antsipatyaari akenkitsabajete, abajeitya, osheki ishititi! Otsonka oñabaiti iniro, jatajeitake maaroitene obaatsiki ajeite kaniri, kantimaitacha ebankarika saikanake/sabikanake pankotsiki. Iro itampatikatalke oria, areejeitaja, iramajeitaje kaniri, oñaapajeri keshisatika, maaperotaki, paimatake jrurr, jrurr, jrurr. Omakotakitira,

kisanaka kooya, okaimakotapaakeri otiniri: –iPintinaye, tema
pamasabite, pinkaataite, irootake pishititantakari, pikimetakari saari/sagari!
Ikimabake ikantaitakeri saari, mitaanaka ikinanake tomirishiki, ikajemanake:
iTsik, tsik, tsik, tsik, tsik, añaatiro ijina iroori oijatanakeri ojime,
okajemanake: tsik, tsik, tsik, tsik, tsik, piaperojeitanaka saari, irojati
iroñaka. Saari shitirini iketsi.

Piaaka jananeki osheto

Timatsi pairani aparoni eentsi/jananeki kaari kemisanterini iriri,
iriniro paitarika ikantabityaari. Osheki ibashikiakeri ashitariri, te
iyote ikimesante. Aririka iñayitero inchatoshi, intsipashi, antiitanake,
iratsamankiyetya ojempikipe, kantimaitacha te imparianite.
Okantabityaari iriniro: –Eiro pantiri, pipariikari, kantimaitacha te
ikemisantanite, irootake ikisakantarori iriniro. Ishirontakaantyarori iriniro
iñakerorika okisaniintiri, osheki ikantabaishita.

Okitaitamanje, ikinkitsabaitaiyeni iriri impoña iriniro, ikanti: Yooriatye
kametsa, iroñaka nootero/nontairo nobane, eiro pishinitairi atomi
yoiyatena, paminaperotatyeeeri. Imanapitsabitanakari itomi, yaanake
itsiyaropate, itetanake itsarateki iyokani, ibanki sankati, jatake ibaniki.
Ari yamonkobaitapake yoyaantyarori osaabanentanake kajarashipe.
Ikimabakero tampia, sapepepepepepepepe, ari ikatiyanaka ikinanake
otsapiki itobane itairi. Ipiyotake kajarashi itsipatakeri ibanki sankati,
itasonkakero ari omoirianake moiririririririri. Ikantarika itomi
iñaantakarori omoiriake paamari obaantsiki, jatanake ishiyanaka,
ikatiyapaaka tonkaariki inibetaro iñaatsatyaaro kachaari poñaachari
otaapiki. Morikake iroñaka itaane iriri tetetetetetetetetetete,
paimatanake inchatope taayetanaincari, tak, tak, tak, tak, otinaanaka
antaro omorekane, omoirianake kisaari, kitamarori, irotake inibetari itomi.

Ari inoshikashitaro eentsika okaakiji/kempejiki ikoi iñeero paita
paimayetatsiri. Aribetaka iñaatsataro, ikomenkaro kachaari poñaachari
otaapiki. Okaakitake iroñaka omorikane paamari, irootake iroñaka

ipiyabetanaja iñaatsatyaro kachaari, otinaanaka antaro omorikani paamari otaakiniri maroni iishi, ishimpityooki, maroni iboro, okachaatakiniri maroni ibatsa, kisaatepokini.

Yaribetaja ibankoki, iñiitabajeri kisaapompoina, tekaatsitake iishi, ishimpityooki, kisaachempikitake. Ishitakobetajara te iroperotaje iboro, ampitsanaraakitaka, kisaanarake. Kantimaitacha te yojokiro ikantaperobaishita, ejati yanteeyitiro inchatope, ari ikoirori iñaatstaya.

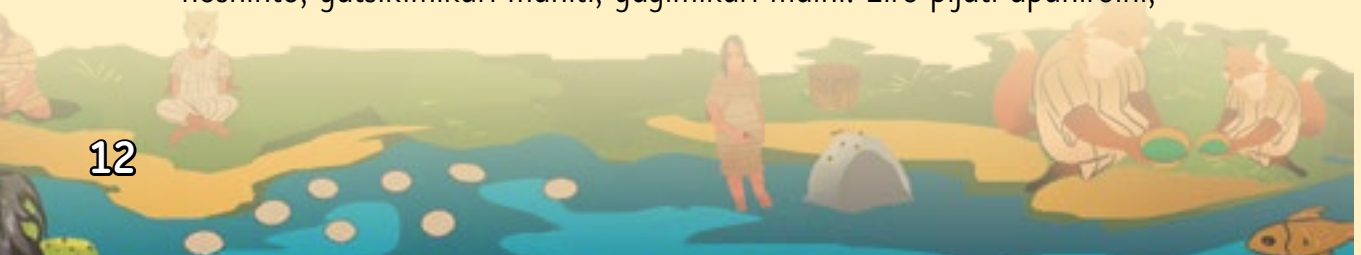
Abisake osheki osarentsi, añaatiri yareetaka Abireri ikiaakeri icharini, iñaapakeri jananekira yatsoti, iranteebaiti intsipamashiki, isampitiri icharini: –Charini ċJaoka ipajitari antebetatsirira?, yapiitajeri isampitiri, irojati isamkaantakari icharini, ikantanake: –Iriitaketaima koshiri.

Piaperotanaka koshiri, jati, ikinanake inchatomashi, kajimapaake ijoa, joa, joa, joa, joa! piaperotaka koshiri, irojati iroñaaka añaantariri kobenka iboro kisaacheempena.

Maini iinantaro/ijinantaro ashaninka

lkenkitsatakaana charini ikantakota maini iinantaro ashaninka, okanti jaka: Timatsi apaani ashitaanitachari manintaaro otsipataro apinto ishinto, osaiki/osabiki niyanke tomirimashiki/antamishiki, iro antayetiro obaantsi ejati osheki obanarontsi opankeyetiri, kempitachari: Kaniri, kantashiyetachari machaakipe, pitoka, maona, shanko, payantipe/pariantipaye, tsanaro, tinkotsi, koriti, tsikana/tsitikana, shoñaki, potsoti, mayonkona, oberaantapakarori tibana okinamashitakebeeee, pochainkatake obaniki, tekatsi kobityemotyaaroni, kimoshiri okanta osabiki otsipataro oshinto obakera ebankarotapaintsiri.

Arirka ojate obaniki te ookabakaiya, apiteroite ojajeeti, otsarobakari maniti, maranke jeri irika maini. Oparenkatamanaje, ishinto okantiro oniro: –“Inaa, nonibeetaka nantsote tibana, noshiritaro okanta okasankatirankibee, osheki opochati”. Akanakero oniro: –!Eiro pijati noshinto, yatsikimikari maniti, yayimikari maini! Eiro pijati apaniroini,

ajate osaitekera, iroñaka tsame ajate aakite kaniri, antantyaari pearentsi irire kitaiterikipe” okantanaje ishinto: –Teetyame inaa, te namabetapaajero nonibero. Ari okisanaka. Okantabetakaro iniro: –Noshinto, tsame aakite kaniri, ari okinanake okianakero oyantir, jatake obaniki opankitironta oyaniri.

Oyaakotakero iniro ojaperonintanake, ari okatiyanaka aake oyantiri, impoña sabiri, shiyanaka okinanake tibanamashiki. Intapaakaro otsotapaake antaro pe tibana, tsori, tsori, tsori, tsori, tsori, ari onimotanakero. Oñaatiro omenkoreetyaperotapake, okantashiriti: nanajeniroota iroori inaa, tibana otsotabajeri, okishinakari. Ari okinanake shintsipaiteni aniiti amenayetiro tibana irakaintsiri, ari okitoriayetiro, ketori, ketori, ketori, otetati oyantiriki, irojati ojaikitantaka.

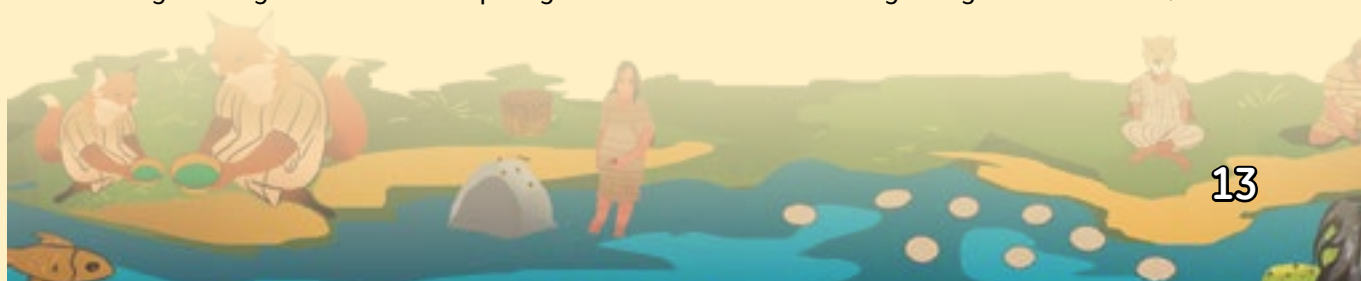
Otinaakotanakero jataje okinanake aotsikii. Ari niyanke aotsi/abotsi okimati otenatake oyantiri, obaniriakotakero omakoriantabakiari kapichaji, oñaatiri antari maini/meni. Otsarobanake antaro, okobi oshiyanakimi, yajirikabakero maini, ishepik! Ookakotanakiro otibanate, jati ikianakero maini. Ikinakanakero tomirishiki, yanankoriayetanakero nijaatenipe, otishipe irojati iranteetakaanakaro antaroki imperita, ari otimiri antaro omoro, ikiakapakero, yojokapaintiro intsompai, ipiyaja itinaapakero antaro mapisheranta, ititakero omoro, oshitobikari ebankaro asháninka.

Aribetaja iniro pankotsiki, te oñaapajero, okajemabetaro: iNoshintoooooo! iNoshintoooooo! iJaka pikinakekaaaaa! iAriitajanaaaa!

Tekatsi akatsini, okanta, okanta, sheetyakotanake, te añaajero oshinto.

Okitaitamanaje, ojatake otibanamashiteki ari oñaapajero niyanke aotsi, oyantiri otiyeta tibanape. Ari iraabeita, oshiritakotaro apintote ishinto. Okanti okenkishiriabeta: Paitaratya antakerori noshinto, tekatsi nontsipatajia iroñaaka.

Iroñaka oka ebankaro, ejatita antaro obashiritaka, osabiki intsompaiki apaniro, te ishinitairo maini anibeite, iriitake apaniro shitobatsi yaminayeti obanarontsipe oyaari ebankaro. Intaane yamayetiniro: tsinaa,

kamona, tsiyaro. Yareetapajiarika impapajero, ikantero: –Jeroka kooya, poya, eiro pibashiribeita, pojokiitakari. Iro iyoshaaka yamayetiniro kamona, yaashiriakakero, irootake okantantakariri: Nokoi pamakena kaniri, payanti, tibana, shanko, nokobityaakiro obanarontsi timatsiri nobankoki. Ari ikantakero, yamayetakiniro okarati okobakotakeriri.

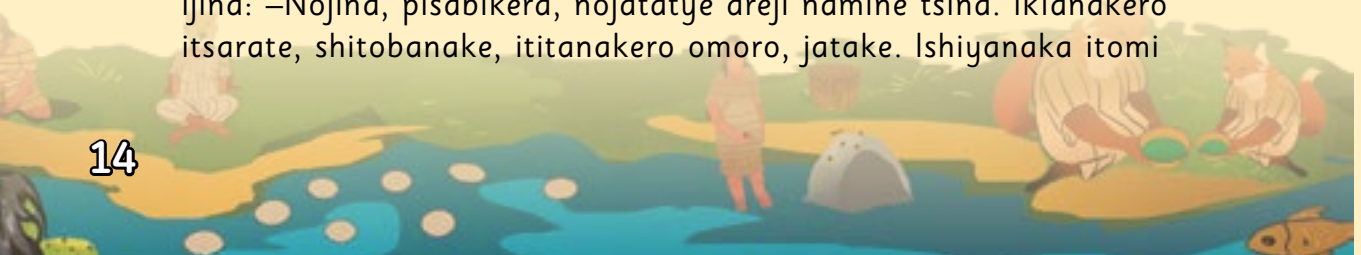
Abisake osheki osarentsi, ijinantakaro, itimakakero aparoni jananeke shirampari. Obakera itimapaake, oñakeri otomí batsanti, osheki otimantayetari ibiti maroni ibatsaki. Osheki inibetaro tsina, kamona, pashinipe obanarontsi te inkoye iroyaaro. Shintsipaiteni ikimotatanake, iriitake oisantirori iriniro aririka irijate iriri iramine obanarontsipe.

Aririka osabike ontsipatyari otomí ari okinkitsatakairi okantabaita obanko, iniro, obanarontsipe timayetaatsiri obaniki iniro. Te omanakotajia obashiritakotaro iniro, iyotakotakero eijati otome, irootake ikantatarori: –“Inaa, eiro pibashirita, aririka nataritake ari ajataite añakitero isha”. Eirorika iñeri iriri, osheki iñaantaro ishirinkiro mapisheronta titirori omoro. Okantabeta irijanikiti osheki ishintsinka.

Ipokajerika iriri, iñapajero mapisheronta oshirinkaka kapichaje, irootake isampitantarori ijina: ¿Janika antamintsatirori ashitakorontsi? Akanakeri: –Tanetya, tekatsi antamintsateroni. Iyoshiribetaka, ikoati oshiyaje ijina, ojataje iniroki. Aikiro ijatati irantaperoti itomi maini, eijati oshitobayetantakari ibiti inejiki, itapiiki, ishempaki, eijati irakosampikipe.

Iñaakero iniro te onimotajero, osheki obashiribeita, irabeita, te onkobaje obayetyaaro yamayetiri iriri. Aririka ijate iriri iramine obanarontsi ari iñashintsitarori antaro mapi ashitirori omoro. Ikantiro, irojati iñantakaro te ontemotajeri ishebatantyaarori mapisheronta. Ikantiro iroñaka irininiro: –“Inaa, ariorika ijatanaje apaatani apa tomirishiki, tsame ashitobi, ajate añajatero isha” Ari akanakeri iriniro: –Eiro notomi, aririka iñakai pirii ari irobakai, te noninte ibimi pirii, airo ashitobi, ari nokamajeri jaka. Ikantanajero otome: –“Eiro inaa, noyoti jaoka akenanake, timatsi pashini aotsi/abotsi”. Ari akanajeri iriniro: –“Aritaima notome”.

Yaminakero maini iro otsonkatajia kamona yobayetari, ikantiro ijina: –Nojina, pisabikera, nojatatyé areji namine tsina. Ikianakero itsarate, shitobanake, ititanakero omoro, jatake. Ishiyanaka itomi

iramenakotiri jaokarika ikinanake, soririririririri, ikanta, ikanta, te
añaabajeri, piaperotanaka. Ipiapaja irijane maini, ikantiro iriniro:
–Inaa, kaate, pishitobi, tsame ajate añaaajatero isha. Ishibatakero
iroñaka antaro mapisheronta, shitobake iriniro, ishirinkajero
mapisheronta, ititanajero kametsa omoro.

Jibatanake mainijaniji, ikantiro iriniro: –Inaa, pishintsite, poi jatena,
psishintsite, ari ikantaiyanakane, ishiya, ishiya, ishiya, sheetyakotanake,
iro otsiteninkatanake obakera yarejeitaka obankoki irisaro, ikiajeitapake
ajeitakeri imakori. Aminake irisaro oyotabajero oshinto, okajemanake:
–iNoshintooooooooo, ariitaame, nokobityaakempieeeee!!!!!!! Irojati
abitsanotakero ishinto, iraajeitaka. Okantiro piraaje pearentsi, pobapajia
kaniri, jerika poshiniri, ari obajeita, tsitenitanake. Te iñaaajero ojime.

Okitaitamanaje, aminamanajeri osari, oñaatiri otsonkatakeri ibiti,
osaabatashitakeri nijaa, obitiriyajetajeniri ibiti, ikimetanjari atiriperori.
Antaro okimoshiritaje oniro, oñabajero opokaje oshinto, eijati timaje osari.
Ari okantari kenkitsarentsi.

Naranti machaapako

Akenkitstakoteri aparoni ebankari antabeirianti, pankerianti,
shiritsaanti, ananinkinkari, kari saikashitachani pankotsiki. Antaro
iimoshirinkiri ashitariri, eijati irirentipe, iritsirope, irisaro, icharini, maroni
sabikajeitatsiri ibankoki. Ebankarika osheki ipankinitiro machaakiperori
itobakoyeetiri, irootake ibakaariri maroni ishaninka.

Ari ikantatya maroni osarentsikipe, iyotajerorika irotaintsi intanajiaro
okiarontsitaje, jatake tomirishiki iramine jaokarika ipankitajero
imachaakite. Intanakiaro ipesashiti, impoña itsonkatakeorika,
irokaiketakero machaakiperori, imachaakite achariniite. Impoña
inchakiyetakero inchatope, intyaayetakero maroni inchatope,
yooyakotakero oshiokayetake, onkitsotake, obanayetakia impojje
intsatyaakoyetero ikotsiteri yobajeityari.

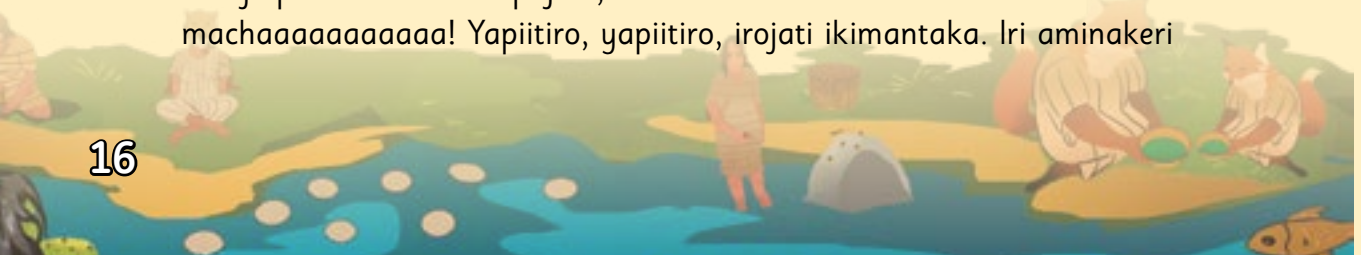
Irika ebankarika yantabaiti apaniro, te intsipayetyaari atiripe ariorika yantabaite, osheki ipashibenta. Aririka ibajeitya ibankoki, isabikashitya intyaatini, te intsipayetyari atiripe.

Iro irantariperotake, onintakeri tsinane kameetsanto, temakia irika shirampari iriperori pankirianti. Irabakajeitaka, iraanakero niyanki tomirishiki, ari isabikakairori. Irantapake antaro irobane, ibintake iyaniri, ipankiyetake kantashiyetachari obanarontsipe iñaashitakaarokari ijina. Antaro okimoshiribentakiri ojime, irootake okobantakari aanakeri obankoki oñaajateri maroni oshaninkape. Te ininte ijaate, ikantiro: –Pijate abiro, paankinero piniro machaaki, jero pashini obanarontsipe. Ari onintakabetariri ayeri kantimaitacha te inkobanite.

Irokia opiyaja ijina, yojjayetakero maroni oshaninka, kempitachari: irikokunkiri, iairo/irayero, iraniripe. Shitsipaiteni okitsibaitapaje ijina machaaki antaroki iyobitite obakabajiariri ojime yaretapajiarika ipoñajia ibaniki. Ishitobapaje ibankoke iñaajiitapatiro oshaninka ijina, ari isateboinatanaka ikinanake intyaatini ari isabikiri. Oyibetaka ijina machaaki, kaniri, te impoke intsipajeityaro. Okajemabetari irayero, irikonkiri, iraniri: –Kate tsame abanajia machaaki, yakanake: –Tekera nontasheete, impoña nobanajia apaatane, pintyaaro pobajeitya.

Ari ikantaitatya maroni kitaietri te inkobe intsipatyaari ishaninkape, irotake ikantantari iraniri: –¿Paita pantiri aní te inkobe intsipatae abajeitya? Nontimashitatyeeri aní, naminireta paita ipashibentantari.

Okitaitamanaje, ibajeitanaka, impoña jatajeitanake ibaniki. Iroñaka manaka tomirishiki, Ikanti: Iroñaaka noñeri paita yantiri aní, paita ipashibentantari. Iñaatiri isopirijero imaatsara, ari yaminabeiti, tekatsi saikanaintsini pankotsiki, katiyanaka ikinanake osaikira antaro kobiti, yashitaripakero, iñatiro osheki machaaki, yaakero pajo ikitake jaiki machaaki. Iñatiri ipaarankanake, antaro ibaante, isokakero machaaki maroni, ikaimamaita: –iNana machaaaaaaaaaaaa! Iniyati. Ikitaje pashini machaki pajoki, itinakotanakerorika kaimanake: iNana machaaaaaaaaaaaa! Yapiitiro, yapiitiro, irojati ikimantaka. Iri aminakeri

iraniri tomirishiki. Ikanti: –Arima ikantabaitari aní, antaro ibaante, irootake ipashibentantari intsipatai abajeitya. Yookanajeri ikinanake ishiyanaja irojati iñajeitapajari ishaninkape obaantsiki. Iñaabajatiri irareetaja. Ari ikinanaki yantabaiti apaniro.

Iro otsiteniityanaje, posatake machaaki, piyojeitapaja paamariki yobajeitantanajiari. Okajemabetari ijina: –Yoraa, kate tsame abanjia kaniri. Te irankeji, irojati yoiyotaka, isateboinataro imaatsara. Iroñaka isamakotakari iraniri ñaakeriri okitaitamanairanke, ikantanake:

–iPiyotakema, kari ikobanta ani intsipajeitae abajeitya maroitene, ipashibentakaatyaro ibaante, ñoñaakeri, antaro okanta ibaante!

Ikimabakerira iraniri ikabiakeri, akematiri: peta, peta, peta, peta, maro, maro, maro, maro, aranake, ikinanake tomirishiki, ari ikaimapake: iNana machaaaaaaaa! iNana machaaaaaaaa! Pianaka **Naranti**, ari ishiyabetari mamaro, antaro ibaante orijani itsoba. Aririka iporatapaje kashiri ari akimiriri ikajemi: iNana machaaaaaaaa! iNana machaaaaaaaa!

Ari okarati iyenkitsani charini.

Ashaninka jeri sashinti

Perani timatsi aparani ashaninka isaikakairo ijina, itomi, irishinto ibaneki ari isaikakairori apaniro, tekachi isaikanampityaari, irointi yantabeeti ibaneki, itsameetakotiro ibankirepe kempetachari: kanirimashi, shinkimashi, parentishi, eiro itashaakantarori ijina jeri itomipe.

Ari ikantapinitatya, itsameeti, ikobintsaata, ishimaata, kitaiterikipe/ kitaiterikipaye, irompa ijina irootake ameniriri eentsitepe osaikakairi, antakaayetiri paitrikape eirokia iperatantaatsi, operatantaatsi, otomipe jeri oshintope.

Ijaterika antamishiki, inkenabeete intani iraanake ichakopite kiriki, kapiromeni, inkashiyakayerine ariirika imontsakiari kemari, maniro, shintori, yoka ashaninkaka eiro ipiyashitanetatsi, ontimatiye iramaje iyentane, iriirika shintori, maniro, meiri paitarikape ikentakari.

Aisati ikempetari ariirika ijate impankoshibeetya, imenkaabetyaarika ontimatiye iraanakero chempokirontsi, tsintakirontsi jero irikiire, iñakerorika ompariikite yobayetari kontsaro, shironi, patsiri/pachiri, shirinti, kontona, jeri charampabati, meka impankoshitakiaro, intsonkakerorika ibankoshi ari inkiashitanakero, iroiyei obarori pariikitaintsiri.

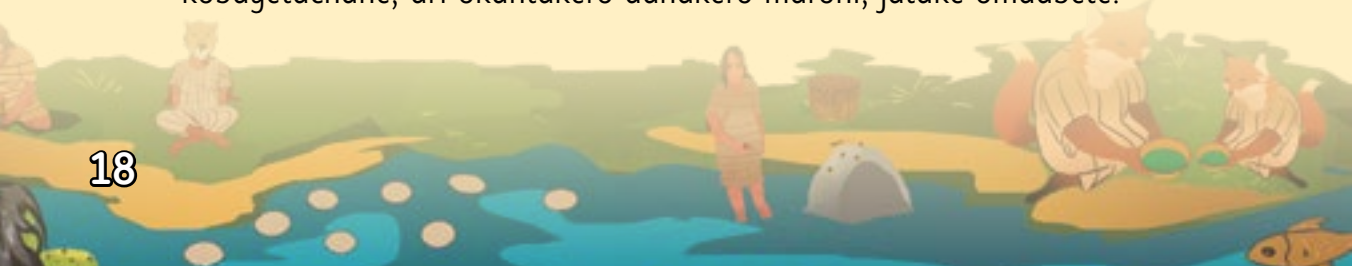
Inkantakotakia irooyeri iroosati inkentantabakia iriirika, kontsaro, shirinti, kontona charampabati, obarorira pariikitaintsirira, meka ijataje ibankoki ishitobanaje ibankoshiki inkenaaitanaje tik, tik, tik iraanajeri ikentayetakeri irareetapajiarika ibankoki iñaabajeririka itomipe iramenabajeneri itsarate iyotantyaari paitarika ikentayetakeri.

Ashaninkaka impakeri meka itsarate itomi ari inkateri: Paanakenero piniro onkotsitabakerita, ari meka iraanakenero iriniro ikentakeri iriri tsimeripe ibankoshiki.

Meka aabakeri ijina iyobintsane ojime ari oshintsitabake onkotsitabakeri, meka osampiteri ojime: –¿Arimeka ikarati pikentabakeri? Yakanakero iriyorri: –Je ari ikarati pokaaintsiri, ipokabetaka pashini iñaapakero nobankoshi, yamani, yameni, ikomitapakaro piyaanaja lntsipate moijanake onkotsitakeri, intabakaro obabakaro isheito obakaari otomipe jero ishinto, meka obaniitakotakeri, ojokiiyetakeneri otomipe oshintope jeri ojime obajeitakani. Pashini kitaiteri ashaninkaka jatake nijaaki impitasaabeete, iraanake impitasaaro antaro/antyar, aisati iraanake impitasaarontsi irashi shiba jeri kitotsa. Irijatakerika impitasaate ashaninkaka eiro ipiitajatsi, ontime irareetajia niyankiite, onkitaitetimatajerika, ari ikantapinitatya yareetapinita ariirika impitasaate/inkachaate.

Aparosati kitaite, aarontsitanaaji/shirinkaatanaja tampojani, kameetsatanaji amaabeetaje tampoki, ari ikantiro ijina: Nojinaa tsame amaabeetaite tampoki timatsi noñaakeri aparoni ochaoja kameetsa ashimpetero ari intetakia osheki shiba aisati jetari.

Ari okantiri ojime tsameketi, noñaamatatya noyaa shibajaniki, aisati jetari, meka irootake oshaabinitanaje, ari ikantiro ijina: Tsameketi paanake kaniri janari ari pinkotapaakero tampoki, payetanakero okarati kobayetachane, ari okantakero aanakero maroni, jatake omaabete.

Oirinkajeitanaka meka tampoki, itsatariakotapakero meka ibito, montyaanaka iroosati osaikinta ochaoja, ibetsikapaake ibankosheta, yaayetapaake itsima iroisheru tsiteniriki, jatanake ibetsike ishimpere kirinka oponkityaaki ochaojara, ari ishimpetapaakero, ipiyaja ikantapajiro ijina noshimpetaitiro aiyabakeroota ontsitenitabaketa ari amenaiterori paitaarika tetachane.

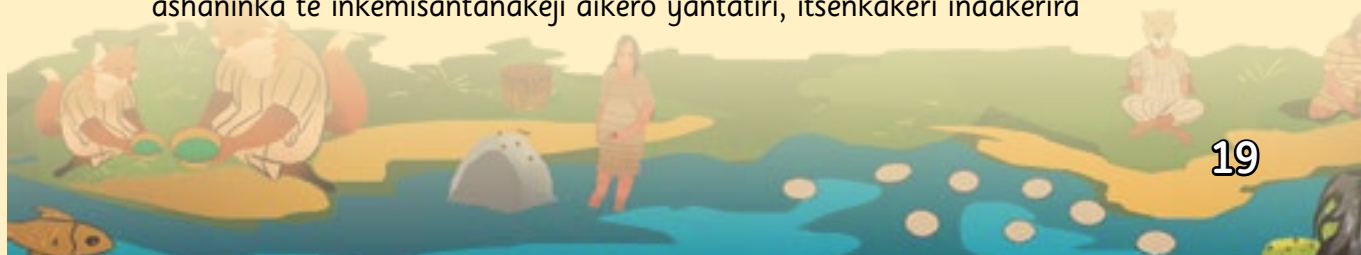
Osamanitanake tsiteniri jatake iramenero ishimpere, iñaapaatiro jaikitapaaka shiba ishimpereki, ijaapakeri iyantireki tero, tero, tero, piyanaja ibankoshetaki ari ikantapajiro ijina ijeri shiba pintinaanake pintashibeete! ari otashibeetabake obaka, obaka, ari okantiri ojime aribe nobaka shiba nokoityaitiri, nomaabajeta.

Omaake, omaake, ari itinaanaka ashaninkaka yamenantakari kitaisantetake ikantaka kashiri jatake meka iramenajero ishimpere, ikenanaake sheki, sheki, sheki, yamenaantapaaka yobakeronta ishimpere iñaatiri aparoni kitamarotsantsataintsiri, ari itsarobabetapainta ikanti ¿Jaanikampa amenirori noshimpere? Aikero ijati, ijati, aikero ikenpejitatyaaro/yokaakijitatyaaro iñaantapaakari irinti ashaninka, Ari isampitapaakeri: —¿Paita pantiri, jaoka pipoñaari? Yakanakeri. —Aitake nopoñaari aka, jaa... Ari ikoyaapajiri shiba tetainchari shimperentsiki itsonkakeri itetakeri iyantireki ari ikantiri: Tsameketi pobapaintya abirori shibajaniki.

Jatajeitanake meka, aniitanake shekire, shekire, shekire, iri impoitanaintsi kitamarotsantsataintsiri, ari ikantapairo ijina: Pintinaye koraketaintsi ashaninka matsaritonki/tyonkitsiki, ikitsataro iitsaare kitamarori noñaakeri anta noshimpereki, ari otinanaanaka ijina otashitabake shiba yamapaakeri ashaninka.

Ari yareetapaaka ashaninka kitamarotsantsataintsiri, meka ikantabakeri pintashibeetape shiba, ari ikanti je, yaita meka itashiti shiba, pome, pome, pome, tekera imposateeta yaakeri yobakari terok, terok, terok, janatatsi, ari amenashitakari ashaninkara, okantashireti jaanikampa yoka obariri janatatsiri shiba.

Ari meka ashaninkaka kisanaka, yaitari ikantiri jaokampa pipajitari/pijitari teeyata pantiriteji yaitari itatsinkitari, ari ikantabetari eiro antabakaatsi, ashaninka te inkemisantanakeji aikero yantatiri, itsenkakeri iñaakerira

matsari inati, meka ikisakaakari matsaritonkika ipiyatitanakari yajirikakeri yaitari yampitsiitiri itsanoki pintsire, pintsire, pintsire, te imateriji ipiyatitari ashaninka iriyori, yampitsiitakeri, pintsire, pintsire, pintsire ikaatsatyokitake, ikoi impetishiterime itsano te imateriji makojeitake, ari okaantakeri meka ojime aitake pantakeri irintiyaata sashinti ikemabakero ibajiro sashinti ipeaitanaka ikemantakari ishoinkanaji kirinka ishimpereki soiii, soiii soiii...

Meka ikantiro ijina tsame ajataje abankoki, itetanaja ibitoki tiyaatanaja torek, torek, torek, montyaanaja areetapaja ibnkoki, meka kamarankatapake mokorok, mokorok, ampitsiitanaka aitari ijina osaatakeri kamaaribenki, ikanta majeretanake, te yampitsatanajia maanake, sororo, sororo, sororo, okitaitetamanaji amataakotanaja.

Ari ikantakotari ashaninka yantakeri sashinti yatiritimotakeri ijati imaabeeti tampoja.

Atotobiiti

Timatsi perani ashaninka pajitachari Tsirotyempeki, yoka ashaninkaka iriiperori obayeri tekatsi kanterine intsinampayeri jaokarika irijate ibayeritya eiro ipiyaashitatsi intsonkapainter/imperaatapainter, irobayetapainter ishimirepe.

Ari ikantapinitaatya aririka irobayeritya, ari meka ipokake ishimire pajitachari Eeniite, ipokashitakeri imanatyaari, ikemakotakerira Tsirotyeempeki iriiperori obayeri.

Eniisati yamakeri maroni ishaninkaite iriiperoyetatsiri imanatanti, ishonkapaakaro ibanko Tsirotyempeki, yoiyakotabakeriita irojokanakia imaye, ari ikantakeri, imaamintsaitini Tsirotyempeki areetapaaka meka Eeniite, okajemabetanakari ijina: Pintinayeeta areetapaake pishimire, itinaitabetanaka yajirikabetanakaro ichakopite, tsatyaanake meka ichekopite Eenite cheki, cheki, cheki, ikenteetapaakeri Tsirotyempeki, meka yobamayeetakeri, irompa ijina Tsirotyeempeki shiyanaka oshiyakanakaro ishintojaniki jeri otomijaniki omanakaakari inchamentaki eiro iñaantanakaro Eeniite yobanakerokari iroori.

Ipiyajeitanajara Eeniite itsipajeitanajari maroni obyeriite aitakera yoyeetapaintiri Tsirotyeempeki, meka ijina saikanake apaniroidi otsipatanakari otomijaniki jero ishintojaaaniki yobapitsayeetakero ojime.

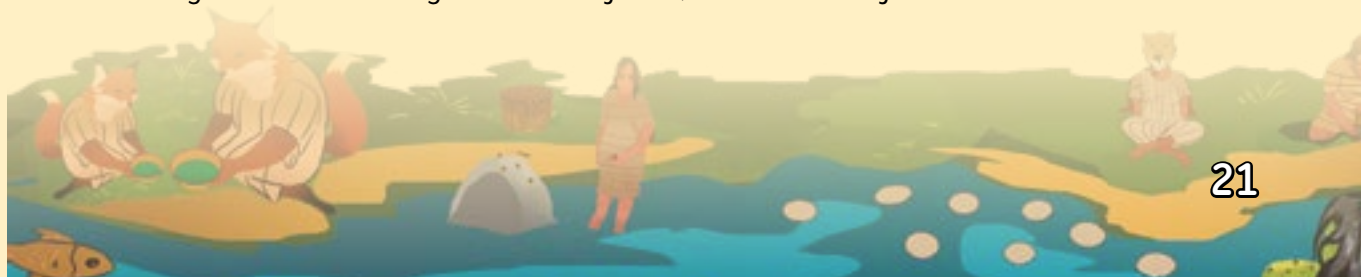
Ari okanta osaikabeetanake apaniro, ojatakaapinitiro otsameetakairo eentsite/ojananekite iyaniremashiteni ojime, aparo kitaiteri ojati obaneki, meka ira iraataka oshintojaniki, ari okantabetaro noshinto aitaake piraaka piñaabetakaro te añaajeriji apaa/papa, iro kantimaitacha aikero iranaitiya jiii, jiii, jiii.

Okemantakariri ikajemake atotobiiti jenoki atotobii, atotobii, atotobii, ishoshonkataka, iroosati iraaka oshintojaniki jii, jii, jii, ari okantiro meka iniro aitaake piraaka, nonkajemempirita yoka araaintsirika jenoki kantaintsiri atotobii, atotobii, atottobii, irimpa otomijaniki ikenabeeti yataiyetiro kaniyatipe.

Te osamanite okemantakarri otapiiki tsinaneka/kooyaka, aparoni ashaninka iñaanatapaakero, ikantapaakero: —ĔPaita pikantaitiri inkaranki? Jaa tekatsi nonkante, yakanakero meka ashaninkaka: Timatsi pikantakeri nokemakempi jaa nokantashitari atotobiiti pantiritashityaa paanajenata pinampiki, ari ikantiro jaokakia meka pijananekitepe pinkajemeri ari okajemakari notyomi pimpokanake, ari ipokapaake ikantiro iriniro: —ĔPaitampa inaa? Tekaatsi, pimpokanake.

Meka ashaninkaka ikantiro: —Pajirikajeitero noitsare impoji/ompoña pimatsiyoke, ari omatsiyokajeitanake, impoji ikantajiro mekakia ponkiriaje okirianaji amenantakaro pashiniitetanake te oñaabajero obankoni, aisati oyaniremashite.

Pashiniitetapaake, intani oñaapake aparoni antyashiparo tsinane, ėari pipoki ñatyoji?, Akanakero: —Je ari nopoki, ari pisaikiri, je ari nosaikiri, meka opakero oyanire okantiro: Pinkotsite/pintiyabaate kaniri meka okotsitake kaniri, moijakotanake posatanake ojokitakotakero, ari okantiro: —Ñatyoji, pobabeetya kaniri, okemabakerora katiyanaka meka aitaakiaro anonkirianakero osantimaitnakiaro, cheek, cheek, meka kanirika kityonkatanake oshiyanakiaro irajantsi, tekatsi obanajiaroni.

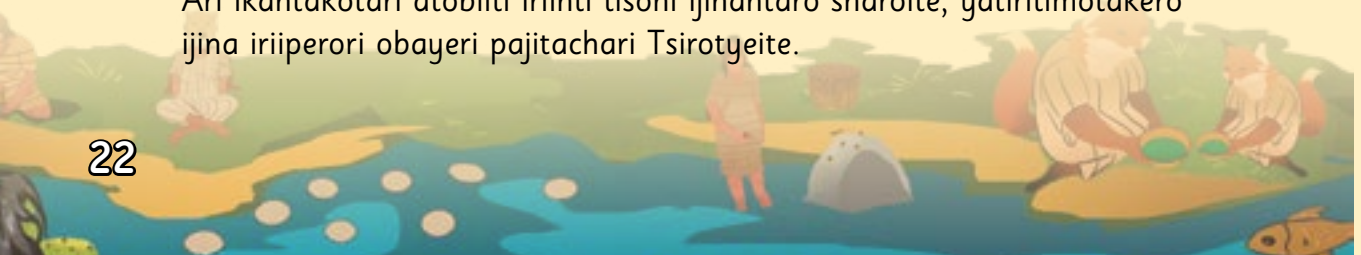
Jananekipeeka aakeri itashe, aakeri imire, ikantiro iriniro: —Inaa nokoi nomire, akanake meka antyashiparoka: ěJaoka ikanti nocharine koba?, tekatsi ikoi imire, jaa ari osaikiri nija pajitachari sheitontsijani, jatabetaka meka jananekika irire nija iĥaaapatiron amaaataake isheito ashanika, te ireroji ipiyashitanaja, ikantaapaajiro iriniro te ojityaji/onkameetsateji nija, okantita meka ari osaikiri pashini mija ojita/opajita iitontsija, aisati jatabetanaja itsipatanajaro iritsiro ikenanake yareebetapakaro iĥaapaitiro amaaataake iitope ashaninka, piyanaja yamanayeti nija, ari imontsaakari ashaninka yatiritimotaakeri kontsaro, ikaniri: —ěPaita pamenayetiri? Yakanakeri: Namenayebeta nija aatyena nomire, meka ikantiri tsame poiwatanakena timatsi nonijaate nainti, ari yoiwatanakeri, iĥaapaitiro kitejari nija irapaakero, kori, kori, kori.

Ari ikanti jananekika nanajeneroota ina nija irabajeri iroori, ari ikantimaitari meka ashaninkaka kontsaro, ora pisaikimotakeri, kaari ashaninka irointi sharoite aririka pijataje pinkantero piniro onkemakajiarota, ariirika pijataje obantsiki paaje kaniri.

Okitaitetamanake jatake meka ontsoke kaniri, areetapaaka obantsiki ari ikntiro iriniro: Inaa okantakerokia isha otobayetakero antaroĥe inchato, akanake meka: —ěJaoka ikanti nocharine koba? Ikantashita, okantakia otobakero antaroĥe inchato nosaro, meka jananekika ikantakero iritsiro pantaite jenokira inchato aisati ikantabetakero iriniro inaa pantaite inchapontsokira teema ari ikaantabetabakari ashaninka kontsaro, iro kantimaitacha iriniro te antaiteji, iriinti otomi jero ishinto ataitake jenoki inchato.

Yapiitajiro isanpitajiro: ěInaa, okantirokia opankitiro isha oyanire? Akitanaja ěPaita ikantiri nocharine koba? Akanajiro meka ikantashita iKemetaka iyaniremashini apaa perani! okemabakera ikantakerira osari. Peanaka meka sharoni shiyanaka kajemanake, jejei, jejei, mijanaka, santiyanaka cheeik, cheeik osantiyanakero ashaninkara okiki, jiii kityonkasookini okantanaka te oĥaantanajeji okantanakero osantyaakero sharoite.

Ari ikantakotari atobiiti iriinti tisoni ijinantaro sharoite, yatiritimotakero ijina iriiperori obayeri pajitachari Tsirotyeite.

Chooni Ipea Maniti

Perani timatsi aparoni ashaninka ipajita Chobiyanti, yoka ashaninkaka ari isaikiri tsamiribakaki, isaikakairo ijina, itomi, irishinto, jeri irikonkiri, irairo aisaati iraniripee.

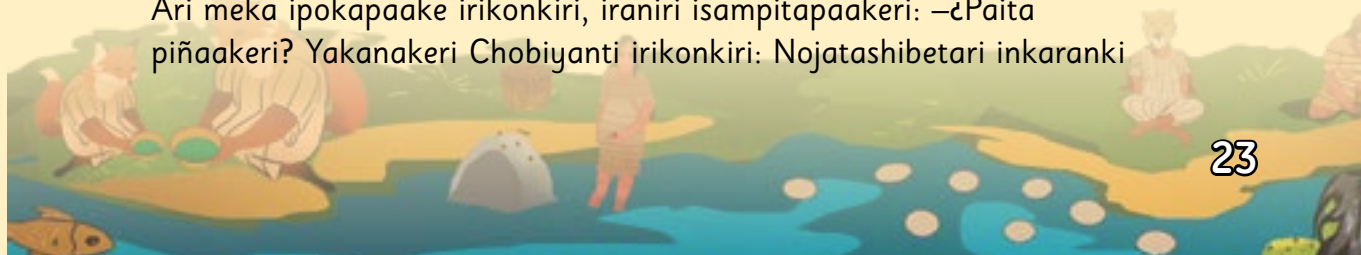
Chobiyantika isaiki inampitapaaka tsimeripe, piratsipe, te intashaanete ariirika inkenabeete inkentayete, sankati, tsamiri, kanaripe, ari ikantari yoka ashaninkaka iriiperori kobintsanti.

Aparosati kitaiteri, opariyake inkani antaro, okantakotaka aakero kitaiteri te inkenabetajeji yoka ashaninkaka, meka irootake onkitaitete, ikematiri iñaake chooni, oaiyoo, oaiyo, ari ikantiro ijina pinkemisanteri jaoka iñiiri choonika, ikemajantiri yapiitajiro iñaaji, oaiyo, oaiyo, ari okantiri ijina nojokotakeri intatikerokinta otishi.

Ari meka obetsikanaka Chobiyanti yaanake osheki ichakopite ijate irameneri chooni iñaakenta intatikero otishi, oirinkanake meka, tik, tik, tik, iroosati otenkanakiki, itonkaanake meka tonka, tonka, tonka otishi, ari yareetakaro omititsa otishi, ikemisantapajiri iñee chooni, ikematiiri iñaaji pashiniki otishi, yapiitanajiro yaniiti yoirinkanajarro iroosati otenkanaki, itonkaanajiro otishi, ari niyanki iberaaka ikematiiri iñaanaji chooni itapiiki, ari meka yamenamenatiri jenoki te iñeeriji, ari ikanti: ðJaokampa isaikakeri? Aitake iñaakeri inkaranki aka, aikero yamenatiiri iñaantakariri isatekakaro ochao inchato antaro iriinti maniti /kashekari antari, otsinkashiriapaintiri, tsinkarek, ari ikenkishirianaka, teebe eiro nantabintsatiritsi ipeakashitanakari apaniro, nojatajanteta nobankoki nonkamantaiterita, koki, aisati anipe.

Meka Chobiyanti piyaanaja ibankoki inkamantantyaariri ishaninkaitepe, ishiyaperotanaitya soro, soro, soro yanonkiranajiro otishipe irosati yareetantapajaro ibaaanko, ari okantabajiri ijina: Te yakanakero: tebe, irinti ñaatsi maniti, kaari choni, irootake nopiyantajari nonkamanteri, piri jeri ani, nojatakayeriri nomanatakayeri.

Ari meka ipokapaake irikonkiri, iraniri isampitapaakeri: —ðPaita piñaakeri? Yakanakeri Chobiyanti irikonkiri: Nojatashibetari inkaranki

chooni tekia irinti maniti antariite isatekaka ochaoki antaro inchato, nonkantempikia tsame amanataiteri, aanake osheki achakopite.

Yakanakeri meka irikonkiri, je tsameketi ankeentaiterita, yakanake iriyori iraniri aisati narori ari nojatake eiro nobapintaimitsi, betsikajeitanaka meka yaanake osheki ichakopite yoisopatiyetanakero jaatanake, oirinkajeitanaka iroosati otenkanaki itonkaanakero otishi, yanaanakero pashini iroosati yareetantapakaro isaikakenta maniti imaaake, yamentantapajariri iroosati isaiki, ari ikantiri irikonkiri jerinta pameneriketi, yamentantakariri ari ikanti: Je noñaakeri, tsameketi amanateri kiariyoya paamabentyaari imapokeekari, meka tsarianake ibeane, tsaarererere, tak, chekik, yapiititari irikonkiri iriyori, tsaarererere, tak, chekik, imatitaro iraniri iriyori, tsaarererere, tak, chekik, te inkemeroji oyatsinka ichakopitepe, yapiititajari okarati maba yapiipinitakeri, iñaatiri ishebanirotaka kapichaji, yapiititari imanajeitajiri, tak, chekik, tak, chekik iñaantabakari imijanaka meka, jaaannnnn, imanapitsajeianakari meka ashaninkaiteka, yatsikanakerikari, meka manitika jokapaaka otenkanakira, ari ikantabaka tsameketi ameneri jaokarika inariapakari intsikero ikantanaka yoirinkanaka, ikantabakaanaka kiariyoya imapokimikari paamabentya.

Yamentantapaakari iñaatiri imorenkapaaka, ari ikanti jerintakiab, te iyoteji kamakerika manitira, yaita yojokashitiri inchakaraki sakarak, yoiyabetari ishebateme te yapiititajari aisati sakarek, peranite te ishebateji, ari ipokashitakeri kempeji/okakiji yamentantakariri kamake ini te oshebatajeji irasankane.

Yoibamaakeri antariite maniti shiyariri iñeei chooni, ari okarati ikenkitsatakota Chobiyanti yoibamairi maniti.

Tsompari jeri iraniri iyotsi

Ikanteeti perani, tsompari yatiribeitani, aisati iyotsi yatiriri iriyori, tsompari te onkitamaroteji iitsaare, aisati iyotsi/iyochi, te onkaninateji iitsaare, tsompari iro kaninatatsiri oitsaare, irimpa iyotsi okitamarotati iitsaare.

Aparosati kitaiteri ikenkishiriaka iyotsi jaoka inkanterori irapitsatantyaariri iraniri iitsaare tsompari, teema okameetsatimotakeri okantakara kanina, kanina, yamenakero iitsare iriyori kitamaro tsantsa te onimoteriji.

Meka iyotsika iyotakotakeri iraniri tsompari osheki iñaamataro inkaatyaro nija, aparosati kitaiteri ikantakeri iraniri: Anii tsame ankataite, teempa pamasabiteji, ari yakanakeri meka je tsameketi ani ankaataite, jatajeitanake ishiyanaka tampoki inkaajeitya, jei, jei, jei, areetapaaka nijakira isapokapaakero iitsaarepe.

Kajeitapaaka meka tsapok, tsapok, tsapok, tsompari jeri iyotsi, ikantakotaka ikaataka, ikaataka, iroosati antapaakari iyatsinkare kantapaake tonki, tonki, tonki, jatanake impanekiiteki irankitsityari oriatsiri.

Amenake meka iyotsi jaoka inkanterori iraitantyaariri iitsaare tsompari, ari ikenkishiriaka aribe, nonkitsatityaarita iitsaare tsompari, yaakero meka iitsaare tsompari ikitsatitakanari, ishiyapaaka meka tsompari ikamitapaakeri iitsaare, anii pamajenaro noitsaare, meka iyotsika ishiyakaitanakari iitsaare, yojanabetanakari, ishiyakaanakaro, iroosati ipinkakapakero nijaaki tsapok, yoiyabetari ishitobaatapajeme iyotsi, te ishitobaatapaje pianaka iyotsi.

Meka tsompari kaarachempekitanake/kajarechempekitanake te añaajero iitsaare, ari ibashiretanaka tekatsi inkitsatajiari, yamenakero iitsare iyotsi yojokanakero, yaakero meka ikitsaatakaro iriyori, iñaatakarorri kitamarotsantsa antaro ibashiretanaka aisati tsarobake onkisabajeri iriniro teema ipeakero iitsaare yoka tsomparika yaitakeri iraniri iyotsi.

Ari isaiki nijaaki yobashireta te inkobaje ijataje ibankoki, oiyaabetakari iriniro te irareetajia, ari imaaake impanekiiteki aparoni tsiteniri, Okitaitetamanake, ojatana ke iriniro amenajeri otomi tsompari jaoka ikenakeri, okenanake meka nijaaki amenamenatajери otomi, okenake okenake amemenatiri oñaapajantiri otomi kitamarotsantsa okomitapaakari, aikero okaakijitapaakeri oñaantakari iriinti otomi, ari osampitapaakeri paita antakempiri paita pipiantakari. ¿Paita pikitsaatantakarori iitsaare paniri iyotsi?

Yakanakero iriniro: Yaitakenaro noitsaare ani iyotsi, ipinkakakero tampoki ari ipeaka, irootake nokitsatantakarrori iitsare ani, meka okantiri iriniro abiro meka pijantsine tsompari, ikemabakero iriniro okantakeri yaraitanake tapok, tapok, tapok, jokapaaka saboromashiki, peanaka tsompari.

Irootake meka añaantariri tsompari okitamaroti ishibanki yaitajiri iitsaare iyotsi, aisati ikempeta iyotsi iriyori, añaantariri ikaninati imeshina yaitatiiri perani iitsare tsompari.

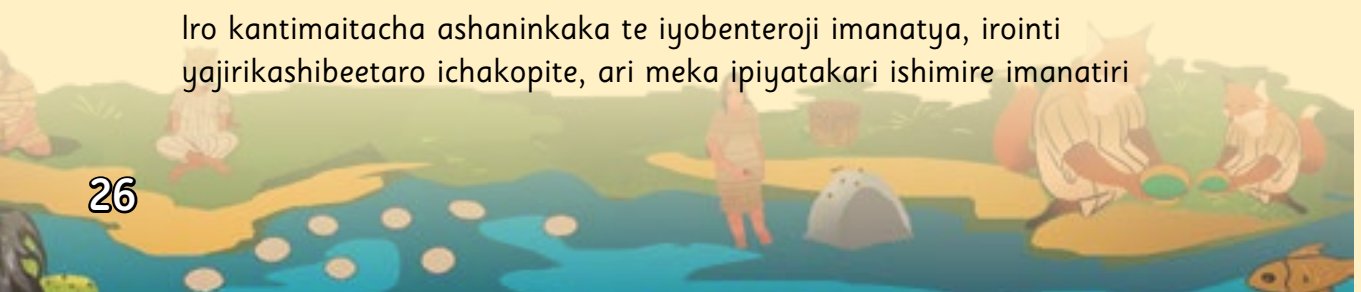
Yatiribeitani tontori

Perani ashaninka osheki yobayeritabakaa, iriiperori obayeri kemitachari: kaitano, jainaaite, saaniiteri, jainaite, iriitake obayeritabakaachari perani yobayerimentaro kooyape iraapitsatabakayaaro, ari ikantapinitatya yobayeritabaka.

Ariirika inkobanaje kooya iraapitsateri ishimirepe, ibetsikaje meka osheki ichakopite onkarapatitake akabee, maroni irajeitanake tekatsi jatashitachane.

Areetaka meka yobayerityaa jainaite, ari itsipatariri obayerika ashaninka ikijanakero ichakopite okarapatitakebee, jatake ibayeriteri ishimire, aibetapaakka ibayeritapaaka cheki, cheki, cheki, opoimati ichakopite, kiso yobabetanakari imanata ijibarera.

Iro kantimaitacha ashaninkaka te iyobenteroji imanatya, irointi yajirikashibeetaro ichakopite, ari meka ipiyatakari ishimire imanatiri

iriyori cheki, cheki, cheki, meka ashaninkaka tsarobanake inkenteeteri yamenake otsataka tirokitsa yataitakaabetanakaro ichakopite te iyoteji jenoki timatsi petisakoterine, yoiyaabakeri irantaitabaketa jenoki, iroobetaicha irareetyaame opatishiki inchato, yaitakotari meka ichekakotitari chek, chek, chek petisanake meka tirokitsaka petik, ikenakoitake ashaninkaka, ipariyanake yojokapaaka osabiki otsonkapaakeri okentapaakeri ichakopite cheki, cheki, cheki, tekatsi tsopaakotajerine, ipokapaake meka nabireri yamenapaakeri ari ikantiri meka pimpeempa tontori ikemabakerora ipiatanaka kamatsatanake/anashitanaje yaniitakaanakero ichakopite, añantariri meka tontori oshekiti icheeki okentapaakeri perani ichakopite.

Ari okantari akemakotiri ipeanteetakari tontori, perani ainiro yatiribeitani, ipeakeri abirei okantakantiro te iñaaperobeetya ijabeta ibayeritya.

Yatiribeitani maño

Ankenkitsatakoteri meka ikantakota maño, perani te añeerini maño, ikanteeti timatsi aparoni ashaninka ipajita/ijita Mañooro isaiki apaniro tekatsi ijina.

Iro kantacha timatsi aparoni ashaninka poñaachari kirinka tamponi itiyaataro ibitoki ijati katonko parenini iramenayete iyomparipe, yoka ashaninkaka ijatantari katonko parenini iyomparitari iriyori birakocha yaitayetiri ibaararope kemperi: tokoya, pashikarontsi, sabiri, shacha, kotsirojaniki, ooya kitsapi, maroni ikoityaayetiri ashaninkape.

Ariirika irayeyake ibaararo ashaninkaka okarati akantakeri inkaaranki ikoityaayetiri ashaninka, meka intetayetakero ibitoki ibaararo, tero, tero, tero, ijaikitakero meka amajatakotake impimantayetanakero jaoka isaikayetiri otsapijakipe iriyompari.

Ashaninkaka iyotakero jaoka isaikayetiri iriyompari, tekerani iraretyaarita iraakero itiyomento ari meka intiyote: tiii, tiii, tiii, iraamantyaariri iriyompari.

Iraretapakiarika iriyompariki Mañooro inkantapaakeri namakempi kitsarentsi, kantanake meka: iroobe sokoiri, sokoiri, namakempi sabiri, teebe sokoyero, sokoyero osheki ochekanti, namakempi kitsapi, iriibe sokoiri, sokoiri, Mañooroka iriitake ikobaperotiri kitsapi.

Meka amaatakotanaji ashaninkaka kirinka, impimantayetanje ibaararo, ari ikantapinitatya ashaninkaka itiyaataro tampojani ijate katonko parenini iraaayetaje ibaararo. Aisati inkantajero ijataje iramanantayetaje ibaararo ikobakoyetiriri iriyomparite, piyaja iramaatakotaje, irareetimatajiari iriyompari tiyotapaaji tiii, tiii, tiii, iyoiyaajiri meka ibankopeeki, impanajeri ibaararo iriyompripe.

Irimpa Shañorika intani ikobapiniti iriyori iitsapite, tekatsi inkobayete pashini, ari ikenkishiriakotakeri ishaninkape ikanti: —¿Paitampa kaari ikobanta iraaayete tokoya, pashikarontsi, jero sabiri? Iriinti yaapiniti kitsapi.

Aparosati kitaiteri, ipiyaja iyompari yamayetaji aisati ibaararope, itiyotapaaji tiii, tiii, tiii, ari ikantimeka ashaninkapeera, tsame ameneri Mañooroka paitarika iraabajeri aririka impokaje ayompari, areetapaaja meka, ikantapajiri: Niyompari namayetajimpro, pikobakotakenari chapinkiranki, jaa pamakenaroketi iro nokobaitiri yakanake ashaninkara iñaatiri ikenapaake Mañooro shiririririri, ari ikantabakeri, niyompari ¿Paita pikoiri paabajeri abirori, pashikarontsimpa, sabirimpa, kotsirompa? Yakanake. Pashikarontsi osheki ochapikanti, sabiri, kotsiro ochekanti, iriinti nokoi kitsapi.

Ari meka ikenkishirijaetanaka ashaninkaka ikantanake: —Kaaiyaata atiri Mañooroka irintiyaata maño, intsiyaatsi ankemakayaari ibajiroki, ipokajeitapaake isaikakera Mañooro ikantimaitapaakari Mañooro ¿Paitampa pikobantapinitariri kitsapi kaari pikobantayetaro pashikarontsi, sabiri, kotsiro jero tokoya? Teeyata pantiriteji abiintiyaata maño, ikemabakero ibajiro maño arajenkaitanake meka peanaka maño. Irootake añaatariri meka osheki/oseki maño, ipiayeetakeri perani aparoni atiri pajitachari Mañooro.

Yatiribeitani tibiito

Akemakobentiri perani intakaantarori ashaninka te iñeeroni tibi, ikarati yaayetiri ikobintsayetari yobashiyetari masankari, ari ikantapinitatya.

Aparosati kitaiteri yareetaka aparoni ebankari isaikajeitira ashainka te iyoteji jaokarika ipoñaari, yareetapaakara inintapaakero aparroni tsinane ebankaro iroori aimatakerora ontsitya onintakeri ojimentyaari, okantakeri meka ebankarira pikoirika pijinantyaana pinkanteri niri aisati ina.

Meka ebankarika ijatashitakeri irikonkurityaari ikantapaakeri: –Kokii, nonintakero pishinto nokoi nojinantyaaro, ari yakanakeri iro pikantanari pinkaantero iniro jaokarika okanti, ipitsokashitanakaro irairo ikantiro: Airontsi/aironchi, nonintakero pishinto nojinantyaaro, akanakeri irairo, abirorika shirampari payeroketi noshinto, te nontsañemparoji pisaikakayero kameetsa pobetsike pibanko pisaikakantyaarori pimpankitenero kaniri pitashakairokari noshinto, asisati pinkenabeete pitikitaakairokari.

Yakanakero meka ebankarika: –Nokemakempi airontsi pikantakenari eiro notashaakairotsi aisati notiikitakairotsi pishinto, noyotiro nantiro obantsi aisati nokentabeeti ari piñaakero pishinto anintaya osaike nobankoki, te osamanitanake tsomontetanake ebankaroka okobanake iposhinite ibatsape shintori.

Jatake meka atirika antamishiki inkenabeete, ikantanakero ijina: Nojina pisaikaiteya nojaitaiteta nonkenabeete antamiki/tomirishiki, ari osamani nomaite, pantajeya pearentsi, piyotantajiari irootake nareetajia ari nontiyotapaaje, akanakeri jaa ari.

Abisake osamani tsiteniri omakotaake okemantakaro itiyotapaji, tiii, tiii, shintsitanake otsikaati obiare amakotajari ojime irapaajeri, osamani, osamani oñaabajantiyeri ishitobapaje inkijakotapaaje yoisomokoyetero itibine, ari onkantabajeri ijina pokajimpi, paita pamajiri tekatsi intani namaji tibi ankatyokantyaariri poshiniripee, osheki akoityaabeetapiniti ankatyokabeetantyaari.

Ijinaka, meka opakero otibine iniro, osaro, maroni antentakaro opimantayetakero otibine, osheki ikimoshirebenteetakeri ashaninkaka teema yoinijantakero tibi, ariirika ontsonkajia itibinepe ashaninkapeeka jataji meka iraaaje pashini itibine, timatsi iraniri ikantabetari: –Ani aisati

naari nokoi noijatempi naanontaityaata notibine, yakakeri tsameketi pikoirika poijatena, areetapaaka kitaiteri ijabatyari, ipeashitanaja eiro ikantanajiritsi, impokabetapajiarika eiro iñaapajiritsi jatanake inkaranki imaakotaje, imaakotaje onkemantajiaro intiyotapaaje otishiki tiiiii, tiii, shintsitaji ijina ontsikaatajenerl pearentsi irapaajeri irareetapaajiarika ibankoki, shinkibeetapaaja.

Aparosati kitaiteri ikantajiri iraniri: –Anii jaokapaite pijataje paaje pitibine. Yakanakeri: Ari nonkamantanakempi ariirika nojatajante, jaa ari noiyaakempi yoiyabetakari te inkamanteriji iro kantimaitacha iñaabakeri jaoka ikenapiniti meka yoiyatakeri itapiiki, yoiyatiri, yoiyatiri, yoiyatiri, ari ipeanaka iranri te iñaabajeri jaokarika ikenanake, ari meka ipiyashitaja.

Pashiniki kitaiteri jatake meka iraniri yoiyiiri anta ipeapitsatakarinta chapinkiranki ari yoiyaapakeri ikematiiro okatsitake itiya itempaitanaka ari ishitaka korak ishetanajiro itatsi piyapaaja ari imanapaaja, osamani, osamani, iñaantakariri ikenapaake ari imanapitsatanakari, iroosati yamenakeri sorerere ikemantakari ipeanaka meka tibiito, ikemantakariri jiiimm, jiiimm ishoshonkaitapaintari iitoonaki iranirika, yamenantakari yaatapakero osaikakera itiya ishitaitara inkaaranki.

Ari ipiyanaja meka iraniri ibankoki, ari ikamantapaakero iritsiro, noñaakeri pijime kaariya ashaninka iriinti tibiito, yatsipetakaakeero atsotakotiro tibi irointi tiyatsi, aririka impokabetajia eiroya pitsikatajiniritsi pearentsi, kisajeitanaka meka oshaninkaitepe, te osamaniteji kemantakari itiyobetapaaja, tiiiii, tiii, tiii, te ontsikaateneriji pearenti osamani, osamani, osamani, oñaantakariri ishitobapaaji, yoiyakobetaro ompakotabajerime pearentsi, te, kisaka meka ari ikantiro: Paitampa kaari pipakotantana pearentsi, ari akanakeri te nonintajempi abiinti tibiito patsotakaashitakanaro irointi tiyatsi, ikemabakerora ibajiro peanaka meka tibiito aranake jiiinnn, jiiinnn, jiiinn, ishoshonkaitapainta. Ari ikanta ipeantakari tibiito irootake ipajitantari/ijitantari tema perani yatiribeitani yoinijantakero tibi.

Yatiribeitani maniro

Ikanteeti perani ashaninka iriperori komintsaanti, osheki yaniitiro antamishi/ tomirishi, inkenabeete iramene irobakayaarori ijina, irentsitepe, irairo jeri ishaninkape, ariirika inkenabeete eiro ipiyashitatsi ontimatiye iramaje iyentane, kemperi: meeiri, shintori, maniro, kitairiki, paitarika inkenteri.

Timatsi ashaninka isaikakairo ijina apaniroini ibaneki, ari itimanake, itomipee, irishintope, osamanitake isaikakakero, meka antarogetake irishinto aisati itomipee, ari ikanta yareetakari aparoni ebankari ibankoki ashaninka timatsiri irishintopee antarogetaintsiri.

lñaabakerira ebankarika ashaninkara ari ikantiri: Abiro ashaninka, ěJaoka pijitari/pipajitari? Yakanakeri meka ebankarika jaa naro nojita Maninkori, nopoki noñeempi, ari ikantiri, kameetsatake, timatsi noshinto paapeero, ari yakanakeri arika onkoakena aitake naakero, ikajemitaro meka irishinto, nishintoo nonintakaakempiri payeri ebankarika, iriitake abakobeetyaari aririka inkiashibeete, inkenabeeterika, iriyata kobintsari ari akanakeri irishinto ari machata naakeri iriitake pintinerintyaari.

Meka ebankarika ikantiri irikonkiri: Omaperotatya koki irootake ipajitantanari apa Maninkori osheki nokentanetiri maniro ariirika nonkenabeete tomirishiki, eiro akoityiiritsi ibatsa, eiro otashaabeetitsi pishinto.

Okitaitetamanake ananinkanake yaanake ichakopite, ijate inkenabeete tomirishiki/antamishiki, ikantanakero ijina: –Nojinaa pisaikaiteya nojate nonkenabetaiteta, ari nomaite osamani kitaiteri, jatake meka, imaaake, imaaake, oñaantabajari yareetaja yamake osheki ishinkotakeri imanirote, ikantapajiro ijina jeri noshinkotane pobabaia pimpaitero irori piniro, shintsi okotabake, aisati opaitiro iniro shinkorentsi maniro, ari osampibetari ojime Maninkori, ětekia pamakero iito maniro? Irootake irootake nobakari narori, apitiri osampitiri. Orate meka iranatare, ibijonkare, aisati nobakaro, meka otsikaatakeneri pearentsi, irajeitake itsipatari irikonkiri jeri iraniripe.

Ari meka shinkjeitaka sonkajeitake, aisaati manenketanake irairo otsipataro oshinto otsarobentiri otineri kobintsaanti, ari ikantapinitatiya Maniinkorika irijaterika inkenabeete, eiro ipiyashitatsi ontimtiye iramaje ishinkore maniro, meka ikantakeri iraniri: Anii nokoi noijatempi pimaakaabetakaitena naari, ari ikantiri tsame keti abiro kotsiterine iitope maniro, areetapaka kitaiteri ijatantyaari, te inkamantanajeri ijatasitaja apanro, ipokabetaka iritsiroki ikantapaakero, jaokampa ani, akanakeri ijati imaabeeti, ariyompa, teete neka inkantanakena nokoi noijatanakerime, imaakotake, imaakotake, iñaabajantiri yamaji ishinkore maniro, ipapajiro ijina shintsiji okotabakeri, opaabajiri pearentsi irabeetapaaji.

Meea iranirika ikenkishiriakotakeri paita kaari yaantapinitari, mekakia noijampoireteri ikenapinitira nameneri jaokarika osaikiri ibankosheta, jatake meka ikenanake yojjampoiretiri iraniri, yaniiti, yaniiti, iñaantapakarori ibankosheta iraniri Maninkori, yamenabeta tekatsi ibiti maniro, ari meka itimashitakeri irameneri iraniri paita yantapinitiri aririka imaabetapinite.

Te osamanite iñaantabakari ikenapaake iraniri batiré, batiré, batiré, ari imanapitsatanakari yameneri paita iranteri, yoisapaajiro ibaamarite, amorekanake, meka ipasakakero itsarate, yaakero iyotsirolanikite ari isaikanake, iñaantakariri itotakero ibatsa yaitaro ishinkotiro, yaitro pashini itotakero iboribatsa aisati ishinkotakero, iñaakerira, ikenaitanake ijataje ibankoki inkamantapaajero iritsiro.

Yareetapaajara ibankoki ari ikamantapaakero iritsiro ikantiro: –Chooki noñaakeri ani itobatsata, ishinkotimaitaro, itseeyashita ikanti ibatsa maniro kaari ibatsa irointi ibatsabori ishinkoti, ariirika impokabetapajia eiro paabakotiritsi, kaariyaata ashaninka, akanake iritsiro ari.

Ipokabetapaaja Maninkori yamapaaji ishinkore te abakotabajeri ijina, ari ikisabetanakaro: Paitampa kaari paabakotantabakana ċJaokampa pipajitari abiroyaata maniro, ikemantabakaro? Ari akanakeri iroori, te pantiriteji kaari ibatsa maniro irointi pibatsa opajiriakeri ibajiro imijaitanaka ikajemanake saak, saak, saak, peanaka meka maniro, irootake añaantariri maniro te añaeroji ibatsa ishenpaki jero iitankotsaki okaanta perani itobatsaabeeta.

Ankenkitsatakotero okantakota perani osaikajeiti ashaninka apaniroidi tekatsi ojime, ipokabeta ashaninka ebankari ikoi ijinantyaarome, iro kantacha irori te oninteji aye ojime.

Irojeitake amenanontacha obajeityaari, ojate tomirishiki amenayete shitobi/kajebi, aake osheki irootake oyaari onkotsitapaakerorika aisati ankipatakero

Pashiniki kitaiteri ojataje aisati nijateniki onkoyee/abiite tsoiroki, aakerika osheki, onchekakotakeri, aisati amayetashitajieri ari onkotsitapaajeri obankoki aisati ankipatapaajeri iritake obapaajiri osomatantariri oyanire, intsonkanajiarika otsoirokite, jataji tomirishiki ompishaakoyete sankiro, ompishaaote, ompishakote, onkaantakotya iroosati osheetyaakotantakia ari ompokaje amayetaje osheki sankiro.

Meka areetaja kiarontsi, pariyaantsitanaji inkani picherere, picherere, tekatsi aajero obajeitajieri, meka ayero otashe, tekatsi aajeri tsoiroki, kobenkaityaanaji, intani okimoshirebentiro shitobi jero kenapa.

Aparo kitaiteri opariyamanake inkani picherere, picherere, picherere, okantakotaka iroosati tampinga abisaityaanaji, ari okantiro ireento: –Eentyo tsame amenapainte kenapa abantanajiarori ayanire, ari noñeirori antoo okaiyamashita, okemantakari meka tsibaani/tsiya, tsiikaa, tsiikaa, ari okantiro ireento pinkemeri tsibaanika itsekake, ari okantiro itseeashita itsikaabeeti, okomantajeri aisati jaokaa, jaokaa, ari okantiri kisook, pampenaashita pitsenkabeeti.

Ari obetsikanaka aanakero oyantire ojantyaarori oyenapate, jatake okantanaka, tik, tik, tik, oirinkanakaro otenkana, pashini otenkana, jatake arejiki/intaina areetakaro otishi, oñaantapakarori okenamashitake kenapa ari okantiro ireento jerokakia nokantimpiri inkaaranki ari opiyotari kenapa aka, okemantakariri iraaake jobentsi/beentsi, joaa, joaa, joaa, ari okantiro jaoka inakeri/isaikakeri iraincharika kempetaka jobeentsi.

Ari okantiro ireento pinkemisantaperoteri jaoka irakari, ari okemisantaperotanakeri ari okenanake shikere, shikere, shikere okemantapaakari okaakijitapaake/jempejitapaake, joaa joaa joaa, amenantakari oñaatiiri kameetsa ikanta jobeentsika, ari oshiyapaaka ashaninkaka aapakari atsomaapakari aitari oinijaakeri

otsomi, okantabetakaro ireento entyoo iEiro patsotairitsi! oka ebankaroka te onkemisanteji, atsotaitaro, ikemabakerora otsomi ebankaroka, yoikaperotanakaro te irojokanakeroji yoikaperotnakaro, aitabetari okoi ojokakajerime te omatajeriji, oshintisibetanakari okoi ontsopaakotanajame te omatajeri.

Oñaakero ireento te ontsopaajeri, ari okantiro nokantabetakampi inkaaranki te pinkemisantenaji eiro nokantakobentajimitsi narori, pinkemero koraketaintsi ashitarir beentsira, noshiyeta nonkamantapaajerota ashiteeri arori shiyanaka meka irentora, iraa iraabetanaka okemantakarori okaakijitapake korin, korin, korin, amenantakarori irointi korinto, aitapaakaro ajirikapaakero tsinaneka shepi/tapi aanakero onampiki iroori ari obajarori.

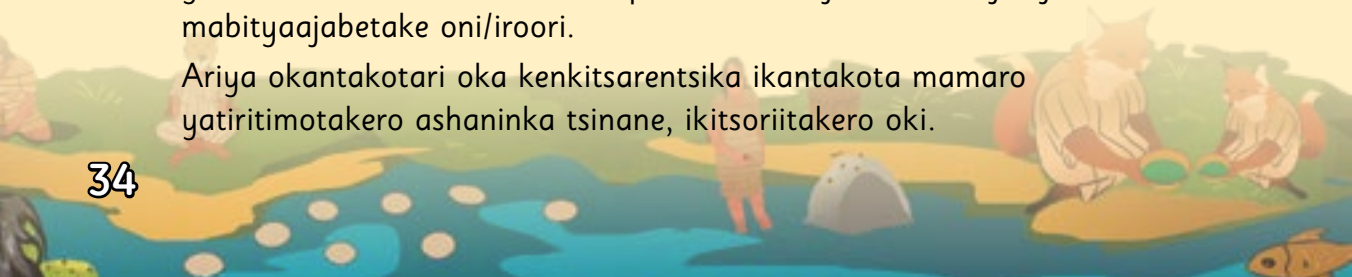
Areetapaja meka ireentora obankoki ari osampibetabajaro iniro éJaokakia meka pireento? Ari okamantapaajiro aakero korinto ajirikitapaakenero otomijaniki opimaitari otsomi yaitabakaro yatsotabakero te yoipakaanajero noñaakerora noshiyapitsatajaro aakeromacha.

Oyabetajaro areetajame ireento te añeeroji tsitenitanake, okitaitetamani aisati te añeeroji areetjia, ari okantari perani aakero korinto ebankaro okantakantiro opiyatsataro ireento.

Ari ikajemabetapaajaro ijima: –Ora, ora, pintinaye pamenabakeri naake osheki chenkori, yoiyabetaro ontinanakeme te ompokeji, ikematiro okajemakeri: –Yoraa, yoraa éJaoka pisakiri? Yakankero aka paamarikika meka okantiri: Te noñaatajeji paitarika antakenari, ipokanake, yamenantapaakarori, te añaajeroji oki kajaranantani okantanaka, ari isampitiro éPaita kitsoriakerori poki? Meka okantanakeri: iTeempa abiro pokatsiri inkaaranki! Noñaabakeri aparoni atiri kempetampiri imaakotapaajana ari nojokanaka nomaanake nojitashi abirotake.

Ikenkishirianaka ashaninkaka ikanti: Iriyaata mamaro atiritimotakempi, aareetantapaajari nokemapaakeri mamaro ikajemi jojojojo, jojojojo, okaakiji/kepeji abankoki, iritakayaata kitsoriakempiro poki, arimeeka yobashirebeetanaka ashaninka ipeashitakaro ijina te añaajeroji oki mabityaajabetake oni/iroori.

Ariya okantakotari oka kenkitsarentsika ikantakota mamaro yatiritimotakero ashaninka tsinane, ikitsoriitakero oki.

Ikantakota mashero

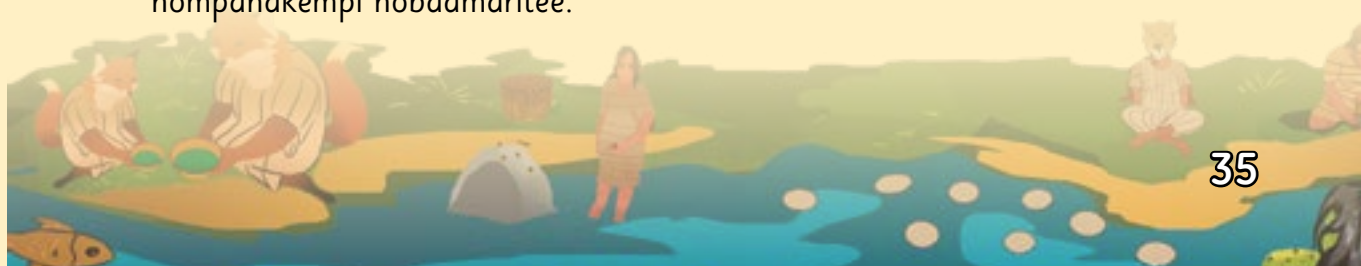
Ankenkitsatakoteri ikantakota acharineite perani, tekerani añeerita birakochapee, isaiki antamishiki yobayetaro shiyokayetatsiri antamiki, shitobi/kajebi, tsorero, choyempityoki, aisati yatsoyetiro chochokipe, pamaki, meronki, metsoki, pashiiki, chomoiki.

Acharineite te iñeeroji paamari intashiyetantyaariri iyobintsanepe, yobashiyetari janaripe iyobintsane, okenabetaka ijinape amenayeti paamari, iro kantimaitacha te oñeeji, abisake osamani osarentsi iñaashitakaro yobaabeetari janaripe iyobintsane.

Areetapaaka, opokake neshinonkatakakeriri acharineite, aparoni isha amake obaamarite, teema oñaamatakotakaro oshinkine ashaninka obanayetainchari aisati sampatayetaintsiri, ari areetakaro ishaaka okobakotiro oshinkine, ari okantapaakero: Nosaro, nopokashiti noñamatakotakampiro pishinkine obanayetainchari, nokoy naari nontashibeete, jaa, pikoirika ari nompakempi iro kantimaitacha pimpena narori pibaamarite, akanake ishaa: –Ari namakempi paamari pintashitantyaari abirori pishinkine.

Ari okitaitetamani oñaatakarori opokake amake antaroite oyantire/ochimiantite jero obaamarite, oisapaakero paamari jatanake meka aye shinki, aake, aake, piyajeitaja, kositapaake, intsipaite omoijanake ojokitakotakero obajeitakani, meka ishaka apatotanjairo obaamarite aanajiro te ojokanajenero ashaninkara.

Jataji meka ishaka, aanajiro oshinkine aisati obaamarite, ari okantajeiti tsinanepe, te onkameetsateji/ojityaaji isha osheki otsañaaro irori obaamarite eiro apajirotsi ashinkine arori, te osamanite kitaiteri oñaabajantiro isha okenapaaji okijapaajiro oyantire/ockimiantite, amimaitaja obaamarite, ari okantapaaji: Nopiyashitajampiro pishinkine nokoi pimpabajena, akanakero: –Eiro nopajimpiti noshinkine naari, notsañaakaro, pimpimaityaanatsi pibaamarite abirori, akanakero meka nompanakempi nobaamaritee.

Aakajiro oshinkine, oisakaanakero paamari jatake aakayero oshinkine, pokake meka tsiyeri yamake tsiyaropa, ibatsikapaakero obaamariteki isha, atsikanakera/opaamatanakera, ishiyakaanakaro intaina ari yoisapaakeri iriyori, oñaatakarō omoirianake paamari moirererere.

Kajemanake meka ishaka jaanika koshitakenarori nobaamarite meka ojokanakero oyantire shiyanaka amenero jaanikarika aitakerori obaamarite, meka ashaninkaka oisakero obaamariteka aashitakero tsiyaropa, amorekasantetanake, opiitabetapaaja isha, oñaantakarori oñiyapaakero paamari tero, tero, tero, te omatajeroji oitsibaakajero.

Ari okenkishiriakotanakero jaanikampa oka ishaka irointiyaata mashero, paitampa oniyantarori paamari, ari okantiro: Isha abiroyaata mashero piniyantarori paamari, okemabaitiro obajiro mashero, okenaitanake ishaka omijaitanaka tepok tepok tepok jaiteiti, pianaka mashero/masero.

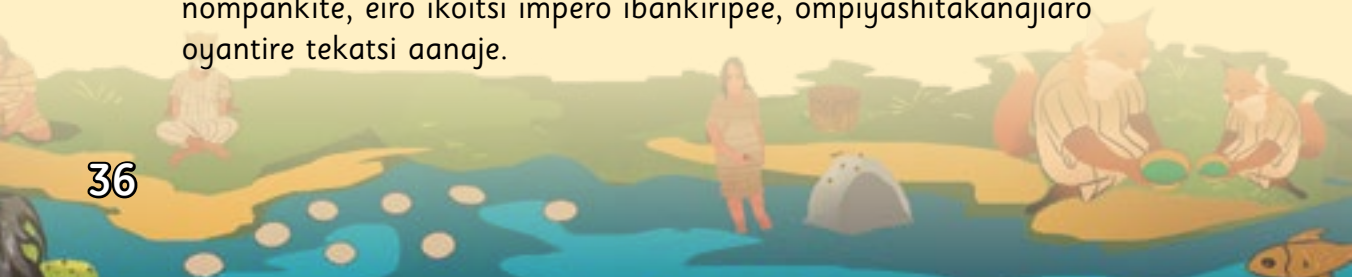
Meka ashaninkaka timanake iriyori ibaamarite intashitantabeetantyarī iriyori iyobintsanepe, ari okanta oinijaantakero mashero paamari añaantajrori arori meka.

Ocheekitantakari kiri

Akemakobentiri peirani acharineite, oshaki iyoti ipankieeti, ipankiyetiro yobayetyaari, aisati yantsoyeteri, irobakayaariri irentsipee aisati irantsoyeteri, arika iramintsatake ijinapee.

Timatsi aparoni ashaninka ipajita Kiricheeki iriitake pankitirori maroni pankirentsipe, iro kantimaitacha yoka ashaninkaka osheki imashitsatiro ibankirepee, te inkobaneteji impimantero ipankibeere, ompokabetya ashaninka onkobakoterime ipankiyetiri kemperi: Maoma, koricha, kaniri, shinki, sonkoki, machaaki eiro ipirotsi osheki imashitsati.

Ari ikantapinitatya Kiricheetika, ompokabetya pashini ashaninka aisati inkantabakero, onkantabetakiari pimpena pipankiyetiri nokoi naari nompankite, eiro ikoitsi impero ibankiripee, ompiyashitakanajiaro oyantire tekatsi aanaje.

Meka ipokake ashaninka Tisoni, ikoi iyomparityaari, yareetapaakari ari ikantapaakeri: Naakabe ashaninkaa, nokoi noyomparityampi, ari yakanakeri: Abiro, épaita piyomparitanyanari? éJaoka pipoñaari? Yakanake aitake nopoñaari kirinkanta, nopokantari nonintakotakempiro okarati pipankiyetiri, jaa iro pipokashitiri, je irootaka nopokashiti, nonkantempi te noshineteroji nonpimantero.

Piyanaja meka Tisonika ibankoki, ari ikenkishiriapaka jaoka inkantyaari iraitantyaariri ibankire kiri, tema iñiitapaintiri irakamonkitake, abisake kitaiteri, ishonkashititakari iirini Kiricheeki yoka Tisonika, yareetapaakara osaikira iirine Kiricheekira, ikoi intsopireerome irakaintsiri kiri iñaantakarori, oshirinkanaka kiri shirik jatanake jenoki, te irareetajiaroji intsopiriantyaarori kiri, ari ishirinkanaja, yamentatarori okaakijitapaaji, ipiitabetapaaja okaakiji ikoi intsopiriamonkitetero, iro intsopiriantyaarorime kir iñaajantiro jenokitanaji ikenkishiriaka, intsityaami nantaitakotero ataitanake meka sherok, sherok, sherok, kirika shirinkanaka irori jenoki, shirinkacha, yamenake Tisonika jatake iriyori jenoki, tsarobanake isoronkanaja sorororo, sorororo, aniitaji osabiki.

Isamapaakaro meka Tisonika iirine Kiricheeki, osheki oñaatsashiretakari oshirinkapitsayetari jenoki kiri, ikenkishiriaka kametsa nosantiyero kiri, paitampa antabintsatantanari, sapokanaka iitsaare sapo, sapo, isapokamotookitanaka yaitaro ikanijiro isanti cheek, cheek, iñaantakarori cheekitanake, okantabetari ijina paita pisantiyantarori kiri meka cheekitake, ari ikenkishiriaka ariirika irampiitajero isantiyero aari ompeanajia ocheeki kiri, yaitaaro yapiititaro isantiiro, cheek, cheek, yamenatanakaro, otsonkanakero oshiyokanakero ocheeki iroosati oshipe tekatsi saikashitanainchane.

Jatanaji meka Tisonika inampiki, te iraanakeji kiri ipokashibetari, ari ipokanake Kiricheeki iramenajero iirine iñaantapaakarori ojaikitakaro ocheeki aisati jenokitanake, ari ibashiretakotapaakaro iirine, ikenkishiriabeta, yamenanpoiritetari iñaantakari iitikontapee atiri ari ikenkishiriakotanakeri iriintiyaata koshekitakanaro Tisoni.

Okitaitetamanake, jatanake Kiricheeki irameneri iyompari Tisoni, ikenanake tik, tik, tik, ishitobapaake ibankoki Tisoni, yamenabetapaakari te añeeriji, irointi ñaapake ijina ari isampitapaakero: éJaoka noyompari?

Akanakeri te añeriji, ijati yamenaati shima, nokoi nosampiterime, arimpa ijaitiri nobaneki niyompari, noñaampoirocketakeri, akanakeri je ari ijaniroiti, noñaakero ochekitake noirine, jaa isantiyatimpipro irootakekia ocheekitantanakari, nokaantaabetakari eiro pisantiitiritsi iirine piyompa, te inkemisantenaji.

Ari okantakotari kiri añaantajarori ocheekiti maroni obato okantakaantiro isantiiro Tisoni perani.

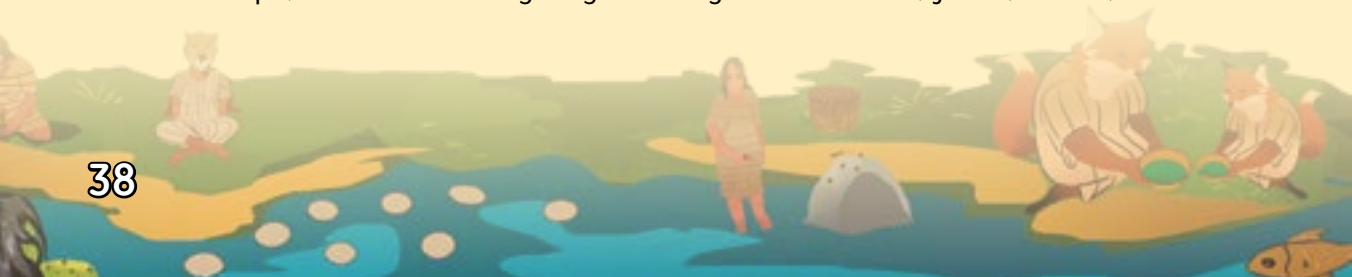
Ibetsikakoyeetiri shima

Tsame amenakoteri jaoka ikantiriri acharineitepe aririka iraye osheki shima, tema aririka inkamotero ochaoja, ariirka intikaatero osampanaja yaaperoti shima, shibapee.

Perani acharineite te inkoityeeroji ibakaajeityaariri itomipee, ishaninkape, ariirka iraye osheki shima intabakiari intashibeetabake shiba, onkotsitake shima, aakipatake shima, onkatyokake shima, aiisati oshinkotake shima, obanontyaari ariirika ontsonkayetajeri akipayetakeri, oshinkoyetakeri aisati okatyokayetakeri.

Ashaninkaka iyotiro jaoka ikantiriri yobanontayeta shima irobakayaariri itomipe eiro itashaakantaritsi, iro kantaincha timatsi koityiimotakariri, jaoka inkanteriri imetsokitantyaariri itonki shiba itsairikarikia, meka ikenkishiriaka jaoka inkanteri imetsokitantyaariri itonki shiba, yamenakero kapiro ichekakero okarati obabiyeta, ari itetayetakeriri shibape, tero, tero, tero, itashitakotimaitari, yoipitsokakoteri, yopitsokakoteri, moiyanake meka inkatyokityaari, iroiyaakotabakeri inkatyotanake osamani, osamani, mekakia irobaniitakoteri, timanake meka irakisaire ashaninka .

lñaakeri meka ishaninkapee jaoka ikantiriri imetsotantariri itonki shibape, imatanakero iriyori yakisaitayetanake shiba, jetari, shima,

aisati eirorika itsonkitaritsi yakisaireka, irampitakotajeri intashitakotajeri irakisaireka eiro ishititantatsi, aikero imetsoperotanakeri itonkipe shiba, irapiinitapiniteri inkatsirinkateri yakisaireka, irobajiaririka metsokini inkantanakia itonkika shibajaniki.

Ari ikantapinitatiri yoka ashaninkaka ariirika iraaake osheki shima, intashibeetabaketa shiba, onkotsitabaketa shima, ankipatabaketa shima oshinkotabaketa shima, onkatyokabaketa shima, impoiijikia ankisaitakeri saikanaintsiri, te meka amparatajerii oshibate ashaninka timanake meka obapinityaari shima.

Areetaka birakocha anampikika yamenakotapaakeri ashaninka jaoka ikantiriri shimape ariririka ishimaatya, ashaninka otimatiira iyotane jatake meka isimaata, ikamotiro antaroite ochaoja, itikakotake osheki shima, shiba, jetari, ikonaatakerora, ikantanaka ikamanake maroni shibapee koyaaaitake koye, koye, koye, yaaake osheki shima.

Yameniri meka birakocha ashaninkara, ikenkishiriakotiri jaoka inkanteriri ishimate yaakeri, iñatiri intakaro itashijetabake shibape, okotsitake shima, akipatake, oshinkotake, aisati okatyokake shima, jatake meka aashaninka iraye kapiro yankisaitantyaari shima, yamapaake meka, kapiro itobiriyetapaakero, ari ikantiro meka ijina jeroka kapiroka pinteteri shibapee tsame ankisaiteri, aitari otetakeri meka tero, tero, tero, ari yamenakero birakochara, aitari otashitakotakeri, meka oipitsokakotakeri oipitsokakotakeri, moijakotananake moi, moi, moi, osamani, osamani, ojokitakotakeri, obakotaakeri, okitaitetamani aakeri meka akisairesntika otankakotakeri, obajeitamanaka, kaari otsonki apiitakotajiri eirokia ishititantatsi, otankakotajeririka pashiniki kitaiteri metsokini inkantanakia itonki shibapee irobatiyempa, tero, tero, tero eiro ikemiritsi itonki skipetani ikantanakia itonkipeeshiba.

Ari ikantaabeetanaka meka birakochaka, iñaakeri ashaninka osheki iyotane, iyoti jaoka inkanteriri inkepoyaantyaariri ishimate, kenkishirianaka iriyori birakochaka, nonampiki timatsi aisati osheki shimapee meka nomatapeero narori mankisaitapaake shima saikatsiri inkajareki.

Piyanaja meka birakochaka inampiki, yaanakero iyotane ashaninka jaoka ikantiriri yakisaitiri imetsotantariri itonki shima, otimatiira

inampikika antaroitepe obetsikayetirori ashironakipe, ari ikanti: –Iro nankisaitantyaariri naari shimapee, noshiyakaatakero ikantiro iriyori ashaninka, ibetsikake meka iraanakiki irakisaitantyaariri shima, itetakeri iriyorri shima ikotsitakotakeri yashitakotimaitari, shitibanake iriyori meka yakisaire ipajitanakeri aton, iñaakeri ikameetsatimotakeri yamakeri meka anampikika yoinijantapaakeri aabakeri arori abakari yakisaire birakocha abakotakari.

Ari ikantakari ishitobantakari iratoone birakocha, iro yaitakeriri iyotane ashaninkaite perani jaokaa ikantayetiriri ibetsikakoyetiri ishimate acharineitepe.

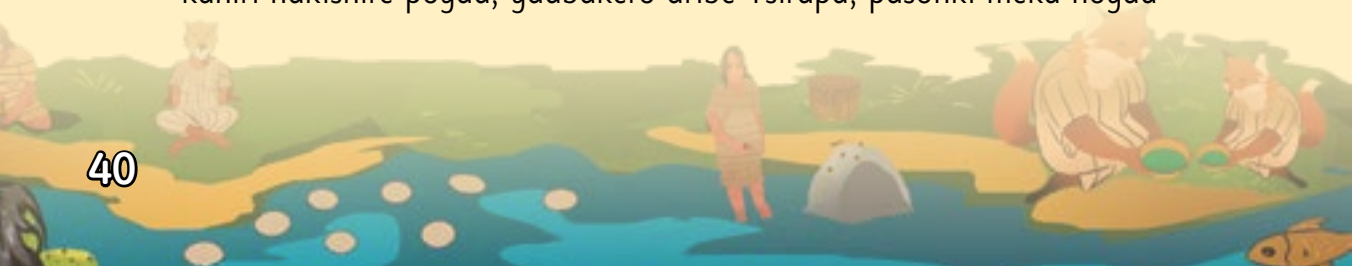
Ikachatakaairo ijina tampoki

Timatsi perani ashaninka ipajita **Kentimaari**, osheki iñaamataro impitasaabeete/inkachaabeete tsitenirikipe, aisati yaayetiri antaripe shima, kemperi: mamori, kobiri, iyotsi, omaní, ariirika ijaate inmpitasaate eirro ipiyshittsi iramanamaje iyacharebo, iro anintqcha irniro obabakotari ikachaayetiri.

Timatsi aparoni ebankaro pajitachari **Tsirapa**, oñaapinitiri osheki yaanetiri iyotsipe, mamoripe, meka tsimaneka onintakeri ojimentyaari amakeneri akishire opokasipinitakeri aakero iroori oisokiire, ebankaroka okantakero meka airo: –Aiyoo nonintakeri pitomi, nokoi nayeri pitomi, akanakero meka airo, ari nomkantakeri iriyori aririka inkobake.

Okitaitetamanake, itinaamanaka otomí ari okantiri: –Notomi, opokaiti Tsirapa okoi ayempi ojimentyaampi, jaoka pikantiri abirori, jaa teete noyoteji, okoirika ayena ompokeetatya amakenata akishire, akanakeri iriniro ari nonkantakero, oñaajiro meka ebatayero ari okantakero, ari ikantiri notomi, onintanarika Tsirapa amakenata akishire kaniri.

Okemabakeka Tsirapa, okitaitetamanake oshintsiitamanake akishiti kaniri, oposatanake jatanake aanakeneri akishire opapaakeri, jero kaniri nakishire poyaa, yaabakero aribe Tsirapa, pasonki meka noyaa

pakishire, yobaka, yobaka, ari ikenkitsabeetakairo bero, bero, bero, iroosati yaantakaro, itsipatanakero ijina yametanakaro ijatakaitiro ikachatakairo, areetapaaka kitaiteri ikantiro ijina: –Meka tsitenika ajate ankachaataite/ampitasaataite, areetapaaka tsiteniri jatajeitanake tampoki inkachaate/impitasaate, arejeitapaaka tampoki ibetsikakero ibitasaaro yaitaro ipishonkakero tsapok, ari yoiyaakotiro, osamani, osamani, te iranteroji ari ikantiro: –Tsirapaa intsiketi antaabeetabake, ari irabitsanobeitiro ijina, iro iniyankibetaka irabitsanotiro. Ikemantakaro otininkanakero iyachaaro, te inkenkishirianakero yoisotakero iyachaaro iitiki. Itininkanakerora iyachaaro antari omaní, inoshikanakeri shirerere yobinkakeri tsapok, otinaanaka Tsirapa ijinara Kentimaari otekakobeeta oitsaare amenabetari ojime Kentimari impokajeme, okajemabetari. Yora yoraa tekatsi ankerone ari obashirebeetanaa jataji otonkaanaji tonka, tonka areetapaaja obankoki oñaapaajiro airo okamantapaakero abishimotakerori pinkake otomí inoshikakeri antari omaní.

Ari okantanakero ebatayero, ějaokakia ikantakeriri inoshikantakariri antari omaní? Jaokarikate naamaka yoisotakaro ibitasaaro iitiki, inoshikantanakariri sherororororo, te imatanakero iroisoriakotanakea, imapokakeri tema yobamkebetatiyna iro iniyankibetakana itsopaakaashitakari, namenantakariri tsaapook inoshikanakeri ikantabetanakana Tsirapaa inshikakenabe omaní eiroyaata añaabakaaja, ari ipeanaka sheiii, noiyabetari, noiyabetari, te añaajeri imoaje, nokajemabetari Kentimaariiii, Kentimaariiii, tekatsi ankenane iroosati nopokantaja tonkari nareetantapaajari.

Meka obashirebeetanakari Tsirapa ojime Kentimari, ikamake inoshikakeri omaní, ikachaatakaabetaro tampojaki, iro meka aamabentantyaari arori ariirika ampitasaate antsipatyaaro ajina, te onkmeetsateji abanketyaaro ajina ariirika ankachaatakayero/ampitasaatakayero, ari iraaake antyari omaní okantakantee abanketenkatyaarori ajina.

Irantyaarori shinkija

Akemakobentiri perani ashaninka osheki ipankimintsatiro shinkiperori, tsibitariki, iroyaari obakerarika obananakia shinkipeeka, inkotsitero, intashitero, ishapekero, irootake ipankibintsatantarori.

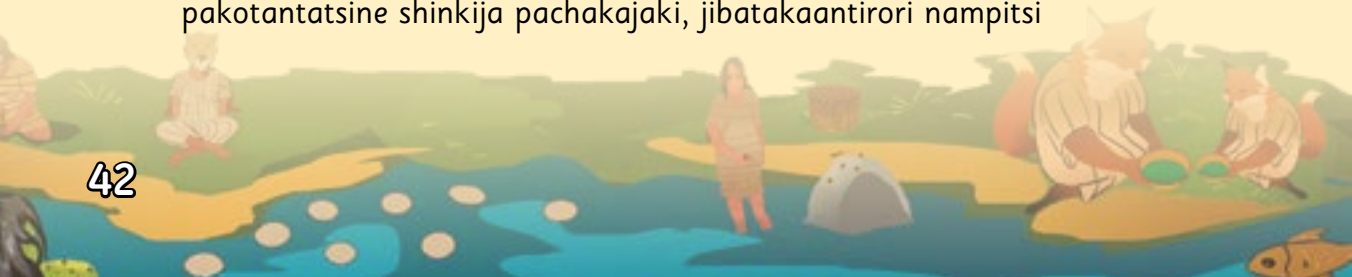
Aisati ariirika osampatanake shinkipeeka obtimatiye iraabatero ishinkine impiyotanontyari, aisati intsatakotakero pankotsiki yapeirokari periki, ari ikantirori ikempoyaanontaro ashaninka ishinkine, iroosati areetapaajia omomkaratantajiari impankitajero shinkipee.

Irantyaarori shinkijaka, timatsi jibatakantirori tiyankirori tsinanepe ojate ojireikitero shinki inkantakero: Meka kitaiterikika pisaraakote shinki pijaraikitero ipoiji pintononkakero pasantaki, ariirika ompometanake pinkotsijatero shinkira pobetsike shinkija.

Meka oyoshijeitanakia ebankaro tsinane sakoreirone shinki, tononkerone aisati kotsiterone, onkantakotakia antabeejeite obetsike shinkija, irimpa shiramparipe iri ayerone tsitsipe, meka tsinaneppeeka onkotsijatakero nijaa osaitantyaarori shinkija/shinkia, intabakiaro ontyaarinkabakero shinkipanera kobitinakiki, ompoñaakia osakojatakero omoijakera nijaa moi, moi, moi, omposatanakerika obainiriakotakero ari oiyakotero onkatsinkajate shinkijara.

Pashinipee tsinane ebankaro obetsikayetero pachakanaki/chonkorinaki, onkibantayetero oiyakotantyaarori onkatsinkajatanake shinkija, ariirika onkatsinkaajatanake shinkija meka, ontsikaatakero jaoka, jaoka, jaoka mekakia ontetajatakero shinkijaka ari ontintakoyetkero obakojayetakero tantotsikipee.

Onkitaitetamanake, jibatakaantirori nampitsi inkajemajeitamaneri maroni ishaninkaite, inkanteri: Meka kitaiterikika tsame aimoshirenkeri ababane Pachakama, iriitake shiyokakakerori shinki añaantakarori oshiyokimotake, osampatimotake, intanakiaro iroisakero paamari omorekanaketa, tiriririri, ompiyojetakia meka tsinane ebankaro pakotantatsine shinkija pachakajaki, jibatakaantirori nampitsi

inkantakero ebankaropee: Meka pimpakoteriketi aparopeeki pachakaja ashaninkaite tsame ashinkibentyaaro ashinkine.

Tsinane intakaantarori ompokake onkemisantero paamari jaokarika onkantero oñaanatero, onkematiyero onkantero: Pijatekia meka pimaninketakayero pitsinanerontepee, ari osaikajeitapaake oiyakoteri shiramparipe isonkatajeite, jibatakaantirori nampitsi nampitssi inkantakeri iraniri: Ani intsiketi pisonkatakayeri ashaninkaiteka, tinaanakakia ijate isonkate, iroijatimaitanakiari ishaninkape isonkajeite, katiyapaakakia niyanki isonkatenta: Sooon, sooon, sooon, katiyajeitanaka iroori tsinaneepe ankatsajeitero otsinanerentojei manenketanake iroori ontikatikatapainter ikeninta isonkati.

Ari inkantakero, iraakotakero kitaite isonkatakayeri ishaninkaitepee, aisati iroori tsinaneepee aakero kitaite oijateri sonkatatsiri, ontasonkanakerota onkantaitya ompankitero shinki, ontononkero shinki obetsikantyaari oshinkijre, aisati intasonkabenterota paba Pachakama iraamaakobentyaro ibankirepee ashaninkape, ishinkijeitakia iroosati intsonkantakiaro irirero ishinkineja.

Ariya ikantirori perani acharineite irantyaarori shinkija, ontmatiye inkobakotabakeri ibabane Pachakama, intasonkabentero ishinkine omkaantakiatakia ariirika impamkitaje pashini shinki oshiyokaje kameetsa eiro yobaritsi oshitsane aisati eiro otyiirotsi tampea, meka arori te ayotajeri ampankitajero shinkiperori, tsibitaroki, intani apankitajiro sonkoki ashi ampimanteri.

Okantakota tsaabaarini

Lkanteeti perani, timatsi iyotakoyeetiro okantakota tsaabarini, saikatsiri kirinka parenini, ikanti ashaninka, parenini kametsaja okanta amaatakote akoirika ajate tampoki, aisati itiyaataro ashaninka ijabatantari katonko parenini iraayete ibaararope iyompariyetyaari.

Aparosati kitaiteri ipokake ashaninka ipoñaaka kirinka tamponi, yamake ibito itiyaataka ijate katonko parenini itsipatakaro ijina, itiyaataka, tore, tore, tore, tore, ari imaayetanake jaoka itsitenitakotapinite, ikanta itiyaata, itiyaata ari yareetakaro pajitachari chenkirontsii, ari imaapaake ijinaka amenamanakero kameetsa opariyaajatake parenijani, ari okantiri ojme: Yoraa pamenero opariyaajati parenini kameetsaitake pishimpetero amenero paita tetachaane.

Yoka ashaninkaka iriinti Kashiri irompa ijinaka opajita/ojitari Tsaabari, meka kashirika yaayetake inchapankipee, tsiyaroshitonkipe, shimperitsa, irompa ijina Tsaabari, opishitake kajarashi, ishepikantabakiarori ariirika intiriakotakero ishimpere, intanakaro meka Kashirika ipaikaayetakero iroisotantyaarori inchapankipe ipiyotakeri ishimpetantyaarori parenini, yoisotakoyetakero inchapankipee, yampitayetakero tsiyarotonki ishimpere ibetsikake okarati maba shimperentsi tsonkakerora ibetsikakero ishimpere yoiyakotakero tsiteni intiriakotantyaarori ishimpere, omonkaratapaakara yaitaro itiriakotiro ishimpere, meka ishepikantabakaro kajarashira opiyotakeri Tsaabari, ijina Kashiri.

Itsonkakerora ishepikakero Kashiri ishimpere, tetapaaka meka aparoni kaminkari, yaabakeri yaanakenero ijina, paitakia pamantariri meka kaminkarika, jaa, pamakenari nainti noyaarita yaakeri meka yobakari, ari ameniri ojime yobakari kaminkari, amenantanakari ishimpereki ojime jaikitapaaka osheki kaminkari atiri, ari okantiri: Pamenero pishimpere jaikitapaaka kaminkari atiri, irootaintsi onchempokiree pishimpere, itenankapaakero kaminkari atiri, te osamanitanake okemantakarori opoimatanake metok, metok, oñantakarori otirianake ishimpere Kashiri, tirerererere, aanakero meka mapipeeka otirianakero tiiririririri,

konijayetanake antaroitepe imperita, konijatanake antaroite bakapee, pariyaajatanake, kobenkatanake antarojetanake oshinke aisati omoitonkane, eiro okantanajitsi amaatakotantajiaro pitotsiki.

Meka ipiyabetaja pashini ashaninka yamaatajiro parenini, ipoñaaja katonko parenini iñaapaatiro kobeenkaperotanake opariyajabeitara parenini te onkameetsatanaje amajatajero, iñaatiiri kashiri ikatiyaka iperitaki yameni kirinka, ari isampitiri irika ashaninka ¿Paitakia meka okobeenkatantajari, antarotantajari oshinke aisati omoinkantajari? Yakanakeri Kashiri: Noshimpetakero oka oparijaatika, iro kantimaitacha oponkitiriakotanake, aanakero mapipee noshimpere otaroanakero okonijatantanakari imperitapee, atimantanakari antaroitepe oshinke, omoitonkantanakari iro moitonkakaakero noshimpere ayeentapaakaro antaro mapi aisati aitanakenaro nojina Tsaabari kamake oni/iroori.

Ari opoñaanakari opajitantakari **Tsaabaarini** aakotakero obajiro ijina Kashiri, ikanteeti meka Kashirika yatiribeitani iriyori iro kantacha osheki yobanetari kaminkari atiri, eirorikame ishimpetirome opariyaajatira parenini iroosatime onkameetsate amajaatro parenini ampoñaanakia katonko parenini iroosati okirinkatanake tamponi.

Añaabenteri tisoni

Meka tsame añaabentakoteri aparoni asaninka ipajita Tisoni, yoka irika ashaninka iriiperori kobintsari iyoyetiro maroni inchashipe ikobintsatantari, iriitake oinijantakerori pinitsipee ankobintsatantyaari ibenkipee ankishokiari ankobintsatantyaari, ikanteeti tisonika ariirika inkoye iroyaa kemari, irantsi kanake iribenkite kemaribenki, jatake meka tomirishiki, iro inkiashitanake iñaapaatyeeeri inkatiyake kemari, iraitanakiaro iyapiromene intsareityaaro ibeane, tsaarererere, chekik inkemantakiari imijanake, ishiimaitanakia imposapaintya took, took, took, irojokapaintya, irojokapaintya, iroosati inoriantapakia, meka Tisonika irojampoireteri iramenero iriraja jaokara ikenanake ishiyanaka kemari, irojampoireteri, irojampoireteri, iroosati iñaantapaakiari jaokarika ikamapaake.

Meka impiyanake meka ibankoki inkamantero ijina Tisoni, irareetapakiarika ibankoki ari inkantapaakero: –iOra, nokentake kemari! pinkantero pireento tsame antotaiteri kemari ikentakeri pijimetsori, ari meka ojatake onkantero ireento, eentyoo ikentakeri pijimetsori kemari, tsame meka antotaiteri, pinkajemanakero aisati ashaninkapee aiteta isheito, ibatsa, onkemakabakiata kapichaji.

Aisati kemarika ariirika inkoye iroyaa shintori, inkishokanakero ichakopite iribenkite irashi shintori pajitachari/jitachari shintoribenki, meka inkishokanakero jatake iraanakero ichakopite, inkenabeete antamishiki, inkenanake iraniitanake, tik, tik, tik, iroosati irareetakiaro inkiashitantanakiari tomirishiki iraniite, iraniite, intsikiaji inkantya iramenayete, iramenayete, jaokarika inkatiyeri irompa. imorempa shintori, ari inkantya iraniite, iñaapaatyeri inkatiyake shintori, iraitanakiro meka ichakopite intsariakero ibeane tsaarerererere, chekik, tankorek, tankorek, ishiyanakia, ari ir oijampoireteri, irameneri jaoka ikenanakeri irajatanakero inchashipe, iroijater, iiroijateri, iroijateri, iriraja iroosati iñaatapakiari inariapake inkamapaake, ari inoshikapaakeri, ari iraashitakeri shibitsa, iroisotakeri iitipeeki iraityaari inkijakeri satek, iramakeri meka ibnkoki, ari inkantapaajero ijina: Ora nokentake shintori, ayaari pimpityaabakeri, ari aanakeri paamariki obapaakeri, onkotsitashitakeri nija ompityantyariri, omoijanake nija aityaari osaiteri, ompityaamaityaari.

Ontsonkakeririka ompitya akeri ontotakeri, aakero isheito/iseito ontoyetakero ishempa, ibori, iito, imereki, ari onkotsiteri/onkoteri ibatsa shintori, imoijanake obajeitakani, onkajemakero iiniro, iri, irentope, ojariripe, maroni oshaninka, perani te omashitsatabakaya opabakajeita okarati obayetari.

Meka tisonika ariirika inkobe iroyaa tsamiri, iraaake meka iribenkite irashi tsamiri, pajitachari tsamiribenki, inkishokanakero ichakopite, kisho, kisho, ari meka iroiyeero onkitaitetaamanake ijate iramene tsamiri, iña, iñatake, tyaapa/baripa jatake iramene tsamiri.

Inkenanake meka iroijaatanakero nijatani tsakoro, tsakoro, irijate katonko nijatani iroijaatero iraamayaari tsamiri, ijate, ijate iraniite ari inkemapaakeri tsamiri inkante: pik, pik, pik, ari inetsikashityaari iñaantapakiariri iraatake, iraitya iirikiire intsariamaityaaro ibeane tsaarerere tak chekik impariyaitanake tek, kipatsiki, ijatanake meka iñaapatyeeri nariaka, kamapaake, ari iraanakeri intetanakeri itsarateki,

ijate, ijate, iramenayete, iñaantakiari pashini tsamiri iraityaari ikenteri cheki pariyanake tapok, tapok, jokapaaka tek osabiki, ijatitanakia iñaapakeri kamake iraapakeri intetanakeri itsarateki apitetanake, meka ijataje ibankoki iraanajeri itsamirite.

Meka iñaapaajero ijina tisonika impapaajero itsamirite ari inkantero: Nojina nokentake tsamiri pimpityaabakeri pinkotsiteri ababakiata, ari ompityaakeri tsamiri pitye, pitye, pitye aityaari onkotsiteri imoijanake moi, moi, moi, posatanake ojokitakeri osokayetake omatitateki onkajemakero oshaninkapee obajeitakia.

Ikanteeti tisonika timatsi iribenkite iyotantari jaoka isaikiri kaminkari ariirika ontenkanake iribenkite kirinka, iyotake ari isaikiri kaminkari iroyaari, jatajeitanake meka kirinka irameneri, irompa ariirika onteenkanake iribenkite katonko okamantatiri ari isaikakeri kaminkari katonko, meka arajeitanaji inkenanaje katonko irameneri, iñaantapajiari aitake isaikakeri kaminkari obajeitapaaja.

Irootakeya añaantapintriri tisoni ikenajeitapiniti yarajeiti ariirika kirinka, irompa irarajeite inkene katonko, tema okamantatiiri iribenkite jaoka isaikiri kaminkari atiri, otsiti kemari, maroni tsimeripe jeri piratsipe.

Ankenkitsatakoteri Maniti Jeri Kontona

Perani yatiribeitani maniti, manitika iriinti sheripiyari, osheki yobanetari ashaninkapee, eiro yobabisaashitaritsi, aisati yobayetari shintoripee, maniropee maroni piratsipe, manitika oshekitake itonkitsite tema osheki yobaka atiripe jeri piratsipe.

Aisati ikempeta kontona, yaperobeeti isheripiyariti, iro kantimaitacha te inkobintsateji yobashibeetari tsitsiripe, shiberekiti, tsinaro, te yobayetyaari piratsipe aisati tsimeripee, te añaeriji itonkitsite, te ishiyaariji iraniri maniti.

Aparosati kitaiteri Maniti ijatake antamishiki inkenabeete iramene piratsi irobakayaarori ijina aisati irairo jeri itomipee, ikantanakero ijina: Nijina nojaataiteta antamiki namenaiteta poshiniri ababakiata, tekatsi abantyaarori kniri, ari okantiri ojime: Pijateketi pamenaita shintori eirompa

pimontsaatsi, ari ibetsikanaka yaanake ichakopite, itsarate, aisati yaanake iyanire, iroyaari antamiki, tema imaatiye jaokarika onkarate kitaiteri.

Aisati iriyori Kontona, ikantiro ijina: Nojinaa nojatatiye/nojataty e otishikinta nomaabeete, pobetsikenaro notsarate, pintetenaro nobocharote, aisati pintetena kapichaji kaniri, eiro nopokitajatsi ari nomaiteri osamani nosaikaite, ari iriyori ibetsikakero ichakopite, meka ikantiro ijina nojaitaiteta nomaabeetaite otishikinta namenaiteta shintori abantyaaroi kaniri, ari okantiri ojime, pijateketi, pamabentyaariya ikentimikari shibitsa, jatanake meka, osamani, osamani, ipeaka oñaashitabajari ikenapaaji ikijakotapaakeri iyoitsane, ari ipapaajiro ijina iyobintsane, aabakeri ari oshintsitabake okotsitabake, intsipaite iposatanake okajemakero oshaninkapee obajeitakari iyobintsane ojime Kontona.

Ari ikantapinitatya manitika ijatapiniti imaabeetapiniti tomirishiki inkenabeete inkentayete tsimeripee kemperi: sankati, tsamiri, yonkiri, kentsori, aisati inkentayetake piratsipe kemperi: maniro, shintori, kitairiki, ontime imntsakia kemari, ariirika inkentake ishinkotake, ishinkotake nojinaa, jeri, pamenabakeri nokentakeri, okatiyanaka aakeri meka okotsitabakeri, intsipaite imoijanake obainiriakotakeri okajenayetakeri oshaninkapee obakajeitakari.

Jatake meka iriyori Kontona inkenabeete, ikantanakero ijina: Nojinaa nojaitaiteta nonkenabeetaiteta otishikinta. Ari okantiri ojine pijatetyaami, pamenait e poshiniri abantyaarori kaniri, ibetsikanakero ichakopite. Yaanakero itsarate itetantarori ibocharote, yaanontanaka iyanire, jatake meka inkenabeete, ipeaita, ipeaita oñaabajantiri ikenapaaji ikijapaajiri iyobintsane, ari ikantapaajiro ijina: Ora, jerika noshinkotakeri ibatsa noyomintsane, aabakeri ijina ari okotsitabakeri, intsipaite imoijanake. Ari ojokiitakeri, okajemajeitakero oshaninkapee, obajeitaka.

Aparosati kitaiteri, ijajeitake inenabeetajeite inenanake pashiniki otishi, iri pashini inenanake pashiniki otishi, ikanta ari imontsaabakaaka niyanki otishiki, maniti ikantiri iraniri anii: Tsame amene jaanikarika timatsiri osheki itonkitsite, ari ikantanake Kontona. Anii pitsenkatyaanama, pijitakaanti te ishekite notonkitsite, arityaami, nokoi pintabakiaro poinijayenari timatsirika pitonkitsite, meka pitsokanaka inkamarankeri

itonkitsite, mokorok, mokorok, mokorok, ipiyotapaaka itonkitsite, ari ikanti maniri: Piñaakeri anii osheki notonkitsite, intsiketi anii, nokoi noñiitempiri abirori pitonkitsite, omaprorika pisheripiyariti, meka pooronto pitsokanaka ikamaranki, mokorok, mokorok, mokorok, piyotapaaka osheki itonkitsiporokite ari ikaantiri iraniri maniti, anii piñaakeri osheki notonkitsite yanaanakeri pashi eiro pitsenkajanatsi meka, ari yamenaperotanakeri iraniri maniti, iñaantakari iriinti itsinarotonkitepee, kaari itonki yobayetari piratsipee irinti itonki tsinaropee, ari meka ikantanakeri iraniri kaari itonki piratsipe pobashitari tsinaro, teeyaata pisheripiyarite, abiroyaata kontona, pobantariri tsinaropee, ikemabakerora ipeaitanaka kontona.

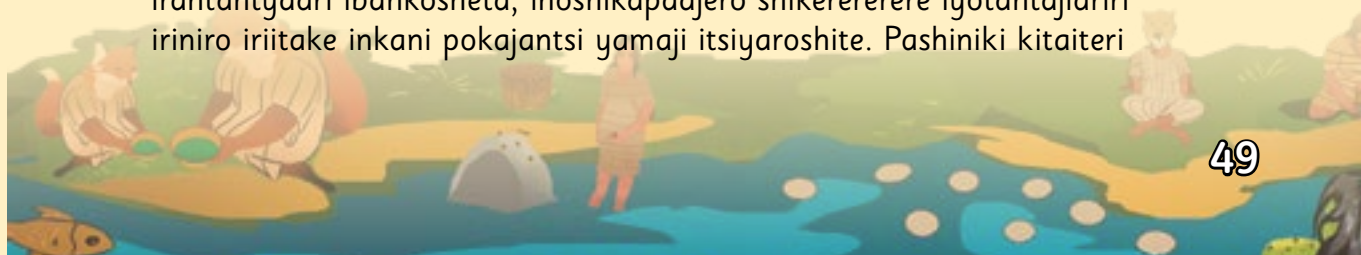
Atiribeitani inkani jeri maniti

Ikenkitsati ashaninka intapaantarori perani, okarati añaayetiri meka, kemperi: menkori, tampea, inkani, kashiri, ooriatsiri, oyechari, yoka maroni yatiribeitani ipokake aparoni peantatsiri, ipeayetajiri (o) añaantayetajariri meka okantashiyetaja.

Inkanika osheki onintiro oate antamishiki aayero kompiroshi antantyaari obankoshetape, irootake antayetiri iroori eiro osaikitsi onampiki anta ojayete, isampibetyaaro iriniro Menkori. ¿Jaokame ijatiri inkani? Ari ankanakeri iriniro –Jaa ijati ikenabeeti antamiki, ari ikantapinitatya eiro isaikaneti ibankoki.

Timatsi aisati aparoni ashaninka sheripiyari, atsotirori opatsa sheri, yoka sheripiyarika osheki yobaka atiri, ikenayeti joka, isaokayeti ashaninkapeeni, irampotantyaariri irantsieri ariirka inkenabeete apaniro, tsinane iroori ariirika onkenabeete/anashibeete ampintabeetyaarika ari yampotarori iratsikayero.

Ari ikantapinitatiya/ikantapinitatya Kompiroshi, te isaikaneteji ibankoki jatatsi antamishiki yaayeti kompiroshi, tsiyaroshi, kamonashi, kepashi, irantantyaari ibankosheta, inoshikapaajero shikerererere iyotantajariri iriniro iriitake inkani pokajantsi yamaji itsiyaroshite. Pashiniki kitaiteri

impiyanaje antamiki irajaante iyompiroshite, osamani, osamani,
onkemantajiariri asiati inoshikapaajero sherorororo iyompiroshite.

Irimpa ashaninkara sheripiyari jatatsi iriyori otishikipee, iramene
piratsipee irantsikeri, aririka irareetakia omititsaki ankemantakiari
inkajemake maniti: Jaann, jaann, jaaann, iriinti atiri sheripiyari, meka
ashaninka saikatsiri ibankoki tsarobajeitake, inkanteri ireentsitepe,
pimajerete pinkemeri manitika ikajemi: Jaaan, jaaann, jaaann,
koraketaintsi iratsikee, meka majerejeitanake jananekipee.

Ari ikantapinitatya yoka sheripiyarika osheki, yoimintsarobapinitiri
ashaninka ariiri ka ijatanaje inkenabeete antamishiki, iñaapaajerorika
omitishi otishi ari inkajemanaje: Jaann, jaann, jaaann iyotantyaari ijina
ari iberaanakari yaniiti/yanashiti, ari impeakea osamani intsitenitaakote
imaye, onkemantajiariri omititsaki otishi inkajemapaaje: Jaaann, jaaann,
jaaann meka ijinaka ontsikaatajeneri pearentsi irirapaajeri. Osamani,
osamani, oñaantabajiari ishitobapaaje.

Onkantabajeri ojime, areetajami, pimatake, ari yakanakero je
pameneri notsaratei, aisati jeri nakipatakeri ibatsa nokentakeri,
ari ijinaka amenakero itsarate aakeri itsamirite, akipariakotakeri
yakipatakeri oñaantakari irinti ibatsa shintori ishinkotake ari aakeri
ototakeri okotsitimaitari, intsipaite imojjakotanake moi, moi, moi,
posatanake, aitari obaniitakotakeri imojji ojokiiyetakeneri ojime,
otomipee, oshintopee, aisati ojokiiyetkenero ireentope, osarope, maroni
oshaninkaitepe, meka obajeitya.

Aparosati kitaiteri ijatake Inkani iraayete shaapashi, tsiyaroshi,
kompiroshi irantantyaari ibanko, jatake meka antamishiki iramenashitero
irantantyaari ibanko, ari yareetaka opiyotanta shaamashi, tsiraroshi,
kompiroshi, yaapake, yaapaake, ari imakorei, iñaantabakariri iraniri
sheripiyari Maniti, ikenapaake shiririririri, ari ikanti: ěJaanikampa
pokatsiri, irompa nojinaa oñaajena? Aikero ipokanaiti, okaakijitapaake
yamenantanakari iriinti iraniri maniti, ari ibetsatapaakari: –ěPaitampa
pantiri ani, pashinonkantabeetari? Yakanakeri: –Teetemee, nomakoriat
aakena nomakore/nomaore naati moyompiroshite noshitikantyaarori
nobanko.

Meka manitika ikantakeri iraniri: Anii tsamebe ameneri jaanikarika kobeenkataperotatsiri, naakarika irompa abirorika, piñaapinitiriranki ashaninka osheki imaabeeti antakeroki ibanko, aisati imaabeeti tampoki tsame ameneri jaanikarika oimishiyerine, yakanake meka Inkanika anii eiro pitsenkanatsi/pichenkanachi noyeeshitimikari, aikero ijatakaatiro Maniti itsekieri Inkani.

Inkanika meka yakakeri iraniri Maniti, ikantiri: –Je tsameketi amenero jaanikarika kobeekatsiri iroimintsaroyeri ashaninka, iro kantimaitacha aiyabakerota ontsitenitabaketa ari amenerori, yakanake meka maniti aribee kameetsatake aiyabakerota tsiteniri, okanta, okanta, tsitenitanake meka, jatake inkani iñeeri maniti omititsaki otishi, ikenanake yaniitanake iñaantapakari yoiyaakeri, ikantabakeri: Pokakempi, yakanakeri: Je pokakenate, pitsenkanakari, ari ikanti Inkani: –Intsiketi pityaro namenempi ariirika poimintsarobakeri ashaninka maintsiri antakeroki ibanko, kajemanake meka manitika: Jaannn, jaannn, jaann, ari ikemisanti, ikemantakariri ashaninkapee otapikinta, pikemeru maniti/kashekari, poishero paamari tema osheki itsarobakaaro, meka irika ashaninka ishiyanakeji, ari ikanti Inkani, te poimintsaroberiji ashaninka.

Pamenena nainti piñaabakeri ashaninka osheki noimintsaroiri, ikemantakaro meka opoimatapaake inkani sheeeee, ojokatsatanaka tyaaak, tyaaak, tonkanake, tiiriririri, tiiriririri, ikemantakari otaapikinta isaiajeitakera ashaninkapee, ikantajeitanake: –Koraketaintsi inkaniabee tsame ashiyapitsatero okajateekari, tinaajeitanaka meka ashaninka yaayetanaajiro ibashikarope, ishitashipee, kiajeitanaji intsompoiki ibankoki, itsarobakaaro inkani.

Inkani ikantiri iraniri Maniti: Piñaakena anii osheki nokobeenkatu, noimintarobakeri ashaninka, aisati noiminkiajeitajiri intsompoi ibankoki, irompa abirori te pinkobenkatiji te intsarobakayaampiji ashaninka itseenkimatanakempi.

Iroosati meka manitika te intseenkaneterii inkani, tema iyiishitakeri perani, irootake akemantapinitantarori inkani ariirika ompariye ompoimatapaaje, sheee amenantakiaro irointi inkani onkamara onkapaake ompoimatakaapajero oyonpiroshite, tema perani osheki opoimatakaapinitiro otsiyaroshite onoshikapaajero oyompiroshite sherororororo ari okanta ayotakotiro inkani.

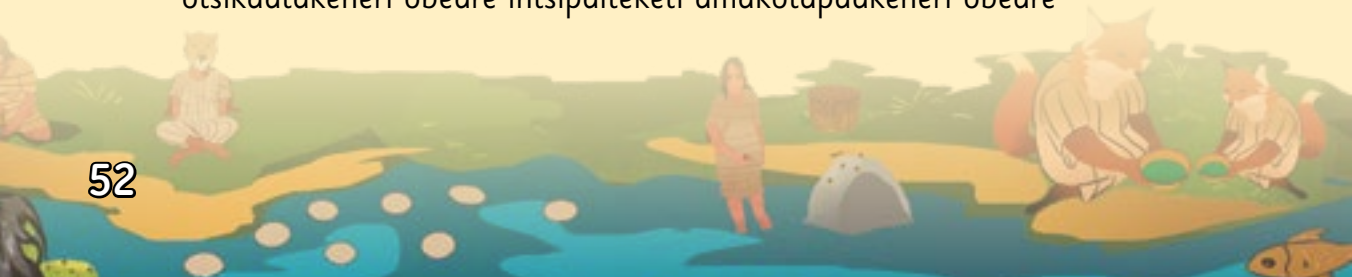
Ishiriatakaairo ashaninka ijina

Timatsi perani aparoni ashaninka ebankari ipajita Pochoti, yoka shiramparika te inkobintsaneteji, ijabetyaarika inkenabeete eiro yamapaajitsi iyobintsane, impiitabetanakia inkiashite aisati eiro yamajitsi itsimerite, onkantabetabajari iriniro notomii teempa pinkenteji, te inaa te noñeeji aisati te impoke shironi.

Meka ebankarika jatake pashiniki nampitsi isaikinta irikonkiri, tema aapaakeri iisokiire, ijate iramenero ijinatsori, ikemakobentakero timatsi irishinto irikonkiri tsipashiyetapaake/ebankaroyetapaake, irootake ishiretantanakarori ijate iriñeri irikonkiri inkamiteri irishinto, ari ikantiro iriniro inaa nokoi nojate kokiki naiterota irishinto, ari okantiri, jaa pijateketi paitero irishinto pikonkiri tema ebankaroyetapaake aitapaake piaikashibeetaka apaniro, jatake meka iriñeeri irikonkiri, ikenanake tik, tik, yoiirinkapainta otenkana, itonkaanarero otishi, yoirnkanakero otenkana, imaanake niyanki ari yampotanaka ikentanake sankati, yaanakeri, ikanta yaniiti yaniiti shitobapaake isaikinta irikonkiri.

Ari ikantapaakeri naakabe koki, yakanakeri irikonkiri abiro: ¿Jaoka pikenapaakeri? Jaanikampi, yakanakeri narotake otomí pitsiro, jaa abirompa, kameetsatake, timatsi pijinatsoripe pamenanontapeempa, pishiramparitirika, jaa irootake nopokashitiri, nokoityaabeetake nari tekatsi nontsipatyaari jaokarika nojate, ari ipasakanakero itsarate yaakeri isankatite ikentanakeri aotsi, ari ipakeri irikonkir, ikantiri kokii pameneri yoka nokentanakeri aotsiki, ari yaabakeri irikonkiri, ikajemakero irishinto noshintoo, pinkotsiteneri isankatite ñoti, opokapaake irishinto aanakeri isankatite ebankarika Pochoti.

Meka oshintsitake irishintoka okotsitiri isankatite Pochoti, ari ikantiro pashini irishinto noshintoo, pintsikaateneri pearentsi pamakeneri irirabaketa aakeri imre ipoñaaka arejiki yaniitaake, onkotsitabakerita irori pirento isankatite pijimetsori, ari oshintssitake otsikaatakeneri obeare intsipaiteketi amakotapaakeneri obeare

ijinatsori, yaabakotabakero irakero meka pearentsi, irakaakeri irikonkiri, oshintsitaake oisashitaakeri isankatite ojimetsori moijanake moi, moi, moi, posatanake ojokiriakotakeri, meka ojokiiyetakeneri, opakotakeri iri, aisati ojimetsori okajemaakero iniro jero ireento aisati ojariri, obajeitaka obajeitaka otsonkaanakeri, ari meka amapaake pearentsi ompakoteri ojimetsori oshinkijeitya maroni.

Ari ikenkitsatakairi irikonkiri, ikantiri omaperompa pikoiro noshinto payero, yakanakeri irionkiri, je kiariyo nokoake naye nojina narori, osheki nashinonkaabeta tekatsi amenanontenane naari, jaa pikoirorika ari nonkajemakero noshinto, ikajemitaro irishintopee irikonkirika, noshintoo pinpokajeite, ari opokapaake Tsirapa, jero Tairi okantapaakeri paitampa pikajemantanari, nokajemashitampi piñaakeri pijimetsorika inintakempi irayempi, ari amenabakaanaka, okanti aririka ikoanarika aitake naakeri, ikantiri meka irikonkiri ñotii, aitake paakero noshinto, pisaikapaja aka ari ankaraajeitaje, yakanakeri, kameetsaatake ari nosaikimotakempi, meka Pochoti yaakero Tsirapa ijinantakaro.

Opoñaaka aparosati kitaiteri opariyake antaroite inkani, amaratanake tamponi okapatsajatanake, ari ikantiro Pochoti, ijina Tsirapa, okapatsatati tamponi tsame ashiriataite shibajaniki, ari okantiri jaokakia ankanterori, tsame paanake piyantire ari piñaakena jaoka nonkanterori, Tsiarapa aanakero oyantire, oñaantapaakarori tontajatake okipatsitake tamponi meka Pochoti sapokanaka yaanakero oyantire ijina, ikenake yashiriajabeeti, yaakakero osheki shibajaniki, piyanaja obankoki, oñaakotabajantiiri iniro amaji osheki shibajaniki, ari okantiro ireento jaaoka ikantakeriri jimentsi yaaantakariri shibajaniki, aanakero irinti ishiriatantakaro noyantire.

Ari ikantakari meka Pochot, osheki onintanakeri aisati ijinatsori, okoi, ampatsatyaari ojimentyaari te imasontitanake Pochoti yaakero aisati ireento Tsirapa pajitachari Tairi icharonentakaro, meka Pochoti ontimatiye irantabeete osheki irobakaatyaarori apitero ijina.

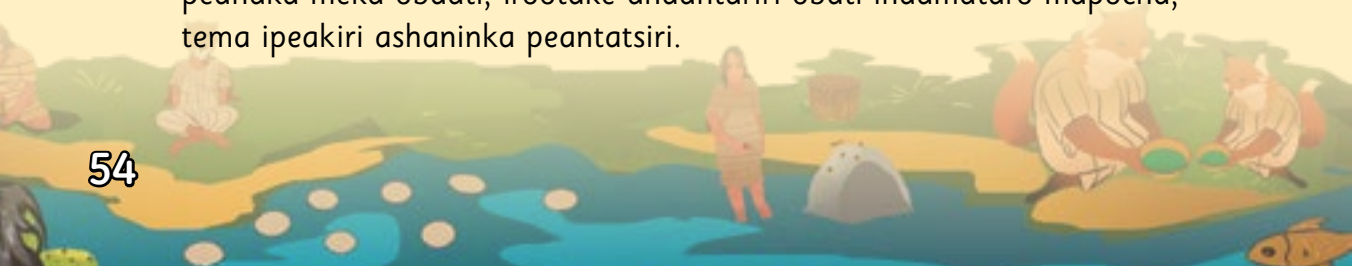
Yatiribeitani obaati

Ikanteeti perani, timatsi aparoni ashaninka isaiki apaniroini tekatsi intsipaty, iyotiro ikobintsaata, te inkoityeeroji yobarite, aisati iyotiro ikentaabeeti shima tampojaki, iro kantimaitacha apairo ikanta yametaro yapintabeeta.

Aparosti kitaiteri opokashitakeri aparoni tsinane ibankoki oneshinonkatakakeri, ari areetapaaka oñaapakeri isaiki ishitamenkoki, okantapaakeri: Naakabe ashaninka, paita pantiri, jaanika pitsipatari, meka yakanakero, tekatsi nontsipatyaa, nosaiki apaniyoji/apaniroini, paitakia pisampitantanari, jaa nopoki noñiimpi apaniro pisaiki, teempa pinkoye pijinantyaana aririka, pisaikapeetya, pinintakenarika abirori aitate naakempi.

Meka irika ashaninka yaakero kooyaka/tsinaneka ijinantakaro irootake akishibentajiri kaaniri, irootake akipayetajiniriri iyobintsanepe, kameetsa isaikanake shiretsaatanaka yantabeete, yantake antaroite ibane, ipankitake iyanire, imapochate, isankone, irori ijina opankitake omaonate oyorichate, obitokate, osankone, maroni okarati opankiyetakeri, meka irika ashaninka iriinti Obaati, irootake añaatariri iñaamataro mapocha, lroompa ijinaka irointi Sankonaro ari opajitari iroori irootake añaantarori oñaamataro sanko/shanko ompankitero irooperori tsinane antabairianto onkiyakotapainte koricha onojatashiterori obeare, oka tsinaneka antabairianto onati te omakorianeteji, anta ojatapainte, aapainte kaniri, aapainte maona.

Omonkaratapaaja irantantajiari irobane Obati jatake impesaje impankitantajiari imapochate ipesapaake meka, tsati, tsati, tsati, antaroitetanake ibesane, meka tobanake, chek, chek, chek, ityaanaiti inchato, ityaanaiti inchaato, meka itsonkakero itobake irobane, ari ipokake ashaninka, iñaapakeri imakori Obaati, ari ikantapaakeri: –¿Paita pantiri? Yakanakeri: –Nomakorei, obakera notsonkakero notobane, jaa, pimpankitantajiari pimapochate, ari ishirontanakari ja, ja, ja, ja, abirroyaata obaati, ikemabakerora ibajiro obaati, itinaitanaka shiyanaka peanaka meka obaati, irootake añaantariri obati iñaamataro mapocha, tema ipeakiri ashaninka peantatsiri.

Ashaninka ijinantaro soroni

Ikanteeti perani timatsi aparoni ashaninka isaikakairo ijina, itomipee aisati irishintope, isaiki apaniro tekatsi intsipanampitya, ari ikanta yantake irobane ipankitake iyanire yobakaariri ireetsitepe, te ishentanake antariyetanake, ebankaritanake itomipee, antarojetanake irishintope, isaikakairo yobakaaro ikentayetiri tsimeripee jeri piratsipe.

Meka yantaritanakera itomipee jatake iriyori inkenabeete iramene tsimeri, ibatsa, paitarikape, inkiashibeete, ari ikantapinita ijate yananinkanake ijate inkenabeete, impiyajerika iramapaaje iyobintsanepee impapaajero iriniro inkantapeero: Inaa jerika notsarateki nokentakeri shironi, kontsaro, pooronto, ari iriniro aakeri ikentakeri, ankipatakeri impojji onkotsitakeri pashini, intsipaite imojjakotanake onkotsitakeri, moi, moi, moi, oisashitakeri eiro osamanitanake intsipaite imposatanake meka obaniitakotakeri, ari onkajemakero oshintopee, otomipee, ojimee obakaajeityaari.

Pashiniki kitaiteri jatake ebankarika iramenero pariikitakerika pooroki, jatake yaanakero ichampokiro, ari ikenanake yaniitanake tik,tik, tik, ikiashitanakero antamishi, ikeni, ikeni, yamenayeti pooroki ompariyaikite, ikenake ikematiiri yaranake shironi, ishiyanaka patsiri, yamenantanaka jenoki iñaatiiro pooroki otankaikitake, ari meka yaashitakero kompiroshi ibetsikantyaarr ibankoshi, ibankotaka, ibankotaka, ari itsonkakero ibetssikakero ibankoshi yaitaro imorontayetakero, iro itsonkakero, kianake meka ibankohiki iroiyeri shironi, patsiri obarrori pooroki, te osamanite ikemantakari shikere, shikere, yamenakero omoronaki, iñaantakari ikenapaake shiirinti, yaitabakari ikentabakeri chekik, ari yaakotakeri, ipityaabeetiri ibankoshiki, pitye, pitye, pitye, ikemantakari arapaintsiri sapopopo, yamenantakari iaatiiri irinti shironi, ikatiyapaaka okaakiji yaitari ikentiri chekik, yaakotakeri aisati, ari ipityiiri, pitye, pitye, pitye, yoiyaabeta pashini te impokajeji, ari yoiyaabeta, yoiyaabeta, te añaajeriji.

Yaajiro meka ichempokirope, shitobanaji yaanajiri ikentakeri shiirinti jeri shironi, jataji ibankoki, ikantanaja tik, tik, areetapaaja ibankoki ipapaajiro iyobintsane iriniro, ari okantiro oshinto, tsinanee pankipateneri pijariri ishirintite jeri ishironitee, opokapaake meka ishinto aapakeri ikentakeri ojariri aitari akipatakeri, otashitakotakeri intsipaite iposatanake.

Ari meka iriniro ebankarika okantiri notyomi paita kaari okabintsaantampi onkenapee aparoni ebankaro paabakerota pijinantyari abirori, osheki pashinonkaaka tekatsi amenempine kotsitabentempine kaniri, ajakabentempine, aisati ontijempine piitsare piñaabeita pitsonkakotaka.

Okitaitimatake ananinkanake ijate iramenajero ibankoshi inkiashitajero, ikenanake yaniitanaji tik, tik, tik, areetapaaja ibankoshiki kiashitapaaji, tekera osamaniteji ikemntakari sapopopo yamenantakari iñaatiri aatapaake shironi yaitari ikentiri chekik, yaakeri ari ipityaabetiri ibiti intsonpoikirra ibankoshi, te osamanite yamenaji omoroki ibankoshi iñaatiri yobabeetapaaka shiirinti okaakiji ibankoshi, yaitari ikentiri chekik, ikentakeri shirinti ari ipityaabetiri ibiti shiirinti, pitye, pitye, piytye, ikematiiri arapaajantsiri aisati sapopopo, yamenake aatapaake shironi yaake ichempokiro yaitari ikentiri chekik, yaakeri ipityaakeri, te osamaniteje, yamenake omoronaki iibankoshi iñaatiro okenapaake, aparoni ebankaro ashaninka, ari ijitabakero iritsiro, ikantashireti paita opokantari chooki/tsiyo, ikematiiro oshoinkapaakeri, shoi, shoi. Ari yakiro iriyori: shoi, shoi, yameniro okakijitapaake ibankoshiki, ari okantiri: –¿Paita pantiri? ¿Pikentake tsimeri? Ikantiro: Jaanikampi, jaoka pikenapakari, akanakeri: –Aitake nokenapaakeri anta, yamenanakero meka, kameetsa ebankaro antaro oishipe, ari ishitobanake ibankoshiki, ibetsatapaakaro, ikantitaro: –Paita papintabeetantari, ¿Tekatsimpa pijime? Akanakeri iroori tekatsi nojimee, jaa intsiketi nayempi naari tekatsi nojina nokoityaakero, tekatsi akipatenarine noyobintsane, jaoka pikantiri, akanakeri: –Abiroyaate pinintanarika. Ikantiro: –Je kiariyo nonintakemi.

Meka ebankarika ikantiro ebankaroka tsameketi nobankoki naanakemi piñaitero paio, okantiri apatatsita eiro nojatitatsi pibankoki, intani pamakena ampejite piniro nonkiriketa nantempi piitsaare, aari ikantiro

ebankaroka, yareetapaaja ibankoki ipapaajiro ikentakeri ishironitee, ikantiro iriniro: Timatsimpa pampejire, nokoi, okantiri: ěPaita pikobantarori ampeji?, nanakenoro nojina onkirikeri, okantiro: –ěKaarikia pamakero? Te oninte ompoke, okitaitetamanake, jataji inkiashitaje, yaimaitanaka ampeji, ari yaapaajiro, ipapaakero meka ampeji, aabakero, ari okenakaanakero obankokiirori, yaapinitake osheki ampeji, iro kantacha te anteneriji iitsaare ijatake meka obankoki, iñaatapakarori opiyotakero ampeji irootake omantari, kaari ashaninka irointi soroni, ari ikenkishirianaka ikanti kaarimpa ashaninka irointi soroni. Jataji meka ebankarika ikamantapaajiro iriniro okarati abishimotakeriri, atiritimotakeri soroni.

Sheripiyari tsikonti

Añaabentakoteri aparoni shirampari ipajita Tsikonti. Yoka shiramparika iriinti Sheripiyari, itsonkiro iñiirori maroni nampitsipee, ijati Masaraiteki, ijati Pareniki, iñiirori Tamponi, aisati Enini, jero inampi Keshiiki, iyotirro jaoka okenayetiri aotsi/abotsi irareetantayetyarori nampitsipeeka ainijantakeri inkaaranki.

Tsikontika, iyotanti aisati ariirika antsenkimateri/anchenkimateri, ari iriyotakee, te onkameetsateji ashirontamintsatyaari ari iroinijaakeeri imanitite, omaperotatiiri yatsotiro ishere, itsarateki ari itetakotirori ibocharote, aisati timatsi iteireki, aparoni mapikijaniki peachari tsonkiri, ankemantyaariri inkenapaake tsonkiri tsiintsintsin amenitabetanakiari eiro añiiritsi tetapaaja itsarateki.

Aririka iñaatsabintsatyaari jananeke, ari iroimintsarobakeri, impeanakia antariite maniti inkamatsatapaake inkantapaake jiao, jiao, jiao iramenantanakiari iriinti maniti, ikoi yoimintsarobante, ariirika ojate tsinane onkiyakote kaniri obaneki, ari iroinijakiaro aisati ari iroimintsarobakero, oñaaperotanakiarika iroori onkajmakoteri iriimeeka Tsikonti ipea maniti, inkemabajero ibajiro peanaja atiri shirontabeetanaja nobajee, nobajee, ari ikanta ishirona iriyori.

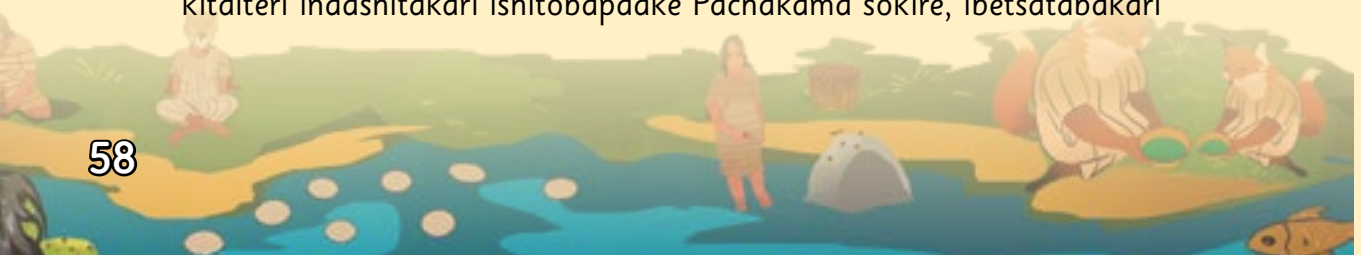

Aparoni irika ashaninka, ikemakerira ari ikantari ishironta iriyori, ari meka itsinampakeri, ikantiri: Tsikonti, irootake meka pobaje, jaanikakia ashitakaajampiri, ari itsinampaakeriri ibankoki, Tsikonti, iroosati imajeretake tekatsi inkantamampeempa, yoiyaakeri jaokarika inkenanake ashaninkaka iroimintsarobantyaariri, ari ikantimaitakaro osamani te ijateji inkenabeete tema iyotake ashaninkaka itsinampaakeri Tsikonti aitake iroimintsarobakeri abisanake osamani imaakotaji ipeakotajaro itsinampaakeriri chapinkiranki, jatake ashaninkaka meka inkenabeete antamishiki yaanake ichakopite osheki, yaamakobentabeta inkentantabakiariri maniti, yaniiti, yaniiti, ari otishiki imakoriapai, ikemantakari itsenkakeri tsibaani/tsiya jaoka, jaoka, ari ikanti ashaninka paita itsenkashitiri tsibaanika ijiti ari iroimintsarobakena te osamanite ikemantakari batik, batik, yamenantanakari iñaatiiri antari maniti ityeerobashitapaakari, yabentapaakari jiao, jiao, jiao ashaninkara ajirikabetanaka ichakopite ikoi inkenterime, mijanaka meka manitika, jaan, jaan, jaan, tsarobanake ashaninkaka kiteshibaabeetanake, iro kantacha te yantsikeriji yoimintsarobashitari.

Meka Tsikontika, baanaka pashiniki nampitsi, aitake yoimintsarobanakeri ashanina tsenkiriri, ipokaji meka ashaninkaka ibankoki yareetapaaja bashirekiatata, kiteshibaabeetake iboro/iporo, ari isampitabajiri ishaninka ikantiri: ¿Paita antakempiri pipiyantajari obashirekiaatakampi, aisati kiteshibaatakampi? Yakanakeri ikantiri: –Yoimintsarobakena antariite maniti anta otishikinta, nareetakro otishi ari nomakoriapaake, nokemantakari itsenkakena tsibaani tsikaa, tsikaa, te osamanite noñaantaari ikamatsatapaake antari maniti ari yantamintsatakena, iro kantimaitacha te irantsikenaji ishirontashitakana.

Yakanakeri meka ikantiri, iriinti Tsikonti, teempa pinkenkishireempaji chapinkiranki pitsinampaakeri, iriitake oimintsarobakempiri, meka te añaaajeriji jaokarika ikenanajiri, ipeanaka chapinkiranki pijatantanakari pinkenabeete ari ipeanakari jatajirika keshiiki.

Ari ikenkishiriajeitaka, ikantabaka inkabintsaashitee impoke Pachakama, imperita yoka Tsikonti, aitapaake yoimintsarobayetakee, ikantanake pashini ashaninka: Aiyakotashityaari koraketakemacha te osamanite kitaiteri iñaashitakari ishitobapaake Pachakama sokire, ibetsatabakari

ari pipokiri, yakanakeri ari nopoki nokoi noñaajempi saikajeitatsinpirika, yakajeitanakeri: Saikajeitabetachana iro kantimaitacha timatsi aparoni ashaninka ipajita Tsikonti osheki yoimintsarobanti, yoimintsarobayetakero tsinanepe, jananekipee aisati, te noyoteji jaokarika nonkanteriri yoka nompeantajeariri.

Abisaji meka osamanitaji kashiri, iñaashitabajari ishitobapaaji yoka Tsikonti sheripiyari, ari ikantabajiri –éAshaninka, pokajimpi? éJaoka pijaitiri kaari noñaantajampi? –Yakanakeri iriyori –Nojaiti Keshiiki noñaajantiri niyompari mekakia nopiyaja nosaikimotabeetapaajempi, meka yamenakeri Pachakama yoka Tsikontika, ari ikantiri: –Abiro meka oimintsarobayetiriri ashaninkaka saikatsiri aka, te onkametsateji pantiri, meka abiinti tsimeri tsikonti, ikemabakero ibajiro aranake meka peanaka tsimeri tsirekapaaka inchatoki kajemapaaake nobajee, nobajee ari ikanta ipeantakari Tsikonti, iroosati ikenkishireiro ashaninka te onkametsateji antsinnampayeri tsikontika ari iroinijaaakeeri imanitite.

Ibotsotite obayeri

Akemakobentiri perani asheninka saikaatsiri keshiiki iriiperori obayeri, te iñaashitantanetyaaji osheki inebetaro yobayerityaari pashini ishaninka, inkemakobentkeririka ari isaikiri ashaninka yapatotapaaka, meka asheninkaka keshiisati jatake irobayerityaari ashaninkara iraapitsateri ijinaitepee, impimantiteneri iraantyaari itonkamento.

Ariirka iramperaatakeri/intsonkakeri irobamaakei irika ashaninka meka inoshikanakero maroni tsinane ebankaro, tsinane aintsiri ojime maroni inoshikanakero tekatsi yobabisaakotanake intsonkanakero iraanakero inampiki inoshikanakero tsinanepeeka aparopee ijinantapakiaro iro pashini impimantakero inkenakaakero kirinka isaikinta kiriinkope timatsiri osheki ibaararo iraantyaaro, tonkamentotsi, sabiri, shacha, tokoyo.

Meka obayerika ashaninka timatsi ibotsote ikashiyakairori ijina, eiro yantabintsatanteetanari ariirika ijate irobayerityaa, irompa aririka irijate iriyomparitayetyaa, irootake ikashiyakairori ichititeetirikari ijina, ariirika

iyotajero irotaintsi ijataje irojokanajero ijina meka iraashitakero ibotsotite intiritanakero obori ijina tiri, tiri, tiri, potsoni onkantanakia obori, meka jatake iriyompariyetya jaokarika onkarate impeaitya, impiyapaajerika iñaantapajiaro tekatsi onkantya ijina jaa kametsa osaikaiti te aimentyaariji.

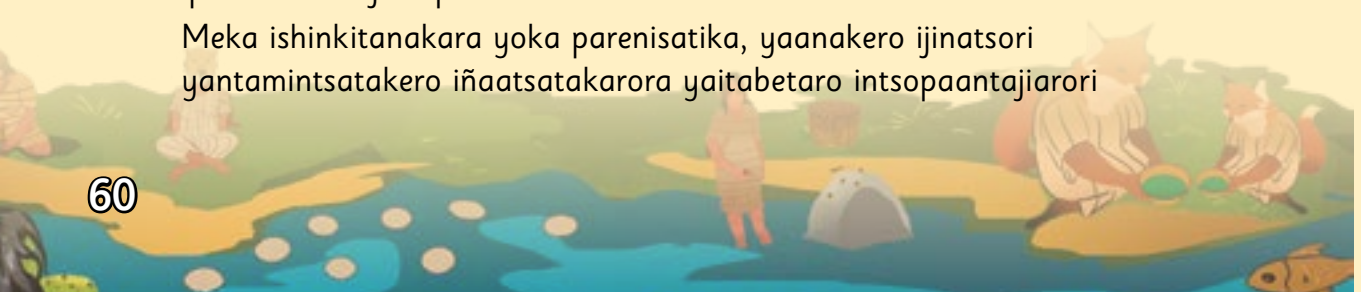
Aparosati kitaiteri, ijatake aparoni ebankari ashaninka parenisati keshiiki ikemakobentiro keshiisato osheki okobintsati, te oñaashityaariji shirampari aitake antakabakiari, meka ebankarika yoiyaakeri iriyompari iriri ikoi irojatanakeri, ipokakera iriyompari ari ikantabakeri niyompari ikoi irojatanakempi notomi iramenaita ijina.

Ari yakanakeri iriyompari, je kametsatake niyompari ari iragaake iina, jatake meka ebankarika ikantabetabakari iriri notomi pijateyaa kametsa pinkibante/piñaante eiro pantakotantapairotsi jinantsinentsi te onkameetsate, timatsi iyotiri keshiisati, ariirika pantakotakeri ijina ari pintsirekanakia, pishiyanakari otsiti itsirekaro ijina.

Meka jatake ebankarika parenisati keshiiki yojitanakeri iriyompari iriri, imaanake, imaanake, ikanta areetapaaka, ari isaikimotapaakeri iriyompari, okitaitetamanake ikantiri niyompari niiroka/jeroka noshinto nompakaempiro piinantyaarota, ari yaapake ijina ebankarika.

Aibetaka isaikapaake kameetsa parenisatika isaikakaakero ijina, yantapaake irobane impankitantyaari iyanire, ishinkine, isankone, ibitokate, meka itsameetakotakero, itsameetakotakero, intsipaite okimotatanake iyanire, ishinkine obananake yobakaakaro irairo aisati oshaninkapee ijinara, meka sampatanake ishinkine ari ikantakero ijina paabataite shinki paanakero piniro, pintononke pobetsike shinkija, ari okantakero ijinaka, otononkake shinki obetsikake shinkija otetayetakero pachakanakiki ari oiyaakero onkachojatanake, te osamanitanake apite kitaiteri kachotanake oshinkijare, okajemakeri maroni oshaninkapee, pimpoke tsame ashinkityaaro noshinkijare, ari ishinkijeitaka jei, jei, jei, oshirontajeita, te onkoityeempaji timatsi ijinatsoripee ireentotsori ijina otsinampaakobentayetakeri, te iyoteji ipotsotakero ojime potsoti tsirekantachari.

Meka ishinkitanakara yoka parenisatika, yaanakero ijinatsori yantamintsatakero iñaatsatakarora yaitabetaro intsopaantajiarori

te ontsopanajijaji ishiramparetantari tsirekanaka tsintakii, ishintsi shintsibetanaka intsopakotajame te inkantajeroji ari ikatiyaka tsintaki, iroosati ipokantapaaka ojime tsinaneka iñaapatiiri tsintakii ari iñaanabintsatapaakeri, paita antakempiri tsintakii, yaashititajari kapiro ipasatantajari itepokiki paak, paak, paak, iñaatiri otsopaanaja tsopak, ari ikanteetiri meka eiro pantamintsatantaje te onkameetsate pantabintsatitantero jinantsinentsi.

Ari ikantakotari ashaninka parenisati abishimotakeriri yantitantakero jinantsinentsi itsirekatsintakitaka ishiyanakari otsitiranki ariirika yantamintsatabakaya iriyori, iro okameetsatantari ariirika ajate keshiiki eiro antabintsatitantiro jinantsinentsi.

Ikoshitanti shaaripi

Timatsi aparoni ashaninka ipajita Shaaripi. Shaaripi miriti inati te añajeri iriri aisati iriniro irrointi nampitari irisaro, irootake antarintaajiriri Shaaripi yantaritashitaka te iyoteji irajirikero chakopi, aisati te iyoteji impitasaate yoiyaakotashitaro irisaro aabentayeteri shitobipee/kajebipee iroyaari, ompishaakoteneri sankiro iroyaari ari okantaka ametakaakari te ijabeeteji antamiki/tomirishiki.

Shaaripi meka antaritapaake, kobanirotake iraye ijinantyaari, jatake meka pashiniki nampitsi iramene ijinantyaari, ikenanake meka yaniitanake tik, tik, tik, imaanake niyanki aotsi, yapiitanakero iroosati yareetantaka Kasabeshiki ari isaikajeitiri ashaninka, ishitobapaake sokire, ikantapaake naakabee ashaninka, yakanakeri abiro, jaokame pikenapaakeri, ikantanake nopoñaaka Patsiriniki ari nosaikiri, iro kantacha te añajeri ashitanari, irootake nookantakari noñeempi nokoi nosaikimotempi.

Isaikabeeti, isaikabeeti, ari iñaake aparoni ebankaro kameetsanto, ari meka ikantakero tsinanee nonintakempi nokoi nojinantyaampi ari akanakeri: –Pinintanarika pamakena sankati, tsamiri, pobakayaanari

iroosati pinkantantakiari apaa, ari ikantanake Shaaripi, je kameetsatake ari namenaitempi Tsamiri, okitaitetamanake jatake iramene tsamiri okobakotakeriri ebankarora, ikanta Shaaripika ishinkashitetakari ityaapate pashini ashaninka yaanakeneri shinki ipapaakeri tyaapa, yajirikake, yobakeri ipityaakeri yaitari ishinkotakeri, yobakaro, iito, iitiki, isheito/iseito, irointi yaanakenero maroni ibatsa, jatake meka obankoki ebankaroka, yaanakeri iyobintsane ipapaakero, aabakeri ashiriakotakeri yakipatakerira, oñaantakari irinti ibatsa te añajeri iito aisati iitiki, ari okantiri: –Jaokakia meka iito jero iitiki, yakanakero irootake nobakari naari.

Aanakeri, obakaakari iri, iniro tsinaneka, ari isampitiro iri: ¿Jaokakia paakeriri shinkorentsika tyaapa? Akanakeri irishinto kaari tyaapa irinti ikentakeri tsamiri Shaaripi, jaa ari yobajeitakari, meka okantiri iri tsinaneka, apaa inintakena Shaaripi ikoi ijinantyaana ari ikantakenari, jaokapikantiri abirori apa, pinintakerikia abirori, je nonintakeri aitake naakeri iriitake obakayaanane iyobintsane, jaa pinintakeririka payeriketi, pobetsike pearentsi ashinkityaata pinkajemeru Shaaripi.

Meka tsinaneka ebankaro jatake oñaajeri Shaaripi onkamantantyaariri ikantakerori iri, oñaapatiiri Shaaripi okamantakeri okarati ikantakerori iri obetsike pearentsi oshinkitakayaari impakaayeetantyariri ijina Sharipi, meka jatake iramene tyaapa irobakayaariri irikonkiri, jatake tsiteniri tyaapapankoki irashi ashaninka itsipanampire, ikiapaake yamenapaake tyaapa yajirikabetapaakari kajemanake meka tyaapaka aaaa, aaaa, tsarotanake otsitipee, shitobanake meka Shaaripi ataitanake inchatoki jenoki, pokajeitapaake ashaninka irameneri jaanika atsikitakeriri ityaapate iro kantimaitacha irotsitite tsarotatsi yamenake jenoki inchatoki, ari ikanti ashaninka paitampa itsarotantari yameni jenoki, ikemantakari ikantanake jaaan, jaaan, ishiyanakari maniti, ari meka ichekakotakeri chek, chek, chek, tyaanake meka inchatora pook, ishiitajeitapaaka otsiti yaitari yatsikapaakeri yamenantakariri iriinti Shaaripi, ikisanaka irika ashaninka yaitari yobakri, yoyeetakeri Shaaripi.

Oiyaabetakari ijina Shaaripi, oiyaabetakari, oiyaabetakari te irareetajia ari irajeitakero obeare, shinkijeitaka, te añajeri irareetajia, ari iraakotakari ijina, te oyoteji yoyeetakeri pashinikinta nampitsi Shaaripi, okantakaantiri ikoshitanti tyaapa.

Abisaji osamanitaji kitaiteri, jatake meka irika ashaninka iñeiri ishaninka irikonkiri Shaaripi, yareetapaaka ari ipakoyeetabakeri pearentsi irake, irake, shinkitanaka, ari ikenkitsabeeti irikonkiri Shaaripi, ikanti peaka ñoti ijabeta inkenaabeete ariipeaka te añaajeriji, yatsikakerimachaata maniti, ikanti ashaninkara, iriimpa pitineri Shaaripi, noñaakeri chaapinkiranki tsiteniriki ikoi inkoshiteme notyaapate, itsarotakeri notsitite yobataitakeri inchatoki, ishiyanakari maniti, nochekakotakeri, iroosati nojaraakotakeri yaitabakari notsitite yatsikabakeri iroosati yoibamantakari, kamake ini notijakeri chapinkiranki.

Ari okaratapaake yañaantari Shaaripi yoyeetakeri okantakaatiro ikoshiti tyaapanentsi, okantakaatiro ikayetsibeeti aisati ikoshitanti tyaapa irootakekia okameetsatantari ayote ankobintsate te onkameetsateji ayotero ankoshitante yoyeeteekari apeashitarokari ajina kameetsaanto.

Yatiribeitani obati

Ikanti perani acharineitte timatsi aparoni ashaninka itsipataro ijina isaikakairo apaniro, tekatsi intsipanampitya, yantakaakero ibanko, aisati yantake irobane impankitantyaari iyanire, payanti jero mapocha, itsameetakotakero, itsameetakotakero, intsipaite antarojetanake ibankirepee te oshentanakeji kimotatanake iyanire, meka itsokakakero ijina ikantiro: –Pintokero kaniri pinchopike pante piarentsi ashinkityaata, ari meka otsokakero oyanire antake pearentsi.

Abisanake apite kitaiteri osaitakero obeare, oñaantakarori shimorejatanake ari otssikaatakero meka okantakeri ojime irika ashaninka: –Yoraa, jero piarentsi notsikaatakero pireketi, ari ikantiro ijina tsameketi irajeite, ari irajeitake itsipataro ijina, irake, irake, shinkijeitanaka.

Okitaitetamanaji itinaanaja ashaninkaka ikitsaatamanajaro iitsaare kisaari aisati okiteritati, itsanoireki oka itsanoirekika te irojokaneteroji jaokarika irijate kiso iraanakero eiro yojokirotsi, meka oitsokitanake imapochate, yamenapinitakero jaokapaite irakeri imapochate, ikenakobentayetiro obantsinentsiki yamenayeti mapocha iñaakerorika irobakera onkitenirotake mapocha intsopiriakero imananontyaaro irakeeta intsipaite.

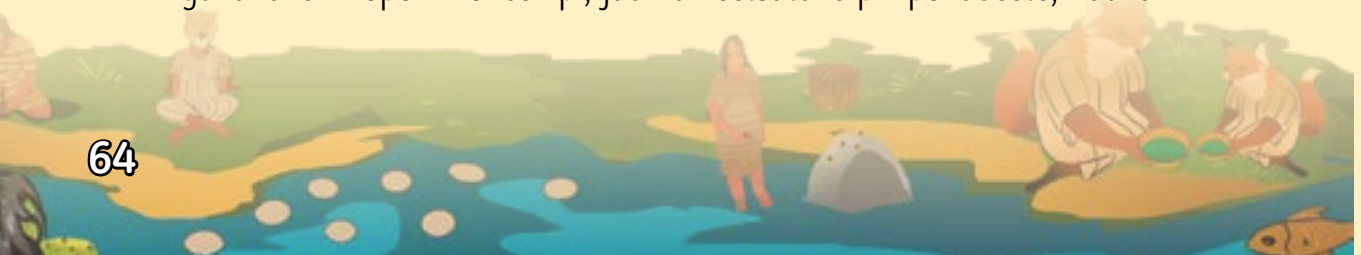
Iro kantimaitacha timatsi iraniri ipajita Tsooriipa, iranirika osheki iñaatsatari, yantabintsatiri tema iyotakotiri iraniri Obati osheki iñaamataro mapocha irootake yoitantapinitariri imapochate iraniri, jaokarika imananontyaaro mapocha, iranirika iraitajeri imapochate, iramenabetapajiaro te añaajeroji ari iraakobeetapajiaro: –Jiiii, jiii, jiii, jaanika meka oitakanarori nomapochate jiiiii, jiiiii, jiiiii kemisantake meka iraniri Tsooriipa.

Yamentakarori imapochate ipankitakeri chapinkiranki irakanake meka maroni yatsobetabaka, yatsobetabaka te intsonkabajero irantsotajero anaanakeri, pokanake meka iraniri Tsooriipa ikamitiri iriyori imapochate Obati, ikantapaakeri anii, nopokashitimpi noñaamatakotakampiro nantsotero pimapochate, ari yakanakeri: –Jaa, iro pipokashitiri, intsiketi pantsobeete, oshekitanake irakanake, ashiriabeetanakena naari, ari ikenanake meka Tsooriipa itinkake, itinkake imapochate Obati, yobaka, yobaka, kemabeetanaka, meka ikantiri aribee anii nobaka osheki pimapochate, aririka apaatani koraketajanchana nobajantya pimapochate, ikenaitanaji Tsooriipaa jataji inampiki iriyori.

Isaikajeitanaji meka Obati itsipatanajaro ijina, ari okantiri: –ĖJatajimpa paniri Tsooriipa? Ikantiro je jataji, aashiriabeetanakeri mapocha yobaka osheki kemabeetanaka, ikantanakekia koraake impiyaje apaatani ariirika iñaamatapajia mapocha, okantanaji ijinaka, jaa impiyabeeteta oshekiitake irakaa mapocha.

Oiyaabetakari, oiyaabetakari, te añeeriji Tsooriipa impiyashitjantero irobajantya mapocha, ari okantiri ojine: –Obatii, tekia meka impokajante paniri Tsooriipa irantsotajante mapocha, paitayaata antakeriri, kaari añantajari, ari aiyaaotashibetabakiari eirorika ipokajitsi, timatsimacha abishimotakeriri anii.

Pashiniki kitaiteri isaikamintsaiti Obati itsipataro ijina ishitamenkoki imakori, iñaantabakariri ishitobapaake aparoni ashaninka kaari iñaapiniti, ikenapaake tik, tik, tik, ari ibetsatapaakari: –Naakabee, yakanakeri iriyori abiro, jaoka pikenapaakeri, jaokampa pijitari, yakanakeri nopoki noñeempi, jaa kameetsatake pimpokabeete, naaka

Apinka nopoki noneshinonkatempi, jaa iro meka pipokantari, je irootake, yakanakeri jaa kametsatake, te naamayaampiji nojitiri abiro naniri Tsoori iri noiyaabetari ipokaiti chapinkiranki yatsotaiti nomapochate ikantanakena koraketajanchana nompokajante nantsotajante mapocha, irikia naamaabetari.

Okitaitetamanaake yobakaamanakari kaniri Apinka ikantiri: Tekatsi poshiniri ayaari intani abamaña mapocha koakata nonkenabeetaite antamishiki nonkentaite sankati, ari yobaka kaniri akishirentsi, iñaantabakari shiririri ikenapaake iraniri Tsooriipa, ibetsatapaajari, ari ikantiri: –Noiyaabetakampi pimpokajeme chapinkiranki, meka te añaperotajeroji nomapochate aatiyena meka nonebero mapocha, ari yakanakeri Apinka Obatira: –Je piñaamataro meka mapocha abiroyaata obati, ikemabakero ibajiro, ikatiyaitanaka ishiyanaka peanaka obati aisati ijina peanaka iroori, ikemantakariri iraapaaka abantsiposhiki jiiiii, jiiii, irakotaro imapochate, meka Apinka yamenakeri Tsooriipa, ikantiri abirori aisati piñaamataro mapocha, abiroyaata tsoori, ikemabakero ibajiro peanaka tsimeri tsoori aranake ojokapaaka mapochaki.

Ari ikanta akemakobentiri ashaninka ipea obati ipeakeri Apinka perani, irootake akemantariri obati ariirika aiteri imapochate osheki iraakotaro jiiii, jiiiii, jiiiii.

Okantakota nijaateni kemariaki

Perani tekarani ontimeta shiyakomentotsi, ajatantayetyaari añeero pashini nampitsi, ashaninka intani yaniitiro aotsi/abotsi impoñaanakia kirinka parenini, kirinka tamponi, keshiiki iraniijeite ijate katonko iramena itibine inkatyokantyaariri iyobintsanepe irootake ikenantari yaniitiro abotsi ijatantyaari iriyompariyetya.

Inkenapaake iraniite imaanake niyanki aotsi intonkaanakero otishipee iñaanakero nijatenipe, meka otishipeeka, nijatenipeeka timatsi opajiyeta ashaninka te iyoteroji, jaanika oijijantakerori obajiropee iriinti sheripiyari iriitake oinijantayetakerori obajirope, meka ariirika impokanake sheripiyari ari imontsabakakia impeanakiarika maniti ari ikenkitsabeetakaari iriyori ikarajeitira imanitijeiti.

Meka opajitantari nijateni kemariani, ikanteeti oka nijatenika osheki ishitaajatiro kemari, ariirika impoke ashaninka ikoi irirome iñaantakiaro amajaporokini itiya kemari te onkameetsateji irero, aisati ikanteeti okatonkotapaake ari ipiyotari osheki kemari, irootakekia ipajitantakarori ashaninka nijatenika kemariaki, tema ari ishijaatirori, aisati ikaatarori kemari nijatenika.

Aisati ikanteeti perani sheripiyari ari iñiiriri iriri kemari antyariite/antariite ikanta yanaanakeri kasonkati, eiro akantiri ankentero aisati eiro abeiri aibamayeri, te inkemanetero tonkamentotsi aisati eiro okiiritsi kapiromeni keshirori imeshina, ariirika amontsayeeri iriri kemari aitake iraatikabeetake irobamaake, omaperotatiiri iririka kemari iriitake kempoyiiriri ishaninkaite te onkameetsateji antsenkeri/anchenkeri ari inkaarajake aisati.

Irootake yoinijantantanajarori ashaninka obajiroka nijateni kemariaki aataatiro parenini, ariirika intiyaatyaa ashaninka ari imaapinitiri oponkityaki kemariaki, iñaapajero amaaporokiti itiya kemari, tema eiro añaanetiro ishityaa kemari antamishiki, onkantabetyaa isaike otishiki ontimatiye iroirinkashitero nijaa ari irishiteri, osheki yamabenetiro itiya kemari.

Aisati akemakobentiro oponkityaaki kemariaki ari iñeetiriri ikatiya kemari, ashaninka tiyaatachari impoñaakia kirinka iramenakotapeeri iñantakiari inkatiye aparoni kemari, iro inkakijitantyaariri peanaka eiro iñaajiritsi.

Ari ikantapinitatya ariirika iramajatakote ashaninka impoñaajea katonko parenini aisati iñaapaajeri inkatiye kemari irire nijaa, iro inkakijitapaajeri iramenantaperotanakiari peanaja, ari meena ipokake sheripiyari, imaapaake oponkityaaki kemariaki, otsitenitanake yamenakero itsarate yaakero ibocharote ari isheriataka, yatsotakero ishere, tsopak, tsopak, tsopak, meka oshinkitanakeri ibocharote, tyaanake imaye, imishitantabakari ikenapaake antariite kemari ari iñaanabintsatakeri, yaanakeri meka antaroiteki imperita ari yoinijakeneri osheki tsinane ebankaro, ari ikantiri, ñani pamenero osheki chooki/tsiyo teempa pinkoyeroji tsinane, abirompa koirori abirori, yakanakeri ñani paita pitsenkantamari/pichenkantannari, piñeena ari naitero aparoni, jatake meka kemarika kianake imperitakira, yaitakotitari yashitakotakeri, iroosati ipeantakari iriri kemari.

Iroosatikia meka opajiperotantaka kemariaki, tema ari iñeetiriri irantarite kemari eirorikame itimi sheripiyari, iriitake ashitakotajiriri imperitaki irootake kaari añaantajari inkatiyaje kenari oponkityaaki kemariaki.

Yatiribeitani opempe

Ikanteeti perani timatsi aparoni ashaninka isaikakairo ijina, tonkaariki otishi isaiki apaniro, isaikantari otishiki ipashibentakaaro iirina okanta tsobakiita, ishaninkapee osheki ikabiapinitiri, irootakekia ikantantakarori ijina tsame asaike otishikinta, pobetsikanakero maroni paayetanakeri, ari asaikajeri, chapinkiranki nobetsikaiti nobanko, nopankitake kaniri, abapaakiari eiro akoityaapaakerotsi ayaari, nopankitake aisati parenti, maona, tinkotsi shoñaki, mapocha jero pitoka.

Ari obetsikanaka ijina Opempe, oteyetanakero oitsaare oyantireki, maroni aayetanakeri, ari okantiri ojime: Tsameketi meka ajate, aitake noteyetakero naanakeri, yakanakero Opempe tsameketi, nojinaa pinkajemanakeri potsitite aanakerita tonkaariki iriitake abakotapaakiari ariirika intsarotapaake samani, kapeshi.

Okijaanaakero meka oyantire jatake tonkaariki otishi, okajemanakeri otsitite kobincha, shii, shii, shii, kobincha, kobincha, jatake meka otishiki aniitanake tik, tik, tik, omakorianake niyanki, omakorianake miyanki, areetaka tonkaariki, oñaantapaakarori ibanko ojime kametsa ikantakero, amenanake okenake kanirrimashi, maroni ipankiyetakeri ojime, meka ikantiro pintsokapee kaniri, pinkote/pintiyabaate, nonkenabeetakaiterita kobincha eirompa itsarotitsi kapeshi, ari ikenanake yaanakeri irotsitite kobincha inkenakaayeteri.

Irori ijina Opempe jatake onkiyakote kaniri, okiyake, okiyake ari aake kaniri otetakero oyantireki jataji areetapaaja obankoki oshintsitapaake otakiriake kaniri, takiri, takire, okibakero, obakotakero, oisashitakero, intsipaiteketi omoijakotanake moi, moi, moi, posatanake, obainiriakotakero, okemantakari itsarotake otsitite kobincha jai, jai, jai, ari okanti: tsarotake kobincha, paitarika meka itsarotakeri, osaamani, osaamani, oñaantabajari ikenapaaji Opempe ikijapaakeri sharoni, ari ipapaakero, jeri sharoni itsarotakeri kobincha naakotakeri, ari okotsijatake mijaa ompityantyaariri ibiti sharoni, okatsirinkatanake nijaa aitari opityiiri pitye, pitye, pitye, otsonkakeri opityaakeri, ototakeri shei, shei, shei, okotsitakeri, oisashitakeri, intsipaite imoijanake, aisati intsipaite iposatanake, ojokiitakeri, ari okantiri ojime, posatakeyaa tsame ayaa ,ari ipokapaake iroyaa sharoni, obajeitaka somi, somi, ari ikantiro ijina aribee abaka iyobintsane konincha.

Ari isaikabeeti ibankoki Opempe itsipataro ijina ameniniri imamperitikite, ari osampitiri ijina: —ĖPikanta pantakerokia pibanko? Je nantakero aashiriapakena ikabianapinitana ashaninkapee irootake nantantakari nobanko nosaikakaantyaampiri anintayaata ababeetya iyobintsane kobincha.

Abisake osamani isaikakaakero ijina Opempe otishiki, yobakaaro iyanire, ibayantite, imaonate, itinkotsite, ibitokate aisati imapochate, tekatsi pokashiterine ashaninka yanintaabeeta isaiki apaniro itsipataro ijina, Opempeka ikitsataro iitsare kisaari, timatsi itsanotaro ibaañote kitamarori, kiteriri jero kityonkari, irootake obanenkatakaariri, onintantariri ijina kaari omanintantari.

Aparosati kitaiteri Opempe isaikamani paamariki itsipataro ijina yobabeetamana maona otashitakeri ijina, iñaantabakari ikenapaake aparoni ashaninka ibetsatapaakari: –Naakabee, yakanakeri Opempe: – Abiro, ari pipoki, je arinopoki noñeempi, sikatsimpi ikantiri, je saikachana ikantiro ijina pamakeneri pochajari, amapaakeneri pochajari opapaakeri ari yaabakero irakero, meka ikantiri pisaikapee shitamenkotsiki, ari isaikanake ashaninkaka, ikenkitsabeetakairi paita ipokantakari ibankokika Opempe.

Aretapaka kitaiteri ishinkitakaantyaariiri ashaninkaka, Opempe meka ikantiro ijina pintsikaateroketi pibeare irakaabakerita ashaninkaka ari otsikaatake jaoka, jaoka, jaoka, opakotakeri, ari irajeiti pearentsi, ikanta shinkijeitanaka, tsinampaabakaanaka, shirontajeitaka. Meka ashaninkaka iriinti Pachakama, te iyoteriji Opempeka, itsinampaabeetakeri, ari ikantiri: –Paita pobantarori mapocha, noñaakempi osheki piñaamataro, abiroyaata opempe, jaampa okantatsobakiitantari piirina, ikemabakero ibajiro opempe yaraitanake sapopopopo jokapaaka mapochashiki peanaka opempe ñaapaake kiajeenjeen, kiajeenjeen. lirinani opempe irootake itsobatanajari, aisati ijina opempe oijatanajiri iroori peanaka oshiyanjari ojime araanake otsipatapaajari aatapaake mapochashiki, ari okantari ipeantajari opempe itsimeritantajari iriitake piäjiri paba pachakama.

Okantakota onika

Ikanti acharineite intakaantarori, perani timatsi apite atiri ajirikirori kipatsi asaikantari aparoni atiri isaiki ishitobinta oriatsiri, iri pashini atiri isaiki ikiapiniti ooriatsiri, iriitake ajirikirori kipatsi, añaantarori asaiki kameetsa te onikiaji kipatsi.

Timatsi aparoni ashaninka sheripiyari pajitachari Maninkaite yatsotake ibocharote, sopere, sopere, sopere, ari oshinkitanakeri ibocharote meka jokanaka imaye, imaaake, imaaake, asamanitake imaaake, ari itinaanja ikanti: –Noñaake inkiteki timatsi ikarati apite atiri ajirikirori kipatsi iriitake ajirikakoteeri kaari añaantaro onikanikatyaa kipatsi, ikantabakena narotake ajirikakotimpiri kaari piñaantaro pinikakotyaa, naaka nosaiki ishitobinta oriatsiri nopajita Pachakama, irimpa saikatsiri ikiapinitinta oriatsiri ipajita Apinka, aisati ikantabakeri ontimatiye pisaikajeite kameetsa eiro pikisabakaajeitatsi, aririirika pinkisabakakia ari noipakaakotakempi onikanakia kipatsi ontankayetanake ari ontijanakempi.

Itinaanja meka sheripiyarika Maninkaite ikamantabetakari maroni ishaninkaitepee iro kantimaitacha te inkemisanteriji, ikantanakeri pitseeyashita, itsenkanakeeri ishaninka, ikanti eiro akemisaantiritsi yamatabitashitee, jaoka añaeriri atiri isaiki irajirikero kipatsi asaikantari eirompa imakotitsi inkantakotyaa irajirikaiteero.

Ari ikantanake meka sheripiyarika, aitakemachaata teerika pinkemisanthenaji nokamantabetatijampi tekatsikia pinkanteri iyobetaka Maninkaite te inkamanteji, ashaninkaka te isaikajeite kameetsa osheki yantabakaajeita, meka kisaka ajirikirori kipatsi ikantabakaaka tsame aipakayero kipatsi iñaabakerota ashaninka onikia, yaitaro yoipakairo, intanakaro meka oshebatanake kipatsi, opoimatanakeria otirianake tiiriririririri, shebatanaka kipatsi meka tsara, tsara, tsara, nika, nika, nika, kajemabetanaka ashaninka pamenero korake onika, ikoonkabetanaka ashaninka koon, koon, koon, te onkemisantanakeroji aikero ojhati oshintisitanaite oniikanaka, tsirajanake kipatsi tsira, tsira, tsira, oniyayetanakeri ashaninkapee otijanakeri, kajemajenkani ashaninka tekatsi abisakotanaaintsine otsonkakeri otijakeri onika.

Meka yajirikajiro atiri kipatsi tekatsiitetanaji te onikanajiaji, irootake añaatarori onika timatsi ajirikirori kipatsi te onkameetsateji antseenkeri ariirika an kisakaakiari aitake iroipakaakero kipatsi impojji ontime onika.

Tsompari jeri iraniri parari

Perani, ikanteeti tsompari iriinta ashaninka, osheki iñaamataro ijate nijaaki iramene shibajaniki, ari ikantapinitatyaa tsomparika, ijatapinti nijaaki inkantakotyaa kitaiteriki eiro ijatamampiata ibankoki ibajantya kaniri oiyaabetyaari iriniro eiro ipokitsi ibankoki, intani irareetapaajia arriirika ontsiteninkaitetanakerika, onkantabetabjiari iriniro jaoka pisaikaitiri kaari noñaantampi pimpoke pobajantya kaniri, aitapaake pijatake nijaaki yaimpikari ashitarori nijaa.

Yoka tsomparika te inkemisanteroji iriniro okantabetariri, piyanaja, piyanaja, nijaaki, ari ikantapinitatiya ijati nijaaki yameni shibajaniki iroyaari, impiaitya iroosati intsitenitakotaje ari irareetapaajia ibankoki, okantanabetari iriniro te inkemisantametaji ipiyatsaperotakaro.

Areetapaka kitaiteri, isamakari parari, iñaapinitiri ikantani isaikaati nijaaki te ijaneteji ibankoki iroyaa iyanire, ari ipokashitakeri parari, iñaapaakeri ikantapaakeri anii paita pantiri, noñiimpi pikantani pikatiyaataro nija, paita paiiri irimpa shibajaniki, je iriibetaka, iro kantacha te nayeji osheki, intani nai kapichaji noyaari narori, ari ikantiri patsipebeetashitari pobari iijañikiji shiba nainti naayetiri antari jetari, tsopiro, piñeenarankitya, piinkanake meka parari nijaaki, tsitiyanake, osamani, osamani, iñaantakariri ishitobaatakaapakeri antari jetari, ari ikantiri, ñaakero anii naake nainti antari/antyari jetari, tsameketi ayaari, ari ipakeri iraniri ijetarite, yobabetakari meka tsonparika jetari ipakeriri iraniri, ari meka itsaakeri jetari.

Ikemantakariri, ikantakeri iraniro: Anii notsaakeri pijetaritee, te nomatajeri naajeri itonki isatekaperotakana te nonkanteri noniyeri, aikero ikantatiiri pimpasakero pibaante ari pinkamarankajeri, yaitabeta tsonparika ipasakakero ibaante, ikamarankabetaka mokoro, mokoro, mokoro, te ishitobe itonki jetari iroosati yayeentakari intsompoi itsanoki, teetemi te ishitobe ikanti tsompari, meka jaoka nonkantajeriri naantajiariri, narokantashitaro naabakotakeri ijetarite ani parari,

meekakia nonkamaje, jaoka onkantabajenari meka noniro ariirika oñaabajena notsaakeri itonkijetari, tsarobake meka tsompa yaitabetari ipasakabetakari ibaanteki tsompari inkamaranje ijitakaanti ari inkamarankajeri itonki jetari iro kantimaitacha te imateriji.

Ari meka iñaakerira iraniri tsompari ibashiretaka teema itsaakeri itonki jetari, yoka tsompari te yobapinityaariji antaripe shiba, iriinti yobayeta shinajanikipe irootake itsaantakari tsompari, intakotakari iraniri, ari ikantiri: –Anii pimpaarankero pibaante nompasakajempiri pitsaakeri itonki jetari.

Yaita ipaarankanake tsomparika, meka parari yoiminkiakeneri irako ibaanteki tsompari, ipamibetari, ipamibetari itonki te iñeeriji, aikero yoiminkiatiniri irako parari intsompoi itsaniki parari, ari meka abikapaake irako parari, itininkabetajaro, itininkabetajaro, te ontsopaajiaji irako parari aikero ishintsitanaiti intsopaajero irako iñaantakariri shirinkanaka itsano tsompari kantanaka tsatokii, yoberaantabajaro itininkabajiro irako parari otsopaitanaja tsoparek, iñaantakaro itsano iraniri kanta tsatokitanaka.

Irootake añaantapinitariri tsompari isaiki nijaaki ikatiyaataro, yameni ishibajanikite, aisati ikantatsatokitantari tsompari, itininkakeri perani iraniri parari itsaimotakeri, ipabetari iroyaarime antari jetari.

Ipokake meka paba pachakama iñaapaakeri tsompari ikantaka tsatokii ikenabeeti ari ikanti, paitakia antakeriri ikantantakari tsatoki ari okamantakeri iriniro abishimotakeriri otomí meka ikantiro iriniro pitomi iriinti tsompari, irootake ikitamarotantari iitsaare aisati okantatsatokitantakari itsano, ikemabakerora ibajiro tsompari ikenaitanake yaraanake tapok, tapok, tapok, apatiro yobanakero nijaaki katiyaatapaaka, ari okanta akemakobentiri tsompari.

Maniti isaikiro payantiniro

Akemakobentiri perani ashaninka kobintsantije inati, eiro añeiri isaike pankotsiki, onkitaaitetanake irobanakia iyanire, betsikanaka irijate inkenabeeta/impiibeete antamishiki/tomrishiki, iraanake ichakopite, jatake, eiro meka ikenabeeti okaakiji/kempeji, ijaperotaty e intaina/areji aisati osamani tsiteniri imate, tema osheki iranaanake otishi irootake ipeantari osamani kitaiteri.

Ariirika impokaje iberaapajiarika otishiki ari intiyotapaajeri, tiii, tiii, tii, oyotaji ijina okaakitapaaji ojime irootake irareetajia, shintsitanake ontsikaataje obeare irirapaajeri ojime ariirika irareetapajia, asamani, osamani, oñaabajantiyeri ishitobapaaje inkijakotapaakeri ishinkore ikentakeri iyobintsanepee.

Aparosati kitaiteri ijatake aparoni ashaninka inkenabeete iriyori, ikantiro ijina, osaitekera pintinaitya pankishitena kaniri naanontanakiari nokoi nonkenabeetaite otishikinta eirompa noñeitsi shintori, ari akanakeri ijina, ari nontinaake nankishitempi kaniri paanontanakiari aimpikari pitashe ariirika pijatake otishikinta, teempa arejini oni.

Okitaitetimatatake tinaaka ijinaka ashaninka ankishiteneri kaniri ojime iraanontanakiari ijate inkenabeete otishiki, oposatanake meka okishire kaniri ari okantiri, posatakeyaa nakishire pintetanontyaa paanakeri, ari itetanontaka tero, tero, tero, ijaanakero itsarateki, yaakero ichakopite meka jatake, ari okantiri paamabentyaariya maniti/kashekari yatsikimikari, meka yakanakero eiro yatsikanatsi ari nonkentabakeri.

Jatake meka ashaninkaka yaanake iyanire, ichakopite, ikantanakero ijina nojataitetya nonkenabeetaiteta otishikinta, aniitanake, aniitanake, yanaanake aparoni otishi, yoirinkanakaro pashini otishi irootaintsime irareetyaro pashini otishi ishiretakari, meka imontsaakari antari maniti yojatiro abotsi/aotsi, yamenantakari ikenapaake inoshikapaaka shiriririri, ashaninkaka tsarobanake tekatsi inkenanake, yamenabetaka jaoka inkene irantaiterome inchato, ikanti ariirika nantaitanakero inchato

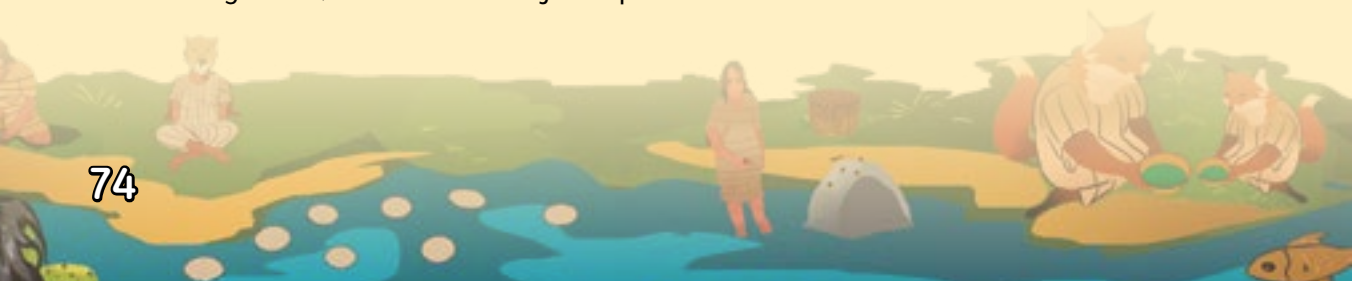
aitake irantaitakotakena, yamentakariri maniti iñaatiiri tyeeobanaka kantanake jiii, jiii, jiii, yaimatakari maniti irantsikeri ashaninkaka meka ompetatanaka tonki, tonki, tonki, itsarobanake, tekatsi inkenanake ishiyapitsateri maniti.

Aikero ipokanaiti maniti yakamatsatashitapaakeri kamatsa, kamatsa, iratsikantyaariri, meka ashaninkaka pitsokanaka ijate ikenapaakenta ishiyapitsateri maniti, shiyanaka meka yaraperotanaiti tik, tik, tik, te inkemanakeroji imakore/imaore ishiya, ishiya, yamenapainti kapichaji itapiiki iñaantakariri yojitakeri maniti ishiya iriyori, ashaninkaka aikero ishiyaperotatyaa iriyori yareetarikari maniti.

lrootake meka aakeri imakore ashaninkaka, ishiyakara, tik, tik, tik aimatakeri imakore, yojokanakero iyanire ijitashita ari irobakiaro maniti, iro kantaincha te irantanakeroji iyanire ikobaperotakeri irantsikeri ashaninkara, aisati ijokanakero ichakopite, ishiyashita tekatsi irajirike, iñaantapaakaro opiyota samantoshi osheki, ari isaanapaakari meka ashaninkaka, itijakaro maroni tsipanashi te inkonijateji, intani yoimishitobake inibero, ari imajeretake te ishebatamampeanaji inkemeri maniti irojitakeri.

Ikemantakariri ishiyapaaka maniti tik, tik, tik, abisanake, te iñaanakeriji, iroosati imajeretake ashaninkaka, iroosati yoimishitobakero inibero ashaninkaka, ari ikemeenkatapaakeri meka maniti ashaninkaka, yasankampoiretiri sook, sook, sook, yasankitaitiri ishiki ashaninkaka, ari ikenkishiria manitika paitampa oka jenkaitsiri, ari maniti yameni itapiiki, yameni, yameni, yaitanakaro isaikitakeri ibayantite ashaninkaka, sabi, sabi, sabi ikisokiitaperotanake ari isakotekeneri yaperobeeri, ikemabakero maniti okajatanakeri iyamaarote ashaninkaka ikaatiyaitanaja jatiji.

Meka onkamantempi noshaninkaa ebankari te onkameetsateji pinkantayete naaka antariite maniti, pisaikitirikari ibayantite ashaninka pishiyarikari manitika ikoi irantsikerime ashaninkaka, isaikashititakanari ibayantite, iro nokamantajeitimpiri.

Añaabentakoteri shintori

Ankenkitsatakoteri perani ikanti acharineite, ishekitanake ashaninka meka itsonkanakero isaikantanakaro kipatsikika, timayetanake ireentsitepe, oshekiperotanake ashaninka, tekatsi inkenapaaje isaikajeite kisabakaajeitaka, yamenakotakeri meka paba pachakama jeri paba yompiiri, ari ikantabakaaka oshekisanotapaake ashaninka kipatsikika, tenatapaake ajirikakotajeititri jaokampa ankanteriri.

Ikanti pachakama, apaatatyā amenabakerita jaoka inkantabakayaa eirorika isaikajeitajitsi kametsa ari amenake jaoka ankanteriri, yakanakeri meka yompiiri aita kemachaata amenabetabakiarita jaokarika inkantyaari, irokantimaitacha te iyoteroji iroosati ikisabakaajeita, yantabakaajeita.

Ara nampitsikira timatsi aparoni iriiperori Sheripiyari saikakairiri maroni ashaninkapeeka ari iñaanashiretakeri pabaka pachakama, ikantakeri, pinkemena nonkantempi pinkanteri pishaninkaite isaikajeiteeta kametsa noñaakeri osheki ikisabakaajeitani, te isakajeite kametsa, aikero pijatati pishekijeiti tekatsi pinkenapaaje pisaikaje, iro kobachari pobetsikanontya antaroite pishintipaare pinkantajeiteri pishaninkape iramitakotempita pobetsikero antaro pishintipaare.

Meka sheripiyarika yapatotajeitakeri maroni ishaninkaite ikantakeri: pinkemena noshaninkaite, ikantakena paba pachakama ikantakena tsame abetsikanontya antaroite shintipaa abisakotantyaari, tema iñaakee paba pachakama te asaikajeite kametsa osheki akisaneetabaka, aisati oshekisanotakee, atsonkatakero asaikantakarokipatsi, irootake ikantantakanari paba pachakama tsame meka abetsikero antaro shintipaa abisakotantajiari.

Okitaitetamani ikajemabakaanaka tsame ajate antobayete paroto abetsikantyaari ashintipaare, pashi ashaninka amenatsine tapetsa aisotakoyetantyaarori, jatajeitanake neekamaroni ashaninka iramitakotabakaya ibetsikantyaari shintipa antaro, ijinapee irori aisati amitakotiri ojimepee akotsibentiniri irobashityaarori irantabeere,

aibetaka, aibetaka yamitakotabakaa, ari iperatanakaro, te inkobanaje iramitakotabakaajia itsenkeetanakeri sheripiyarira.

Sheripiyarika te irojokanakeroji ibetsikero antaroite shintipa, intani meka itsipatashitanakari ireentsitepe, iriitake, iriitake oisojetakerori antaroite shintipaa, yoisojetakero shintsiji itsipariakotikari koakani, ariirika inkobeenkatakotake, tema ikantakeri paba pachakama, eiro okantimoneentampitsi aikero pijatakaatiyero pobetsikero aitake piñaakero onkia nijaa, kisaka oshero iriitake shepiterone omoro nija okenapinitira, ari ikantakeri meka sheripiyarika, meka ikantabetajari ishaninkaitepe pimpokaje pamitakotajena antsonkatiyerori ashintipaare abisakotantajari, ikantajana paba pachakama ari ontimake antaro oonkaro kisaka oshero ari ishepitakero omoro nija okenapinitira.

Aisati ashaninkapee te inkemisantepi aikero ipiyatsatanaitiya, irimpa sheripiyarika, itsipatari itomipee itsonkakero yobetsikakero ishintipaare antaro, ari meka ikantakeri, paba pachakama sheripiyarika, meka pinkanteri maroni piratsipee inkiageiteta shintipaakira piratsipee intsipatakaro ijinaa, aisati tsimeripee inkiageite intsipatyaaro ijinapee, pobetsikashiteri isaikashijeitanyaaari iriyoripee, aisati pinkantabetyaari pishaninka ariirika inkobake inkiageite iriyori, irompa teerika inkoye eiro pishintsibentiritsi.

Meka kiajeitake maroni piratsipee shintipaakira itsipatakaro ijinapee, meka iriyori tsimeripee kiajeitake itsipaatakaro ijinaitepe, ari ikenkishirianaka sheripiyarika, meka ikiakaakeroka ijinnapee piratsi ari ampitamonkakotakia ariirika intsitero ijina iro kobachari tsame ankanteri irayerota iyatsareki jeroishibi ibanakerota iroosati abisajerika onkaro, ari ikantakero ikempoyaakaakeri piratsipe maroni ipenchaki.

Areetaka meka antaroite onkaro amaatakojeitake sheripiyarira itsipajeitakari itomi, piratsipee jeri tsimeripe, osamanitakera oonkaka samaka ijina sheripiyarika, ari okantiri: Yoraa pinkantajerityaami oshero irashitariajerota omoro nija aajaajeta onkaroka, ari ikantakero isheriatashitanakari oshero piinkanake pook, iñaantapakari oshero itikakero omoro nija, ari ikantapaakeri pashitariajero oshiyaatanajeta

nijaa nomprijatakotajeta, ari ikantimaitakaro, yashitariakotajiro
nijanmeka sonkarianaji, shiyaajatanaja nija, pirijatakotaji ashaninkaite
jeri piratsipee, tsimeripee,

Ishitobantajeitaajiari piratsipeeka ontimatiye iraanajero iyatsareki jero
ishibipee, intayetakaro piratsipee irijaniki ipeetabajiri iyatsreki, meka
shintori iriyori ikoi impeetityaari iyatsareki, ijatashitakeri ikantiri pishintsite
pimpenaro nashi naari ari meka ikantiri poiyaabaketa, piyanaja meka
shintori ikantanaji ooj, ooj, piyanaja yoiyakotapaajero iriyori.

Aikero ipayetajantiiri iyatsareki pashinipee piratsi, piyabetanaka
meka shintori iriyori inkobajero ishibi katiyabetapaaka ikantapaajiri
sheripiyarira, tekerampa pimpajenaro narori noshihi, ikisakaakarimeeka
sheripiyari ikantiri teempa pinkeneji intayetabakiarita pishaninkapee,
piyanaja ikantanaji ooj, ooj, tapiitanake, iro itapiibetanaka
ipishonkabajiniri iyatsareki pishok ojokaitapaakari imitookiki pichek,
yamenantanakaro shintori paita pichenkapaakeriri imotookiki,
iñaantakaro irointi iyatsareki tsirekapaaka, iroosati meka añaantajariri
shintori itsatiro iyatsareki itiyamoroki.

Jatajeitaji maroni piratsipee shitobajeitaanaji shintipaakira, aisati iriyori
tsimeripee, kimoshirejeitapaji isaikapaaji antamishiki yanintaapaajaro
yobayetapaajaro okarati shiyokatsiri antamishiki aisati piratsipee irinti
shintori kantashitapainchaa yobajiro oyatsareki ityokiki/itiyamoroki,
aisati akemantariri ikanti, ooj, ooj, tema perani ikishimotakari paba
pachakama iroosati itasonkantanakari ikantanakeriari pinkantyaari
pinkajeme abirori ooj, ooj, ooj.

Mashero obaro paamari

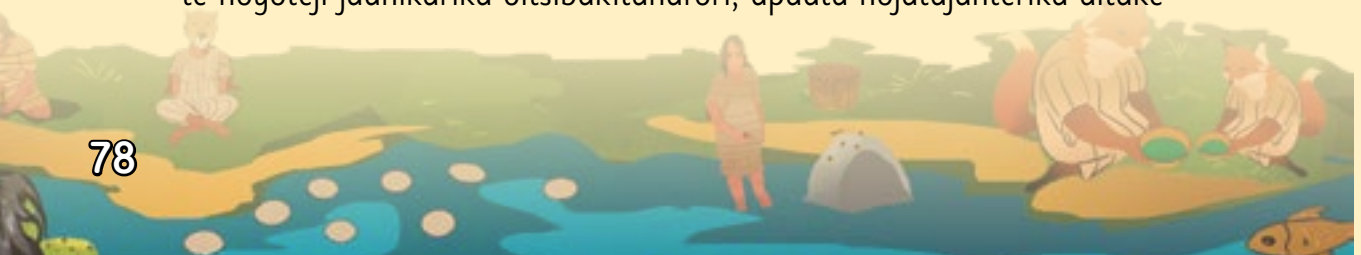
Ikanteeti perani timatsi aparoni ebankari ashaninka, ijati tampojaki imaabeeti aisati irootabeete obanto, impitasaate kitotsa irobakayaarori irisaro, tema iroori osaiki apaniro yojokanakero ojime perani yoyeetakeri ainiro yobayeribeitani.

Ikanta meka ebankarika ashaninka, jatake tampoki imaabeete, irootabeete obanto, yaanontanaka kaniri iroyaari aisati yaanake paamari intashitaantyaari kitotsa, obanto ariirika iraapake, yareetapaakara tampoki, yaapaake itsima, ari yoisapaakero ibaamarite.

Otsitenitanakera, jatake iroote/intsiyote obanto, itsiyotake, itsiyotake, ari yaake obanto, piyaja meka ikoi intashitapeeme iyobantote yaakeri, yamenitabetapaaro ibaamarite te añajeroji tsibakani okantaka, ari ikanti jaanikaampa oitsibakitakenarori nobaamarite, ari te intashiteji, imaashitanaka, okitaitetamanake jataji ibankoki, ari ikantapaakero irisaro, noipiyajiro noyanire te noyaaroji, otsibakapitsatakena nobaamarite nojokanakero nojati nootiri obanto, nopiitabetapaaja naamenantakaro nobaamarita tsibakaperotake.

Pashini kitaiteri ipiyanaja aisati tampojaki imaabeetaje, yaanaji iyanire, iyachaaro/impitasaaro, oirinkanaja ijataje tampojaki iroobeete obanto, impitasaate kitotsa, yareetapaajara tampoki itsimatapaaji osheki tsitsi itsibakakotajikari, meka yoishitakaro itsima paamatanake aisati amorekanake, iro otsitenitanake tekerani irijateeta iroobeete obanto yoisanjiro ibaamarite yaamaaro otsibakajikari, opaamatanakera jatake meka iroobeete/intsiyobeete obanto, itsiyotake, itsiyotake, yaake osheki obanto piyaja intashibeetapaaje, yamenitabetaro ibaamarite te añeroji tsibakaperotake, ari ikenkishirianaka jaanikaampa antabintsatanari, yoitsibakapitsatanaro nobaamarite, aisati imaashitanaja te intashibeete obanto, okitaitetamanaji jatanaji ibankoki.

Ari ikantapaajiro irisaro ishaa aisati otsibakamotajana nobaamarite, te noyoteji jaanikarika oitsibakitanarori, apaata nojatajanterika aitake

namenakeri noyotantyaariri jaanijarika oitsibakirori nobaamarite tema oshekitake nampenaakaro naanaati kaniri taampoki te noyaaroji aisati noipiyashitajaro.

Abisanaji osheki kitaiteri, ebankarika ashaninka piyanaja tampoki imaabeetaje, aisati yaanaji iyanire, iyachaaro impitasaatantyaari kitotsa, oirinkanaje tampoki tik, tik, tik, areetapaaja, yaapaji itsima ipiyotapaaji osheki otsibakimotajirikari ibaamarite, yoisajiro meka, itasonkakero, itasonkakero, paamatanake aisati morekanakesaantetanake, ari yoiyiiri ontssitenitanakerika ijate irootabeete obanto aisati impitasaabeete.

Meka tsitenitanake, yoisajiro ibaamarite paamatanaji, ari ibetsikaka ijatantyaari iroote obanto, jatanake, iro kantimaitacha, intani ikenapainti kapichaji, ipiitapaaka ari imanapaaka impanekiiteki osaikira okaakiji ibaamarite, ari imajeretake yameniro ibaamarite iñaantyaariri jaanikarika aitaipinitiriiri, ari osamani, osamani, iñaantakari ikenajeitapaake osheki mashero imijapaaka tepok, tepok, iroosati osaikakera paamari, meka ebankarika ashaninka yamenakeri paita iranteri mashero, iñaantakari aparopee mashero iniyayetakero paamari, ikantiro iniyiro, iniyiro, iniyiro, itsonkatakero, iñaantabajariri ipiyajeitanaja mashero.

Ari ipokapaake meka yamenapaajiro ibaamarite iñaantapaajaro te ompaamateji tsibakanake, ari ikantanake jaa irompa mashero tsibakapinitirori nobaamarite niyotajiro meka, imaanake iroosati ikitaitetakotantaja, okitaitetanaji tonkaanaji tonkaariki ijataje obankoki, iñaapaajiro irisaro ari ikamantapaajiro, ishaa noñaakeri mashero yobaro nobaamarite, iriitake oitsibakapinitirori nobaamarite, notimashitakeri noyotantyaariri jaanikarika oitsibakapinitirori nobaamarite, noñaantakari ikenajeitapaake osheki mashero arimeeka iniyayetapaakero paamari iroosati itsibakantakaro nobaamarite.

Ari oikantari perani mashero osheki iniyiro paamari yoitsibakapitsariri ashaninka ariirika iroisabeete tampoki, irootake añaatapinitantariri mashero arika ajokimoteneri otsimenki paamari ari irobabakiaro tema perani iriitake oinijantakerori paamari.

Ikantakota tsiyeri

Perani ikenkitsati acharineitepe, ikanti timatsi aparoni ashaninka, osaiki apanirowni otsipatari otomijaniki, irootake antiro obane iroosati pankitiro oyanira, oshinkine, tema ikamapitsatakero ojime, iroomba iniro ashaninkaka osaiki intaina osamani ajatashitero areetantyaaroro obankoki ariirika ankoye añeero.

Iro kantimaitacha ishintoka ariirika aye paitarika poshiniri akantani opapinitiro te omashitsaneteriji aayetiri, obanontajro impoiji ompajantero ari okantapinittya, onkijanaajeri eentsite ojate ompero iniro aayetiri poshiniripee, tema timatsi otsitite kobintsari tsarotayetiriri samani, sharoni, kapeshi, kitairiki, aisati maniro.

Aikero ikimotatanaiti eentsiteka ashaninkaka, ari meka otononkake oshinkine pasantaki obetsike shinkija, ari meka otononkake tonon, tonon, tonon, opomejitake osheki, ari okantiri otomí: –Notyomi pijataite pisaroki pimpaitero iroori shinkipane obetsikanontabakiata oshinkijare, ari nankipatabakempiro pisokanakerokari ariirika paanakenero.

Ari ikantiro otomika je pankipatabakero shinkipane nosokitanakerokari, meka oisotakotakero shinkipane, oiso, oiso, oiso, ari okantiri jerokakia nakipatakempiro kiariyoya pashriakotitinirokari paanakenero kameetsa, pamenanontanakia pipariyakairokari aisati paparatirokari shinkipane.

Jatake meka eentsijanikika impero irisaro shinkipane, yaniitanake, yaniitanake, ari niyanki aotsi imakoriapake, yamenakero akipatakeri iriniro, ari ikenkishiriaka intsiyaatsi namenero akipatakeri inaa iroorika shinkipane, ari yoisoriakotiro iñaantakaroori irootake shinkipane yamakeri ikemenkatakero poshinijenka okantka shinki pane, iñaamatanakaro irantsopanetero shinkipane, ari yameni, yameni tekatsi ñeerine ari meka yobikankero ibaante yatsopanatake shinkipaane, ikemapaaka ari yoisotakotajiro shinkipane, yapiitanajiro yaniitanaji iroosati yareetantakia osaikinta irisaro.

Yaniiti, yaniiti, iroosaati iñaantapaakaro irisaro, ikanytapaakero ishaa ari nopokiri otiyankakena inaa namimpipro akipatakempirika inaa, ari okantiri: Paitarikia meka otiyankakenari noshinto, ari aabakero aitaro oisoriakotiro oisore, oisore amenantakarori kapichajitake okantaka shinkipane.

Ari okantiri meka osari arikiameeka okaratiri otiyankakenari piniro, yakanakero iriyori je aitake okarati otiyaankakeri, aikero osampitatiiri: –ĕKiariyo te pitseeyaaji? Eentsika te iyoteji opantanakari shinkipane ibaanteki eentsika, ari meka okantiri osari, intsityaa tsame añaitero piniro, ari okenakaanakeri, tik, tik, tik, areetakaakari obankoki iriniro, ari oñaapaakero oshintoo, akanakero abiro, ari pipokiri, je ari nopoki, noñaabakeri nosari yamakenaro pitiyankakenari shinkipane.

Okantanakero meka oshintoka, piñaabakerokia yaanakempirri pisari shinkipane, je noñaabetabakaro jerokakia pamenero arimpa okarati pitiyankakeri, oinijaanakero, amenantakaro kapichaji okantaka shinkipane ari okajemakeri otomí, notomii, paita meka pantakeri, nokantabakempi inkaaranki paanakenero pisaro iroori shinkipane onkotsinontyaata iroori oshinkijare, aisati nokantabakempi kiariyoya pashiriakotitinirokari pisokitinirokari, meka pashiriakotakenero.

Yakanakero meka teete meka nashitariakotenero, okantiri kiariyo, yakanake je kiariy. Okantitari meka irisaro: –ĕPaitakia meka pikitamaropontsotantakari? Meka pishiyaari tsiyeri. Ikenaitanake imatsekanake inchatomashiki ikajemanake tseetsetse, tseetsetse, pianaka tsiyeri, irootakeañantari ikitamaropontsoti ibaanteki tsiyeri/ chiyeri okantakaantiro yoitara irisaro oshinkipanere obetsikantyaarime oshinkijare iroori.

Sharo okisakobentaro ashaninka

Perani opokake antaro mantsiyarentsi shiyabetarori koronavirushi, obamaakeri ojime ashaninka, irootake osaikabeitantanakari otsipatari otomí impoña oshintó, irojati orijanikiyetapake. Osabike niyanke tomirishiki, ari yojokanajero ojimepoone. Choora antyaro obanko, santsa okanta otinkamipe, omaajeiti jenoki, iranteetashitirokari maniti.

Abisake osheki kitaiteripe, tekatsi obanarontsi yojokanakeri ojimine. Eijati te ojate obaantsiki aminayete obanarontsi, intaane otimabintiro ontye kitsarentsi. Te iramabetapaajero itashe jananekipe, irajeitaka apiteroite. Okantabetari iriniro: –iEiro piraga, notsonkabakeroota nontyaabeite!, te ikemisante jananekipe eikero ikaimaperotanaiti: –iAaaaa, aaaaa, kateeee, aakina notasheeeeeeee, aaaaa, aaaaa, brrrrrrrrr!!!!!!! irootake isamakaantakarori iriniro, okantanake iroñaaka: –iOOberoooo, pimpoki, paanakeri shenkantika!!!

Te osamaneetyanake, oñaatiri aparoni atiri, ishitobapaake, kamarari imaatsara, tsereaporokitake, ari okanta eisati itsarate, kantimaitacha te irameji ichakopite. Ikantapaake: –Nokemakempi piñaabeiti. Akanake kooya: ije!, nokantati: –iOobero, paaketeri notomika ishenkantantari! iAaja, arimpa, eiro piraajeita, tyomi, kaatanke pisabikajeite jaka! Imaronkakero iyenkibarote imaatsara kipatsiki. Ishenkanikine, jananekipe, pokajeitapake shintsipeine, ari isabikajeitapaake. Omatanaka iroori iriniro opokapaake osabikajeiti maroitani.

Ikanti iroñaaka: –Pimatsiyokajeite irojati nokantantakia pinkirajeitaje. Ari ikanta imatsiokajaitke. Ikimati ikantake: ponkirajeitaje. Iramenajeitake, iñashitaka pashiniki nampitsi, ari iñaajeitapajeri maroni kamaintsiri perani, kempitachari, osari, iniro, oyaariri ibeetakirti chapinkiranki, oñabaketiri ikinapaake ojime kamaintsiri perani, ikantapaakero: –¿Ari pipoke? Akanake ijina: –Je, ari nopoke, isampitiro: te anaatiroinka pipoke –Te okanti ijina. Iñajeitatiri ikinaiyapake itomipe. Ikajemanake: –iehhh, irika notome eejati noshinto! Okantajeitiri ojananekite: –Apokashitaka jaka, ari isabikajeiti obaaripe, iroñaaka irobaitei, ¿Jaoka akantya iroñaaka?

Ikantiro ijina: –ĚPikimakee? Paminaishitena, oñaatiri osheki ichobipe iitoke iposaitakirira perani. Atsikiro oshetaki, okanti: –Eh osheki pini. Iriitake kininkatimiri.

Tampatikaityaki, mirijeitake ishinto impoña otome, ikantiro iriniro: –inaa nomiritati. ĚJaoka otimiri nija? Yakanake iriri: –Pijate iitinhaariki. Ari ikinajeitanake itsipataro iritsiro, iñaapatiro amaayetake osheki iitintsi. Ipiyaja ikantapaajero iriniro: –Tekatsi ñaa ina. Ikanti iriri: –Pija okichaariki. Ari ikini ishiyajeitanaka, yaretapaaka iñaatiro osheki okitsipe amaasontookini. Piyajeitaja, ikantajeitapajero iriniro: Inaa tekatsi ñaa. Ikantanaje iriri: Pija sheetonchaariki. Shiyaayanaka, yareijetapaka iñapakero osheki shetontsipe, amaasheetoni. Piyaiyanaja, iñaapajero iriniro, ikantapaajero: Inaa, tekaatsi. Ipairiyetakero maroni timatsiri abatsaki, kantimaitacha kariperori okanta ñaatenipe. Oberaantarori, Ikantanaje iriri: Pijate porichaariki. Te ikante iraniijitaje jananekepe, makojeitake.

Ari iratsibakajetaro iraniiti, ikimatiro shobatatsiri: iShoiiii!, ipitsokajeitanaka, iñaatiro apaani tsinane, irootake sharo, ari okajemabakotiri: kaate. Ari ijajeitanake, iñaapakero kooya, okantiri. –ĚPaita pipokajeitantari jaka? Iroñaaka ibaitempi, ari isaikiri kaminkaripe. –Jeroka nija. Ari irajeitakero, kori, kori, kori, kori, kori. Osampitiri: –ĚJaakame piniro? Ikantiro: –Jero anta otsipataro apa. Ahh, paanajeniro iroori ñaa, irabakeeta.

Okantiri jananeke: Pijate, pimpapaakero impoña pimpiyaje shintsipaiteni. Ipapaakero nija, iriniro. Ari ikantanake ojime, pinkaamishitena, namasabitati.

Ari okantakiri, osaitakeri onijaate sharo. Irojati oshiyantanaka, okinanake tomirishiki okatiyakanta sharo. Ikimabakero nijaa, ikajemanake: –iAyabeeee, ayabeee, ayabeeee, tekaari nashibeeee, tekaari nashibeee! iPajirikabakero, pobataitabakero, pobataitabakerooooo! Ikinaiyanakeni pashinipe kaminkaripe ishiyaiyanaka yojatiro kooya, irotaintsime irairikero, ookimotabakeri osanini sharo, ipok, jeroririririr, jeroriririri, ikintabakeri sanipe. Piyaaiynaja, ikajemajeitanake: –Akayabeee, akayabeee, akayabee!.

Jati, okinajeitanaje oijatanakero obankoki sharo. Ari osabikajeitake osheki osarentsi.

Te oshiniteri jananekipe iñaatsabejitya, okantiri: –Eiro pikaimajeiti, pobasakirokari ishaini. Ishaini okantiro samani. Ari osabikiri obanko kempeji/okaakini.

Maroni kitaiteri, iro jatatsi kooya sharo ayeti obanarontsi. Pashini kitaiteri okantiro pashini kooya: –Nokoi narori noijatemi pibanike naye obanarontsi. Akanake –Je, tsamekite. Ari okinaiyana, aniti teke, tek, tek, tek, otsipajeitanakari otome jero oshint. Ariitapaka obantsiki, ari otsokajeitapake kaniri, pitoka, koriti, shoñaki, shanko, maona, tinkotsi, ochekakotake payanti, ake mapocha, ojaikitakero oyantiriki. Irirompa ojananekitepe ijati ikenayetapake iñaatsabeita obantsikika. Okimatiri otomi ikajemakero, ikanti: –ilnaa, kimebaitaka oka ibane apa! Okantanake kooya sharo: –ĖJaoka ikantiri nosari? Okantiro koo: –ilkantati iroperori obane isha! Aja, omaperotaty, antyaro nobane, okanti kooya sharo. Eikiro ijayetati ikenayeti obaantsiki irojati iñaantakaro ibenkite iriri ipankitakairiri perani. Ikajemanake iroñaaka otome: ilnaa, teetyame, irootake ibane apa, piñerotya ibenkiteka ipankitakaanari perani. Okanti kooya sharo: ĖJaoka ikantiri noshari? Ikantati, niiroka obenkite isha. Ikisanaka otome, ikantanakero meka/iroñaaka: iArima nokantiri iroñaakai nokantati: –iObantsika, irootake irashi apa!

Okemabake ikooya sharo, mitaanaka okenanake tomirishiki, okajemanake: –iJijai, jijai, jijai, jijai! Piaperotanaka sharo. Te añaabajero aotsisante, tojashitanake. Okantiri otome: –ĖPaita pibashikiantarori ishaini?, iroñaaka jaoka akenajeri, tekatsitake aotsi. Iroñaaka akamajeite. Ari obashirijeitanaka, intaane amenabakaashitanaka sorirerererere, tekatsi ñaabaitanaintsini.

Impoña okanti iriniro: tsame poijajeitena, ankenanaje jaka. Ari ojati, ojati ojati irotaintsi otsiteninkatanake, oshitobapaake orijanikike pankotsi, tojashitake, anteetakero inchamishi, ari okiajeitapake. Tsitenitanake, ari omajeita irojati okitaitantamanaja. Abisake maba kitaiteri, tekatsi obajeitya, tekatsi paamari ankitsijeityari, irotaintsi onkamajeitemi.

Pashini kitaiteri, omenkoretyaamanaje, oñaatiro aparoni ebankaro oshitobapaake, okitsaata matsiriari, opashikainataro obaañote asoriri, okantapaakiro kooya: –“Noñaakempi osheki piñaashibeitakaro, jeroka paamari, poishiro pintashibeitanyari paitarika poyaari, eiro piitsibakiro” osateriakero obamarite osatetakari oshenoki, opakero. Ari opiyanaja kooya chorito, te iñeetabjero jaokarika okinanaje.

Irobetaka omoirikakero obaamarite, kooya, okimatiri antari pakitsa yara yaratapaake okakiji pankotsiki. Shiyaiyanaka omanajeitapa opiyota kajarashi, ari okiajeitapakeri. Okematiri yaniriapake antari pakitsa pankotsiki. Temakia te iñaajeitapakero piyanaja. Eirorika omanajeitanakame ari yobajeitakiarome.

Oshitobajeitanaje omanajeitakara, ari okantiri ojananekitepe: –Ontimatye aamabentya, añaatye ari impiyaje.

Abisake kitaiteripe ooyakobetari, te impiyaje. Iroñaaka antajeitake antyaro pankotsi, opankijeitake osheki obanarontsi, tekatsi kobityeemotyaroni. Antaro okimoshirijeitaje.

Kobari manintaari

Ikenkitsatakaina charini korioshi ikantakota perani atiri pajitachari mapiti poñaayetachari pashiniki nampitsi.

Yarejeitapajiarika pareniki, osheki itikajeitapajero ochebaapaye, inintiro inkamotero yobajeitanyari shimape. Arirorika itsonkajeitakero ibiriakero ochebaape, inkajemayetakeri maroni ashaninka sabikatsiri arejiki impokajeitanaketa kamorentsiki. Ari ikantatya, osheki ipakotanti, kameetsa atiri ini, te añeeri ikisabeitya, kimoshiri ikanta, iyoti isonkati, itamporoti. Irootake onintantakariri ijina kobari.

Oñaakero obatayero oshi shirontaatari mapiti, oija oijatanakeri jaokarika isatayeti, te aminanajeri ojime kobari.

Irootake iriniro kobari okantiri otome: –iPintinaatabiitepooo, pisonkabaitajaite, ookatyemi pijina, onintakeri mapiti! Ari itinaanaka kobari, ibochonikine ipampoyabaitanake, ikantashibeitanaka: –“Pirochari, pirochari, kobakenka, kobakenka, bakaiki” iro yapi yapiiti te iyote pashini.

Ariitapajiarika ijajeitantajiari shiramparipe mapiti, irantakantake osheki pearentsi, ipampoyajeitake, isonkajeitanake, ibeshiriajeitakia, imatikajeitake, ishinkijeitakia, irojati ompokantapakia antaro tampia ajeitanajerini inampiiteki.

Itinaajeitanakerika mapiti, oijatanajeri iina kobari, otsipajeitanajiari ijataje inampiki. Ari irabeitya kobari, ibashiritakotyaaro ijina. Abisajerika aparoni osarentsi añaashitabajari impokajeitaje, yariijeitapajiarika pareniki ari ñaabajero ijina kobari, matsabeitake/tonkibeitake.

Shintsipaite iraabajero, yaayetabajinero onipe, obashitite tsonkakirori oitoki. Ijate tomirishiki ikomentsaatya ibakabajarori ijina. Abisanke kitaiteri ari iñaabajero obatsatanaje. Aritapajiarika ijajeitantajiari mapiti inampiki, oijatanajeri iroori. Ari okantapintatya oijatiri mapiti, eijatiita obashiribeetakari ojime kobari.

Ari okanta, okanta, amanintaperotakeri mapiti, te ompiyashitairi ojime kobari, aaperotakeri mapiti. Isabikabeiti apaniro irojati ipiaperotantaka tsimeri pajitachari kobari. Irootake akemantariri kobari aririka osarinchenkatanaje impoke pankotsiki, inkajemayete, ishiritakantairori irootaintsi intanajia osarentsitaje.

Ari okarati.

Shintorinke ipia maniti

Timatsi apani kooya ebankaro kari kimesanteroni iniro okantayetirori, osheki opiyatsata.

Okantabitapintaro oshintoto: –Eiro pikariotiri paayeteri timatsiri tomirishiki, ari ikisakia ashitariri, ari ibamaakempi.

Apani kitaiteri ojajeiti ochekakotiri shintorinke tomirishiki. Abiitake osheki, otetake oyantiriki, aanajeri obankoki. Okitaitamanje okantiro, tsame aajate pashini shintorinke. Akanakero iniro: –Eiro, ajataate apaatane.

Te onkimesante, omañanikiini, aanakero oyantiri jatake tomirishiki onchekakote shintorinke. Areetaka tomirishiki, oñaapakari inchatoki osheki shintorinki. Anteetakotakeri, ochekakero maroni ojempeki inchatoshi ipiyotakara shintorinke.

Abiitake irojati ojaikiyetantakari oyantiriki. Opiyotakotanakeri inchatatoki, okijakotanakeri pashini, jati okinanaje ojataje obankoki. Ari aniiti, tek, tek, tek, tek, ari niyanke okimatiiro otentake oyantiri, ari aniibetatya, okimashiitakaro otsatijanake oyantiri: itsatik, motek! Ari opitsikanaka tsinane, aminero oyantiri, oñaatiri antari maniti tetaincha oyantiriki.

Antaro otsarobanake. Te okante okajimanake eijati te onkante oshiyana. Irootake ikatiyantanakari maniti yatsoyetro akoke, oboroki, okintsiki. Itsonkakero yatsoyetro, anirianaje, jati ikinanaje tomirishiki.

Oñabakerira ikinanake arejeki, ookanakero oyantiri, shiyana irojati aretantapaja obankoke. Ari oñaabajero iniri, osampitabajero: –¿Paita abakempiri, kiteshibaatakemi, jaoka pijataitiri? Te okantanaje oñaabaite, intaane oshe shebataka ochera, chera, chera, chera, chera. Okantabetari iniro: ¿Paita? ¿Paita obakempiri? Te okante oñabaitanaje.

Osamaninintanake obakera okamantiro iniro: Nojabetaata nabiiti shintorinke, ari itetamotakana antari maniti noyantiriki. Okantanakero iniro: Ñaakero noshinto, nokantabitapintame: –Eiro pabiti osheki shintorinke. Ari pikisakakiari ashitariri, piñaakero iroñaaka.

Ari okantanakeri ishinto: eiro napiitajero nopiyatsatya. Omapero okameetsati pikantayetinari.

Ari okarati kenkitsarentsi

Eentsi ipea tsipi

Tsame ankenkitsatakoteri ikantakota aparoni eentsi ñaatsari, jaokarika ojatakayeri iriniro onkenabeetakayeri, oñaantakayeri pashiniki oshaninka, yoka eentsijanikika antyabaishi inati eeiirro akantiritsi aimajerenteri, anta inkenapainte, anta irataitapainte ari ikantari eentsikan/jananekika.

Aparoni kitaiteri okantakeri otomijaniki tsame ajataite ibankoki pisari Yompiiri antsotaiteta irintsipate, obanayetakayaata, noñaamatatya nantsote intsipa, iro kantacha timatsi nonkantempiri, ariirika ajatake te noninteji pantyabaishitapaake, kametsa pisaikapaake te noninteji pantaibeetapaake.

Okanta meka ashaninkaka okenanake aniitanake tik, tik, tik, aniiti otsipatanakari otomijaniki, ari areetapaaka ibankoki Yompiiri oñaapakeri isaiki ishitamenkoki, ari okantapairi: Naakabee paati, nopoki noñeempi, saikatsimpikia, yakanakero: –Je saikachana, tekatsi nojate, meka otomijanikira ataibeetapaake, yataitakotapaakero irintsipate Yompiirrika, ari okantiri: –Nopokashiti nokoi nantsote pintsipate, jaa choora/timatsi, ari pantsotake, amenitabetari otomí te añeeriji.

Okanti tsinaneka jaokarika ikenanakeri notomi, teete añeeriji, ari yakanakero Yompiiri, iriimpa anashibetaintsiri intsipakinta, amenanake iriniro iriinti oñaake tsipi, shike, shike, shike, ikajemi tsii, tsii, tsii, ari okantiri patii meka pipiitakenari notomi tsipi, jaanika nontsipatanajiaari nojataje nobankoki, ari atsobetaka intsipa kantimoityaaka okantaka ashaninkaka ipiapitsatakaro otomí, ari okanti naro kantakaashitakaro nopokake ibankoki paati/aapi noñaantakarori ipiimotakana notomi.

Meka piyanja ashaninkaka obankoki apaniro, iro kantimaitacha te onimotateroji obashirebeetanaka ipiapitsatakaro otomí antyabaishi, okantakantiro iriyori ipiyatsatakaro iriniro, te inkemisanteroji okantabetariri eiro yantyabaishiti, tema oyotakeri Yompiiri osheki ipiamti, ari impeake eirorika akamitiritsi kameechaji timimotiriri, irootake ipeantakariri eentsika tsipi irootake okobantari arori, ankemisantero aniro, te onkameetsateji ampiyatsatyaaro ipeekari Yompiri paitarikapee.

Atiriti kosaniri/saniri

Ikanteeti perani timatsi aparoni ashaninka ipajita Chobiyanti, yoka ashaninkaka timatsi ijina opajita Shani, obakera yaakero ijinantakaro ijatakaakero meka isaikakayero tampoki, impitasaatakaabeterota, kitotsa, iyotsi, omaní, chenkori, tema ijinaka osheki oñaamatari oyaari shimapee.

Meka Chobiyanti timatsi iribenkite inkishokerori iitsare/icharijare, yoinijairiri iriri, yaanakero meka iribenkite tampoki inkishokerori icharijaare, ari meka yantapaake irobane impankitanyari iyanire, ishinkine, imaonate, oyorichateijina, tekatsikia onkoityaabeete ariirika obetsike obeare, ipankitakera meka ibaneki okarati ipankitakeri, itameetakotakero, intsipaite antaroyetanake.

Chobiyanti ikantakero ijina, meka nonkishokero nocharijare/noitsare, noiyantyaarori ariirika onkipatsijatake tamponi, ari meka ikishokakero iitsare, kisho, kisho, kisho, ari itsatakero ibankoki, yoiyiuro onkapatsate tamponi, omaakotake, omaakotake, iñaatiuro meka tamponi oshiyaatapaaka okapatsatapaake tamponi, ari ikantiro ijina, tsameketi ancharijataite, okantiri iroori je tsameketi, oijatanakeri inkitsatakayero, ari ikitsatapaake yaake, yaake osheki shima antaripee, ipiyakaanajaro ijina ibankoki, ari okotsitapaake shima, akipatake, oshinkotake, okatyokake aisati shima, moiyanake okotsitakeri shima, posatanake, aita ojokiitake ari obajeitaka, kematiitanaka meka irake obere.

Okitaitetamanake jatake oñaajantero iniro tsinanekaa ompaitero iroori shima obabakiata, okenanake, okenanake, areetapaaka obankoki oniro ari opapaakero shima okantiro je abirori pintashite, icharijatakeri pitineri, osaiteranki/oshaitejiranki, amaratake tamponi ari ijatakaakena icharijatakaana.

Ari meka opiyaja Shani obankoki tampoki oñaapaajiri ojime Chobiyanti, ari ikantabajiro, pipaitiro iroori shima piniro, akanakeri je nopaitiro, meka akipariakotapaajiri akipare obakaapajiari ojime, ari okantiri kaateketi tsame ayaa nakipare, ari ipokapaake yakiyotapaakaro yobajeitaka akipare ijina, itsonkanakero ari okotakeneri pearentsi ojime meka irajeitake, irajeitake, shinkijeitanaka, yojokajeitanaka imaanake iroosati ikitaitetakotantaka, yamenabeeti te añaajeriji ishimate itsonkanontakari tekatsi irobajiaari.

Meka Chobiyanti, yoiyaakero ontsitenitanake irijate incharijate, imontyaanaka intatikero apaniro te iranajeroji ijina Shani, ari icharijatapaake, chari, chari, yaaake osheki shima iyoshitakeri antyariitepae te irayejiirjaniki, ijaakeri itsarateki, jataji meka imontyaanaja, iñaapaajiro ijina ari ikantapaajiro ora, pintinaye pamenabakeri shima naake nocharijatake, ari otinaanaka oñaantakari yaaake osheki shima.

Okitaitetamani, otinaitaka okotsitamanake kaniri, aisati okotsitake shima, impoji akipatake, oshinkotake, posatanake oyanire aisati oyotsire, ari obaniitakotakeri oyotsire shima, okajemakeri ojime obajeitaka onkotsire shima, akipariakotake aisati akipare, ari obajeitaka.

Chobiyantika iñaamatanaka inkitsate/incharijate, ipiitanaka, ipiitanaka tampoki incharijate/inkitsate, yaati shima iyoshitakeri antaripe, iro anintaacha Shani obabeeta antaripee shima, akipati, oshinkoti aisati okatyoki, te ontiikibeeteji.

Meka isameetakari Chobiyanti, isamakari ashitariri shima, aparosati tsiteniri ijatake icharijati apaniro imontyaanaka intakeroki, ari yojokapaakero icharjare pook, ikemantakari ishebatapainta tsapook, ari meka irasankaneki otsinkashiriapaintiri, yaitabetaro inoshikiro icharijare/iitsare ikemantakaro tenaitakebee, ari ipamibetaro ikemantakariri iriinti kosaniri antari, timatsi irako ishiyari atiri, yoipakaitanakero icharijare, shiyanaka ibitoki, imontyaakotanaja intatikero osaikinta ibanko.

Ari oñaabajiri ijina okantiri paitakia pipiitantajari paake shima pikitsati, te irankeroji imajeretapaake, meka pitsokanaka inkamaranke, mokoro, mokoro, ampitsiitanaka, pitsiirererere, okantabetari Shani paita obakempiri paita piñaakeri, ari okenkishirianaka iñaitiri ashitariri ishimate, aashititari ibenkite okishokakeri, aitari okaatakeri chara, chara, chara, oñaatiiro omoirianakeri, moirererere, oitakeri aisati ibenki irashi kamaari, ari ijokanaka imaanake.

Okitaitetamanaji ari ikaamantajiro ijina ikaantiro yatiritimotakena kosaniri, yaabetakana, nojokanakero nocharijare nijaaki, eiorikame aitakeme iraakena impeakashitakename, eiro añaabakaajame, pasonki pikaatabakana kamaaribenki irootake obabisaakotakenari, ari okanta akemakobentiri Chobiyanti yatiritimotakeri kosaniri.

Sanantsi itsipatari iraniri katari

Ikanti perani yatiribeitani sanantsi, iriyori osheki inebetaro ishimpetero opariyaajayeti tampojani, ariirika ijate ishaninka iriyori inkoye ishimpete irointi iñaape ishimpere sanantsi, irobaabetanakia pashiniki obariyaajare tamponi aisate iñaapaajiro ishimpere sanantsi.

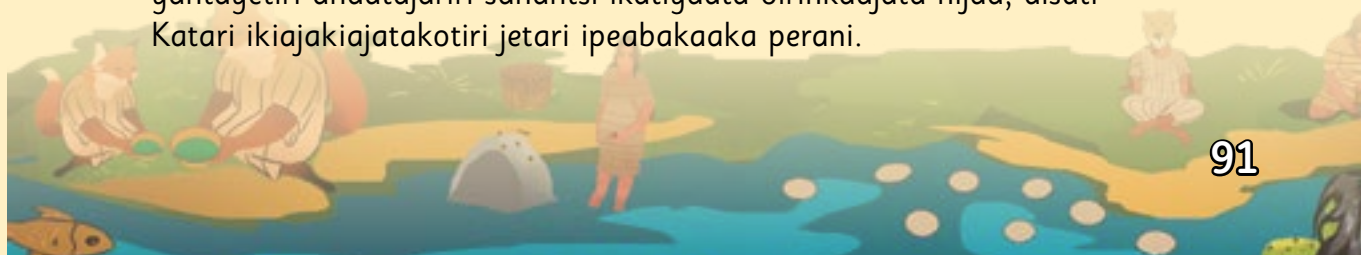
Meka ipokake iraniri Katari ipasakaabeeti jetari iriyori tampoki, ipasakaabeeti, ipasakaabeeti, yareetapakaro meka ishimpere sanantsi, ari itsenkitapaakeri ishimpere iraniri, yamenabetapaaka tekatsi tetachane ishimpereki shiba, ari yabisanakero ijate impasakaabeete.

Pashiniki kitaiteri, jataji sanantsi iramenajero ishimpere, yamenabetapaakaro ishimpere tekatsi tetachane, ibaitabetanaka pashiniki ishimpere aisati tekatsi tetachane, ari ikenkishiriaka ikanti paitampa kaari itetanta shiba, jaanikampa aitanariri, iriiaata ani Katari, aitanari noshibate apaatsita ari nontimashitakeri, namenantyaariri jaanikarika aitapinitanariri shiba noshimpereki.

Meka Katari itinaaka kapichakitaite irijaate impasakaate jetari tampoki, ikenanake, apatiro yobashitiro ishimpere sanantsi ,iñaapaatiri tetaka osheki shibajaniki, ari ikoyaapaakeri koy, koye, koye, abisanake pashniki ishimpere sanantsi, te iramabentyaari jaa itimashitakeri iraniri, yareetapaakaro ishimpere iraniri, aisati tetaka osheki shiba, ishiitabetapaaka inkoyeeme, shitobanake meka sanantsi, ari ikajemakotiri paita paitantyaanariri noshibate, abirompa aapinitiriri noshibate noshimpereki.

Ari ikisabakaaka, sanantsi ikabiabeetanakeri iraniri Katari ikantanakeri abiinti obariri jetari pijate pimpeempa meka Katari, ipiyatanakari iriyori Katari iraniri, aisati abirori pobashitari shibajanaki, poiyyiri intetyaa pishimpereki irootake pikantantakari mitikii, ari pinkantatiyempa pinkantya mitikii pishiyaari sanantsi, ikantabakaakara arajeitanake pianaka tsimeri Katari, aisati peanaka tsimeri sanantsi irootake añaantariri sanantsi ikanta mitikii iriyiri Katari isaiki nijaaki ikiajatakoti jetari.

Ari ikantakotari sanantsi jeri Katari ainiro yaatiribeitani iriyori timatsi yantayetiri añaatajariri sanantsi ikatiyaata oirinkaajata nijaa, aisati Katari ikiajakiajatakotiri jetari ipeabakaaka perani.

Jeto atiritimotiri ebankari

Perani timatsi aparoni ashaninka isaikakairo ijina apaniyoji tekatsi tsipanampityaarine, ari yantake irobane ipankitake iyanire, ijina iroori opankitake omaonate, oyorichate, obitokate jero oshinkine aisati oyemine tekatsi koityimotyaaarone, timatsi obakayaariri otomipee ariirika intimake, te osamanitanake timanake otomí, ikanta, kamatsatanake, katiyanaka, aniitanake, shiyashiyabeetaka, meka otsomontetanaji aisati timanake oshintó.

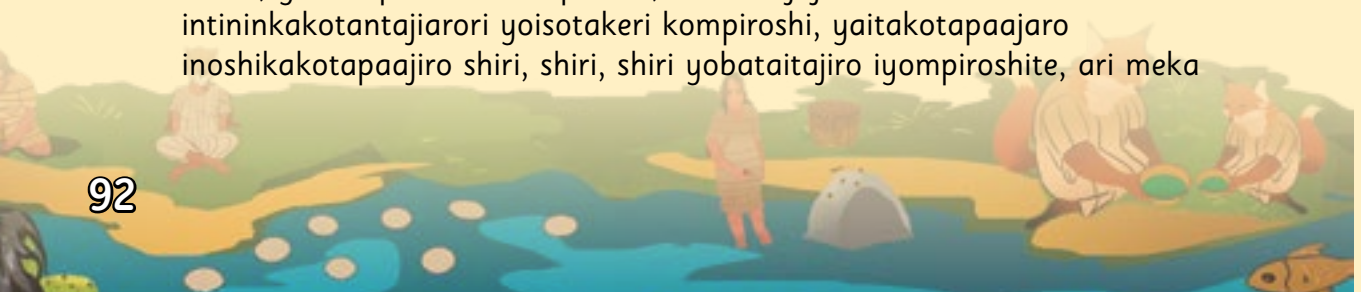
Ikanta ashaninkaka timanake osheki itomi, antariyetanake, jatake inkiashibeete aisati imenkaabeetya iro kantimaitacha iriniroka te omatajeroji onkitsatajeri eentsitepee, okantakeri meka antarite otomí notomi, antaritakempi ontimatiye pamene abirori mebatayerotyaari amenabentempine ariirika pijate pinkiashibeete, piñaabetaka osheki pirentipe.

Meka ebankarika ikenkishiriabeeta, jaoka irayerori iriyori ijinantyaari, aparoni kitaiteri jatake imenkaabeetya, imenkaatyaro macheroki, ichekayetapaake inchapankipee, kompiroshi aisati yaaake shibitsa iroisotantyaarori imenkaare, iro kantimaitacha ibakero ishireki jaokarika irayerori ijinantyaari.

Ataitanake meka, yataitiro macheroki irante imenkaare, kantake tsimeri, tsiik, tsiik, tsiik obarori macheroki, ari ikantashireti ompokashitya aparoni tsinane obankakotenata inchapankipee, ataitanaake meka yaanake shibitsa iroisotaitero jenoki ibataitantaetyaarori irinchapankire, iyompiroshite, ibetsikantyaarori imenkaare.

Intanakaro meka yoisotakero inchapankipee ishitamenkoterori imenkaare atiatanaji meka jenoki inoshikakotantyaarori inchapankipee, ari meka inoshikakotakero yobataitakero jenoki ari yoiso yetiro inchapankipee oisso, oisso, itsonkakero yoisotakero arri yobariyajiro shibitsa yoisotantajarori iyompiroshite, aniitanaji meka isoronkanaja sorororororo, chentek aatikapaaji osabiki.

Meka, yoisotapaakero kompiroshi, ataitanaji jenoki intininkakotantajarori yoisotakeri kompiroshi, yaitakotapaajaro inoshikakotapaajiro shiri, shiri, shiri yobataitajiro iyompiroshite, ari meka

ikatishireti noñaashitya aparoni tsinane amitakotenane obankakotena
noyompirosshite nontsonkatatiyerori nobataitero noyompiroshite aisati
nontonkero nomenkaare nonkentatiyeri tsierika obakarori macheroki.

Ikemantakarori shoinkapaakeriri, soii, soii, ari yakiro, soii,
yamenantanakari osabiki iñaantakaro okatiyapaaka aparoni ebankaro,
ari okantiri, paita pantiri, yakanakero, tekatsi irointi nomenkaabeeta,
ari okantiri tekia meekapinkoye namitakotempi, ikantiro, pikoirika
poisotenaro noyompiroshite nontsonkatatiyerori nomeenkaare osheki
tsimeri, pishiti obarori, aari noisotakempiro.

Meka amitakotakeri oisotakotakeneri, intsipaite itsonkakero imenkaare,
ari ikantiro poisotenaro nochempokiro nonkiashitabakerota nomenkaare
pikoirika poiyaabakena osabikira, okantiri je ari noiyaakempi, te
osamanite, ikentabake tsimeri, pishiti, opempe pariyakotanaintsi iro
aabakeri tsinanera opiyotakeneri itsimerite, ari yaniitaji sorororororo,
iñaapaakero ikantiro jaoka pipoñaari, ari okantiri anta nopoña, ari
ipabakero iroori tsimeri ikantiro paanake abirori pobapaajiri.

Ari okaantiri meka timatsimpa ampejire piniro ikantiro je timatsi jaa
pamakena onkitaite, jataji ebankarika yaanakenero iriniro ikentakeri
tsimeripee okitaitetamanake ikantiro iriniro nikoi naanake pampejire
noñaake pebatayero okobakotakena ampeji, okantiri paanakeneroketi,
yaanakenero ampeji ari ipapaakero.

Ataitanake inkiashitero imenkaare iroori ebankaroka oiyaakotakeri
osabiki ontsopaakoyetabakeri tsimeri ikentakeri, ari aniitapaaji osaabiki
iñaapaajiro tsinane opabajiri itsimerite ikentakeri, meka apakeri
iriyori iitsaare, yaanajiro ibankoki oñaakotabaitiiri iitsari obakerari ari
okantiri jaoka paakerori piitsare irootake antakenari pebatayero, tekia
pamakeroji, tekera onkoyeta ompoke.

Ari obetsikake pearentsi iriniro okantakeri pamakero pijina nokoi
noñeero, ari namakero iro kantimaitacha eiroyaa pantamintsatitanaro
meka okantakeri otomí pamakeroya notsikaatakero pearentsi tsame
ashinkityaa, aretaka meka ijina, oshinkitakaakaro, omanenketakaakero,
ari osampitakero jaoka okantiro otsonkatantarori otijiro kitsarentsi,
te onkamanteroji, meka okantiro abiroyaata jeto, okemabakero
okenaitanake peanaka jeto, ari ibashirebeetanaka ebankarika opeitakeri
iriniro jeto ijina otomí.

Irishinto piichoti

Ankenkitsatakotero okantakota ashaninka kamaibentinkaro osaikanake apaniroidi yojokanakero ojime yobakeri perani obayeri jainaite tema akemakobentiri jainaite iriiperori obayeri osheki yaperaatanti, ariirika impoke irobayeritya intsonknakerio irobankero tsinaneppee aisati jananekepee.

Meka ashaninkaka kamaibentinkaro te iroyeetanakero irointi ikitsoreetanakenero oki, irimpa otomijaniki te iroyeetanakeriji iriyori itsititanakaro samantoshi irootake kaari yoyeetantanakari, yabisajeitanakera jainaite tinaanaja meka eentsika iramenayetajero iriniro, yamenayetiro, yamenayetiro, iñaatajaro iriniro añaatsi iro kantimaitacha te añaajeroji oki.

Ari yaanajiro ibankoki isaikakairini iriri, yakatsatanajiro, yakatsatanajiro, yareetakaajaro, ari ikantiro irinirro, inaa pisaakabaketa nontsokaiteta kaniri ari ikenanake, itsokake kaniri okarai yaabiakeri, tema eentsika tekeri irantariteta yamapaakero kaniri ari itabaakotapaakero, yoipitsokakero, yoipitsokakero, posatanake ari ikantiro iriniro inaa posatanake notabaakore kaniri tsame ayaa.

Meka irinirora eentsika ikenitakero kenitsi okikira, aikero omaperotatya irootake oshitjenkatake, ari okantiri otomí, notomi pijataite piñaiteri pikonkiri Piichoti ari isaikiri nijateniki pajitachari chorinashaarini, pinkamantaiteri abishimotakenari kemetaka eiro nañaajitsi.

Jananakika/eentsika ikantiro iriniro jaokakia nonkenanakeri noñaatyaariri koki ari okantiri iriniro iro poijatanakeri aotsiranki jatatsiri katonko irootake poijatanakeri, pijatake, pijatake, aripiñaapaakero nijateni pajitachari chorinashaarini, ari okatiyari antaro inchato timatsiri omentaina, ariirika piñaapaakero aitake isaikiri pikonkiri Piichoti.

Jatake meka jananeke iñeeri irikonkiri Piichoti, yaanake ichakopite ikenanake okantakeriranki iriniro yaniitake, yaniitake, iroosati iñaantapaakaro nijateni chorinashaaroni, yamenantakaro iñaatiro antaro inchato timatsiri omentaina, ikenkishirianakero okantabakeriri iriniro ari isaikapaake imakoriapaake, ikemantakaro oshirontajeitapaaka tyonkarikiini/tyonkaikiji irishintopee Piichoti ari meka imananakaro omentaina antarora inchato eiro oñaantaritsi.

Meka areetapaaka irishintopee Piichoti nijatenikira okapaake nijaa obachakatekipée, meka osapokabetanakaro oitsaarepe/omantsakipe onkaatantyaari ari yatsimikakero tsiii, tsiii, okemabakero ari okantiro ireentopee paita yoka atsiinkaintsiri, oshiyajeitaitanaka ojatajeitaje obankoki okamantapaakero iniro, paitarika nokemakeri nijateniki atsimiyaintsiri tsii, tsii.

Ari okantiri ojime yoraa paitarika okemakeri ashinto nijatenikinta atsimiikakerori yakanakero jaa otseeyashita, akajeitanake irishinto kiariyotake apaa nokemaperotakeri, jaa tsameketi amenaiteri paitarika atsimiikakempiri, ikenajeitanake yoirinkanaka nijateniki, ari ikantiro jaoka pikemakeriri, akanakeri aitake nokemakeriri inchamentakiki, yamenabetakari te añeeriji.

Yoka eentsika imanakaro samantoshi, irootake kaari iñaanteetari piyajeitanaja, yapiititajaro yatsimiikaji tsii, tsii ikemabajiri pinkemeri yatsimiikaji paitampa inii aitake yatsimiikakeri inchamentakira ari ipishaakotakeri iñaatakari ikatiyanaka ishirontanakari irikonkiri jejeiii, ari ikantiri: —¿Jaoka pikenapaakeri, jaoka pijitari?

Yaanakeri meka ibankoki Piichotika ari ikamantakeri abishimotakeriri opiakero iriniro oki te oñaantajeji irootake tiyankakeri okantakeri timatsi pikonkiri ipajita Piichoti pinkamantaiteri irajantenata ikantiri jaa tsameketi aajantero piniro ikenaitanake yojjatanakeri itinerijaniki iñaakaajeri iriniro.

Yareetakaakari ibankoki iñaapaitiiri iritsiro kenitake oki aisatishitjenkatake ari ikantapaakero naaka tsiyoo nopoki naanajempi nonampiki noñaabakeri ñoti ikamantapaakena abishimotakempiri pibetsikia tsame naanajempi ari meka yaanajiro inampiki iritsiro yanitakaanajiro iroosati yareetakaanajaro ari osakimotapaajir ojariri iroosati okamantaja.

Meka otomika ebankaritaji iriyori ari isaikimotajiriri irikonkiri Piichoti ijinantajaro irishinto, meka timanaji ireentsitapee oshekitaji iriyori timayetanaji itomipee aisati irishintopee, ari okantari akemakobentiri irishinto Piichoti ojimentajari oimintsarobakerori perani ainiro yebankaritapaake.

Paamari oñanatiri ashaninka

Intanaka pairani iyoyeti ashaninka ipinkatstiro maroni timayetatsiri kipatsiki, ari oñaanatakemi inchato, kipatsi, tsimeri, ari ipemotakiame atiri piratsipe, osheki okobenkaiteti, eiro okanti atsinampabaiteri atiri kaari añaapinte te ayoteji jaokarika ipoña.

Timatsi kashiri ipiyojeitantari atiripe yoishiro paamari ikimantyaarori paitarika okamantirii, temakia perani oñaanatanti paamari. Ikanti achariniite irootake ibaante tasorentsi. Irootake itimantari shirampari jebatanakeroni ikantayeteri pashinipe itsipatari ibankoki yobetsikajeityata okantya ikemajeiteri tasorentsi patarika pokatsini inampiiteki.

Intantanakiari ibetsikajeitya, maroni ashaninka shirampari inchekayetaki tsitsi irooperori inchato, kempitachari: jiribatiki, asankane tsonkitiroki, impikiriitokiniro, obato pamaki, obato paaki, pashinipe inchato kaari tsonkachaane shintsipeine otaiya, okantya okisotantyaari omoriki.

Iromakia maroni kooya pokaintsini, irootake tononkanaintsi shinkiperori antantyaari osheki shinkia irajeiteri apaatane aririka intanakia obeshiriantsi.

Kajemakantantatsini, iritake antyashipari sheripiari, abiyetakerori yotanetaantsi. Iritake kajemakaantatsini. Ikemajeitakerika pashini atiripe eiro ikisotanake ipokantyaari, shintsipayeni ibetsikajeitanakia impokajeite ikimantyariri tasorentsi paitarika ikanteri. Irampotoijetakiarika, ipibirakero tsitsipaye/tsitsipe, impoije intaakero. Pashini atiripe imatikabentajeitakero, ishikorojeitake, yoimoshirinkantyaarori paamari.

Irompa pashinipe kooya amakoyetakero oshinkiate pachakake omisakakoyetakero okaakiji/kempeji omorikakera paamari, okashiyakairi tasorentsi, intabakiarota irero iryori, impoñaaka irajeitero maroni atiri pokayetaintsiri.

Irika antyashipari, iriitake sabikatsini/saikatsini okaakini/kempeji omorikakera paamari, inkemiriita paba/tasorentsi paitarika ikanteiteriri. Omorikakerika ari ikemisantaperotirori, ompaimatakerika paamari: iTe, te, te, te, te, te! timatsi pashiniyetatsiri opaimayeti, otonkairikiyetanakirika tsimenkito, pashini orijaniiriki, aisati antyarope, timatsi kantanakoyetachari, irootake iyotakoyeteri irika sheripiari. Otsimankanintanakerika paamari, inkajemakiri maroni irampotoijetabakia onkantya ikemantyaariri ikamanteri sheripiari, paitarika ikantakeriri tasorentsi/pabá. Kempitachari, ikanti: –Paamabentajeitya, koraketaintsi mantsiyarentsi, koraki obayeri, Pintinajeiti kapichekitaite pantyashiparitikari shintsipaite, paapatyabakajeitya kameetsa, eiro pantanatabakaatsi, osheki pashiniyetatsiri kamanaantsi. Kiso yobajeitiro ikantajeitakeririka sheripiari te impiyatsanetyaaje.

Otsenkajeitakarika oka apototaantsi, onkarate aba kitaiteri, jatajeitaje iroñaaka atiri, ikamantayetanajiri pashinipe, kaari pokanaintsini, okantya iyoyete paitarika ikamantajeitakeriri tasorentsi, iñaabaitantakaro paamari. Irootake yaamabentantari ashaninka perani aitake iyojeitake paita abisatsini apaatani.

Ari okantaitatya yamanajeitiro paamari osarentsikipeike, irootake ibabane ikantiro pashini iriitake tasorentsi. Irokia abisake osheki osarentsi shitobajeitapaake atiri shipatonantipe okakajeitapakerori okarati yameyetari ashaninka, omanakana okoñaayetapake kantashiyetachari mantsiyarentsi, irootake ishiyantanakari atiri ikinanake kirinka itetanakaro pitotsiki, pashini yamaatakotantanakaro ishintipaaripe, pashinipe ikenayetanake aotsiki.

Tsonkanaka yoibaraayetanaka ashaninka iroto iroñaaka, te antsipatabakajia ikemijeita peirane.

Ari okantakotari perani ibeshiriabentaro achariniite, paamari.

Impokiro atiri perani

Ikenkitsatakaana perani charini, ikanti impokiro iribetaka atiri saikatsiri kipatsiki, ipeakiri abireri, ityaankekeri jenoki.

Irojati yatiribeitane osheki yashimentsataro ipankitero shinkiperori, eiro ikantashita isabikabetashitya ari okantya otimi ishinkini eijati te okobityemotyaari ishinkiate ibankoki. Iriitake ashiperotarori shinki.

Ikanti charini, irika ashitarori shinkiperori te ipankitanyaaaro inchapanki akimeta iroñaaka akoirika atsake shinki. Irantakerika antaro obantsi, itaakerorika, kapichekitaite ijatamanaje obakerariki ibane.

Intane yaniitero maroni obaantsi obakerari. Aririka ijate ibaniki icharini, jaokarika yatikayetanaki, ari oshookayetanakeri shinki. Ari ikantaitatya irika atiri ashitarori shinki ipankita obaantsikipe. Yanintaaro achariniite yobaro tashirintsi shinki, te iyobeetyaro ikantashiyetyaaro inkotsitero shinki.

Ariitakari yotanetaantsi, iyotake irika atiri irotaintsi ijataje jenoki ipiakeririka Nabireri, ikantakeri icharini: –Charini, eirotsi piñaajena jaka kipatsiki, nojataatye inkiteki, ari piñajenari noshipariakitapajerika, eiro nojokempitsi, ari okantaitatyeyani naminempi. Aririka piñeena nokoñaatapajerika ishitobinta oria, shintsipayeni pante pibane, pibentena, ari noshiyokanake shintsipaiteni/tsankiini, aririka noberaajia niyanki inkite ari okameetsatiri poyaaro noshinkini: pante chontyari, shapee. Iroorika piñaabajena notebankanajia, eiro okameetsatanaje piyaaro, ari okisokitanaki nokitsoki.

Omonkaratapaka ikantakeri atiri, ashitarori shinki, jataje inkiteki piapaja impokiro ikantaitiri “Tsakaantsimenki”, kantimaitacha irosati ikempoyajeiti. Ari akantajeita, irojati aamakotari, and oyaakotiri ikoñaatapajerika ishitobenta oria, akenkishirianajero ikantiri perani irika impokiro: Ante obaantsi, apankite shinki, impoña okitsokiyetanakirika abiiyetero.

Ayojeitiri tsakaantsimenki iriitake ashaninka, antaro ikameetsati, yojokanakai ishinkini, obanarontsi iroperori abakaayetariri atomipe: atashitiro, ashapitiro, antayetiro chontyari. Eirorika amonkaratiro ikantajeitanakeiri perani, eiro abarotsi kameetsa shinki.

Ari ikantari perani atirika antabeerianti ini, ashitarori, tsakirori shinkiperori.

Tsonka kenkitsarentsi.

Atiribeitani mashero

Ikanteeti perani timatsi aparoni ashanika isaikakairo ijina otsapijaki tamponi, ari yantakaakero irobane impankitantyaari, iyanire, ishinkine, imaonate, iyorichate, imapochate, ari isaikakairo itsameetiro irobne oshiyokanaitiyeri ipankitakaakerori ijina.

Ari ikantakero, itsameetiro, itsameetiro, irobane antarotanake iyanire pariyashitanake oshi, ari ikantakero ijina: Pariyashitake kaniri intsiyaatsi pinkiye aparoni amenabakerota timakerika obatsa, aitaro meka okiyakotiro oyanire oñaatiro batsatake okantaka. Ari okantiri ojime: –iYoraa mataka kaniri batsatake!

Meka ashaninkaka jatake chakopishiki ichekakoti chakokeni impitasaatantyaari kitotsa, ari ichekakotake cheki, cheki, cheki, yaake meka osheki chakokeni, ari ikenanake impitasaate tampoki impitasaatake impitasaatake, yaake osheki kitotsa ipiyanaja ibankoki yaanakeri iitotate irobakayaarori ijina.

Ari ipapaakero ijina iitotsate meka aabakeri akipatabakeri, aitake oposatake oyanire okotsitakeri inkaaranki, intsipaite oisashitakeri akipare, oipitsokakeri, oipitsokakeri posatanake akipare aitari obaniitakeri, ari okantiri posatake nakipare kaateketi tsame aya. Aari ipokapaake meka obajeitakari akipare kitottsata.

Aparosati kitaiteri, okapatsatake tamponi, ari ikantiro ijina nojinaa okapatsatati tamponi tsameketi nonkitsatakaitempi, meka oijatanakeri inkitsatakayero, ikitsatake, ikitsatake, yaakakero osheki shima, iro kamtimaitacha ijinaka te amabetero katsinkaiteri, piyonkabeetaka kantabeetake papapapapapa, papapapapapa, ari ikantoro pitampa meka pipiyonkantakari te pamabeteroji katsinkaiteri.

Ari okantiri tsame ajataje aitapaake pikitsatake/picharijatake jampa meka paake osheki shima, ari ikantiro jaa tsameketi, ikenakaanajiro ijina ijatakaajiro ibankoki aanakeri shima ikitsatakaakerori/icharijatakaakerori yaretapaka ibankoki iñaapaatiri aparoni ashaninka isaikake, ari ikantabakeri naakabe ashaninkaa nampenaapaakampi, yakanakeri jaa nojaaaiti nokitsatakaitiro nojina.

Ashaninkaka te iyoteriji jaanika areetakariri, iroori ijina oshintsitapaake onkotsitapaake shima, obakotakeri, oisashitakeri, intsipaite imoiyakotanake moi, moi, moi, posatanake aitari obaniitakotakeri, ojokiiyetake aparopee omatitateki, meka okantiri kaateketi tsame ababakia, ipokapaake itsipatapapaakari ashaninkara ari yobajeitaka.

Meka ikenkitsabeeti, ari naakeme osheki shima, irointi nojina aakero oyatsinkare, te amabeteroji katsinkaiteri okantabeetake papapapapapa, papapapapapa, irootake nopokakantajarori, aisati te naamabentyaampi pimpoke piñeena, jaa nomapokashitanakaro nokanti noñaiterita niyompari saikatsirika, irootake nopokantanakari.

Ari ikantanake meka ashaninkaka, paitakia kaari amabetantaro oyatsinkare pijina, kaariyaata atiri irointi mashero/masero, okemabakerora obajiro mashero iñaantakaro omijanaka sapok, sapok, sapok, okenaitanake nijaaki ñaapaake meka iPapapapapapa, papapapapapa! peanaka meka mashero.

Ari okanta akemakotiro okenkitsatakota opeantakari mashero aparoni ashaninka ipeakero paba yompiiri.

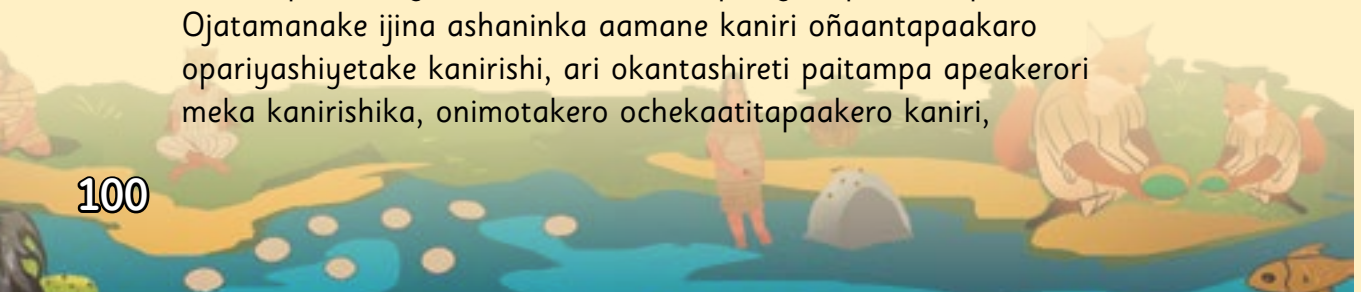
Ikantakota koria

Akemakobentiri, perani ashaninka te onkoityiimotyaaariji iroyaari, timatsi piratsipe, timatsi tsimeripee, timatsi shibajanikipee, aisati yobayetaro shitobipee/kajebipee tekatsi koityimotyaaarine te intashaaneteji, irootake isaikantari ashaninka antamishiki yanintaaro yobayetaro opiriri isaikantari antamishi.

Ari ikantapinitatiya ashaninkaka, jaokarika irijate iñaapaaje iroyaari, jaoka inkenanaje iñaapajantiye pashini iroyaari, timatsi iyanire, timatsi imaonate maroni okarati ipankiyetiri, te onkoityimotyaaariji, irootake yanintaantari ashaninka itekatsiti te imantsiyaneteji.

Aisati ashaninkaka yobayetari maroni chapitiyetatsiri, shoopu, inkorato, shintorinkeni, achama, maroni chapitiyetatsiri obayetarori oshi inchatoshipee, aparoni kitaiteri yareetaka koria obarori kanirishi, ikantitapaakeri iyanireshi ashaninkaitepee yobapaakaro pekirerere.

Ojatamanake ijina ashaninka aamane kaniri oñaantapaakaro opariyashiyetake kanirishi, ari okantashireti paitampa apeakerori meka kanirishika, onimotakero ochekaaitapaakero kaniri,

amenaperotantanaka oñaatiiri itsirekakaro koria kanirishi, ari okantanake iriintima koria obapaakarori oshi kaniri, otsokake, otsokake kaniri ari otetanakero, okijakotanakero jataji obankoki.

Areetapaaja obankoki ashaninkaka okamantapaajiri ojime, okantapaakeri areetaka koria abaneki itsonkatapaakero yobapaakaro kanirishi ikantapaakero pekirererere, kajarachempekini okantanaka kaniri, ari yakanakero ijina iriinti tiyankaari, tsame aabake osheki tekerani impiyanajeta, jatake meka onkoyeeri/abiiteri okamantayetaanakero oshaninkaitepee, okantapaakeri aake osheki, opiyanaja obankoki ari okotsitapaake jero orobapaake aisati.

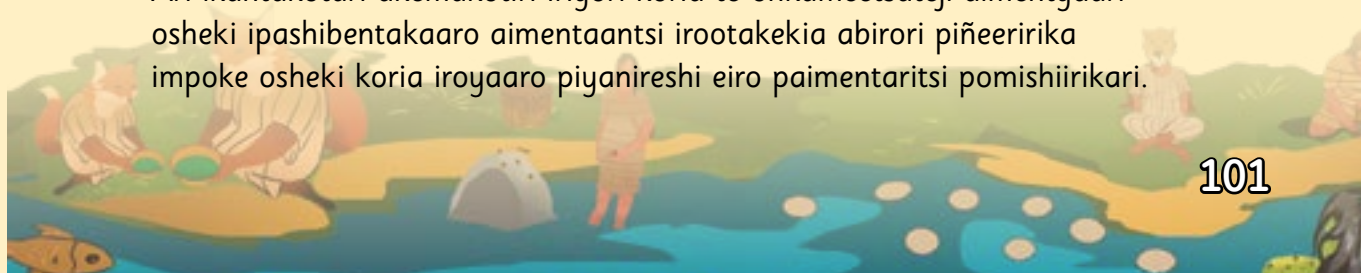
Meka ojimeka ikantakero ijina teeya onkameetsateji aimentyaari koriaka, ari impimotakee, irootake kaari noijatantanakampi naimentakaipirikari, intani ojajeite tsinaneite, onkoyeeri koria, akanakeri jaa ariyaatsi nonkamantajeitakero notsinanerento aanakerikari ojime ojatakayeri onkoyaakayeri koria.

Okaanta timatsi aparoni ebankaro irobakera aake ojime, meka okemakera areetaka koria yobapaakaro kanirishipee, jatanake iroori onkoyee koria aanakeri ojime, okoyaake, okoyaak, koria aake osheki meka ikantiro intsiketi noñaatsatyaampi, ari iñaatsatakaro ijina kanirishimashiki, itsitakero meka ijina, itsonkanakero jataji aanajiri koria okoyaakeri.

Piyabetanaka meka ijinara ashaninka, amenaje koria obaneki areetapaaka obaneki amenantabetapaajari te añaajeriji peanaja koria ari okenkishirianaka meka yaimentayeetakari ipeantanakari, meka okenayetanake amenampoiretiri jaokarika imonkiitakaakaro ijina, okeni, okeni, oñaantapaakaro jerokakia imonkiitakari.

Obashirebeetanaka, piyanaja obankoki tekatsi aapainte koria ari okamantapaajiri, ojime, teebe añaajeriji tiyankaari yaibenteetakari noñaampoiretanakeri ibonkiitakaakaro ijina abanetsapiki, yakanakero ojime ñaakero piñaakero meka nokantakempiri chapinkiranki, te onkameetsateji aimentyaari tiyankaari koria.

Ari ikantakotari akemakotiri iriyori koria te onkameetsateji aimentyaari osheki ipashibentakaaro aimentantsi irootakekia abirori piñeeririka impoke osheki koria iroyaaro piyanireshi eiro paimentaritsi pomishiirikari.

Eentsi aroshi

Akemakobentiri perani timatsi aparoni ebankari ipoñaaka iromarintaki ipoki pareniki iramene ijina, yareetakara pareniki ari iñaapaake aparoni ebankaro ashaninka ari yaapaakero, te osamanitanake timanke itomijaniki, ikanta, ikanta, kimotatanake iyotanake yaniibeeti apaniro yamenayeti iroyaari.

Yoka aroshika kaari akemakobentiri ikijiri irisari Nabireri, kaari inii, ari ayotakotakeri paita ipajitantari eentsika Aroshi, ikanteeti eentsika osheki goitantaro arosanentsi, goitari iraroosote Peetyaatsi, goitari iraroosote Tsooriipa, aisati goitaro arosote Tyontiiko, eentsika yoyiiri ijatabaketa ibaneki Peetyaatsi ari ijateri iroityaari iraroosote, impiyabetapajia ibaneki iramenabetapajiaro iraroosote te añajeroji itsonkiteetakeri.

Aisati ikempetitiri Tsooriipa iñaabajeririka irijatanaje irobaneki ishonkashititajari irobajianari iraroosote yobanontabetanakari, impiyabetapajia tampatika iramenapaajero irarosote irobapajiaro te añajeroji itsonkeetakero yoyeetitakanari, ari ikanti jaanikampa oitanarori narosakite ari nontimashitakeri noñeerita koshitanarori.

Meka jatake obankoki Tyontiiko aisati goitakaro arosakite iro kantacha omontsakari oñaapaakeri goitanaro arosote, ajirikapaakeriari opasatakeri tak, tak, tak, ari okantiri eiro meka papitajirotsi pinkoshitajena poityaanaro narosote, jataji ibankoki tekatsi inkantapaaje imajeretapaake.

Abisanake osamanitanaji piyanaja ibankoki Peetyaatsi iroitajiaro iraroosote, yoka entsika ipajita irañeeri, iriitake oitantanetarori arooso ikotsiyetiri Peetyaatsi jeri Tsooriipa itimashiyeetakeri meka irañeerika iñaantakariri ikiapaake apatiro yobashitiro itaapariapaakero ooya yamenayeti arooso.

Meka Irañeerika iro yaabetapaakaro irobantyaarori arosoka ikajemakotitari meka abirotake tsonkatapinitirori narosote, meka moñaakempi, yajirikapaakeri ari ipasatakeri tak, tak, tak, ikaraakaakeri inchaki, ikantakeri ari nompajitemiri Aroshi, iroosati ipajitanteetakari

irañeerika Aroshi teemaperani osheki itsonkitiniri yoitanari irarosote Peetyaaatsi, Tsooriipaa jero irisaro Tyontiiko.

Aisati Aroshika piriategokiri inati, irampotakaro noshintotsori, te yobakaantaneteji, teema perani osheki ipasayeetiri itepokiki irootake ipiriategokitantakari yaabetaka ijina te yobakayeroji intani yapintiriakero ikoche yobakanaitakero ijina aparoni eentsite.

Te ayotakotajeri Aroshika jaokarika onkantajjari yañaantari, ariirika ibakaantaje irompa eirorika, irootake piyojeiteri abirori ñaanaterone kenkitsarentika kameetsa pebankarite eiro pikoshitantiro arosaki ipajiyeetimikari **Aroshi** ikempeyeetakerika naniri yantaritakotakero ibajiro kaari aroshi ikijiri nabireri iriinti aroshi oitantarori arosonentsi.

Kiatsi opea ashaninka

Perani timatsi aparoni ashaninka ebankari ipajita Shimpoki, yoka ebankarika tekatsi ijina, isaikabeetashita apaniro, iro kantimaitacha osheki iñaamataro inkaatya imperitaki tsitenirikipee, ontsitenitanajerika oirinkanaja inkaate, aitake ikaatapinitari imperitakira.

Ikantabetakari aparoni Sheripiyari Shimpokii, nonkamantempi te onkameetsateji pijate tsiteniriki apaniro pinkaatya imperitaki, aimikari kiatsi ebankarika Shimpoki te inkemisanteriji, piyanaincha, piyanaincha, inkaate imperitaki, okanta osamakari ashitarori imperita.

Omonkaratapaaka, oinijaatyaariri ashitarori nijaa, yametapintakarora ikaatapinita tsiteniriki oirinkanaja meka ikantanaka yoirinkanaka yamenantapaakari imperitakira iñaapaatiro osaikake aparoni tsinane anaakero oishipe, kameetsaanto okanta, ari itsarobabetapainta aikero yokaakijitattyaro iñaantabakaro opinkanake nijaaki.

Meka ebankarika Shimpoki, ikenkishiriabeeta ikantashireti paitampa opiinkantanakari, kaari oiyaantana nonkenkitsabeetakayero, ari isapokanakero iitsaare kaataka, ikaabeeti, ikaabeeti ikitsaatanaja tonkaanaji ibankoki, yareetapaaja te inkamantapaakeji paita abishimotakeriri.

Pashini kitaiteri ijataji inkaataje, aisati ijataji otsiteninkaitetanake, yoirinkanaja ikenanaji, yoirinkanaka, yoirinkanaka, iñaapaajantiiro osaiki otapiitake, te ameneriji, ari ikenkishirianaka mekakia noñaanatero tsinaneka intsikiaji yaniitanake shiri, shiri, shiri, yokakijitpaakaro ari iñaanatapaakero: –ĔTsinanee paita pantiri? Akanakeri: –Poimintsarobakena nosaikashita noiyimpi, noñaapinitimpi apaniro pipoki pikaata, irootake noiyantakampiri, nokoi nonkaatakayaampi.

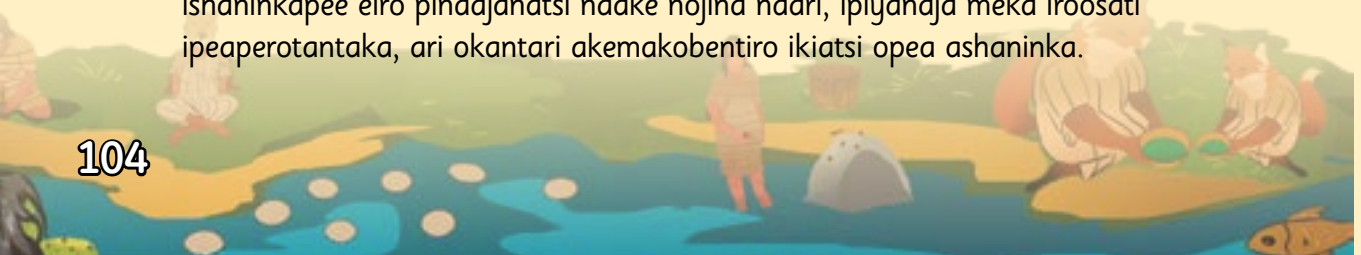
Ari meka Shimpokika isapokanakero iitsaare ari ikaatakaakaro tsapo, tsapo, ari isampitiro jaokakia pisaikiri, akanakeri aitake nosaikiri aka irootake noñaantapinitampiri pipoki apaniro pikaati, ikantanakero arikia noñaajempi osaitekera, akanakeri ari piñaajena eirorika pikamaantakotanatsi aitake añaabakajia osaitekera.

Aroshika jatanaji ibankoki, yobabeetapaaja iyanire ari imaanake, imaaake imaaake ikemantakaro oñaanatapaakeri Shimpoki, Shimpoki, ari itinaanaka yakiro jaanikampi, akanakeri naro tsinane pikaatakaakari inkaaranki nopoki noñeempi ari itinaanaka ikantiro pinkeeketi nobankoki, ari okiapaake amakeneri antari shima, namakempi shima poyaari onkitaitetanajerika irootake nompianaje.

Okitaitetamanaji itashitamanakeri ishimate Shimpoki opakeriri tsinane nijaasato, ari yobabeetaka otsitenenkatanaji jatanaji inkaatya, iñaapaajantiiro osaiki imperitaki ari iñaanatapaajiro, ari ikaatakaapaajaro meka yametanakaro aisati iroori ametanakari, ari okantiri Shimpoki: –Ikoi iñeempi apa ikantakena pamakeri ñoti, nokoi noñeeri.

Meka Shimpoki yametaanakarora tsinaneka kiatsi yojjatanakero, aanakeri okiajatakaanakeri nijaaki iroosati iñaantapaakari iri kiatsira okantapaakeri iri: –Apaa namakeri nojimentyaari, ari yamenanakeri ikantiri: –Abiro ñoti. –Je nopoki noñeempi nojjatakero pishinto, yakanakeri: –Kametsatake pojatakero pisaikapee payero noshinto te nontsañeemparoji.

Yoiyaabetakari, yoiyaabetakari ishaninkapee Shimpoki, te añajeri peaka ikaatantari chapinkiranki nijaaki, ari kanti sheripiyari, eiro añajiritsi Shimpoki aakeri ashitarori nijaa, osamanitaji ipokapanajanti ikantapanajantiro ishaninkapee eiro piñaajanatsi naake nojina naari, ipiyanaja meka iroosati ipeaperotantaka, ari okantari akemakobentiro ikiatsi opea ashaninka.

Ashaninka piinkari

Ikenkitsatakaana ashitanari ikanti: Perani timatsi ashaninka ipajita Kamanti, ashaninkaka osheki iñaamataro iramaatakayero ijina Tooreshi parenini, ibetsikake antaroite ishintipare irmatakaantyaaarori ijina irijatakayero kirinka parenini.

Ari ikantapinitatiya Kamanti yamajaatiro parenini te intsarobe ompitamonkakoteri omoitonkanepée parenini kaari yojokantaro ijina Kamanti pajitachari Tooreshi yaamaakotaro irantabintsatiteeteri irootake kaari yojokantanetero jaokaria irijate ontimatiye iraanakero iramaatakabeetero.

Aparosati kitaiteri antarojatake parenini, meka oshinkepee antaroheetanake omoitonkanepée iroori kobeenkatanake, ari ikantanakero Kamantika yaanakero ijina iramaatakayero, aibetaka yanaa yetanakero kobenkayetsiri oshinkepee aisati omoinkaane, ari yareetapaakaro oberantarori omoitonkane kobenkaperotatsiri, opitamonkakotabakeri pinkajeitake Kamanti itsipatakaro ijina Tooreshi yabitsanotanakero.

Meka omoitonkanera oimitsitiyanakeri apiteroite aanakeri iroosati intsompoinaki ari iñaapaakeriri ashitarori inijaate moinkakairori, iñaapaakeri ibetsiki iramatsaere oshiyapaaka meka irishintopee amapaakeneri iroyaari shima temaita iraabakotero, ipokapaakeitomi iriyori yamapaakenro shima oyaari Tooreshi aisati iroori te aabakoteriji.

Kamantika iñaakeri aparoni ashaninka ikantakeri eiro paabakotirotsi pijataje pabisanake yabisanakera, iñaajantihiro ishitopapaaji otsapijaki parenini, aisati okempetaka iroori Tooreshi ikantakero pojjatanajeri pijime ikenanajira okemisantitari, abisanakeri oñaantapaajari ojime oshitobimotapaajiri otsapijaki parenini yaitabajaro, meka abisakotaji te inkameji.

Meka Kamanti jero ijina Tooreshi yamenaji paroto, iramaatantanajiri imontyaaje intatikero iroosati impokantajia ibankoki, yareetapaaja ibankoki ikamantapaajiri ishaninkaite, ikantapaajiri kamabetakanabee obinkakene omoitonkane, opitamonkabakero antaroite omoitonkane, najirikanakero nojina, te nojokanakeroji.

Opokapaake omoitonkane antaroite oimitsitiyanakena iroosati intsompoina nijaa ari noñaapaakeri kiatsi yampitabeeti imatsaire, noñaapaake aisati osheki irishintopee kametsayaanto, itomipee ebankariyetaintsiri, ipakobetabakana irobarite, timatsi neshinonkatakanari ikantakena eiro paabakotirotsi pareetajiata pbenkoki, ari nokantakero te naabakoteri iro nabisanaiti noñaantakarori noshitobaatapaaji otapijaki parenini, aisati okempetaka nojina.

Ari okanta abishimotakenari, ariirikame nobakotapaakiarime kiatsika eiromachaata piñaajaname ari nonkamakeme oibamaakename omoinkaare parenini, meka piyotake abirori ariirika pimpiinke piñaapaakeririka kiatsi eiro paabakotiritsi irobarite aitake inampitakiampi iraabakempi impakayempiro irishinto irootakekia pinkamantyaari.

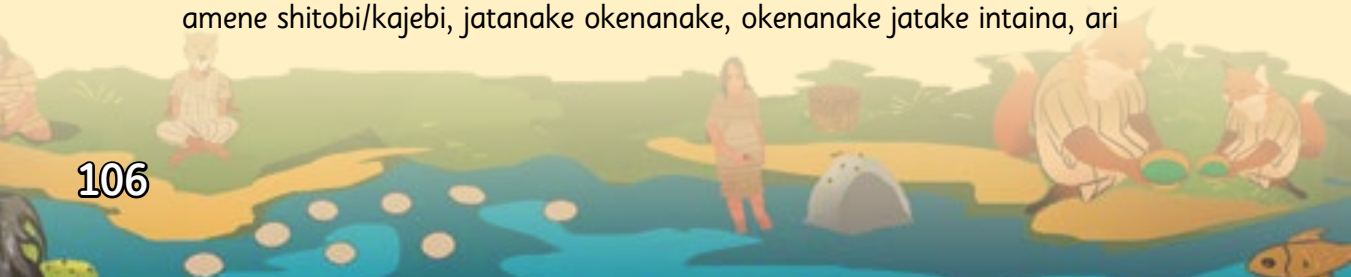
Ari okanta ikamantapaaji Kamanti opitamonkakotantakariri omoitomkne, iriitake motonkakairo Kiatsi, ariirika ampiinkake nijaaki iriitake kanterone irishinto paabakeri ñoti, iroorika tsinane pinkatsine iriitake kanterina itomi paabakero tsinane naniyontyaari, ayotakotakeri meka ikntakota pinkatsiri nijaaki.

Ikantakota kasonkati

Ikanteeti perani timatsi aparoni sheripiyari yotayetitiri paitarika pokayetatsine aisati paita abishimoterine, ashaninkapee isaikajeitira ariirika iratsotero ibocharote inkantakotakia iraakero kitaiteri ari iñaayetirori oinijairi paitarika abisatsine.

Okitaitetamanake, ikantabetakaro irisaropee, nosaroo meka nonkantempi eiro paniibeetitsi ari piñaakeri kasonkati osheki yajaanti ari yajaakempi ariirika pimontsaakiari, meka irisaroka te onkemisanteri osari otseenkanakeri, okantiri paati pitseeeyashita pikoi poimintsaroyena eiro nojatantatsi antamishiki.

Meka ebankaroka jatake otsipatanakaro ireento ojate antamishiki amene shitobi/kajebi, jatanake okenanake, okenanake jatake intaina, ari

amenabeetapaake shitobi oñaapaakeri aake, aake, otetakero oyantireki okemantakari kajemaintsiri ikantake jaachi, jaachi, jaachi, ari okantiro ireento, eentyoo pinkemeri paita kajemaintsiri, akanakero jaa paitarika pikemashibeeta.

Ireentoka iroosati oiyotaka okoyaabeeti shitobi, iroompa pashinira aanakero oyantire shiyanaka ojokanakero ireento, onimotiro okoyaabeeti oshitobite okemantakari ikajemapaake okaakiji jaachi, jaachi, jaachi, okoi oshiyapitsatanakerime, te omatanajero piyonkanaka otsarobanake, te oshebatanajiji.

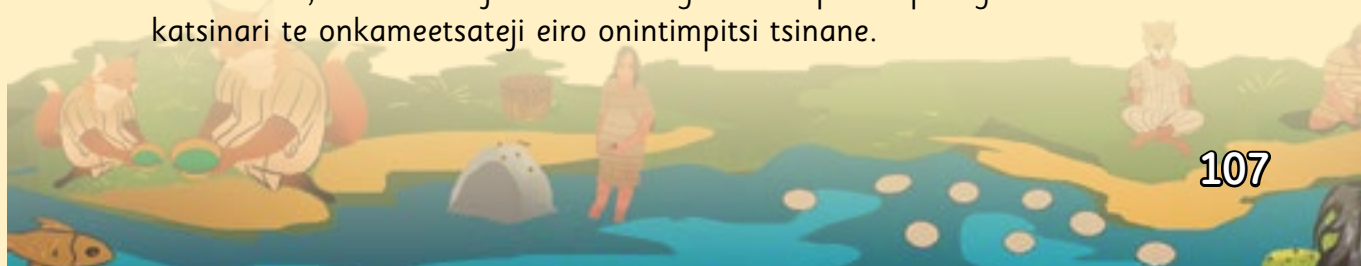
Meka yoimishitopaanakero ishibi itsitapaakero ebankarora otiyamoroki iroosati yoibamaantakaro, itsonkanakero meka ebankaroka peanaka iroori kasonkati, oiyaabetajaro oshaninka te ompokajeji, ari okantiireentoka ikaraakerorika kasonkati, nokemanakeri nojatantaitari nameni shitobi, nokantabetanakaro tsame ashiyapitsateri yoka kajemaintsirika, te onkemisanteji ikaraakeromachaata, ari okantari akemakobentiri kasonkati ikaraanti perani.

Ikantakota Katsinari

Perani ikanteeti timatsi aparoni ashaninka ebankari kaari kobatsine irantabeete onkantabetyaari iriniro notymii pintinaanake anonkireimpikari pisaro, yoka ebankarika teeinkemisantaneeroji iriniro aikero imaaperotanaiti, impoji intinaaje aririka ijenokitapaake oriatsiri.

Ari ikantapinitatya ebankarika, inkantabetyaari pashini ashaninka tsame ampesabetaite, inkantanakeri eiro nomatirro nojate okatsitati noshempa irootake kaari notinaitanta, ikantabetari iraniri anii tsame anataite tsitsi omposatantyaari kaniri, ikantiriani eiro nomatirotsinonkijero tsitsi okatsitati nomitikara.

Pashini kitaiteri impokashibetyaari ashaninka inkemabakeri impokashiteri kajemanake aaaa, aaaa, aaaa, paitampa antakeriri ikabintsaantakari, ikanake ishaninka tekatsi anterine ikabintsaashita te inkoye irijate irantabeete, okantabetajari iriniro notyomii aitapaake pishiyakari katsinari te onkameetsateji eiro onintimpitsi tsinane.

Ari ipokake Yompiiri nabireri ikemapaaake ikantayeti ashaninkapee timatsi aparino ebankari osheki ishiyari katsinari, iro kantimaitacha itseeyashita iriinti peranti, ikantanake meka Yompiirika jaa arimeeka ikantanetari, intsiyaatsi ajatashitamanakeri onkitaitetanakerika, meka okitaitetanake ijatakayeetakeri Yompiiri iriñeeri ebankaroka katsinari, itinaabetapaakari ikemantakari ikabintsaanaka aaaa, aaaa, ikantanake meka Yompiirika iriinti katsinari ari meka impeempa aparoni katsinari, ikenaitanake ipeanaka tsimeri katsimari, ikajemapaaake antamishiki, aaaa, aaaa, aaaa. Irootake akemantapinitariri tsimeri katsinari inkabintsamanajia ontaitimatajerika aaaa, aaaa, aaaa, ipeakeripeerani Yompiiri nabireri aparoni tsimeri katsinari, okameetsati antinaitamaña kapichakitaite ipajenkeerokari katsinari iyatsinarite ari okanta akemakobentiri ikantakota ebankariperanti ipeetakeri tsimeri katsinari.

Ikantako pachaka

Perani timatsi aparoni ashaninka tsinane kamaibentinkaro, ikamake ojime ijabeta ikitsati tampoki, irootake osaikantanakari tsinaneka tekatsi ontsipatanajia intani otomijaniki irobakera ishintsiti yaniiti, oka tsinaneka irootake apaniroidi antarintaakeri otomijaniki.

Ashaninkaka aikero ijabatati ikimotatanake otomika, jatake apanirotampoki inkatya, ari okantiri iriniro, ariirika pinkeye pijate tampoki pinkatya paanake pachakajaniki pamantajiari nijaa, perani te añeeroji ooya ankajantyaari nija irointi pachaka ikajantayeta nijaa ashaninka.

Meka eentsika jatake inkaatya tampoki, ikantanakero iriniro inaa nojata nonkaatya tampoki, ari okantiri je pijate, paanakeyaa pachaka pamantaiari nija, jatake meka eentsika ikaata, yaanakekia pachaka iramantajiari nijaa, eentsika ikaatake, ikaatake, ijaanaji ibachakajanikitaki nijaa, ari ikijabetaro ibachakate, yoipakaitiro kitsorek tsirajapaake ibachakate, ari iraakobeetanakaro ibachakate otankakera jataji meka ibankoki, okantabetabajari iriniro jaoka pibachakate, te irankeroji.

Ipokapaake iraniri Sanantsi ikantapaakero iriniro eentsika ibariyakeroña
ibachakate yamabetaja inijaate ikijabetajaro yoipakaitiro tsirajapaake
akanakeri ariimpa ikantakerori ibachakate teete meka inkamantapeena
imajeretashitapaaka.

Ari ikantapinitatyaa eentsika aririka iraabetanajia pachaka iramantajiri
nijaa eiro yoipiyajirotso pachaka intani isataapinitakero/iponkapinitakero
ibachakate, irareebatapajia ibankoki eiro yamajirotso ibachakate
otsirajapitsatakeri, aikero obetsikabetatyaanari iriniro pashini pachaka
iraantyaari nojaa, irokantacha aisatiitsirajajiro.

Aparosati kitaiteri yareetaka ibabane ashaninka pajitachari Pachakama,
mekaa saikakaantirori nampitsi ikantake, maroni tsinne ontsoke kaniri
obetsikajeite pearentsi, irimpa shiramparippee, irijate antamishiki iramene
batsatsi, tsame abeshiriakayaari ababane Pachakama.

Ari ikantajeitakero tsinane aabakaanaka okarejeiti otsinanerento ontsoke
kaniri antantyaari pearentsi, aisati shiramparippee jatajeitake inkenabeete
inkente shintiri, maniro kemari, timatsirika tsimerippee aisati inkentake,
mekaa tsinaneka obetsikajeitake pearentsi, irimpa shirampripee piacha
ikenabeeti osamani oñaantabajarri ipokajeitaji yamayetake iyobintsanepee.

Mekaa tsinaneppeeka ojajeitake onkaje nijaa osaiterori obeare,
aayetanakeri otomippee iramitakotero inkaje nijaa, jatake meka
tsirajapinitirori pachaka, yamakobetaaja nijaa ibachakateki ari niyanki
aotsi ibariyajiro ibachakate jananekika tsirajanaji, ari okantiri iriniro
pajirikaperoteroteemi paitampa antimpiri.

Ari yamenakeri Pachakama eentsijanikira, ikantimaitara meka ari
pimpajitajiri Pachaka paakotero obajiro pisataapinitakeri pachaka
paantapinibetari ikemabakera eentsika ibajiro Pachaka, yaraitanake
sapopopopo, yojikapaaka savoroshiki pianaka tsimeri ikantanaka tsatokii
ishiyanakaro isataapinitiri pachaka.

Ari okanta akemakobentiri perani ipiantakari pachaka, añairi meka isaiki
tampojaki yameni hibajaniki ishiyabetari sanantsi iro kantimaitacha te
irantariteji irijanikitati iriyori te irantarinetaji.

Ashaninka ipajita mamori

Perani timatsi ashaninka isaikantaro aparoni nijaa pajitachari shimaaki aataajatapaakero asoopisoni, ariisaikiri yoka ashaninkaka isaikakairo ijina jeri itomiayepe, ari isaikapaakeri teema perani ipokake ipoñaka keshiiki ishiyapitsatari obayeri.

Isaikantapaakari oponkityaaki shimaaki tema nijaa asoopisoni osheki itiyaro mamori, kobiri, shima aisati osheki jetari, kempiti, kicheti, irootake isaikakantapaakarori ijia iñaamatapaakari timimotirori nijaapeeka, ari yantariyetanake irentsipee.

Meka ayomparika timatsi aparoni ireentsijanikite, ikatsitakeri mamori obakari ijina ikachaatakeri ayomparika, iñaantakariri ireentsijanikite ikatsirinkatanake, ari pkantiri ojime yoraa ikatsirinkatati jobeentsika, yakanakero paita meka pobakari ikatsiitantanakari akanakeri tekatsite noyaari iriinti nobaka mamori pikachaatakeri.

Ari ikantakero ijina ayomparika jaoka pobakerori itonkipee mamori pamenajero intsiyaatsi pintsiyakotajeri, ari okantakero meka ijinaka amenaji itonki mamori aitari atsiyakotajiri, oñaantabajari opianaja iyatsiire irentsiteka, ari okantiri ojime abisanajiri iyatsiire, yakanakero jaa iriitake katsiitakeriri mamori, ari meka ampajiteriri ibajiro Mamori.

Ikanta meka eentsika Mamori antaritaji aaji iriyori ijina yaitakeri irikonkiri Shiraiti, ikamake iririni iri saikanajantsi Mamori ipoyeetanajari iririni, oshekitanaji itomi aisati irishintopee, iro kantimaitacha Mamorika osheki ipinkiro kamaantsi te onkameetsateji antojetimoteri inkemakeerika antojetapaake eiro yoimayeetsi ibankoki ari irojokabakee, inkante pabisanake pimaape opareeki asoopisoni, pipajenkaanarokari piyamaantsite, irootake oibamaakeriri apaayeni.

Akemakobentiro peereni ipokantakari ishifañooripee iriitake amakerori kamaantsi ikamantakari osheki ashaninka oibamaakeri iyamaantsite ishifañoori, irootake itsarobakaantakarori iriyori Mamori kamaantsi, aisati Mamorika katsimari inati te onkameetsateji añaashirenkenneri irishinto akoirika ajinantyaaro irishinto ontimatiye ankamiteri intsipaiteeni.

Arika antabintsatashityaaro irishinto Mamori aitake inkentabentakeero teema iririntari ayompari keshiisati obayeri perani oijayetiriri intakaantarori yobayerita kempetariri Kaitaano, Chobiyanti, Jainaite iriiperori obayeri tsonkirori yaniitiro maroni antamishi katonko parenini, kirinka tamponi, aisati katonko tamponi ijatinyobayeriyeta.

Ari ikantari akemakobentiri yañaantari ashaninka pajitachari Mamori, itsarobakaaro kamaantsi, eiro yoimanteetsi ibankoki, maroni ashaninka areetyaarine Mamori ontimatiye iramabetero yatojene, eiroatojetimotiri aitake inkisabeetake, meka te añaajeriji Mamori kamaji iriyori.

Kobintsari obireri sonkabaitori

Timatsi kobintsari kaari tsaroatsini, ijabetya areji/intaina tomirishiki, inkomentsaatya te intsaroakaiyari, maniti, kashekari, maranki, sashinti, maroni kamaari saikayetatsiri/antamishiki.

Aparojatini ikantanakiro ijina: –Pisabikera, nojataiteeta areji tomirishiki nonkomentsaatya. Ontomatye nanonkanakero/nabisanakero onkarate koni otishi, ari ipiyotapaajari poshiniri, tsimeri te inkokiteji. Irootake nojatantyaari.

Okantanakiri ijina: –Eiro pijati, ari ipiyotapaajari kamaari ashitariri piratsipe, ikitoriiitimikari, itsitikari sonkabaitori. Ishirontanaka ojime: iJajajajajajajaja! éPaitampa pishiakabentakenari? éNarotakema tsinane? Otinaanaka ijina, akishitabakiniri kaniri iraanakeri. Te ikemisantero okantabetariri ijina, iraanakero ichakopite, iyokane, ichamirote, ibenkitepe ikomentsaperotantyaari, jati/jatake ikinanake antamishiki/tomirishiki.

Ari iroñaaka ishitobanake kapichekitaite, yaniitake/iraniitanake tek, tek, tek, tek, yanankoyetanakero otishipe, ari ikintayetanake sankati, tsamiri, shirinti, kontona, kotsaro, opempe, shiirintipe, osheki tsimeripe. Yaminakero, ari onimotapaakeri ari ikatiyapaaka yante ibankosheta, irapake tsitsi, yoishiri, yakitsitiari tsitenipeeki.

Omoreanakera, opaamatanake maroni tsitsi, osheki omenki paamari. Ishinkoyetakeri maroni ikintayetanakeri aptsiki. Te imashiteri irojati okitaitantanaka. Yobanaka kapichaji, jati ikinabeite iramine antyari piratsipe. Ipiyaja shabiniji iramayetaje ikentayetakeri. Irika, maroni ishinkoyetakeri.

Ari ikanta kitaiterikipe ijati ikentayiti poshiniri eijati tsimeripe. Iro omonkaratantapakari koni kitaiteri ikentayetake maniro, kitairiki, kemari. Osheki icharikiri, ishinkoripe, te imaaperotaje tsitenirikipe, irootake oberantapakiarori tsiteni, apaakeri ibochokini. Ikantashiriti, –¿Paitampa nopochokitantari? Kimpetaka impokatye kashekari, teerika kamaari. Ari isabike yoisashitiri imanrote, itairikite ishinkoyetakeri. Irootake oniyankiityake, ikimatiri sonkabaitori: !Sooo! areji ikajemi, ikemajitiri ikajemanaje iSooo!, eikero ipokati isabikera.

Ikimashitaari, iSoooooooooooo! Kempeji ikajemapaaake, ikantanake: –ilpokati iroñaaka kamaari, ikoi itsitena, te nontsaroakaiyari, impokanketa, te nontsaroye! Te osamanitanake, iñaatiri ishitobapake ibankoshetake. Ari ikatiyanaka kobintsari, yoisaperotiro ibaamarite, omoreanakeeta, iñaanteariri jaoka ikantabeita kamaari.

Yamenakeri, iñaatiri irankobeetakaro ishibi, kimpetaka sabentaro, antyaro kara, antyaro oito, kobenkaperityakiitaka. Tekatsi ikante sonkabaitori, iramenashitakari kobintsari, isorererererere! iroisaperotiro ibaamarite. Omorikaperotanakera, isapokashitanakari sonkabaitori, itsomikitakeri/ itokitakeri kamaari. Iramenperojanti, iñaakeniri itiamoro/ityoki okisashontyookitake, ari inabetanake sonkabaitori, ikantiri kobintsari: ¿Jaoka okanta pibeyantakari/pimorontantakari? Yakanakiri kobintsari –lbeyantatyana noshaninka. Ahhh, ¿Ari? Ikantanake sonkabaitori. Ikantaiti sonkabaitori tekatsi itiamoro/ityoki. Ikantiri ashaninka: –¿Pikoi abirori? Je, nokoe yakanake kamaari. Ikantiri ashaninka: –Pikoirika ari nobeyantakempi, kantimaitacha eiro pikajemi okisotanakikari pibatsa. Ikanti kamari: Ari, eiro nokajime, pibeyantena.

Shintsipaiteni shiramparika ipirinkake inchapanke, itsoimpitakero. Ikantiri iroñaaka: –Pintsominketena/pityokitena. Ari ityokitanakeri sonkabaitori. Iraitsitari, ipaikakotiri tok, patsak, kianake ityokiki, sobiririri, shitoapake ibaanteki, irojati iramabetakero oyatsinka irojati ikamantanaka.

Oshitobapaakera ibaanteki, kianake kipatsiki, irojati ipikakotiro tok, tok, tok, tok, tok, tok, tok, batikakoperotaka.

Shiyanaka iroka kobintsari, ikijakotanajeri iyomentsanipe, ariikitaikotapake ibankoke. Ikajemaapeki maroni ishaninka, ikantiri:

–Itsibetajana sonkabaitori, kantimatacha te itsinampayena, nobakeri.

Ikantajeitanake ishaninkape: –ĖJaoka iroñaaka? Ikantanake kobintsari:

–iJera anta, areji! Ikajemajeitanake: –Tsamiketi, añaakiteriita,

jaoka ikantabeita! Ari ishiyajeitanaka, irajeitanake ichakopitepe.

Irarejeitapakara, iñaajetapakari sonkabaitori, kaariperori iboro, ojoka pirotsaataka ishibi, shikiriinkatake. Shintsipaiteni/tsankiini irajeitapakake osheki tsitsi, iroisajeitakero, impoña itaakeri sonkabaitori. Otonkanake ishinipirotsa, iyatsareki, itok, tok, tok, tok, tok! Arayetanake tsimenkito, osheki kachaari potsitari, shitenkamashini.

Iraayetanajire pashini shinkorentsipe, shiyaiyanajane ikinajeitanaje ibankoke, Iri apinti sonkabaitori, ari itsonka ibamaakeri. Ijabeti pashinipe kobintsari tekatsi abisamotajerini, antaro ikimoshirijeitaje.

Ari okarati kenkitsarentsi irasi soinkabaitori antarotatsiri ishibi.

Ashaninka ikentiri tontori

Perani akemakobentiri, timatsi aparoni ashaninka isaikakairo injna ibaneki ari itsipajeitaro irishintope, yantake antaroite irobane ipankitake iyanire, imaonate, iyorichate, ibitokate, ishinkine, itinkotsite jero ishñakite, itsonkatakero ipankitantakaro, eiro itashaakantari ireentsitepee.

Aisati ipankitake ibakoshite, iyoñapite, ikashiyakairori ariirika aarontsitanaje ibakoshibeetantyaari impirijatakoyetanakerika shibajanikipee, aisati ariirika inkamobeete ochaoja parenini irootake yaapinitiri ibakoshite, intinkanakerika bakoshi irootake iroibamaantyaariri itikakotakeri kemperi, shibajaniki, shima, jetari, kitotsa.

Aikero antarojetanaiti irishintopeeka ashaninkaka pajitachari kareebi, kobake iroori ontime ojime, aisati te inkoityeempaji ebankari pokashitapinitirori tsiteniriki irantabintsatiteneri irishintoka Kareebi,

iñaakerira yantabintsatitiniri irishintika, ari ikenkishiriaka jaokarika inkanteriri iñaantyaariri ebankarika pokashititapinitiriri irishinto.

Pashini tsiteniri ijatake imaabeeti pareniki, irootajabeete shima, inkachaate mamori, kobiri, jeri komairi, yareetapaaka pareniki ari yantapaake ibankosheta, irishinto iroori aayetapaake amaritopee oisheri tsiteniriki airokari oyatsinkare, otsitenitanake jatake Kareebi inkachaate yaanakeri iremookite intsateri iyachaaroki.

Ari yojokapaakero iyachaaro tsapon, inoshikajiro iyachaaro yapiittaro yojokajiro iyachaaro tsapon, ari yoiyakotiro te osamanitapainte iñaqantakarori oshiyana iyachaaro shiriririri yaitakotitari itininkakotiri tinik, inoshikakotiri, inoshikakotiri iñaantakari imijapainta tsapok, iyotabakeei iriinti komairi, inoshikiri, inoshikiri yobaatakeri, yaanakeri meka ibankoshetaki, ipapaakero ijina ari okatsitabakeri.

Okitaitetamanaji, otinaitaka ijina otashiti kaniri obanajiri tekerani ontonkaanajeta obankoki, oposatake meka akishire kaniri, meka okotsitake oyomairite obanajiri, otinkajiro oshintopee obetsikayetajerota oitsarepee aanajeri ariirika ojataje, ari okantakeri ojime yoraa posatake nochopitakeri komairi tsame abanajia, ari yobajeitanaja.

Meka tonkajeitanaji ijataje ibankoki, ari yareetapaaja, Kareebi te onimoteriji ikobake iriñeeri ebankari jatashitapinitirori irishinto ebankarotaintsiri isamakari aisati yaamaakari irobakaashitityaanari irishintoka.

Ari ikantiro ijina ora arimeeka tsitenirikika nomayeri paamariki, tekia inkanteroji paita imaantyaari paamariki, ari otsitenitanake yoisanakero ibaamarite meka maanake, imaanakera tsibakanake ibaamarite te inkemakobentabakia, niyankiite ikemantakari antapaakeriri iitiki, ari ikenkishirianaka meekakia najirikeri, ikematiiri yapiitakeri itinkajiri iitiki yobetsikanaka meka iraatikeri antakeriri iitiki yaitarikia meka yaatikiri tsitook ikemantakari icheekabakeri icheeki tontori chekik, ikajemanake meka Kareebi akayabee ikentakena nainti tontori noitiki.

Tinaanaka meka ijina Kareebi oisakero obaamarite, amenantakari jii cheenkapatini otsonkanakeri okentakeri icheeki tontori, ari okantiri ijina paitakia paatikantakariri tontori, ari ikantanakero nojitiri ebankari pokashitapinitirori ashinto nokemakeri yantapaakenaro noiti, otsitenitakera te noñeeriji iro yapiitakena yantajana iroosati naatikantakari.

Meka ijina otimabentajiri otsopaajiniri icheeki tontori iitikira Kareebi okantiri tsopa, tsopa, tsopa, iroosati otsonkantajanari, ari okanta akemakobentiri Kareebi ikentiri icheeki tontori.

Jatashitantatsiri ebankari

Ankenkitsatakoteri ikantakota aparoni ebankari ishiyari miichi eiro ikemeetiritsi ariirika ijatashitante, jaokarika irijate iñaante/inkibante irootakeirantapee irijatashiyetero tsinaneppee ebankaro, iro kantimaitacha tekatsi kemabakerine kiapaake jaoka omai tsinane maantabeetake, ari ikantapinitatiya yametakaro iriyori.

Iro kantimaitacha timatsi abishimoterine yoka ebankarika jatashitantatsiri ikanta yareetaka aparoni nampitsi iñaapake osheki tsinane ebankaropee kobaatsiri ayeojime, yareetapaakara ebankarika oshekitsinane nintabakeriri, iro kantimaitacha te inkoyeji iraye ijina ikobashita irantabintsatashityaaro.

Timatsi aparoni ebankaro te añeeriji iri aisati oniro irointi osaaikimoti osaro irootake antarontaakerori tema iri oka ebankaroka kamake oibamaakeri antaroite mantsiyarentsi, irootaakekia osaikakaantarori osaro, meka ebankarika iñaakero ikenkitsabeetakaakero ikantakero jaoka pimairi nokoi nomaakotempi, ari oinijaakeri omai jenoki oshitamenko.

Otsitenitanake ebankarika yoiyaakero omaaperotabaketa osaro tsinaneka ebankaro, iyonirotakero maaperotake osaroka ebankar, jatake meka inoshikashityaaro, yareetapaakara omaapiniti ari itinkapaakero tsito, tsito, oshebatanaka tsinaneka ari okantiri pokakempi, yakanakero je pokakena.

Meka tsinaneka okenkishiriaka jaoka onkanteriri obariyantyaariri osabiki yoka ebankarika, tema osheki yamatabitantake ikobashita yantabintsatante eiro yairotsi irootake okenkishiriantakari ebankaroka jaoka onkanteriri eiro yamatabitantarotsi oshiyarokari pashini oshaninka yamatabitapinitakero.

Ari okantakeri meka ebankarika kiariyoya okemikari nosaro pinarianente ara koraketakena, ari meka inarianeentaka ari opokapaake oshentapaakeri, ari ikantabetaro intsiketi, ari okantiri pishirinkaneente okemeekari ishaa, aikero ishirinkatiya shiri, shiri, te iramayaaroji irootake irareetyaaro otsapikitapaaka shitamenkotsi, ikantitabetaro intsiketi, apaatsita okemeekari ishaa, pishirikabajeta kapichaji ishirinkanaitebetanaka itiriatanake yojokaitapaaka osabiki teek yoiwatanakeri otsiti itsarotanakeri jao, jao, jao.

Meka otinaanaka osaro okantiro nosaroo paita pariyaintsiri teek, itsarotantanakari otsiti, ari oshirontanaka ebankaroka, otsinampaanakero osaro okantiro nobariyakempi pipokakaabetaro piisokiire pampenaashitaka nobariyakempi, ari okamantakero osaro abishimotakeriri ebanaki jatashitantatsiri tsiteniripeeki.

Irootake okameetsatantari ankamanteri ebankaripee tsitanyabiri, te onkameetsateji antabintsatashityaaro tsinane ebankaropee pikobapaakerika paye pijina pamenanontyaa eirokia pamatabitashibeetarotsi oibariimpikari omaamentoki, tsinane iroori tmatsi okashiyakairiri ebankari tsitanyabiri.

Ari okantari akemakobentiri ikenkitsatakoyeetiri ebankari jatashitaantatsiri tsiteniriki iko i rantabintsatashityaaro ebankaropee, pimatirokari aabirori.

Kireebo yamatabitiri maniti

Ankenkitsatakoteri aparoni ashaninka ipajita/ijita Kireebo, koreeboka ainiro yeentsipapaake iriinti yotaneri eiro amatabinetiritsi ñaaperojaniki ikanta eiro ayiishitiritsi omaperotatiiri iyotanekitaka, paita ankantabetyaari iriiketi kantanaintsine paitarika akobabetari ankanteriri.

Aikero ijatanaiti yebankaritanake, jatayetake iñaayetiro pashini nampitsipee, eiro aanetiritsi itashe jaokarika irareetapaakia intsipaite iñaapaake ishaninkatapaakiari, te impashibentanetyaaji paitarika inkanteeteri iranteri ari irantakero eiro ipiyatsatapaintatsi.

Meka akemakobentiri yatiribeitani iriyori maniti, timatsi irishinto ebankarotapaake iro kantacha manitika osheki yaamabentakotaro irishintoka te ininteji iñaanatiteeteri irishinto ikempoyaakero kenoki ibankoki tekatsikia iñaashirenkiteeteri.

Kireebo ikemakobentakeri maniti timatsi irishinto kameetsaanto antaro oishipe kaninasookiro oki, iro kantacha ikempoyaakero jenokiki ibanko osheki yaamaakotaro, Kireeboka ikenkishiriaka jaoka inkanteriri manitika isaikimotantyaariri ibankoki tema iyotake timatsi irishinto ebankarotaintsiri kaari ishinetairi irantabintsayeeteneri, irootakekia meka yamemenatake Kireebo isaikimoteri maniti.

Aparosati kitaiteri Kireebo ikenkishiriaka irijatashiteri maniti inkobakoteri irantabeetimoteri ibankoki, jatake meka ikitsaashitekitanaka yareetapaaka iñaapaakeri maniti ari ikantapaakeri: Nopokashitimpi nokoi nosaikimotempi tekatsi nobajiri, naro komintsanti inabeta iro kantimaitacha te añaajeroji nochakopite aitakenaro parenini irootake piñaantakanari nocheriakobeetake.

Maniti yamenakeri ashaninkakan ari ikantiri omapero piyoti pikobintsati pajirikiro chakopi, yakanakeri Kireebo maniti je kiariyo timatsirika pichakopite pimpabakenaro namenaiteta poyaari ibatsa, ipakeri meka ichakopite maniti, jatake meka Kireebo inkenabeete, ikenanake ineshinonkatakakeri iñaapaake kitairiki ikentakeri ari yamajiniri ikantapaakeri jerika kitairiki nokentake.

Ari ikantakero irishinto maniti, tsinanee paniite pintoteri kitairikika ikentakeri ashaninkaka, ari aniitapaake irishinto maniti iñaantabakarori kameetsanto oni irishintora maniti, ari ototakeri okotsitake, meka obajeitaka, ari ikantiri manitika meekakia nokoi pisaikimotena abirotake amenatsine abakayaarori noshintoka, yakanakeri ikantiri je ari nomatakeri namenayete piratsipee abakayaarori pishinto.

Pashiniki kitaiteri jatake inkenabeete iramene paita inkentenerori irishinto maniti, iro kantimaitacha timatsi ikenkishiriakari Kireebo jaoka inkanteri maniti iramatabitanyaariri inkiashitanyaarori irishinto maniti, meka iñaake kitairiki itotitakeri iyempita aisati itinkojaniki, ari yobakeneri osaiki sampobatsa kapichaji okonijayetake iyempita kitairiki aisati itinko.

Jatake meka Kireebo inkamanteri maniti, ikantapaakeri nokentabetaka kitairiki ikaataro sampobatsa nokentakerira imijanaka sampobatsaki irootaintsi oniyeri nomabetakari nontininkerime aikero ikianaiti sampobatsaki irointi konijatapaintsi iyempita jero itinko.

Jatanake meka maniti iramenakoteri, iñaantapakariri kapichaji ikonijatake ari ikantiri meka pijatanake nobankoki pinkantero nishinto ompabakempita aisotanyaariri anoshikakotantajiariri kitairikika, jatanake Kireebo osaikinta irishinto maniti ikantapaakero itiyankakena piri inkantana pinkobakotaitero nishinto ompabakempita pinkobakoterori.

Kireebo ikantakero, nokoi meka pishinetyaana nantabintsatempi, ari osampitiri iri kiariyompa pitiyankakeri Kireebo momperi ikobakotanari, yakanakero je pimperi ari meka oshinetanakari irantabintsatero, itsonkanakero jataji shiyanaka, ari okanta akemakobentiri Kireebo yamatabitiri maniti.

Oshero ipea maniti

Ikenkitsati perani intakaantanakarori acharineite ikanti maroni añaayetiri timatsi ipeayeta ariirika ankabiyeteri, ampajiriyetero obajiropee paitarikapee, iroorika nijateni timatsi pajitakairori iriirika maniti iriimparika antari maranke.

Aparosati kitaiteri Shani ojatake antamiki otsipatanakaro osarojaniki ompishaakayero sankiro tonkaariki otishi, iro kantacha ontimatiye anaanakero aparoni nijateni pajitachari Osheraatoni, okantitabetanakaro osarojaniki ariirika añaapaakero nijateni eiro pipajirirotsi obajiro ari irantsikakee maniti.

Jatake meka otsipatanakaro osarojaniki amanakayero sankiro aanake oyantirejaniki, okenanake aniitanake tik, tik, tik, ari areetapaakaro nijateni okantabetakarori inkaaranki eiro opajirirotsi, ari okantiro meka osaroka ishāa iro pajitachari nijatenika osheroato, ari okisabetanakaro osaro okantiro pimajerete teempa pinkemena inkaaranki nokantanakempiri te onkameetsateji ampajireero obajiro oka nijatenika.

Tekatsi onkantabajero aitake okabiapaakero nijatenika, abisabetanaka ojate otishiki ompishaakobeete sankiro, iro areetabetapaaka ompishaakotantyaari sankiro okematiiri tsibaani itseenkakkero jaoka, jaokaaa, ari otsinkashiriapaintiro, ari okantiro osaro pinkemeri tsibaani itseenkake jaokaa, jaokaaa, paitayaata abishimoteene.

Aikero opishaakobetatya sankiro, oñaantabakarori otsitenijenkatapaake menkori, okenapaake osabiki te onkonijatanajeji inchatomashi aikero opokapaiti menkori, okemantakari okaakiji yompetatapaaka antari maniti ikantapaake jiii, jiii, jiii, tsarobanake meka tsinaneka piyonkabeetanaka, irointi osaroka ataitanake inchatoshiki, ipokapaake manitika yobapaakaro tsinaneka.

Iroosati amenakotakeri jenokira jaoka ikantiro yobakaro osarora, janane kika iroosati omajeretaki te oshebatamampeempaji oñiiri, oñiiri, itsonkakero yobakaro oñaabajantiiri ikenanaji imatsekanaja/ikamatsatanaji, osamani, osamani oiyaakeri ijatabajeta intaina/areji, ari aniitanaji oshiyaperoitanaka ojokanakero oyantirejaniki ojaabetakari osankirote.

Okanta oshiya, oshiya, aakero omakore, oshitobapaaji obankoki ari oñaabajiro iniro okantabajiro jaokakia pisaro pishiyapitsatajaro meka ari okamantapaajiro iniro, okantiro yatsikeetakero ishaa yatsikakero maniti otishikinta, narori nataitanake inchatoshiki irootake kaari yatsikantana, noiyaakeri iroosati itsonkakero yobakaro ari ijatanaji iroosati noirkantaja inchatiki iroosati noshiyantaja.

Okantanakero ishintojanikira, meka pikabiapaitiiri nijateniranki osherobaato, irootake patsikakaantakarori pisaro, meka eiro añaajirotsi tekatsi jatajantsine ompishaakotaje sankiro, iroobetapinitacha ojati irointi opishaakobeeti sankiro, teempa onkamantempiji onkantempi eiro pikabiyetirotsi obajiro nijatenika.

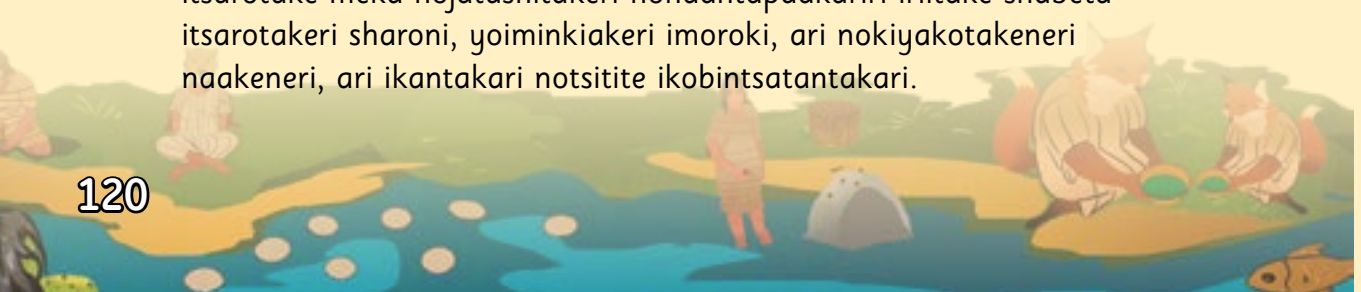
Akanakero ishintojaniki okamantabetanakana tekerani ajateeta antamishiki okantabetakana naro kantakaashitakaro nareetapaakaro nijateni ari nokantapaakero: Iro ikanteetiri nijatenika osheroato, ari okisabetanakana isha, okantabetanakana teempa pinkenkishireero nokantanakempiri inkaaranki.

Irootake machaata yatsikantakarori isha maniti naakatake kantakaantakero nokabiapaakero obajiro nijateni osherobaato, ari okarati akemakotiro nijaa pajitachari osherobato opeaka maniti ari antsikakaantake.

Tsinane ochekiri kitairiki

Perani timatsi aparoni tsinane osaikanake apaniro te añaajeriji ojime, osaiki apaniro otsipatari otsitite, iriitake otsipatapinitari ariirika ojate antamishiki amenabeete shitobi, otsititeka opajitiri shabeta, iriiperori kobintsaanti, jaokarika ojatakayeri antamiki aitake intsarota imanirootee, iitairikitee, isharonite, iyapeshitee.

Okanti tsinaneka ikobintsatantakari notsitite shabeta, intani notiyakotakeri tsiyookiro, kabiyoti, jeri eiri, te nonkajaanteriji, noñaashitakari itsarotake apaniro ijatanake antamiki nokemashitakari itsarotake meka nojatashitakeri noñaantapaakariri iriitake shabeta itsarotakeri sharoni, yominkiakeri imoroki, ari nokiyakotakeneri naakeneri, ari ikantakari notsitite ikobintsatantakari.

Ari ikantapinitatiya shabetaka añaashitabakiari intinaanake irijate apaniro antamiki intsarote isharonite, añaabakeri intinaanake apatiro yobanakero antamishiki iro osamanibetanakia ankemantakiari intsarotake jaii, jaii, jaii ari ojatanake meka tsinaneka amenakoteri paita itsarotakeri shabeta, onkajemakoteri, joo, joo, pantsiikeri joo, joo, pantsikeri, okemantakari ikatiyapaaka otsiti itsarotakeri yatsikimatakeri aisati.

Meka tsinaneka oñaantapaakari ikatiyakaakari kitairiki, itsarotiri shabeta yatsikimatiri iriyori kitairiki, ari okantashirei jaokakia meka nonkanteriri kitairikika, aikero itsarotatiiri otsitika jai, jai, jai, te yojokanakeriji aikero ishintsitanake yatsikimatanakeri iroosati imakotakaantakari kitairiki.

Ari amenashitakeri jaoka onkanteri oyeri kitairikika, aita oshonkashitanakari kitairikika irointita yameniri otsiti itsarotiri, aitapaari ochekiri iitoonaki chekik, ityaanake ityaitanake, ishiitapaaka otsiti yatsikapaakeri imaperotapaakeri yatsikapaakeri itsanoki, ari yobamaakeri kitairiki, ari okanta akemakotiri tsinane ochekiri kitairiki.

Etini itsipatari iraniri maniro

Perani yatiribeitani etini/ashooshi, ikenkitsati aparoni ashaninka intakaantanakarori, ikanti perani etinika osheki iñaamatari shimoto, iñaamataro chimoiki irantsotero, eiro añaanettiri isaike ibankoki amenabetyaaririka eiro añiiritsi irointi ijati yamenaabeeti ishimotokite.

Impokabetya pashini ashaninka ikoi ishirontamintsatyaari eiro iñeiritsi ijati intaina/areji ipishaakobeeti yobanaropee, aparosati kitaiteri ijaperotake oberantaroriki otishi aisato jenokiperotatsiri, ari iñaakeriri iraniri maniro, imontsakari iriyori yameni ibotookite iroyaari, ikenapaake imontsaitari pishaabeeti, ari ikantapaakeri: Anii ¿Paita pantiri? Pipokaitake areji/intaina pamenabeeti pobanaro.

Yakanakeri meka etini irairi maniro je nopoki namenayeti nobanaro, ari ikantiri arikia pareetajia pibankoki, yakanakeri aritee paitampa pitseenkantanari/picheenkantanari aitake nareetajia, maniroka te

onimoteriji, aikero isampitatiiri kiariyo ari pareetajia pibankoki, aitake nareetajia, pikoirika tsametyaa paaita pitsenkimaatananari/pichenkimatantanari.

Maniro ari yakanakeri iraniri etini/ashooshi, eiro pimatanatsi anii naakaimirokari pimakore, pikamashitapaintakari aanakempi pañeenkare ari ikantanakeri iraniri etini eiro aanatsi nomakore ari noyeeshitakempi, maniro itseenkakeri etii irareetitya otaapiki ariirika ishiyajeitake.

Meka etinika ikantakeri iraniri maniro osaitekera nokoi noñeempi tonkaarikinta otishi pitsenkatyaanarika tsameketi amenero jaanikarika areetitachane otaapiki, yakanakeri maniroka je kameetsatake ari añaabakakia osaitekera otishikinta, okitaaitetamanake jatajeitake iñaabakaya tonkaarikinta otishi, ikantanaka ari meka iñaabakaapaaja otishi, ari betsikakampi noshiyakayempi iroosati jaanika areetitachane otaapikinta.

Yakanakeri meka etinika je betsikakana nokoi noshiyakayempi namenero ariirika panaakotakena pareetya otaapikinta, ipokapaake meka maniti ikantapaakeri: –¿Paita pantajeiteri?, nokemakempi pikoi pishiyero pimpoñaanakia ako otishikika iroosati pareetyaaro otaapikinta, yakanake etini je noshiyatye, nontsipatyaari ani maniro itsenkimatana ijiti eiro nomatirotsi noshiye.

Ari ikanti maniti jaa intsiketi pimatero pishiyakayeri panirri, naro amenakobetempine namenero jaanikarika areetitachane otaapikintooo. Obetsikajeitaka meka intantanakiarori ishiye, ari ikatiyaka maniti iriitake kanterine jaokarika intanakiaro ishiyakayeri iraniri, maniti ikantakeri betskakepi pishiyee yakanake etii je betsikakana.

Maniti meka ikantakeri intsiketi pishiyajeite, shiyajeitanaka apiteroite, ishiya, ishiya, maniroka ari ikajemiri anii jaokampii, ikemantakari etini jatake otaapikitanake, ishintsititabetanaka maniro ishiyaperota, meka etinika yoiminkianakero itsoba itiyamoroki kempetanaka momkoinaa meka pinaanaka etini ishiyanakaro mapiteroina, ikajemabetari iraniri maniti anii jaoka piberaakari, te irankajeriji, ari ikanti maniti je kamake ani etini ankemimaityaariri irankajena, ari imakoriapaake maniro ishiyakaantiri kamake iraniri etini.

Etinika iriinti areetaka otaapiki onimobeetapaakeri, ari yoiyaabetari irareetyaame maniro, te añajeri, ipokake meka maniti otaapiki iñaantapaakari etini onimobeetapaakeri isaikapaaji otaapiki, ari ikantapairi jaokakia paniri maniro. Yakanakeri etini, tekera irareetyaata nojokanakeri inkaaranki tonkaarikinta kamakemachaata añiimaityaariri irareetajia iriyori peakani osamanitake nareetapaaja nainti.

Yanaatsikotakeri etini iraniri maniro, areetaka otaapiki, irimpa maniro ari niyanki ikamapaake, meka timatsi okamanteeri kenkitsarentsika, te onkameetsateji añaperotakayaaro añ aantari, ari ampeashitakiaro timimoteeri, ari okarati akemakotiri etini yioabamaakeri maniro.

Yatiribeitani shironi

Perani ikanti acharineite, maroni tsimeri yatiribeitani, akempetaka arori atiriti, ikashiyabakaayeta aparopeeni, iraniri, icharine irikonkiri, irirenti isameti, iriyotabakantyaari eiro ipiyashtabakaantatsi ariirrika inintapake ijina aparoni ashaninka.

Meka añaabenteri ikantakota shironi jaoka ikantakari ipeantajari iriyori itsimeritantajari, ikanteeti perani ashaninkaka osheki yaniiti ipoñaaka kirinka tamponi ijate katonko parenini iramenanontya ikobayetiri iitsare itibine, osamani iranibentero, kitaiteri, kitaiteri, imaanaje imaanaje, irareetantyaari katonko parenini.

Ari niyanki parenini, timatsi antaroite otishi, ari inkenanakeri ashaninka jatatsine katonko parenini, intonkanakero otishika, tonka, tonka, tonka, iroosati iraitsonkitantakiaro otishi, eiro imakorianaketsi inkantakia intonkaye tonka, tonka, tonka, ontasonkanakeritakia, oka otishika irootake pajitachai keeshitaarini.

Oka otishika Keeshitaarini irointi keshiimashi te añaperoteroji antaro inchatoshipee, aisaati omititsaki otishi ari osaikiri inkajare antaroite ikaatapinitari maroni areetachari keshiikira, iro kantacha timatsi saikimotirori inkajarera aparoni ashaninkasherpiari peantatsiri, kametsari inati tekatsi inkantabeetya aririka ankemisanteri, irompa ariirka ampiyatsatakiari aitake impeaake paitaarikape inkobakakeri ibashiñe.

Timatsi aparoni ashaninka pajtachari Shiroiti, ikemakobentakero iriyori timatsi niyanki parenini otishi antaroite ari ikeneetiri antonkaanakero areetantyaarori omititsa keeshitaarini, te onkameetsate amakoriayete ariirika amakorianake ari ontasonkake.

Shiroitika, itsenkakero iriyori ikanti: Ari nojataite nontonkaitero otishira eiro nokemanakarotsi, ikantabetari pashini ishaninka iShiointi, eiro pitseenkirotsi/picheenkirochi! timatsi sheripiyari osheki ipeanti aririka pintsenkakeri/pinchenkakeri, ikantanake meka Shiointi narotake nainti nobashiñeiri, ikantiri meka jaa pijatetyaami, teerika pinkemisantenaji pijateketi, jatanake meka Shiroiti intonkayero otishi.

Shiroiti areetaka meka niyaanki parenini, ari imaapaake irooyeero okitaitetamanake, intonkayero otishi, saakitake meka yobabeetanaka kaniri, jatakekia intonkayero tonkaari otishi pajitachari keshitaarini, aibetaka, tonka, tonka, tonka, tonka, meka makotanake, kantanake: je, je, je, aakeri imakore/imaore aikero ijabetatya iroosati ikantaka je, je, je, iro kantimaitacha ikemakeri sheripiyari imakoti Shiroiti isaikinta.

Meka Shiointika areebetaka omititsaki otishi, abisabetanaka osaikinta inkajare iñaabaitiri sheripiyari aakeri imakore/imaore Shiointi, ari ikantiri: Pinkaatapeempa masabitakempi, meka pimpeempa shironi pintsimerite pinkajemapinite jejeeee, jejeeee, ikantakerira sheripiyarira peanaka shironi aranake yojokapaaka inchatoshiki ñaapaake meka jejeeee, jejeeee, ari okantari akemakobentiri ipeantakari shironi meka.

Tsibaani

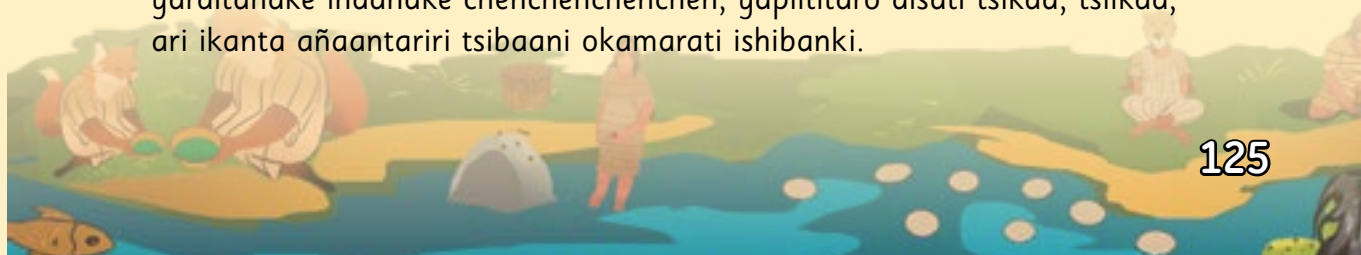
Ankenkitsatakoteri ikantakota iriyori tsibaani, ikanteeti perani yatiribeitani iriyori kameetsanti inati, obanenkaro iitsaare, tekatsi shiyaarone, pashinipee ishaninka ikisaneetayetakeri, okantakantiro obaneenkaata iitsaare.

Akemakobentiro otishiki keeshitaariki timatsi inkajare antaroite, ari ikaatapinijeitari maroni tsimeripee ariirika areetapajia obakerari osarentsi, ari ipokaajeitiri maroni tsimeripee irijaniki iroosati antaripe tsimeri.

Inkajarekira ar isaaikiri paba apinka amenakaatirori maroni inkajare, iriitake kanterine tsimeripee inkaatantyaari, inkemabakerorika ontirianake inkite tiiririririri, meka abirerika inkantakeri: Pinkajeityaata naaroni tsimerijanikipe onkitetantyaari iitsaarepe, jatajeitanake meka inkajareki intsitiyaajeitero ishitobaatanajerika ari iramenero iitsaare kitetanajirika, ariirika onkitetanaje ari isaike irorobajero oriatsiriki, ompirijatanaje meka inkitsatajiro iitsare piyajeitanaja aparope inampi.

Meka iriyori tsibaani osheki ishamebentiro iitsare, ipokake iriyori inkibajero iitsaare, yoiyapaakero ompoimate inkite inkibantyaarori iitsaare, ikemantakarori opoimatanaji inkite tiiririririririri, meka abirerika inkantajeiteri: Pinkajeitya pinkibero piitsaarepe, meka tsibaanika pinkanake tsapoo kiajatanake, ishitobaatanaji yameniro itsaare kitetenaji ari ikanti nampitabajerota nontsitiyaatabaje obaneenkaperotanjiaata noitsare itsitiitanaje meka motorek osamani ipeapainta, ishitobaatanaji yamenantakaro iitsaare jii kamaratsarani okantanaka iitsaare tsibaani te onimotanjeri.

Ibashirebeetanaka tsibaani ari isaiki yorobanontabeeta, ikanti ari machaata obaneenkatanajia ariirika ompirijatanaje, opirijabetanjia iitsare tsibaa iroosati okamaratanake te obaneenkatanajia ikitsaatanajaro iitsaare tsibaanika, ari ikantiri abirerika ari pinkantapinitya onkamarate piitsaare meka pimpeempa tsimeri yaraitanake iñaanake chenchenchchen, yapiititaro aisati tsikaa, tsiikaa, ari ikanta añaantariri tsibaani okamarati ishibanki.

Okantakota parenini

Tsame añaabentero okantakota Parenini, perani ari yamaatirori ashaninka aisati itiyaataro ijatantyaari katonko parenini iramene itibine irayete ibaararopee, ashaninka ipoñaaperotatya tsaabaareki itiyaataro parenini irareetantyaarori katonko parenini.

Iro kantimaitacha parenini timatsi obaaneenkatakaarori aririka antiyaatyaaro, añaa yetanajero kameetsatakairori, kemeri: Nijaape aataajayetirori parenini, antaroitepe otishi aisati imperitapee.

Aisati pareninika osheki perani oshimate, irijaterika ashaninka inkamobeete, intikaabeete eiro ipiyashitatsi ari inkamotake, aisati intikakotake shima, jetari, jeri shibajanikipe eiro yampenaashitatsi ishimaatyaarika iraperote osheki shima.

Ariirika intiyatyaro ashaninka parenini, impoñaanakia tsaabareki, timatsi imperita antaro opajita chenkirontsini ari imapinitiri ashaninka tema ari otimiri mapi kemetarori chenkirontsi irootake yoisantarori ibaamarite, irake onkarate apite mapiki meritatsiri ariirika imposakero apiteroka mapi ari oshitobanake paamari.

Meka intiyaatanakiaro pareninika iñaayetanakero nijateni pajiyetachari kamaraaroni, ipokini, shimpitinani, kobatsirini, pichanani, sotsini, tsotaani tsiraarini, kibinani, potsotyaarini, iberini, pomporiani, potyarini, yorinani, intsipashini, tibanaarini, totiraaki, tsipishironi, anashironi, kobatsiroki meantarini, irootake ataajayetarori parenini.

Ariirika iramaatakotaje ashaninkaka, ari añaa yetanajero antaro yetatsiri otishipe, kemperi: kemariitoni, ashibantiitoni, timashiitoroni, kobatiitoni, keshitaarini, patsiriitoni, shintoriitoni, shankibironini, ooriitoni, koyetarini.

Aisati timatsi ipajiyetiro ashaninka ariirika onkonijatimotayeteririka paitarika timatsi ipajitiro: lyantireni, monto, shaboroshaari, omoroni, tsamirimentani manitipankoni, pakitsapankoni, kataripankoni, irootake iytakotiro ashaninka okantakota parenini yanintantarori yamajatakoti ibitoki iñaayetanajero obanenkatakaarori parenini.

Okantakota tsamirimentani

Ikenkitsati ashaninka, ikanti perani itiyataro parenini ashaninka ijaate katonko irajaite itibine, ontime aisati irajaite ibaararo kemperi: pashikrontsi, tokoya, maantarentsi, sabiri, kotsiro, baaraki, kitsapi, amenaarontsi, iyomparitabakaantyaari.

Ari ikantapinitatya itiyaataro parenini, tore, tore, tore, imaanaje, imaanaje, imaanaje, ari niyanki parenini timatsi imperita osaiki otsapijaki parenini, ariirika intiyaatya ashaninka jatatsine katonko parenini ari iñaapinitiriri yaati tsamiri imperitakira, meka ashaninkara intiyaatya tore, tore, tore, irootaintsi irareetimatyaari, iramenantabetajiari peanaka eiro añaabajiritsi tsamiri, tiyaatacharika abisanaji ijate katonko, ariirika impiyaje iramaatakotaje aisati iñaapajeri irate tsamiri meka iramajatakote shiririri, iramenakeri aatatsikera, iroo inkaakijitantyaariri, iramenabetajiari peanaja.

Intiyaabetajia pashini ashaninka, iyotakero jaoka yaatapinitiri tsamiri intsikiaji inkantya intiyaatya tore, tore, tore, ikemabakerikari tsamiri, yamenabetajiari peanaka, meka ashaninka abisanake ijate katonko impiyajerika, iramaatakotaje, tekera irareetajiarita iramenakotitapajiari intaina/areji iñaapaajeri iroosati iratake imperitakira, iramaataakote meka intsikiaoji eiro ipoimatakairotsi pitotsira, iro irokaakijitantyaariri, yamenantajiari peanaja, abisakotanaji ashaninkaka kirinka, ari ikaanti: ¿Jaokampa ikenanakeri tsamiri?

Ikantiri meka ishaninkape, ariya ampajiterori imperitara ipiapinitara tsamiri Tsamirimentani, iroosatikia ipajitantakaro ashaninka tsamirimentani.

Irosati yaareetantayetapaaka biraakocha isaikapaake parenijaki, yantayetapaake ibanepe, yamayetapaakero ishiyakomento, yoimishiyakeri tsamiri aatapinibetachari imperitaki, intani meka osaikanake okantamentata imperita otsapijaki paranini.

Ari okanta akemakobentiro tsamirimentani ipajitantakarori ashaninka perani te ompajitashibeetya, ayotakotantajiarori arori okarati iyotane ashaninka.

Ankenkitsatakotero iyantireni

Ikanteeti perani ariirika onkimojatanaje parenini, ashaninka osheki itiyaataro, aisati yamajaatiro parenini, te intsarobaneteji iramaatero amarani, iramaatakotantyaaro ibito, aisati ishintipaare.

Ashaninkaka te intsarobakayaaro omoitinkane aisati oshinke antyaro ari ikantiro yamaatakoti, aparoni kitaiteri opariyake inkani picherere, picherere, picherere te onkaratajeji aakero kitaiteri, meka antarotake parenini otsonkanakero opareepe, kiaanake saboromashiki, iñaamatatyaarora iramajatero antaroja parenini, jatake iramaatero tiyaatanake, tore, tore, tore, yamenakotantapaakaro iñaatiro antoroite omoitinkane, aikero ijatati itiyaataro, iñaantabakaro omoitinkanekira oshitobapainti shiyarori aparoni kantiri antaroite, ari ikantiri ishaninka pamenero antaro kaantiri omoitonkakera, iñaantabajaro tsitiyanaji oimitsitiyaji omoitonkanera.

Ari ikantiri ishaninka ¿Jaanika antirori antyaro/antaro kantiri? Aapitsakeri parenini, meka jataji ibankoki ikamantapajiri ishaninkape noñaake antaro kantiri omoitonkanekinta, yakanakeri ishaninkape, ¿Jaokakia piñaakerori omotonka? Aitake anta omoinkaatapinitinta, iron pashiniki kitaiteri ijatake pashini ashaninka anta omoinkajatinta asisati itiyaatanaka, tore, tore, tore, yareetimatapakaro omoitinkane ari ikatiyakotapaaka yamenapaakero omoitonkane, iñaantakarori okantapainta omoitinkane moitorerere iñaatiro oshitobapaake antaro kantiri montseinarerere yamenaperotabakero otsitiyaitanaji.

Ashaninkaka imontyaapitsatanakaro intatikeronta, itsarobashiretapainte ikenkishiriaabeeta paitampa kantiritatsiri shitobatsiri omoitonkanekira, teete añaapiniteroji, ari ipyaanaja inampiki ikamantapaajiri ishaninkape, noñaakeroya narori iñaakeri chapinkiranki Shorinti kantiri shitobatsiri omoitonkaneki.

Areetapaja kitaiteri opariyaji antaaro inkani picherere, picherere, pichererere, okantakotaka kitaiteriki amaratamaji parenini, antarotanaji omoinkare, jatanaji meka Shorinti intiyaatyaaro parenini iranemero omoitonkane.

Ari isaikakotapaaji okaakiji omoitonkane yameniro paita shitobatsine iñaatiiro omoitonkanaji moitorerere iñaantabajarori oshitobapaji shiyarori kantiri moitorerere yaamenaperotabakero iñaatiro iriinti antari maranke irantariite pononke.

Piyanaja meka Shorinti ibankoki, ikantapaajiro ijina: –Ora, noñaakero kantiri shitobapinitatsiri omoitonkaneki, kaari kantiri iriinti maranke irantarite pononke, meka omoitonkanera ari ampajitajerori iyantirite, jaa aitakete ampajitero, iroosati ipajitantakaro meka iyantirite.

Tsarobajeitake meka ishaninkaite Shorinti, irayeri antarika maranke shitobapinitatsiri omoitonkaneki, okenkishiriaka ijina Shorinti, tsame amaaniretero omoitonkaneka aanajerita ojokaje kirinka.

Meka omaaniretakero ijina Shorinti, oñaanatabakero: –Ishaa nokoi pineshinonkatena, pojokajenari marankera antari saikapaintsiri omotonkanekira ipiakaashititanarikari pisariite, opiyapitsatanakaro, piyanaja obankoki, iro tsiteni ojokatsatanaka antaroite, otiirianake, pariyake antaro inkani, aantariotanake nijaape, antarotimaitanaka parenini okenakebee, ari okanta aantajariri, ojokajiri intaina, oshirinkaatanaja parenini te añaabajeroji omoitonkane, pirijatanake meka omotomkabeitani, intaani osaikanake obajiro iyantirite iroosati meka iyitakotiro ashaninka obajiro iyantirite.

Akenkitsatakotero pakitsapankoni

Perani akemakobentiri acharineite osheki itiyaataro parenini, ipoña Tsabaareki irijate katonko pareniki, intiyaatantyaaro antaropee ibito intiyaatakotyaaro ijinaape, iramenakayero okobayetiri iroori, ishitobanake kapichakitaite iroosati jaoka isheetyaakotapaake ari imaanake, onkitaitetamanake irobamanakia iyanire, irapiitamanakero intiyaatya iroosati jaokarika isheetyaakotapaaje ari imaanaje impitasaatanaje iroyari onkitaitetamanaje irampiitamanajero intiyaatyaaro parenini iroosati iraareetantakiaro kaatonko parenini.

Yoka tiyaatarori parenini iriinti ashaninka pajitacheri Chobiyanti, iriiperori sheripiyari itsipataro ijina pajitachari Tairi, ijate katonko parenini osaikapaakera aparoni nijateni pajitachari Tibiarini, ari ishiretapinitarori irareetya iraye itibine, irootake ijatantapinitari tibiariiki tema tibiariikira ari osaikiri mapi tibi irootake ijatashitantapinitarori ashaninkapee.

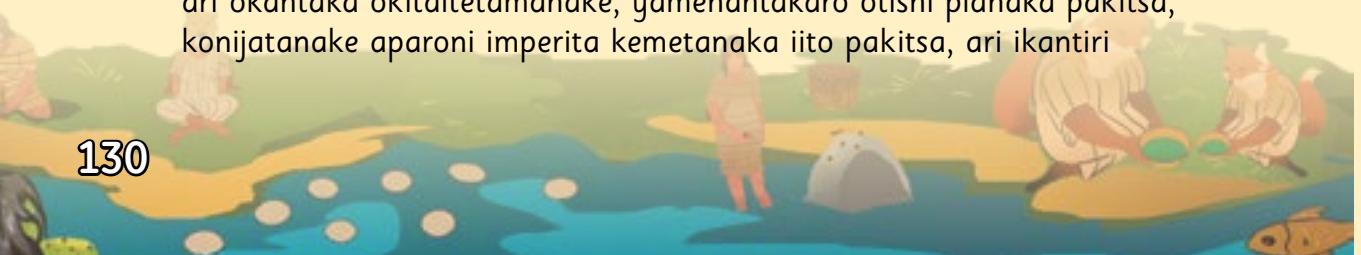
Arika intiyaatyaaro parenini timatsi okantatenkata iyoshitapaaka imperita te añaapajeroji oparee aisati ari osaikiri otishi pajitachari kobatiito, aisati ari osaikiri ikanteetiri manitipankoni, iro katyonkoji timatsi aparoni otiski antaro ari isaikiri antari pakitsa aamabentakotarori otishi, tema otishikira osheki tsimeri kemperi: Chooni, tsamiri, sankati, kentsori, te inkokiteji iro kantimaitacha eiro yareetatsi ashaninka, ari iraabakeri pakitsaka antari, osheki itsañaakotari, tekatsi kanterone irareetyaaro otishira, osheki itsarobake ashaninkapee.

Meka ipokakera sheripiyarika Chobiyanti, itsipatakaro ijina Tairi ikeapakeri pashini ishaninka ikantiri: Shameti, timatsi otishi antaroite ari ipiyoyetari osheki tsimeripe iro kantimaitacha timatsi ashitariri antariite pakitsa, ari inkentabentakeri, tekatsi areetyaarine.

Ari ikantiri: Shameti, intsiyaate noshereatashitabakiari nameneri jaoka ikantari, ari yaakero ishere, yatsotakero, tsore, tsore, tsore, ari imajeretanake ikemisantiro, imaanake imishitaabakeri antari pakitsa, ari ikantiri ishameti: Shameti, omaperotatya iriitke antari pakitsa aamabentakotariri tsimeripeera iro kantimaitacha timatsi antaro omorona ari aiminkeeriri, pamenenaranki piñaakobenteri noiminkeri pakitsara, nantsotashitabakerita noshere.

Ari okantiri ijina Chobiyanti: Yoraa, pashitakoteriteemi pakitsara, aitapaake yoimintsarobayetakeri ashaninka, kametsakia imanabeete keentsori, sankati, tsamiri, yakanakero meka Chobiyanti ijina Tairi, ari nomatakeri nantsotashitabakerita noshere, ari yatsotakero meka, tsore, tsore, tsore, ishere, oshinkitanakeri meka ishere maanake, imaaake, imaaake, ikemamintsatiri jaam, jaam, jaan, okanti meka ijina eiro pantamintsatiri, yantabakaatya iriyori.

Osamani tinaanaja meka Chobiyanti, ari ikanti: Notsinampaakerikia pakitsa notetakeri omoronaki, ari amenamanajeri onkitaitetamanake, ari okantaka okitaitetamanake, yamenantakaro otishi pianaka pakitsa, konijatanake aparoni imperita kemetanaka iito pakitsa, ari ikantiri

isameti, ikantiro ijina Tairi pameneriketi iito pakitsa nopiakeri pakitsa onta imperitakinta ari ompajitajiari pakitsapankoni.

Irootake ayotantajarori arori meka apajitajiari pakitsapanko, tema perani ari isaikiri antari pakitsa aamabentakotariri maroni tsimeripee saikatsiri otishikira.

Ikantakota panaba jeri etita

Ikanti perani acharineite, timatsi ikarati apite ashaninka ijati tampoki imaabeete, aisati irootaabeete obanto, teema ariirika oshirinkaajatanajia tampojani ari intanajiarori iñaanaje obanto: Oak, oak, oak, irootakekia iñaamatantaror ijate ashaninkaka imaabeete opareeki tamponi.

Meka ijatake ashaninkakak itsipatanakari iraniri, ikantiri: –Ani tempa pinkoye ajataite tampojaki amaabeetaite, aotaajabetaite obanto, atiyena notiiki, ari ik tanakeri pimajereteketi, mamantsikiyaata, ari ikantiri, kiariyote nokantatimpi tsame amaabeetaite, yakanakeri meka, tsameketi, ari noijatanakemi.

Oshaabijitanake, jatajeitake tampojaki ijate irootaajabeete obanto ikenanake yaniijeitanake iroosati katonko ari iñeirori opareetanakeri antaro, yareetapakarora opare ari itsimatanontapaaka, yaapake osheki itsima, ari ipiyotake, ikantiri meka iraniri: Anii poisheroketi paamari ompaamatanake antashitantabakiari kaniri, abantyaariri obanto ariirika antsiyotake/aotake meka pamatanake paamari akishitake iyanire, oposatanake ari itintayetakero.

Otsitenitanakera, ñaanake meka obanto: Oak, oak, oak, ari ikantiri iraniri anii, tsameketi aotaite obantoka pinkemeroketi jeronta oñaayetake jatajeitanake meka iroote banto, yootake, yootke, ikantakotaka yootake yaimaitaka osheki, obanto ari ipiyapaaja meka ibaamaritekira yamaji obanto, ari ikantiri iraniri anii intsiketi pintashibeete tsame ayaa/ abempa, itashitake, itashitake ari yobabeetaka iroosati ikemantapaaka, kematsomonteni.

Meka yobetsikanontaka, yobetsikanontaka, imantyaari ashaninkaka, yoisanontanaka ibaamarite omorekanake tiririririri yojokanaka imaanake te inkembobentanajia, imaaperotanake teeme ikemanakari yobakari irobantote, ari irotaantsi onkitaitete itinaaka iraniri yamenantakari paamatake iitiki iranirira, ari itinkiri: –Anii, anii, anii, pintinayee, te inkemeji yapiitajiri itinkajiri iraniri, anii, ani, pintinaye paamatake piiti, ikemantabakari itinaitanaka ikanti ipaaिता! ikantiri, paamatake piiti iñaantabakari yaranake tapok, tapok, tapok, yojokaitapaaka saboroshiki sakarak, osamani, osamani, ikemantakari iñaapake: Bariak, bariak, bariak, pianaka panaba.

Ari ibashiretanaka iraniri, ikenkishiriabeeta paitakia meka nobeakeri naniri panaba, ari kitaitebeetanake iñaatiiri aparoni ashaninka itiyaabeeta tore, tore, tore, ari ikanti jaanikapa tiyaabetachari ibitokinta, yameniri, yameniri irotaintsi irareetyaari, ikanta iriyori tiyaatacharira iñaakeri ikisaatsantsatake ari ikanti: –ĖJaanikampa kisaatsantsataintsirinta? Aikero iġatati itiyaata, itiyaata, torek, torek, imontyaashitanakari, ikomatanake sook, sook, sook, areetapaaka intatikero iñaantapaakariri ikatiyaka kisaatsantsa, ari ikantapaakeri: –ĖPaita pantiri, jaanika pitsipatari? Yakanakeri: –Tekatsi, notsipabeitari anii, irokantimaitacha ipeapitsatakana, ikantiri: –ĖJaokakia ikenakeri paniri? Ari ikamantakeri abishimotakeriri: Tsiteniranki ari nomaakeri aka, nopoki yootakaabeetana obanto, notsiyotapaake meka obanto ari naake osheki impoiji notashibeetake, nobaka, nobaka, nokemanaka ari nojokanaka nomaanake, okitaitetimatake notinaaka noñaantakariri ani paamatake iiti ai notinkakeri, itinaanaka yamenantakaro iiti paamatake yaraitanake yojokapaaka saboromashiki, osamani, osamani, nokemantakari iñaake bariak, bariak, bariak, nopeakeri naniri panaba.

Meka ikantiri iriyori: Paitakia pikisaatsantsatantakari abirori paita abishimotakempiri, tekatsite nonkantya jaokampa nokantakari, jaampa kisaatakempi maroni pibatsa, pitiritaityaarompa tsimenkito, yakanakeri teeteme, jaokampa pijitari abirori, abiroyaata Etita. Ikemabakero ibajiro Etita ikenaitanake yaranake sapopopopopo yojokapaaka saboromashiki pianaka tsimeri Etita, irootake añaantariri isaiki Etita saboroshiki.

Irootake añaantariri Panaba okityonkati iiti, otaatiiri paamari perani ainiro yatiribeitani, aisati iriyori Etita otaperotaitiiri paamari imaabeetantari tampojaaki itsipatari iraniri Panaba, meka añaeri Panaba okityonkatati iiti irimpa Etita okisaatati ishibanki aisati ibatsa.

Ari okantari ikemante acharineitepe ikantakota Panaba jeri iraniri Etita añaantajariri ipashiniyetaji Panaba okityonkai iitiki irimpa Etita okosaati ibatsa jero ibiti.

Ikantakota kiatsi

Perani ikenkitsati ashaninka ikanti, timatsi aproni sheripiyari isaiki otsapijaki tamponi, isaikakairo maroni ijina ireentsitepee jero irairo jeri irikonkiri, yantayetapaake irobaneppee, ipankiyetake iyanire, ibarentitee, imaonate, jero iyorichate, isaikiakimotiro okaakiji tampojani, aiketikia impitasaate kitotsa, iyotsi, omaní, aisati okakiji ijate irootabeete/intsiyotabeete shima jeri obanto, irompa itomipee okaakiji irijate inkaatyaaro tampojani.

Irootake isaikakantari sheripiyarika otsaapijaki tamponi, iro kantacha jananekipe osheki inebetaro irantaatero tampojai inkantakotyaa tsapo, tsapo, tsapo, shirontajeitaak jei, jei, jei, ikimosshireti ikaataro taampojani, inkantabetaiari irisari aitapaake pantabintsatakero tampojani yaimikari ashitarori tamponi, eentsika/jananekika eiro ikemisantanake ikantabetariri icharine.

Sheripiyarika, yatsotakero ishere, ari imanake imishitabakeri aparoni shirampari isaiki intsompoi nijaaki, ari iñaanatakeri, ikantakeri: Pinkanteri pisaripe aitapaake yantaajatakero tampojani yasheriakena, ari itinaanaka ari ikantabetakari icharinepee, charinee timatsi nonkanjeitempiiri aitapaake pantaajatakero nijaa, noñaakeri ashitarori inijaaten ikantakena pinkanteri pitoipee aitake yantaajatakero nija yasheriakena pisaripee.

Meka irisaripeeka/icharinepeeka te inkemisanteriji aikero yantaajatanaitiro nija, yapitakero yatsotajiro ibocharote tsore, tsore, tsore, ari yojokanaka imaanake, iriisati iñaabairi ari ikantiri: Shameti, pamenena nantapinitiri ariirika irantaajatero nija picharinepe, notimabentiro nampitatiro namatseere irootake kaari nopeakaashitantari,

timatsi noshinto kobatsiri aye ojime, ariirika oñabakeri ebankari, oñaashirenkabetana okoi nayenero ojimentyaari, iro kantacha piñaantarori te impeepai picharine.

Ariya ikantari kiatsi isaiki tsopojjaki nija itimabentiri yobetsiki yamatsare kitaiteripeeki, iriitake yantapinitiri, ariirika iramenapainte jenoki irootake iraye aparoni ebankari irayenero ojimentyaari irisaro, ariirika inkoye irayeneri isari iñaabakerorika amaatapaake ebankaro intinaanakero iito iramenero tsinane kaatachari ari iraabakero ijinantyaari irisari ari ikanta akemakobentiri.

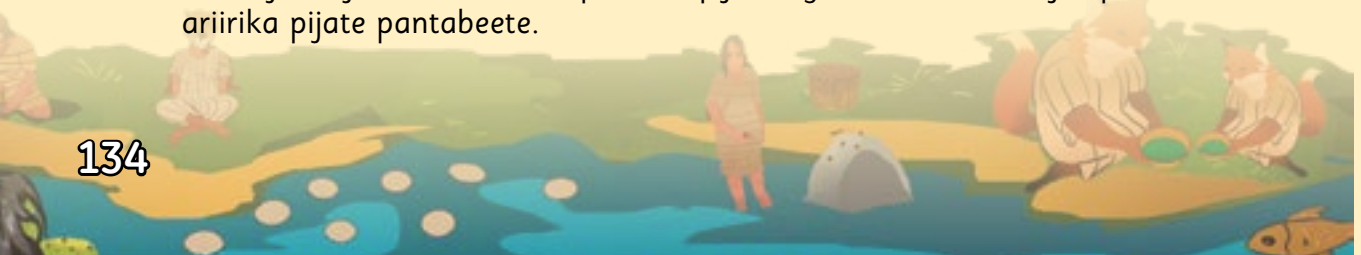
Ankenkitsatakoteri ebankari kayetsi

Ikanteeti perani timatsi aparoi ebnkari ipajita Meenko, isaiki katonko Kobiriani, ari osaikakairiri irisaro, irotake atarintaakeri, oka irisaroka osaiki apaniironi, tekatsi ojime, temee perani yoyeetakeri, yobakeri keshiisati, irootake osaikntabeetakari apaniro.

Irisaroka Meenko opajita iroori Matita, irootake aanontiri irobarite, irootake obetsikabeetiniri ichakopite, inkentabeetantyaari, irokantimaitcha yajirikkashibeetaro ichakopite te iyoteji imanabeete, jaokarika ojatekayeri, onkanteri nosari Meenko tsame ajataite tomirishiki, amenaite shitobi/kajebi, paanakeroya pichakopite, yakanakero iriyori je tsame, ari naanakero nochakopite, jatajeitake meka tomirishiki amene shitobi/kajebi.

Ari okantapinitatiiri aapinitiri tomirishiki, aisati ojatakairi nijateniki okenakairi amenakairi totiroki, okonaatakaabeetiri shibajaniki, iriitake otsipatapinitari jaokarika ojayeti, te ojokaneteriji, isati antakairi obane ompankitantyaari oyanire, omaonate, oyorichatt, obitokate obakayaariri, aanajeri obaneki ontsameetakayeri, oshiyokanaketa intsipaite oyanire.

Aikero ijatati ishirinkanaka Meenko irootake yebankarite iroori irisarioka Matita aikero ojatanaite anyashiparotake iroori, te oshintsiyetaje aayetaje paita oñaamayetari, te omatajia aniitaje arejiki, amenantajiari kajebi, ojatantajiari nijateniki amenaje tsoiroki, aisati onkonabeetaje, ari meka okantiri osari: Meenkoo, irootake pebankaritake naari te nomatajero nanitaje arejiki, iro kobacha pamene pijinantyaari, akishibentajempine, ariirika pijate pantabeete.

Ari ikenkishiriabeeta Menko, ikantashireti jaokatya nonkeneri noñaatyaari aparoni ebankaro nijinantyaari, meka obetsikanaka ijate iramene aparoni ebankaro ijinantyaari, ikantanakero irisaro Matita, ishaa: Pisaikaiteya meka nojate namene pikantakenari chapinkiranki, ari akanakeri: Jaa pijateketi, ari machaata onkabintsakampi aparoni tsinane pijinantyaari ankishibentajempine karniri, jatake meka Menkori iramene ijina yaniitanake, yaniitanake, imaapake niyanki aotsi, okitaitetamanake, yapiitanakero yaniiti, tik, tik, tik, iñaabetanaka sankati, kentsori, yonkiri, te inkenteriji osheki yamatsatanakari, ikanta ijati, ijati, ijati, ikemantakari iñaake tyaapa, kontereekoo, ari ikantashireti irootaintsiyaata nereetyari isaiki ashaninka, yaniiti, yaniiti, ishitobaitapai pankotsiki sokire, iñaapakari ashaninka ishinkijeita aakeri ishinkiro.

Ari ipakoyeetabakeri, iriyori pearentsi, opokapaake meka aparoni ebankaro kameetsanto, irishinto Piichoti, amapaakeneri pearentsi, ari okantiri: Je pirapee pimate, yaabakotabakero ari meka irapake iriyori pearentsi, irake, irake, irootake ishinkitya ari ipokapaake meka Piichoti ikantapaakeri, arikia pipokiri, yakanakeri: —Je ari nopoki noñeempi, saikatsimpikia, yakanajiri: —Je saikachana, te naamayampiji, ikantanakeri: —Nopoki namene nojinantyaari, ari ikantanakeri Piichoti, iroorika pipokashitiri choorani noshinto, irootake pakotapaintimpiri pearentsi, aitake nompakempiro, ikajemakro meka irishinto: Nishintoo, pimpokanbake, ari opokapaake irishinto, okantapaakeri, paita apa, ikantiro, ari ipokiri ñoti inintimpi irayempi, jaoka pikanti abirori, ari akanakeri irishinto Piichoti, ari meka ipakaayeetakeri tsinane Meenko.

Meenko ibetsikake meka ibanko isaikakaatyaarori ijina, saikanake iriyori apaniro itsipataro ijina, yantake meka irobane impankitantyaari iyanire, imaonate, iyorichate, itsonkabeetake, jatake meka inkiashibeete tomirishiki/antamishiki, ikantakota, yaakero kitaiteri, tekatsi inkente, ipokapaaji, okantabetabajari ijina, te pinkente yakanakero te impokimotenaji, ari oantiri pobapajia kaniri nampenashitaka nakishitake, nojiti ari pinkentake tsimeri, ari ikantapiintatya Meenko te inkentabeeteji irinti kayetsi/kayechi.

Meka ijinaka Meenko osamapaakari, oñirira te iramapiniteji iyobintsane, osheki ampenaapinitaka okishibeetashita kaniri ,irotake irointi tsinaneka obakaayetari aayetiri iroori shitobi, onkantabajeri

pamenapaaje nokotsitake kajeji, irootake irobapajia, okenkishirianirotaka ijinaka Meenko aisati osamakari meka ojatake antamishiki ochekashitakeri oyashi santonka aajatake, aanakero onkotsitapaakeneri otsipataakeri tsitikana, ari obakojatakero, areetapaja meka Meenko tsitenjenkaitetanake, yobapaajiro ichakopite ari ikantapaajiro ijina teebe nonkenteji, te impokashitenaji nomobetakari te impokeji, okantiri meka jaa pobapajia nonkotakerira, ijatitanaka iñaapakeri kemetaka imeshina kemari, yaitabetari yatsikeri ishintsibetakari yoipakaitanakeri oposapaakeri santonkara otsipataakero tsitikana otsikirijaitapaakeri irokiki, ikajemaitanake paitampa pikotsitakeri, otyaanakeri irokiki, sorejaatanake ari otsonkari yañaantari kayetsika, kamake.

Ikantakota paroni

Ikanteeti perani ikarati añaayetajiri kemperi: kashiri, impokiro, oriatsiri iriinti atiri, akempetari arori, iro kantimaitacha oriatsiri iriitake atiri iriiperori jibatiriri, kantiriri paitarika irantayeteri, oriatsiri osheki ikemisanteetiri paitarika inkanteri ontimatiye iranteeteneri eiro ipiyatsayeetaritsi.

Aparosati kitaiteri, ikantajeitakeri iratiritepe, ari areetakia kitaiteri nojokajeitajempi eiro nosaikimotajimpitsi, isampijeitanakeri ishaninkaitepe: Jaokampa pijatajeri, paitampa kantimotakampiri, yakanakeri: Eiro nosaikajitsi kipatsikika nojatajantye inkiteki ari nosaikajeri inintakaajana ashitanari nosaikajeri namenakotapaajempi.

Meka, ibetsikajeitaka maroni tsimeripee iramabentakotyaari oriatsiri ijatapitsatirikari inkiteki, jaokarika inkene oriatsiri irojajeitanakeri ari ikantapinitatya te irojokeriji, timatsi aparoni tsimeri pajitachari paroni iriitake oijasanotiriri okaakiji, meka oriatsirika ikantiri paroni, nonkantempi pisaikaiteya meka irootake nojate inkiteki ari nosaikajeri, ikantanakerira iñaantakari ikatsirinkajenkatanake obankanaka meka ijate jenoki inkiteki ishiyajeibetapaaka maroni tsimeripe irajirikabajerime te imatabajeri katsirinkajenkani kantanaka, yaritabetanaka tsonkiri

kamabira ikoi iraabajerime te imatabajeri itaabakeri, piyapaaja ainiriapaaji, ipokitabetapaaka tsimeri majojooto ikanti naro nainti ari naajanteri, meka arabetanaka iro irareetantyaariri itaabakeri iriyori, piyaja aniitapaaji iñaantakarori iitsaare kamaratanake okantanaka.

Ari ibashirebeetanaka Paroni, tekatsi intsipatajiari okaakiji, ari ikenkishiriaka aribe noñaajanteri notsipabintsare nonkantajanterita tsame pimpiyanaje kipatsiki, nokoityaanatakempi aisati maroni noshaninkaitepe ikoityaakempi, arabetanaka paronika, ijati, ijati, ikempejitapaakeri/yokaakitapaakari ari iñaanatapaakeri: –Nopokashitajimpi tsame ajataje kipatsiki, ari yakanakeri: –Eiro okantatsi nompianaje ari nosaikatye naakatake ootajempime kitaiterikipe, naakatake katsirinkatajerone kipatsi, abirori pimpiyana je ari pisaikapaajeri opareeki parenini, abirotake ametyaarine katsirinkaiteri, tema osheki pitsipatapinitana abirotake meka amabetyaarine oriatsiri, ikemabakerira ipiyaitaja, apatiro yobanakero isaikapaaji mapiporokiki yooriari oriatsiri ikantabakeriri inkaaranki itsipatapinitari.

Irootake meka añaatariri tsonkiri kamabira ikamarati, ikanteeti perani itaitiri oriatsiri ijabatantajari inkiteki ikoi iraabajerime, tema iriitake saikakajeitiriri maroni tsimeripe aisati piratsipe, aisati ikempeta maajoojooti añaantariri ikamarati, itabaitiiri oriatsiri iriyori perani yoka tsimerika obanenkaanti ikanta, irootake akemantariri iñaapiniti iriyori, poosheroo pabaa, poosheroo pabaa ibashiretakotaro itaitakeri iitsaare oriatsiri, tema ikanteei yoka oriatsirika iriitake ibabanejeite maroni añaayetiri atiri, tsimeri piratsipe jeri shimape.

Ari okanta akemakobentiri ashaninka Paroni ipeakeri oriatsiri perani añaantariri yatsipetari katsirinkaiteri isaiki mapiporokiki, irootake aisati itsiyakotantariri ashaninka itomipe paroni, iyotakotiri ariirika intsiyakotyaari paroni jananeki ari irametakiari katsirinkaiteri/oriatsiri eiro ipinkiritsi ariirika irantabeete añiiriraanki iriyori sakaitatsi opareeki mapiporoki yorobari oriatsiri.

Yatiribeitani chamanto

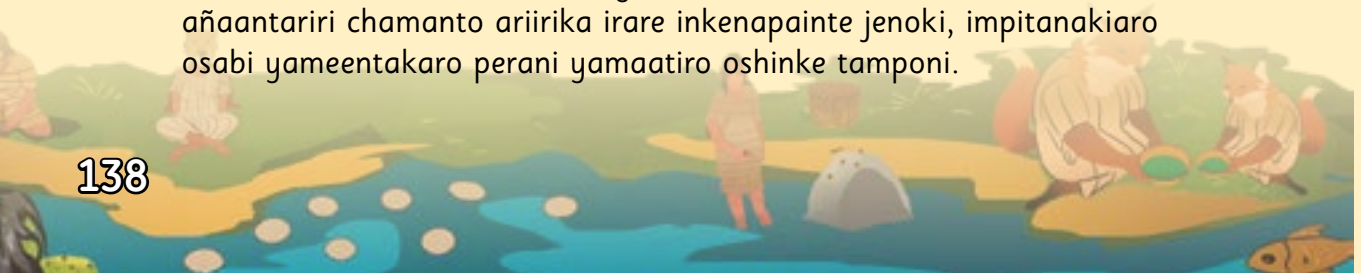
Ikanti perani acharineite, timatsi aparoni ashaninka ipajita Chamanto osheki iñaamataro ibetsike pitotsi, ibetsikero iramajatakobeetantyaari, iñaamataro iramaatakote antaroiteki oshinke tamponi, ankemeri incheke inchato iranteri ibito, ankemaiteri tok, tok, tok, irootake ibetsikiibito ariirika impeanakea incheke, jatakeyaa iramaatakobeete oshinkijaki, rootake iñaamatari iryori.

Aitake ikantapinitatiya yoka Chamantoka, iramaatero tamponi impoñaitya katonko, iroijaatero antaropee oshinke nijaa, eiro ipeashitarotsi, iro kantacha apaniro yamaatiro oshinke tekatsi intsipatanetya, inkantabetyaari pashini ishaninka tsamebee paanakena naari/narori nokoi namaatero oshinke, eiro yaanakeritsi, inkantanaitiyeri pisaikake nobinkimikari.

Ankemajeri pashniki kitaiteri iTok, tok, toki, inchekaje inchato iranteri ibito, meka isamakari Pachakama, ikanti pameneri Chamanto ikantani itobapinitiro inchatope irantantyaari ibito irootaintsi intsonkero antaroitepe inchato intobayetero, aisati te ishineteroji irantiteeteri ibito Chamanto, apaata irameentabakiarota/irametabakiarota imashitsatero ibito ari iñaakero abishimoterine.

Meka Pachakama jatake intimashiteri Chamanto jaoka ijatapiniti iramabeetero oshinke, iñaantakariri ikenapaake itiyataro tamponi ikitsaatakaro iitsaare kisaari/potsitari, aisati yobakaro ichobiinate kityonkari, ikemantakari itiyaata torek, torek, torek, ari yameniri sorerererere itsititakani/imanaka, ari Chamanto iñaapaakero antaro oshinke, amaatakotanake meka, iñaabakeri yojjatanakero oshinke ikiakotapainti, itinaakotapainta, jati kirinka.

Ari ikenkishiria Pachakama, meka noiyeeri Chamanto nonkanteri paita iñaamatantarori yamaatiro oshinke tamponi, iñaabaitiri ikenapaake meka Chamanto ari ikantiri: Paita pinebetantarori pamaatiro oshinke tamponi abiroyaata chamanto, ikemabakero ibajiro ipeaitanaka tsimeri chamanto kisaatanake ibiti, kityonkatanake iitoki ichobiina, irootake añaaantariri chamanto ariirika irare inkenapainte jenoki, impitanakiaro osabi yameentakaro perani yamaatiro oshinke tamponi.

Ikantakota Katsiboreri

Ikanteeti perani timatsi ashaninka isaiki tampoki, iro kantacha te isaikeji otsapijaki tamponi, intani isaiki tonkaariki otishiki ariisaikakairori ijina irishintope, itomipee jeri irikonkiri aisati irairo, ari ikimotajeitakeri maroni ireentsitepe, ipokayetanake pashinipe ashaninka yaitapaakeri irishinto tianakeirisaripee, aisati opokake tsinanepe yaabakero itomipee ijinantayetakaro itimanake irentsitemee aikero ishekitanaiti.

Aparo tsiteniri isaikajeiti antakeroki irajeiti pearentsi, iñaantabakari arapaintsiri yoorentapaaka sorerererere/porerererere ari ikantajeitanake pameneribee paitari otainchari/tsiyotainchari, iñaabakeri ikenanake iroosati tampoki, ari ikantajeiti paitarikamachaa, jaokarika ikenapaakeri te ayoteji.

Abisaji osamani tsiteniripe, iñaashitajari aisati yabisanaji yamorekanaji morerererere, ikantajeitanaji pameneriketi abisanaji aisati tsiyotachari, iñaantabajariri ikenanaji irosati yoirinkanaja tampoki, meka ashaninkaka te iyoteriji paita amorekapinitatsiri, aparo kitaiteri yobetsikajeitaka ijate tampoki imaabeete, irootaabeete obanto, inkamobeete ochaoja tamponi.

Meka betsikanaka ashaninka yaayetanake iyoñapite inkonaatantyaari, tsinanepe iroori aanontanaka kaniri oyaari tampoki, meka oirinkajeitanaka ojate tampoki, areetapaakara tampoki, aniibeetapaake impanekiiteki, jananeke iriyori kaajeitapaaka, irimpa iriripe ishintsitapaake ibetsike ibankosheta iramampeeri itairikari oriatsiri, ari ikanta ichekapaake saboroshi, inchapanki, inoshikayetakero ichekayetakeri soboroshi, jero inchapanki, meka ibatikayetakero saboroshi, bati, bati, bati ibetsikantyaarori ibankosheta, ari meka itsonkakero, jatake iriyori impitasaate kitotsa, ipitasaatake, ipitasaatake, yaake kitotsa, ipiyanaka ibankoshetaki yaanakeri iitotsate ijinaki, ari ikantapaakero ora, jeri kitotsa, ari aabakeri akipatakeri, otashitakotakeri, oisashitakeri, te osamanite posatanake akipare, ojokitakeri, ari okantiri ojime: Yoraa posatake nakipare, kaateketi tsame ayaari, ari ipokapaake isaikapaake ari yobajeitakari iitotsate yakachaatakeri.

Tsitenitanake, jatajeitake iroote/intsiyote obanto, pashini ashaninka jatake impitasaate iyotsi/iyochi, irimpa itomipe, irishintopee saikanake pankoshetaantsiki oiyeeri iripee iramake obanto, aisati onkempoyeeri ojaririjaniki, iro osamanibetanaka okemantakarori okajemanake iniro okantiro tsinanee, pameneri tsiyotapaincharira porerererere, ari amenabakeri oñaantakariri ikenapaake porerererere yaataitapaake intatikero tampojaki imaijetira ashaninka, ari ikantajeitanake: ijaokampa ipajitari/ijitari irimpa añaapinitiri arapinitatsiri tsiteniripeeki asaikantari anampikinta! mekakia añaakeri, ari ikantajeitiri ishaninka tsame amajerejeite, aitsibakero abaamarita amaashitya iñaakerorika paamari ari imontyaashitakee, ari ikantakero yoitsbakakero ibaamarite, impoiiji yamenajeitiri, te iyoteriji paitarika inati, aisati te iñeeri paita yantiri isaikantari, yamenaitiri, yamenaitiri, osamani iñaantabajariri yaranaji yootanaja/itsiyotanaja borererere ikenaitanaji ikenapaakenta inkaaranki.

Okitaitetamanake ashaninkaka montyaajeitanaka intatikero iramenero paita yantaitiri tsiteniranki morekaitatsiri, yareetapakaro meka isaikaitinta iñaantapakaro opitenkayetaka irajantsi pite, pite, pite, ikenayeitira, ari ikantirio ijina: Paamabentyaaro paatikirokari iriraja añaakeri tsiteniranki, te iyoteji aitake aatikapaakero inkaaranki ijinara irajantsi/irajanchi, ari meka amenanakero oiti ijinara ashaninka, oñaantakarori otsirekanakaro irajantsi oitikira, ari okantiri ojime: naatikitakeneri iriraja pameneroketi, nokibabetakaro te aajeaji, ari ipokapaake meka ojime yamenapaakero iñitapaakero irajatake oiti, okantiri nokibabetakaro te ajiagi, ototakobetakaro omeshinaki aisati te ompempaji aikero oijatanaitiro obatsa okityonkatanake.

Otsitenitanake oñaantakariri meka ikenapaake porerererere apatiro yobapaakero osaikakera ijina ashaninkara iñaantabakariri iriinti katsiboreri, aparoni kemperariri sabaro ikijirikia ireentsite ishiyabetari koshiri iriitake obariirori iriraja, yaitapaakaro meka ashaninkaka aatikitakeriri iriraja ikaraabeetapaakero ibamaakero, irimpa ojimeka shiyanaka antamishiki ishiyakaanakari ireentsitepe.

Ari ikanta yabisakotantajari ashaninka, ikamantantajari ikanti arapinitatsiri tsiteniriki yoota/itsiyota iBorererer...i iriinti katsiboreri osheki ikisakotaro iriraja ariirika aatikiteneri ari inkaraabentakero te onkameetsateji aatikiteneri.

Maranke ipea chenkori

Tsame añaabentakoteri ikantakota aparoni ashaninka isaiki
Shankebironiki ashaninkaka isaikakairo ijina, itomi, irishinto, irairo,
irikonkiri jeri iraniripe, yoka ashaninkaka ipajita Motikiri, irompa ijina
opajita Tairi iro kantacha isaikira timatsi aparoni inkajare yaajatakotake
osheki shiba, mereto, jeri chenkori.

Motikirika osheki iñaamataro ishimaaty, inkentaate shima, intikaate,
osampanaja parenini inkamotero ochaojape parenini aisati inkachaate
chenkori, aparosati kitaiteri ijati ikenabeeti saboromashiki, ikeni shikere,
shikere, shikere, ishitobamaitapairo antaro inkajare, ari yamenapaakero
eejoo okenamashaatake nijaa antaro inkajare, paitatya timatsiri aka,
yamenaperotanakero iñaantakariri osheki shiba sankobati, matopiri, ari
ikantashireti, ari nompokaite apaatani nankachaataite/nompitasaataite
meka piyanaja ibankoki ikamantapaajiro ijina Tairi, ikantaapaajiro: Ora
noñaiti niyanki saboromashi antaro inkajare, iro kantimaitacha osheki
shiba sankobati jeri matopiri, naamashitakia timatsiyaataa chenkori.

Abisanake kitaiteri ari ikantiro ijina pamenena abirori tsopinto, naari
nojaataiteta antamishiki nonchekakotaite piirioki nonkachaataiteta shiba
anta inkajarekinta ari ikenajeitanake iramene pirioki, irori ijina amene
tsopinto, Motikiri ichekakotake pirioki, irompa Tairi amenakeneri tsopinto
inkachaataantyaari inkajarekinta.

Oshabijitanake jatake imontyaanakaro parenini, ijatake apaniro
yaanake iyachaaro, yobaatanakero ibito jatake meka osaikinta inkajare,
yaniitanake, yaniitanake, iroosati yareetapaakaro inkajare yaitapaakaro
ikachaataapaake shiba sankobati, yaake, yaake, yaake osheki sankobati,
ari meka yaakero iyachaaro antaro irashi chenkori, yaitari isataakeri
tsopinto, yoisotakeri ari ipishonkakero iyachaaro tsapo, yoipiyakero tsapo
te osamanitapainte iñaantabakaro oshiyatsaatanaka iyachaaro shirriririri,
yoijatakaabakero yaitaro tinik, inoshikakero iyachaaro, shiri,shiri, shiri,
yobaatakeri chenkori antaribee yapiitakero yojokajiro iyachaaro tsapok

iñaabajantiiro inoshikanajiro shiriririri, yojatakaabajiri yaitakotari
itininkakotiri tinik, inoshikakotitari shiri, shiri, shiri, yobaatajiri aisati antari
chenkori yaaji, ari ihachaati, ikachaati, yaake osheki chenkori, jataji meka,
imontyaanaja ibankoki yaanaji osheki ichenkorite.

Ari oñaabajiri ijina Tairi yamakotapaake itsarateki ijaikitakeri ichenkorite
jeri ishibate ikachaataakeri, meka ipapaakeri ijina ikantapaakero
pameneri nakachaatake osheki chenkori jeri shiba, aakeririka itashe
chenkori, osheki yatsiksikatake te imaninteriji tsopinto iriitake
naantakari osheki chenkori itsonkatashitapaaka notsopintote, ari
nompishitanajeri apaatani naanake osheki tsopinto.

Meka Motikiri pashiniki kitaiteri yaaji osheki tsopinto inkachaatantyaari
chenkori, iro iteenkanaji ooriatsiri yobetsikanaja itetanajiro iyachaaro/
impitasaaro irashi chenkori itsarateki oirinkanaja, yoisoriakotapaajiro
ibito montyaanaja, itsatakotanajiro jatake meka inkajareki impitasaate/
inkachaate, yaniibetanaka ikemantakari tsibaani, tsiikaa, tsiikaa, ari
ikantiri paita pitsenkantari abirompa yotaneri pitseenkantanari.

Areetapaaka meka inkajareki ikachaataapiniti, ibetsikapaakero iyachaaro
ari yojokasatakero te osamaniteji iñaantabakaro shiriririri, yaitaro
itininkakotiri tinik, inoshikiri shiri, shiri, shiri, yobaatakeri antari chenkori
yoipitaro iyachaaro, yojokajiro tsapook, tsapook aisati te osamaniteji
iñaantabajaro shiririririri, itininkitaro tinik, inoshikiro, inoshikiro,
yamenantakari ishitobapaake iriibetaka chenkori iro kantimaitacha irishi
iriinti maranke, meka Motikiri itsarobabetapainta, opiimotapaakari yaitari
iposakeri chenkori maranke yoibamaakeri, ari ijataji inampiki yaanajiri
ichenkorite yaabetapaakari, itsatariakotapaajiro ibito, montyaanaja,
iñaapaajiro ijina ari ikamantapaakero ijina abishimotakeriri.

Ari okantari kenkitsarentsika ikantakota maranke ipea chenkori, irootake
añaantariri chenkori ishiyabetari maranke.

Okantakota otikaroni

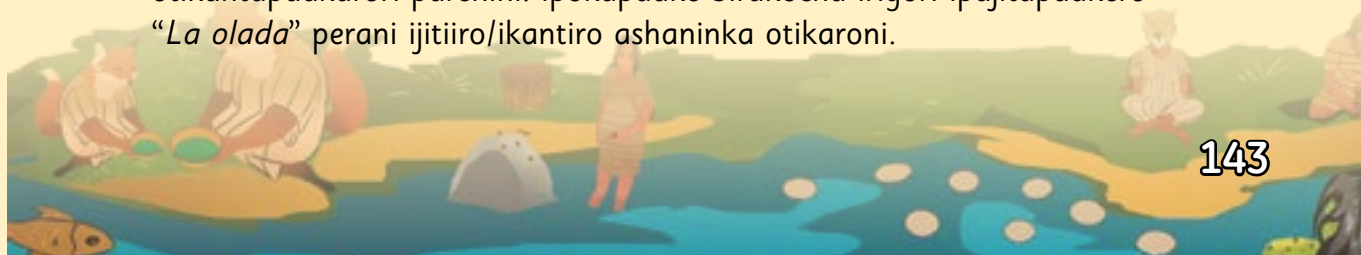
Ikenkitsati ashaninka, perani antiyaatyaaro parenini kameetsaja okanta te onkobeenkajate, irootake yanintaatarori yamajatakotantaro ibitoki, ari ikantapinitatiya ashaninkapee yamaatiro parenijani, iñaayetanjero nijatenipee aataajatirori parenijani .

Areetaka aparoni osarentsi opariyake antaro, okantakotaka picherere, picherere, te onkarataje inkani aakero kitaiteri antorojayetanake nijatenipee, aikero opariyati inkani, picherere, picherere, ari ikanti ashaninka ¿Paitampa aakotantakari oparii inkani picherere, picherere? Aamayaaro meka antarote parenini.

Ari isaikamani ishitamenkoki yamenabintsatiro parenini, iñaantakaro aikero okimotatati, irootake anaayetakero mapikija, amajayetapaake inchato antaroitepe antarojatanake parenini irootake anayero saboroshi kenaajayetanke nijaa nijaa saboromashiki, kenapaake meka antaro parenini, te iyoteji ashaninka konatakayaa nijateni pajitachari intsipashini amayetake antaroitepee mapi, otikaitapaakero antaroitepeera mapi parenini, meka onkaatanakabee, opoñaaka osonkariakotanake, sonkarek, okenaitapaake meka parenini soook, antaroite amarani, aayetanakari saikayetatsiri ashaninka saboroshiki, maatsiri opareeki, otsonkanakeri aanakeri te imatanajia ishiyanake otikapaakeri kimoa tekatsi inkantanakia ishiyantankiari aanakeri amara oibamaakeri.

Oshirinkaatanajara parenini, ashaninka meka tiyaatanaja ijataje katonko parenini iramenaje ibaararo ari yareetapaakaro intsipashini iñaatapaakaro antaroite oshinke, opiyoyetaka antaroitepee mapi pajitachari baka irootake antarotakaapakerori oshinke kobeenkatanake abishero intsipashini, ari ikenkishirianaka ashaninkaka ariyaata otikakari perani/chapinkiranki arimpa osaikantapaakari antaropeeka mapi baka.

Ari meka opoñanakari ipajitanakero ashaninka otikaroni ari otikakari perani otikakero nijateni pajitachari intsipashini irootake konatainchari otikantapaakarori parenini. Ipokapaake birakocha iriyori ipajitapaakero “La olada” perani ijitiiro/ikantiro ashaninka otikaroni.

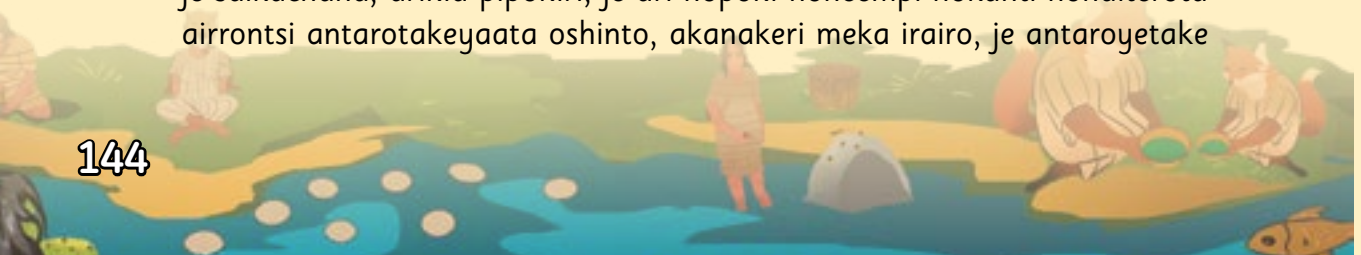
Yatiribeitani tsamiri

Ikanteeti perani tsamiri atiri inati, osheki iñaamataro iroijaatero nijateni iramene tsoiroki, ikantapinitatya irijate eiro ipeashitarotsi kitaiteri, kitaiteri, irijate iramene tsoiroki, aisati osheki ipotsotaro ipotsotite iirinaki, jaoka irijate impotsotanajiaro ibotsote iirinaki jero iitiki, ari ikantapinitatya, iyotajerorika pariikitaji oitsoki tsonkitiro, jatake irantsoikitero irootake iñaamaro iriyori, aisati osheki iñaamataro iroyaaro otsoba tsanaroshi.

Ariirika ijate inkenabeete iraabetanajia ichakopite, eiro yamitsi iyobintsane iriinti iramapaaje itsoirokite, itsanaroshite, irootake yobapinitari, meka ebankariperotapaake kobake iraye ijina, iro kantimaitacha tekatsi ninterine inampikira, oyotakeri tsinanepera te inkobintsateji ikantabetakaro irishinto cherepito, nokoi nayempi nojinantyaampi, okantanakeri te nonkotempiji, te pinkobintsate, pitiikitakaanakari, irointi pobaro tsanaroshi, jeri totiroki, te yobakaayetaanari apa, iriinti ikentaatapiniti shima te nonintempiji.

Meka tsamirika ibashirebeetanaka tekatsi ninterine, ari ikenkishiriaka jaokampa nonkenneri namenaita nojina, aribe nojaitaiteta osaikinta airontsi timatsiyaata oshintoto, ari meka yobetsikanaka ipotsotanakaro ibotsotite iirinaki aisati iitiki, jatake meka iriñeero irairo, ikenanake itiyaatanaka torek, torek, torek, jatake meka katonko kobiriani ari yobaatanakero ibito itsatakotanakero itonkaanakero meka otishi irijate iriñeero irairo osaiki tsamiribakaki.

Yaniitake, yaniitake, yanaanakero apite otishi, yamenakotapaakero intatikero antaroite otishi pajitachari tsamiribakani, ari ikanti eejoo intainampa/arejimpa osaiki airontsi, aitake nantsipebentabakiarota ishinto airontsi aitake naitakero, yapiitanakero meka yaniiti, ikantanaka, tik, tik, tik, osamani yaniitabaji ishitobantapaakari sokire iñaapaatiro osaiki irairo ari ikantapaakero: Naakabe airontsi, saikatsimpi, akanakeri, je saikachana, arikia pipokiri, je ari nopoki noñeempi nokanti noñaiterota airrontsi antarotakeyaata oshintoto, akanakeri meka irairo, je antarogetake

noshinto iroorika pipokashitiri pamenanontabeetapakia jeronta, iñaantabakaro oshitobanake oshintope irairo kameetsayaantope iroori opotsotakaro obotsotite oirinaki jero oitipeeki.

Ari osampitakeri irairo okantiri: Tekatsikia pijina pinampikiki, yakanakero tekatsi irootake nopokantakari aka noshiretanakampi, ikantana apaa piñaitero paio tsamiribakaki timatsiyaata ishinto, irootake nopokantanakari noñeempi, jaa kameetsatake pisaikimobetapeena ari isaikapaake ebankarika, meka obetsikake ishinto pearentsi osheki oshinkityaari, areetapaaka kitaiteri otsikaatakero obeare jaoka, jaoka, jaoka, opeantayetakero obachakateki, intsipaite oshimobanake shimorere, okantakero iniro kaateketi tsame ashinkitya, pinkaajemeri jimentsi, ari okajemakari, notinerii pirakotero obeare pijinatsori, ari ipokapaake, aita opakotabakeri aparoni pachaka, yaabakotakero ari irajeiti pearentsi iroosati ishinkitantajeitanaka.

Meka ebankaroka opakopakotakeri obeare ojimetsori tema iroori onintashiriakeri, oshinkitanakara ebankaroka okantakeri shiramparika pinkantero inaa nonintakempi nayempi nojimentyaampi, ishinkitanakara ebankarika ikantakero meka irairo aironso/aironchi nonintakero nayero pishinto, ari okantiro oshinto noshintoo inintakempi irayempi notinerika, akanakero iroori je aitake naakeri iriitake nontsipatyaari narori iriitake kentabeetatsine atashaabetajikari, meka aakeri ojimentakari.

Abisake osamanitanake kitaiteri areetaka meka paba pachakama, obankoki irairo iñajeitapaakero osaikajeiti ari ikantapaakero paita pantiri tekatsi abishimotempine, akanakeri tekatsi kameetsa nosaiki isaikakaana notineri irobakera yaakero noshinto, ari ikantiro, jaokakia iriyori, akanakeri ijati ipichaakobeeti tsoiroki, iñaabaitiri yareetapaaja, iñaantakari ikityonkapontsotake iirina aisati iiti ari ikantiro irimeeka pitinerintakari yoka iriintiyaata tsamiri, iñaantabakari yaranake piianaka tsamiri tapok, tapok, tapok ikajemanake pin, pin, pin, aatapaake inchatosiki oijatitanakari ijina iroori aranake, tapok, tapok, tapok, iñaatiro iroori irairo peanaka tsamiri, irootake añaantariri tsamiri okityonkamentainati itsoba iiti okityonkati tema perani ipotsotaro ibitsotite, ipeakeri paba pachakama.

Añaabentakoteri shintori

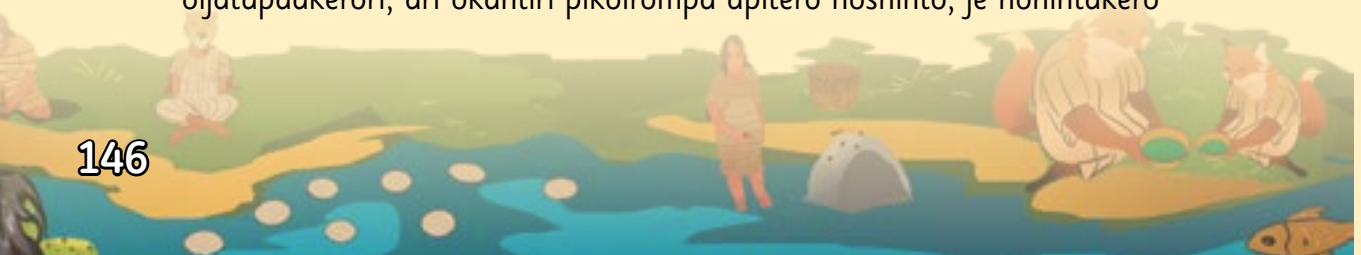
Ikanti acharieite perani, yatiribeitani shintori, yoka ashaninkakan te inkentabeenetaji, yajirikabetaro chakopi iro kantimaitacha te imanabeeteji, intani iñaamataro impichaakote tirotiki, irootake inebero iriyori ijaterika antamishiki/tomirishiki.

Aikero ijatati yebankariti ashaninkaka, meka sankaaake ichoketaki ishankatare, irootake kaari onintantari tsinanepée tema osheki osankai ishankatare, okantakantiro yobapinitaro oitsoki tirotiki, okantapinibetari iriniro: Notyomii te onkameetsate poyaaro tirotiki ari ojenkaake/osankaake pichoketa, iro kantimaitacha te inkemisanteroji, iñaamakitakaro iriyori.

Meka kobake iraye ijina, inintabetakaro ishinto irairo iro kantacha te oninteriji omanintakeri, opinkakotitakeri ojenkaira ishankatare, ikantabetakaro irairo aironsi nonintakero nayero pishinto, ari okantiri pinkanteroketi ariirika onintakempi aitake nompakaakempiro, jatabetaka inkantero tsinaneka, ikantabetakaro tsinanee nonintakempi nokoi nayempi, akanakeri, te nonintempi, osheki ojenkai pishankatare ari ishiron tamintsaitakiana te nonkoyeji pamene pashini nintempine.

Tekatsira ninterine jatake pashiniki nampitsi, ikenanake yoiijaatanakero otsapijaki tapojani iroosati yareetantapaakaro aparoni otishi pajitachari Shintoriatoni, ari osaikiri irairo yoka ebankarika, yareetapaakara imontsaapakaro oshinkijeita irairo, ari ikantapaakero: Naakabe aironsi nopokashiti pishinto antarotakerika, ari akanakeri choorani nishinto pamenabeetape jaokarika pininteri, yamenantapaakaro jii osheki oshinto ebankaroyetaintsiri, te iyoteji jaanikarika irayeri, aisati iroori tsinanepée onintajeitabakeri, otsañaapitsatabakaanakari irentopee ebankarika.

Opakopakotaabakeri pearentsi ebankarika, irabetabaka, erabetabaka, aikero amapaakeneri pashini ebankaro obiare, meka shinkitanaka aanakeri ishinkiro, ikantakero meka irairo nonintakero pishinto, akanakeri jaoka otimi pinintakeri, ijokotanakero ishinto intarori antaroti jero oijatapaakerori, ari okantiri pikoirompa apitero noshinto, je nonintakero

nayero aisati iroori onintakena, osanpijeitakero ishinto ari pampatsatakiari payeri notineri, akajeitanakero je aitate nampatsatakiari.

Yaanirotakero meka ebankarika apiteroite ebankaroka ishinto irairo, yametapinitatyaaro ipichaakobeeti tirotiki, jatake meka yaanakero apiteroite ijina inkenabeetakayero, yakaanakero oyantire apiteroitera ijina jibatanake, oijatanakeri ijinaaitepe, ikanta ijatake, ijatake yareetapaakaro opiyota osheki tirotimashi, ari ichekapaake inchapanki iratsikotantyaarori tirotiki, ari yatsikotakaakero osheki tirotiki meka ipichaakotakenero, yobakaajeitakaro, obaka, obaka, ijinapeera, aisati otetanontaja tirotiki oyantireki, ipokakaajiro meka ibankoki, iñapaajiro irairo ari okantabajiro ishinto, jaokampa pijaitiri, akanakero noijaitiri pitineri itsikotakaana tirotiki jerokakia pobabajia abirori, pimpichaakobeete.

Ari opichaakobeeti irairo piche, piche, obaka, aisati otashitake tirotiki otaanaka aitaro opichaakotakero aisati obakaro osomatantakaro kaniri, ari okantiri otineri, yoyeetarompa tirotikikaa, yakanakero je yoyeetaro poshini okanta, ari okantiri eirokia ojenkai ashankatare, yakanakero iriyori eiro ojenkaitsiki, irootake nobapinitari eirorika itimitsi ayaari ibatsa.

Ikanta meka areetaka paba pachakama, iñapakeri yobajeitaro oitsoki tirotiki jero oitsoki kiri, ari ikantapairo paitakia meka pobantayetarori oitsokika totiroki jero oitsoki kiri eirompa ojenkaitsi pichoketa, ari ojenkaake pishankatare, abirompa meka shintori, ikemabakero ibajiro, itinaitanaka ishiyanaka piamaka shintori, aisati oijatanakeri apiteroite ijina peanaka iroori shintori.

Ari okanta akemakobentiri ipeantakari atiri shintori ipekeri paba pachakama irootake otimantari shintori ishankatare yobatiyaro oitsoki kiri aisati oitsoki tirotiki, meka arori akemajiroka kenkitsarentsi te onkameetsateji ayaaro oitsokipee kiri aisati tirotiki osankaikaro ashankatara ari omanintakee tsinane.

Oinijantakerori Sonkarentsi

Ikanteeti perani ashaninka te iyoteroji isonkate isaikashibeeta, ariirika ishinkijeitya irointi ishirontabakaya, intsinampabakayaa, irootake yantiri ashaninka, opoñaaka timatsi aparoni sheripiyari ipajita Shonkareki, yoka sheripiyarika irapinitiro aisati kamarampi, ari iñaabiyatakari aparoni atiri ikantakeri, nokoi noinijayempro jaoka ikanta isonkati Kasonkaite, yoinijakeri meka isonkare, ikantiri jerokakia isonkare Kasonkaite irootake iriyori ikimoshiretantari ariirika ishinkijeitapinitya.

Meka pinkemena jaoka ikantapinitirori isontati Kasonkaite, yaitanakaro meka isonkati: Soon, soon, soon, tyinkaa, tyinkaa, pimpenaro pishintyoo, pimpenaro pishintyo, ikenanake ishonkapainta, ishonkapainta, ari itsonkakero isonkatake, pikemakero kameetsatake isonkatane Kasonkaite, yakanakeri je kameetsatake, pobametenaro narori noyotajerota nosonkataje, je poijatenaketi, ari ipakeri aparoni sonkarentsi, ikantiri tsameketi poijatena jaoka nokantiro nosonkati aisati pinkantanakero abirori, sonkatanakekia meka son, son, son, tyinkaa, tyinkaa, pimpemaro pishintoo, pimpenaro pishintoo, yojjatanakeri itapotakaapaintri itapotakaapaintari kiso yobanakeri, te irojokanakeri, ikatiyakaapaajari, ari ikantiri: Piñaakero te onkomityaaji ari piyotajero abirori.

Kasonkariiteka ikantakeri Shonkareki timatsi ibenki ankishikerori sonkare ayotantyaarori asonkate aisati abashiretakaantyaarori tsinanepe ariirika asonkatimotero, aitake nompakempi piyotaperotantyaarori pisonkate ariirika pishinkitapinityaa, ari meka ipakeri iribenkite, ikishokakero isonkare ari itetakero itsarateki yoiiro ontime pearentsi ishinkijeitantyaari Shonkareki intsipatyaari ishaninkaitepee.

Areetaka kitaiteri jatajeitake meka tsinanepe aabakaanaka onkiyakote kaniri ontinkantyaari pearentsi, okoyake, okiyake, amajeitapaakero oyanirepee, intsipaite otakiriapaakero, obakotakero, oisashitakero, intsipaite omoijanake, posatanake aitarokia ochopikajeitakero, chopi, chopi, chopi, pashini, nojatashitakerori koricha, intsipaite ojariaanaka ari opashikakotakero, oiyakotero ompjitanake oimakotabakero maba

tsiteniri, meka osaitajeitakero impoji ontsikaatakero, ojaayetakero pachakaki, iro onkitaitetamanakerika onkantajeitakeri oshaninkapee irirakotero obeare.

Ipokajeitake maroni ashaninka ari ishinkijeitaka meka Shonkareki ishinkitanakara ipasakanakero itsarateki isonkare ipakeriri Kasonkariite, katiyanaka ikanti pinkemena nosonkate, ikanta isonkati Kasonkariite, sonkatanake meka Shokareki son, son, son, tyinkaa, tyinkaa, tyinkaa, pimpenaro pishintyo, pimpenaro pishintyo. Ikenapainti itapotapainta, itapotapainta ari itsonkakero isonkati, meka isampijeitiri ishaninkapee jaanika obametaakempirori sonkarensi piyotantakarori, ari meka ikobakojeitakeri ishaninkaitepee irobameteri isonkatakayeri, ari ikantimaitakaro yobamejeitakeri ikarati ishaninkapee.

Pashini kitaiteri Shonkareki ikantakero ijina pinkote kamarampi ashinkityaata, ari okotake okotake obakotakero oiyeiro tsiteniri irantyaarori oyamarampite ontsipatyaari ojime, otsitenitanajira ari meka irajeitake otsipatari ojime oyamarampite, irake, irake, irake, oshinkitanakero, oñaatabakaro okenapaake ijina Kasonkariite oñaanatapaakero ijinaka Shonkareki okantiro tsame nomanenkitakayemi piyotajerota abirori pimanenketaje pintikatikaterita ariirika isonkate pijime.

Meka ijinaka Kasonkariite obametakero omanenketakairo oijatiri ojime ariirika isonkate iriyori, pantsaanake meka: iYa, iyajeee, iyaiya je, pinkemenabee nontsarobamenteribee apajibe apajii, ontikapainteri, ontikapainteri ojime isonkatira, ari meka okantakero ijinara Shonkariite ari pinkemetajerori abirori ariirika pishinkitapinitajia, ari okantimaitakaro ijinaka Shonkariite oyotajiro omanenketi ariirika oshinkitapinitajia.

Ari okantari meka iyotantajarori ashaninkaitepe isonkataji ariirika ishinkijeitapinityaa yobametaajiri Sonkareki, aisati iroori ijinaka oyotajiro omanenketaji obametaajiro ijina Kasonkariite.

Saanta ipea kemari

Ikanteeti perani timatsi aparoni ashaninka kayetsi, okantakaantiro osantiiri irisaro ainiro irijanikitapaini, osheki yabentaro iriniro jaokarika ojate iraanajia, iraanajia, osamakari meka irisaroka, okantiri aitake piraaka nosatetyaarita, aityaari osatetakiari impoiiji osantiyeri cheek, cheek, meka karatanaji irayaa, ari okantapinitatya irisaroka osatetari aisati osantiiri, irootakekia kaari ikomintsatanta.

Meka ebankaritake ijabeta inkenabeeteme te inkentabeeteji iñaabeta sankati, tsamiri, kanari, eiro ikentiritsi, iramatsanatakiari, poshiniripee impokabetapaajia ibankoki tekatsi iramapaaje, amenabetabajari iriniro teempapinkenteji, te inaa nonkenteji, noñaabetaka sankati, te nonkenteri namatsatakari noñiitabeta tsamiri aisati namatsaatakari.

Ari ipokake meka nabireri obankoki oka kamaibentikaro, ari okantiri timatsi nosari ebankaribetaka iro kantacha te inkobintsateji, ijabetyaarika antamishiki inkenabeete eiro ikantiritsi iñaabetakiaririka sankati, tsamiri, osheki yamatsaabeet, ikantiro meka abirerika, pinkanteri pisari onkitai/onkitatetamanakerika, naanakeri nonkenakayeri antamishiki nomanatakabeetaiteri.

Okitaitetamanake ipokake meka nabirerika ikantapaakeri nosarii tsameketi ankenabeetaaite antamishiki paanakero pichakopite, ariikantiri tsameketi ari naanakero nochakopite jero kapiromeni, aari ikenajeitanake yaniitanake, ijati, ijati, ijati, kiashitanake antamiki, iñaantabakari yarapaake saanta maro, maro, maro, yojokaitapaaka ikatiyakara ashaninka, ari meka ikantiri nabireri, intsiyaatsi piñaantyaari pinkenteri saantara, ari ikanti ebankarika paitakia meka ikantantanari nonkenteri saantaka, yapiitiri ikantiri intsiitetatiyeketi pinkenteri saantara paashitakeriyaa piyapiromenite, jaa intsiketi nonkenteri, yaitari itsariakero ibeame ikentitari saata chekik, iñaantabakari tankorek, shiyanaka peanaka saanta kemari.

Yojjampoiretiri, yojjampoiretiri, iñaantapaakari irinti kemari kamapaintsi, ari ikantiri ñaakero nosari pikentake antariite kemari ari pinkantapinitatya pinkentapinite, ari ijataji ibankoki ikantapaajiro irisaro: lshaa nokentake kemari ari nojokanakeri pinkantero airontsi amitakotempita.

Ari okenanake meka irisaroka ebankari okantayetapaintiro oshaninkaitepee, amitakotero ontotakotero oyemarite ikentakeri osari ijatakaantaitariri nabireri ikenabeetakairi antamishiki, ojajeitakera oñaapaitiri inariaka antari kemari, ari ototajeitapaakeri, shei, shei, shei, otsonkakeri ototakeri ari opabakaajeitaka, otetanakeri oyantirekiye pokaitaji obankoki, kotsibeetapaake isheito, ibatsa kemari obajeitakani okajemabakaaka.

Tsonkanaja meka ibatsatsite, jataji inkenaabeetaaje aisati, meka jataji apaniro te ijatajeji nabireri, ikenanaji ikenakaanakeri chapinkiranki nabireri yaniiti, yaniiti, yaniiti, ari ikatiyapaaja ikatiyapaakaranki chapinki ikentantakariri kemari, ikatiya, ikatiya, iñaantabajari ikenapaaji saanta yarapaaji maro, maro, maro ari yojokimotapaajari, yaitanajaro iyapiromenite itsarianakero ibeene tsaarererere tak, chekik, ikentajiri, ishiyabetanaja ari ikamapaake, yojjampoirotiri iñaantapaakari inariapaka kemari, jataji meka ibankoki ikantapaajiro irisaro ishaanokentaji aisati kemari pijataite pintotaiteri.

Jatajeitake meka irisaro ontoteri iyemarite ebankarika, ototapaakeri, ototapaakeri, amakeri okotsitapaakeri ari obajeitaka, otsonkake obajeitaka meka aakotapainti obeare obachakateki opakotapaakeri ashaninkara ari ishinkijeitaka, timatsi meka aparoni ashaninka sampitakeriri, ikantiri: Joakakia piñaapinitiriri kemari pikentapinitantariri, kaari noñeiri naari nojabetyaarika, ikantanakeri ariirika nojatajante nonkenabeete ari naanakenp.

Abisake kitaiteri yaanakeri meka inkenabeetakayeri, ari ikatiyakaapaakari ikatiyapinitara, iñaantabakari ikenapaake yarapaake saanta yojokimoitapaari ari ikantiri pinkenteritakia kemari, ari ikantiri pinkenteri teete meka añeeriji, yaitari irinti ikentiri saanta, ikemantakari ishiyanaka tiik, tiik, tiik, ari antoo kamapaake ijatake iñaabetapaakari iriinti kemari, ikamake, ari ikanti ashaninkaka irintiyaata saanta pikentakeri inkaaranki, ikemabakera iñaantabakari yaraitanaji saanta marok, marok, airi ikantiri chrinee iriintiya piacha saanta kemari, ari okanta akemakobentiri ikenkitsatakotiri ashaninka perani.

Tsipana opeanaka kitairiki

Akenkitsatakoteri aparoni ashaninka ijati ikenabeetakairi irotsitite antamishiki, ijatake, ijatake, ari itiyankakeri irotsitite ikantiri, pijate pamene pisharonnite, pashooshite, abirompa anintaachane pobabakiaro isheito ariirika pintsarotake, ari meka otsitika ikenanake yasankampoiretanake soo, soo, soo, ikemantakari itsarotanake, jaii, jaii, jaii, ari ikajemakotiri iriyori piija, piija, pintsaroteri, ikemiri jai, joi, jai, itsaroti irotsitite, yojjatakotiri yojjatakotiri, ikemantapaakari okaakiji itsaroti irotsitite, iñaantapaakari, ikiyakotapaakeri kiye, kiye, kiye, ari ikantiro ijina, tsame amitakoteri ankiyakoteri, ari meka ikiyakotakeri, ikiyakotakeri iñaantakaro okonijatake itinko, ari ikantiroijina iriinti ashooshi jeroja itinkoka, ari yajirikitakeri itinko ashooshika, yaitari itininkakeri, ishitapaaka meka irostitite yatsikapaakeri iroosati yoibamaantakari, meka jataji yaanakeri ashooshi.

Yareetapaaja ibankoki, ijina oshintsitapaake okotashitapaakeri nijaa ompityaantyaariri ashooshi, oisashitakero onijaate intsipateketi omoijanake, aitari okosheetakeri sheri, sheri, sheri, kitetanake aitai ototakeri shei, shei, shei, okotsitakeri, oisashitakeri, moijanake, moi, moi, moi, posatanake ojokiitakotakeri, ari okantiri yoraa, kaateketi tsame ayaa ashooshi, ari obajeitaka, obajeitaka otsonkatakakeri obaka ari meka opakeri iriyori otsitite irobabakiata ochopikakeneri kaniri ija ashooshi.

Jatake meka inkenabeete itsipatanakari Yompiiri, yaanake ichakopite, ikantiri tsame ajataite otishikinta ari itimiri piratsipe aka kempejikika te añaaajeriji notsonkakeri nokentakeri, ari yananakeri Yompiiri jaa tsameketi, ikenajeitaitanake, yaniitanake, yaniitanake, ikanake antamishiki, yaniiti yaniiti, ari yamenanake Yompiiri iñaantakari ikatiyaka kitairiki, ari ikantiri aanii, intsiketi pinkenteri kitairikira, yamenabetari te iñeeriji ikantiri teetemeka te noñeeriji, irointi tsipana noñaake, ari ikantiri pinkenteri iriitake kitairiki, yaitari ikentiri tsaarerererere tak, chekik, ikemantakari ishiyanaka tankorei, tankorei, yojjampoiretanakeri irirajatanaka, irirajatanaka, iñaantapaakari inariapaaka ikamapaake, ari ikanti Yompiiri ñaakero pikanti inkaaranki te añeeriji piratsi aka kempejika, paita meka añaaantakari kitairiki, yamenashitakeri meka shibitsa, yoisotakeri, yanataitanakeri, ijatakaajeri ibankoki.

Yareetapaaja ibankoki ikantapakero ijina, ora pamenabakeri nokentake kitairiki, pinkotsitashiteri nija pimpityaantyariri, ari aanake ochomone obakotake nijaa, oisastakero, intsipaite omoijanake, obairiakotakero aashitakeri shitashintsi onariantyaariri ompityeeri iitairikite ojime, shintsitake opityaakeri, okosheitakeri koshe, koshe, koshe, kitetanake aitari ototakeri shei, shei, shei, aakero iramporetsa, opakero ishinto osheitoreerita iramporetsa, onkotsitakeri, oisashitakeri, moijanake, moi, moi, moi, intsipaite iposatanake, ojokitakotakeri, obajeitaka.

Ari meka obetsikake ijina shiramparika osheki pearentsi oshinkityaari, areetapaaka kitaiteri okajemabakaaka maroni oshaninka okantaitiro pimpokaite nobankoki pirakotaitena, aisati okantakeri Yompiiri pimpoke nobankoki tsame irabeete kapichaji nobiare, ari ipokajeitake irajeitake pearentsi, shinkitajeitaka, ari meka isampitakeri iraniri paitakia pikentake kitairiki kempeji, je nokentake ikantakena charine Yompiiri jeriketti pinkenteri, te noñeeriji kitairiki intani noñaake kamashitaintsiri tsipana okisaatake, irootake nokentakeri nokemantabakari ishiyanaka joo, joo, joo, noijampoiretanakeri irirajatanake, noñaapaatiri inariaka ikamapaake irinti kitairiki, namaitakeri.

Irootake meka noyotanakeri Yompiirika iriitake peakerori tsipana kitairiki, tema noñaaperotakero irointi okamake tsipana okisaatake, irimpa Yompiiri iñaakeri iriinti kitairiki, meka tsipan antaro kamaintsiri iriitake peñainchari kitairiki, ari okantakotari kenkitsarentsika ipeantakari kitairiki perani.

Oinijantakotirori

Mabatanaintsiri pashinitatsiri kenkitsarentsika ari piyotakoterori jaoka opoñaayeta añayetiri anampiki. Ayotakoyetakiri, jaanika ashiyetariri piratsipe, tsimeripe, shimayetsiri, kantashiyetachari tsoirokipe, kantashiyetachari chapitipe yobayeetari.

Kantimaitacha timatsi koñayetaintsiri, tekaari iñaayeteri perani, kempitachari birakocha shipatonantipe, tyaapa, baaka, paamri, otsiti, miitsi, shintoriniro, osheki koñaayetajatsiri.

Pisampitakama, ¿Jaoka ipoñaayetakari? Tekeraata ipokayetanakita sharakasati, pashini kirinkope yamayetakiri ipirape.

Timatsi iyotakoyetiri achariniite, kari ayotakoteri, ari osankenatakoyeta sankenarentsikika, chora osheki piakoyetainchari, ikamakoyetakeri achariniite, irootake osankenatakotantakari kapichaji, osheki imanintaitakero iyotane perani acharini, ikantajeiti te onkameetsate iyotane sabikatsiri tomirishiki, intane inintaitanakero iyotane poñaachari pashiniki nampitsi, irashi kitamaraanti.

Oka pashinitatsiri kenkitsarentsi omapero okameetsati, ari opakempi kameetsa kaminaantsi onkantya pobametaayiteriri pashini atiripe, eijati okantya pishirontantyaari ariorika pibashiribeitya, okantimobeityame, piñaanatero oka sankenarentsika pikimoshoiritantyaari.

Aririka piyoyetakero kantashiyetachari kenkitsarentsi, piyometaayetajeri pitomipe, okantya iyotakotantajarori okantakota iyojetiri ashaninka intakantanakarori isabike kipatsikika, iyotantyaari ipinkatsayiteri antyashiparipe, temakia iriyetake ashitarori yotanetaantsi. Ankanteri ikebantayiteriita, ikamanteriita maarone kari iyotakoyeteri.

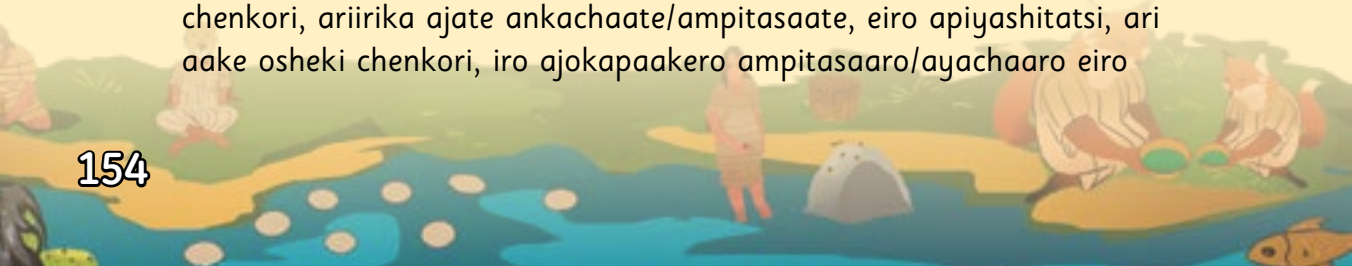
Iro nokantimiri, piñaanatero iroñaaka sankenarentsika.

Otsonkapakiarika kenkitsarentsipeka ari otimiri sampitaatsipe okantya pikenkishiriakotantanakiarori okarati piyotakoyetakiri.

Ikonijatantakari tyapa

Perani ashaninka te iñeerini tyapa/teapa, iyotantarori irootake onkitaitetaje iri ikemisantiri iñaajerika chooni, shiirinti, champabanti, inkemajeri iñaaje iyotajiro ashaninka irootaje onkitaitetaje, iña, iñaatanajerika tsimerika kitaiteperotanake, ari okantari iyotantarori ashaninka onkitaitetajantiye, tinaanaka meka tsinane ontakiree kaniri ankishite, ontiyabaate/onkotsite.

Ikanti ashaninka, timatsi aparoni inkajare antaro ari ipiyotari osheki chenkori, ariirika ajate ankachaate/ampitasaate, eiro apiyashitatsi, ari aake osheki chenkori, iro ajokapaakero ampitasaaro/ayachaaro eiro

osamaniti añaatyero shiriririri, iraanakero ampitasaaro, aityaari tink, tink, tinik abaatatiye chenkori iyoshitakie antariitepe.

Oka inkajareka añaabenteri ari osaikiri/otimiri Choinkabeniki, ikanti ashaninka intakaantarori, inkajaretatsirika osheki aantaneti ari aake, ayobentatiyero jaoka inkarate ampoke ampitasaate, ayeekari.

Aisati ikanteeti inkajarekika ikemapiniyeetiri iñaapiniti tyaapa/baripa jatatsiri itsaponkaati ari inkemakeri iñee kontereekoo, konttereekoo, inkemisantabetyaari, ari irojokoteri miyankija inkajare iñiiri, pokatsine itsaponkaate ikantapinitatya ikemapinitiri iñee kontereekoo, kontereekoo ikantimaita ashaninkaka ěJaoka ikenapaakerikia tyaapatatsine aka inkajarekika?

Aparosati kitaiteri ikenkishiriaka ashaninka jaoka inkanteriri iraantyariri tyaapaka, ishonkabetakaro maroni inkajareka yamenampoireteri jaoka ipishaabete, iro kantimaitacha te añeeroji impishee, pashini kitaiteri ikemajiri aisati iñaimotajiri, koontereekoo, kootereekoo, ikanti: ěJaokampa ankaanteririyee antyaariri tyaapaka? Meekatyami, nontsateneri shinki noyacharoki, yaitaro shinki itsatakero iyachaaroki, yijokitaro meka, tsapok, osaamani, osamani, iñaantakaro iyachaaroshebataka tini, tini, tini, yoiyabetaro onoshikanakiame iyachaaroshebatakero, iñaajantiro oshirinkanaja shiri, shiri, shiri, ari omajeretanaji, yoiyabetaro, yoiyaabetaro te irantanajero, ari meka inoshikajero iyachaaroshebatakero/ibitasaaro shiri, shiri, ikematiiro otenatsatake ibitasaaro, paitampa atsikaintsiri, tenaitakete inoshikitaro tini, tini, tini, iñaantakariri ishitobapaake iriinti tyaapa, ari meka yobaatakeri yajirikabakeri shepi.

Yaanajiri meka ibankoki, ari ikantapaakero ijina: Nakachaatakeri tyaapa ñaapinitatsiri inkajareki, ari okantanakeri: Jaa pitseyashita jaokakia iriyori, yakanakero jerika, amenantakari iriitake tyaaapa, jaa payeriketi, tsame ampiratyaari.

Ikantiro meka ijina, ikoityaapakero ijina iriyori tyaapaka, tekatsi intsitajeri/inchitajeri, jaokakia meka aajeneriri ijinantyaari, tekatsite, aajeneri, abisanake kitaiteri, jataji aisati impitasaataje, yaanaji shinki impitasaatantyari, areetapaaja inkajareki pitasaatapake areetapaaja inkajareki pitasaatapake aapaji chenkori, aapaji chenkori, yaita meka

itsataji shinki, yojokitaro tsapo, ari yoiyakotiro, osamani, osamani, iñaatiro oshirinkaka iyachaaro shiri, shiri, shiri ari omajereti yoiyaabetaro te oshirinkanajea, osamani, osamani, ari inoshikajiro ibitasaaro, ikematiro otenatake ibitasaaro, itininkitaro tini, tini, tini, iñaatiro oshitobapaake tyapa tsinane, yobaatakero, yajirikabakero shepi, yaanaajiro meka ibankoki ikantapaajiro ijina: –Ora, naajiniri ijina tyaapaka, ari okantiri: –Jaokakia meka irori ijinantyaari tyaapaka, jeroka paabakeneri iriyori intsitajeri ishekitajeta itomi iriyori.

Iñaabakerora ijina tyapaka yaitabakaro ibintaabajiro, oitsokapaaji, kitsore, kitsore, saabatanake, tasakotanake, te osamanitanake antariyetanake tyopikipee, oshekitanake meka tyapa. Ashaninka ipayetakeri ishaninkapee iriyori iroshekiyerita.

Ari ikantakotari tyaapaka iñaantajariri ashaninka yoshekiyajiri maroni ashaninkaitepe iyotatantajari ipiratajari tyapa, tyapaka ari yayeetakeriri inkajareki saikatsiri Choinkabeniki.

Yotane ashaninka okonijatantakari kacharontsi

Tsame añaabenteri ashaninka intakaantanakarori perani tekerani antimeta arori, iyanteeti yoka ashaninkaka osheki iyotane tekatsi anaakoterine, irootake yanitantarori isaikantaro antamishika, ari yaayetirori yobayetari, ibetsikayetantarori isaikantyaari, inimotakaatyaarori ijina eirokia omnintantaritsi.

Ayotakotiro antamishikika osheki añaayeteri, eiro akoityiirotsi paitarika ankoyeri, ariirika ajate nijatenikipe ari añaake osheki shibapee saikantarori nijatenipe, meka ashaninkaka amenake jaoka inkanteriri iraantyaariri irobantyaariri aisati.

Ikenkishiriaka aribe, kametsa nompitasaateri yoka shibajaniki, iro kantacha jaokakia nonkanteriri meka, ari ikenkishirianakero kepia oyamatonkire, irobee nosaapereeroota oshibitsate kepeatsaka, yaaitaro

isaperiakero kepiaka kamatonkitaintsiri yaakero oshitsapee, saperere, saperere, ipiyotakero, je timake osheki oshitsape kepia.

Meka ipichaakotake pirioki, piche, piche, piche, yaake osheki pirioki yaakipatakeri, jatake meka nijateniki iñaakerinta osheki shiba, yareetapaaka ichekapake inchatonki iroisotantyaarori kepeatsa yaakeri inkaaranki, yoisotakerora kepeatsa inchstyonkikira yaitari yoiso yetiri pirioki kepeatsakira, oiso, oiso, oiso, yojokitaro meka, tsapo ikantabakeri meka yobabakari shibajaniki, inoshikakotitari tinik yobaatat shiba, yobaatat shiba, yobaatat shiba, ijaakeri itsaratiki.

Ijataje meka ibankoki iraanajeri ishibane, oñaakotabaityeri ijina iramapaake ishibane ijaikitakeri itsarateki, ari onkateri: —ĔJaokakia paakeriri shibaka arimpa pikonabeetaiti? Ikantiro teete me/te, nopitasaatatiri/nokachaatatiri ĔJaoka meka pibitasaaro/piyachaaro yoinijaakero?, jeroka, ari amenitiniri, onkantyaama ayerine shiba, pitseeyashita/picheeyashita paita pitsenkantanari/pichenkantanari onkitai tsameketi nompitasatakaitempi.

Okitaitetamani jatake yaanaakero ijina impitasaatakayero, yaniitanake, tik, tik, tik, iroosati yareetantapaaka nijateniki, ari ikantiro ijina tsame anchekakotabake pirioki iriitake ampitasaatantyaari, ari ipichaakotake, piche, piche, yaake pirioki osheki.

Ari ikantiro mekajia pamenenaya jaoka nonkanteriri nompitasateri shiba, yaakero impitasaaro, yoisotimaitari piriokira, oiso, oiso, oiso, yojokitari tsapok, ikantabakeri shibajaniki yobabakari, itininkakotitari tinik yobaatat shibajaniki obabakariri piriokira, aikero ijatati impitasaati tsapo inoshikaati shiba, inoshikati shiba, amenantakarori oyantirejaniki ijina irootake ijaya ishibate impitasaatakeri, itsonkakeri pirioki, ari ikantiro ijina tsameketi ajataje abankoki aitaña aake shibajaniki abapajari.

Ikamantakeri meka ishaninkape ari ikanteetiriri ampitasaateri shibajaniki aashiteri kepiatsa aisotakeneri pirioki osheki iñaamatari shibajaniki iroyaari eiro apiyashitatsi ariirika ampitasaate, ikemakerira ishaninka imajeitanakero iriyori impitasaatantaro kepiatsa yoisotimaitari pirioki, yaantakari iriyori shibajanikipe, itsotyaanakaro meka ashaninka iyotanakero impitasaatantaro kepeatsa.

Meka ari okantakari iyotantakarori ashaninka yoinijantakero ampitasaatantyaari, areetaka meka birakocha iñaapaakeri jaoka ikantari ashaninka ikachaati/impitasaati, piyanaja meka birakochaka inampiki ikanti: Nobetsikeeta nairotsa jero katsirontsi inkachaatantyaari ashaninka ari ibetsikake nairotsa, jero katsirontsi, piyaaja meka yamajiro ibetsikakeri, yoinijaapajiri ashaninka, ipapaakeri timanake impitasaaro ashaninka, ipeakotanakaro iyepeatsate, yaitakeri iyotane ashaninka iroosati meka.

Ikoniijatantakari tsiyomentotsi

Perani ikanteeti intakaantanakarori acharineite, iriiperori kobintsaanti teema timatsi iyotashitiriri ikobintsatantari, inkenabeeteri kitaiteriki eiro ipiyashitatsi iramanapaaje iyobintsane, iro anintaacha ijina obabeetya ibatsa ikentayetiri ojime.

Iroompa tsiteniriki/chiteniriki te inkanteroji irijate intimashite tema tekatsi intsiyotyaari/irootyaar, iro kantimaitacha osheki aniitatsiri tsiteniriki piratsipe kemperi: samani, etini/ashoshi, maniro, kemari, iñaamabetari iro kantimaitacha tekatsi inkanteri.

Areetimotakari ikenkishiriaka ashaninka ¿Jaokampa nonkanteriri nontimashitantyaariri samani tsiteniriki? Ari ikantiro ijina: Ora pinchekeneri kaniri samani otsapikinta ayaniremashi, ari okantakero ochekakeneri kaniri otsapiki obantsiki iraotsitiki samani, abisake maba tsiteniri, ari amenajantiro oñaapaatiiro itsonkakero yobakaro kaniri ochekakeneriri, opiyaja okantapaakeri: Itsonkakero yobakaro kaniri nochekakeneriri, nochekanajiniri pashini, jaa kamatsatake ari nompokoshitaityaaro.

Pashini kitaiteri jatake incheke kompiroshi impankoshitantyaarori ochekane/oretane ijina, impankoshitakero, impankoshitakero, intsonkakero, ari iraaake meka oshi onkona, intikaakero osaikakera

ochekane kaniri, iro yobakeri okitamarotira onkona iramenakaakero, inkonijatantapakiari tsiteni samani, iñaantyaariri ashaninka intsitenitapaake irampaare samani, iraityaarikia inkenteri chekik, ari ikantakeri, yoiyaakeri ontsitenitanake, inkematyeeri impoimatapaake shikere, shikere, shikere, betsikanaka meka irajirikakero ichakopite, iroosati iramenakero okitamarotakera onkonaamashi, iñaantakiari inkisaatapaake samani, iraityaaro intsarianakero ibeane tsaarererere, cheki, tankore, tankore inkemantakiari shekirore, shekirore, iñaatyeeeri kamapaake.

Meka iraanakeri iroisotanakeri isamanite inkijanakeri jataji ibankoki impapaakero ijina, inkantapeero ora jeri samani nokentakeri, tinaanaka ijina onkotsijate nija ompityantyaariri ibiti samani, ompityaakeri ompityaakeri kiteni inkantanakia meka ontoteri aantyaarori isheito onkotsitimaityari ibatsa imposatanake obabeetaka.

Ari okantari iytantakarori ashaninka itimashitiri samani tsiteniriki/osaiteni, oinijaakeri iyenkishiriane/iyotane onkantyakia irobantyaari samani, tema samani te iraniineteji kitaiteriki, intani yaniiti tsiteniriki irootakekia meka yoinijaajiri ishaninkape jaoka inkanteriri intimashiteri samani.

Abisanake osamanitanake osarentsi, aretayetaka meka biraakocha anampitsitekika, yamenamintsatapaake meka jaoka akantari asaikajeiti anampitsiteki, paita ameyetari, paita abayetari, jaoka akantiriri antariri shimapee, aisati jaoka akantiriri aantayetariri ibatsape/piratsipe, iñaayetakero okarati ayoyetiri, meka birakochaka piyanaja inampiki yaitanakeero ayotane, kenkishiriapaaka meka paita ibetsikeri aotyaari/antsiyotyaari tsiteniriki.

Ikanti: Aribenobetsiketa tsiyomentotsi/ootamentotsi irootyaari tsiteniriki ariirika inkenabeete, meka ibetsikake irinterina aotyaari/antsiyotyaari, piyaja meka anampikika yamajiri, yoinijaapaakeeri ikameetsatimotakeri ashaninka yaitabakeri, timanake meka atsiyomento/aotamento ankashiyakayerori tsiteniri.

Tsiyomentotsika irootake ayotane inaabeta, yaitashitakeero birakocha, okantakota te ontimeji arori abetsikayetantyaarori irinterin.

CARTA DEMOCRÁTICA INTERAMERICANA

I La democracia y el sistema interamericano

Artículo 1

Los pueblos de América tienen derecho a la democracia y sus gobiernos la obligación de promoverla y defenderla. La democracia es esencial para el desarrollo social, político y económico de los pueblos de las Américas.

Artículo 2

El ejercicio efectivo de la democracia representativa es la base del estado de derecho y los regímenes constitucionales de los Estados Miembros de la Organización de los Estados Americanos. La democracia representativa se refuerza y profundiza con la participación permanente, ética y responsable de la ciudadanía en un marco de legalidad conforme al respectivo orden constitucional.

Artículo 3

Son elementos esenciales de la democracia representativa, entre otros, el respeto a los derechos humanos y las libertades fundamentales; el acceso al poder y su ejercicio con sujeción al estado de derecho; la celebración de elecciones periódicas, libres, justas y basadas en el sufragio universal y secreto como expresión de la soberanía del pueblo; el régimen plural de partidos y organizaciones políticas; y la separación e independencia de los poderes públicos.

Artículo 4

Son componentes fundamentales del ejercicio de la democracia la transparencia de las actividades gubernamentales, la probidad, la responsabilidad de los gobiernos en la gestión pública, el respeto por los derechos sociales y la libertad de expresión y de prensa. La subordinación constitucional de todas las instituciones del Estado a la autoridad civil legalmente constituida y el respeto al estado de derecho de todas las entidades y sectores de la sociedad son igualmente fundamentales para la democracia.

Artículo 5

El fortalecimiento de los partidos y de otras organizaciones políticas es prioritario para la democracia. Se deberá prestar atención especial a la problemática derivada de los altos costos de las campañas electorales y al establecimiento de un régimen equilibrado y transparente de financiación de sus actividades.

Artículo 6

La participación de la ciudadanía en las decisiones relativas a su propio desarrollo es un derecho y una responsabilidad. Es también una condición necesaria para el pleno y efectivo ejercicio de la democracia. Promover y fomentar diversas formas de participación fortalece la democracia.

II La democracia y los derechos humanos

Artículo 7

La democracia es indispensable para el ejercicio efectivo de las libertades fundamentales y los derechos humanos, en su carácter universal, indivisible e interdependiente, consagrados en las respectivas constituciones de los Estados y en los instrumentos interamericanos e internacionales de derechos humanos.

Artículo 8

Cualquier persona o grupo de personas que consideren que sus derechos humanos han sido violados pueden interponer denuncias o peticiones ante el sistema interamericano de promoción y protección de los derechos humanos conforme a los procedimientos establecidos en el mismo. Los Estados Miembros reafirman su intención de fortalecer el sistema interamericano de protección de los derechos humanos para la consolidación de la democracia en el Hemisferio.

Artículo 9

La eliminación de toda forma de discriminación, especialmente la discriminación de género, étnica y racial, y de las diversas formas de intolerancia, así como la promoción y protección de los derechos humanos de los pueblos indígenas y los migrantes y el respeto a la diversidad étnica, cultural y religiosa en las Américas, contribuyen al fortalecimiento de la democracia y la participación ciudadana.

Artículo 10

La promoción y el fortalecimiento de la democracia requieren el ejercicio pleno y eficaz de los derechos de los trabajadores y la aplicación de normas laborales básicas, tal como están consagradas en la Declaración de la Organización Internacional del Trabajo (OIT) relativa a los Principios y Derechos Fundamentales en el Trabajo y su Seguimiento, adoptada en 1998, así como en otras convenciones básicas afines de la OIT. La democracia se fortalece con el mejoramiento de las condiciones laborales y la calidad de vida de los trabajadores del Hemisferio.

III Democracia, desarrollo integral y combate a la pobreza

Artículo 11

La democracia y el desarrollo económico y social son interdependientes y se refuerzan mutuamente.

Artículo 12

La pobreza, el analfabetismo y los bajos niveles de desarrollo humano son factores que inciden negativamente en la consolidación de la democracia. Los Estados Miembros de la OEA se comprometen a adoptar y ejecutar todas las acciones necesarias para la creación de empleo productivo, la reducción de la pobreza y la erradicación de la pobreza extrema, teniendo en cuenta las diferentes realidades y condiciones económicas de los países del Hemisferio. Este compromiso común frente a los problemas del desarrollo y la pobreza también destaca la importancia de mantener los equilibrios macroeconómicos y el imperativo de fortalecer la cohesión social y la democracia.

Artículo 13

La promoción y observancia de los derechos económicos, sociales y culturales son consustanciales al desarrollo integral, al crecimiento económico con equidad y a la consolidación de la democracia en los Estados del Hemisferio.

Artículo 14

Los Estados Miembros acuerdan examinar periódicamente las acciones adoptadas y ejecutadas por la Organización encaminadas a fomentar el diálogo, la cooperación para el desarrollo integral y el combate a la pobreza en el Hemisferio, y tomar las medidas oportunas para promover estos objetivos.

Artículo 15

El ejercicio de la democracia facilita la preservación y el manejo adecuado del medio ambiente. Es esencial que los Estados del Hemisferio implementen políticas y estrategias de protección del medio ambiente, respetando los diversos tratados y convenciones, para lograr un desarrollo sostenible en beneficio de las futuras generaciones.

Artículo 16

La educación es clave para fortalecer las instituciones democráticas, promover el desarrollo del potencial humano y el alivio de la pobreza y fomentar un mayor entendimiento entre los pueblos. Para lograr estas metas, es esencial que una educación de calidad esté al alcance de todos, incluyendo a las niñas y las mujeres, los habitantes de las zonas rurales y las personas que pertenecen a las minorías.

IV Fortalecimiento y preservación de la institucionalidad democrática

Artículo 17

Cuando el gobierno de un Estado Miembro considere que está en riesgo su proceso político institucional democrático o su legítimo ejercicio del poder, podrá recurrir al Secretario General o al Consejo Permanente a fin de solicitar asistencia para el fortalecimiento y preservación de la institucionalidad democrática.

Artículo 18

Cuando en un Estado Miembro se produzcan situaciones que pudieran afectar el desarrollo del proceso político institucional democrático o el legítimo ejercicio del poder, el Secretario General o el Consejo Permanente podrá, con el consentimiento previo del gobierno afectado, disponer visitas y otras gestiones con la finalidad de hacer un análisis de la situación. El Secretario General elevará un informe al Consejo Permanente, y éste realizará una apreciación colectiva de la situación y, en caso necesario, podrá adoptar decisiones dirigidas a la preservación de la institucionalidad democrática y su fortalecimiento.

Artículo 19

Basado en los principios de la Carta de la OEA y con sujeción a sus normas, y en concordancia con la cláusula democrática contenida en la Declaración de la ciudad de Quebec, la ruptura del orden democrático o una alteración del orden constitucional que afecte gravemente el orden democrático en un Estado Miembro constituye, mientras persista, un obstáculo insuperable para la participación de su gobierno en las sesiones de la Asamblea General, de la Reunión de Consulta, de los Consejos de la Organización y de las conferencias especializadas, de las comisiones, grupos de trabajo y demás órganos de la Organización.

Artículo 20

En caso de que en un Estado Miembro se produzca una alteración del orden constitucional que afecte gravemente su orden democrático, cualquier Estado Miembro o el Secretario General podrá solicitar la convocatoria inmediata del Consejo Permanente para realizar una apreciación colectiva de la situación y adoptar las decisiones que estime conveniente. El Consejo Permanente, según la situación, podrá disponer la realización de las gestiones diplomáticas necesarias, incluidos los buenos oficios, para promover la normalización de la institucionalidad democrática. Si las gestiones diplomáticas resultaran infructuosas o si la urgencia del caso lo aconsejare, el Consejo Permanente convocará de inmediato un período extraordinario de sesiones de la Asamblea General para que ésta adopte las decisiones que estime apropiadas, incluyendo gestiones diplomáticas, conforme a la Carta de la Organización, el derecho internacional y las disposiciones de la presente Carta Democrática. Durante el proceso se realizarán las gestiones diplomáticas necesarias, incluidos los buenos oficios, para promover la normalización de la institucionalidad democrática.

Artículo 21

Cuando la Asamblea General, convocada a un período extraordinario de sesiones, constate que se ha producido la ruptura del orden democrático en un Estado Miembro y que las gestiones diplomáticas han sido infructuosas, conforme a la Carta de la OEA tomará la decisión de suspender a dicho Estado Miembro del ejercicio de su derecho de participación en la OEA con el voto afirmativo de los dos tercios de los Estados Miembros. La suspensión entrará en vigor de inmediato. El Estado Miembro que hubiera sido objeto de suspensión deberá continuar observando el cumplimiento de sus obligaciones como miembro de la Organización, en particular en materia de derechos humanos.

Adoptada la decisión de suspender a un gobierno, la Organización mantendrá sus gestiones diplomáticas para el restablecimiento de la democracia en el Estado Miembro afectado.

Artículo 22

Una vez superada la situación que motivó la suspensión, cualquier Estado Miembro o el Secretario General podrá proponer a la Asamblea General el levantamiento de la suspensión. Esta decisión se adoptará por el voto de los dos tercios de los Estados Miembros, de acuerdo con la Carta de la OEA.

V La democracia y las misiones de observación electoral

Artículo 23

Los Estados Miembros son los responsables de organizar, llevar a cabo y garantizar procesos electorales libres y justos. Los Estados Miembros, en ejercicio de su soberanía, podrán solicitar a la OEA asesoramiento o asistencia para el fortalecimiento y desarrollo de sus instituciones y procesos electorales, incluido el envío de misiones preliminares para ese propósito.

Artículo 24

Las misiones de observación electoral se llevarán a cabo por solicitud del Estado Miembro interesado. Con tal finalidad, el gobierno de dicho Estado y el Secretario General celebrarán un convenio que determine el alcance y la cobertura de la misión de observación electoral de que se trate. El Estado Miembro deberá garantizar las condiciones de seguridad, libre acceso a la información y amplia cooperación con la misión de observación electoral. Las misiones de observación electoral se realizarán de conformidad con los principios y normas de la OEA. La Organización deberá asegurar la eficacia e independencia de estas misiones, para lo cual se las dotará de los recursos necesarios. Las mismas se realizarán de forma objetiva, imparcial y transparente, y con la capacidad técnica apropiada. Las misiones de observación electoral presentarán oportunamente al Consejo Permanente, a través de la Secretaría General, los informes sobre sus actividades.

Artículo 25

Las misiones de observación electoral deberán informar al Consejo Permanente, a través de la Secretaría General, si no existiesen las condiciones necesarias para la realización de elecciones libres y justas. La OEA podrá enviar, con el acuerdo del Estado interesado, misiones especiales a fin de contribuir a crear o mejorar dichas condiciones.

VI Promoción de la cultura democrática

Artículo 26

La OEA continuará desarrollando programas y actividades dirigidos a promover los principios y prácticas democráticas y fortalecer la cultura democrática en el Hemisferio, considerando que la democracia es un sistema de vida fundado en la libertad y el mejoramiento económico, social y cultural de los pueblos. La OEA mantendrá consultas y cooperación continua con los Estados Miembros, tomando en cuenta los aportes de organizaciones de la sociedad civil que trabajen en esos ámbitos.

Artículo 27

Los programas y actividades se dirigirán a promover la gobernabilidad, la buena gestión, los valores democráticos y el fortalecimiento de la institucionalidad política y de las organizaciones de la sociedad civil. Se prestará atención especial al desarrollo de programas y actividades para la educación de la niñez y la juventud como forma de asegurar la permanencia de los valores democráticos, incluidas la libertad y la justicia social.

Artículo 28

Los Estados promoverán la plena e igualitaria participación de la mujer en las estructuras políticas de sus respectivos países como elemento fundamental para la promoción y ejercicio de la cultura democrática.

Banco del Libro

INSTITUCIÓN EDUCATIVA:								
DEPARTAMENTO:				PROVINCIA:				
DISTRITO:								
Año	Grado	Sección	Nombres y apellidos del alumno	Código*	Condición del libro ^			
					Recibí	Firma del Padre	Entregué	Firma del Padre

* Código = Número de orden del alumno Condición del libro:

- A = Nuevo, completo, limpio, sin deterioro.
 B = Completo, se puede borrar algunas marcas, sin deterioro.
 C = Con marcas que no salen y con deterioros subsanables.
 D = Inutilizable, requiere reposición.

¿Cómo cuido y limpio mis libros?

- Forro mi libro con plástico o papel y le coloco una etiqueta.
- Limpio mi libro con una franela.
- Uso mi libro con las manos limpias y en lugares apropiados.
- Realizo las actividades en un cuaderno u hojas de trabajo, sin rayar ni escribir en mi libro.
- Evito doblar las puntas y que se manche con líquidos o dulces.

¡Cuido los libros porque otro niño los utilizará el próximo año!

SÍMBOLOS DE LA PATRIA

BANDERA

CORO DEL HIMNO NACIONAL

ESCUDO

Declaración Universal de los Derechos Humanos

El 10 de diciembre de 1948, la Asamblea General de las Naciones Unidas aprobó y proclamó la Declaración Universal de Derechos Humanos, cuyos artículos figuran a continuación:

Artículo 1.- Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos y (...) deben comportarse fraternalmente los unos con los otros.

Artículo 2.- Toda persona tiene todos los derechos y libertades proclamados en esta Declaración, sin distinción alguna de raza, color, sexo, idioma, religión, opinión política o de cualquier otra índole, origen nacional o social, posición económica, nacimiento o cualquier otra condición. Además, no se hará distinción alguna fundada en la condición política, jurídica o internacional del país o territorio de cuya jurisdicción dependa una persona (...).

Artículo 3.- Todo individuo tiene derecho a la vida, a la libertad y a la seguridad de su persona.

Artículo 4.- Nadie estará sometido a esclavitud ni a servidumbre; la esclavitud y la trata de esclavos están prohibidas en todas sus formas.

Artículo 5.- Nadie será sometido a torturas ni a penas o tratos crueles, inhumanos o degradantes.

Artículo 6.- Todo ser humano tiene derecho, en todas partes, al reconocimiento de su personalidad jurídica.

Artículo 7.- Todos son iguales ante la ley y tienen, sin distinción, derecho a igual protección de la ley. Todos tienen derecho a igual protección contra toda discriminación que infrinja esta Declaración (...).

Artículo 8.- Toda persona tiene derecho a un recurso efectivo, ante los tribunales nacionales competentes, que la ampare contra actos que violen sus derechos fundamentales (...).

Artículo 9.- Nadie podrá ser arbitrariamente detenido, preso ni desterrado.

Artículo 10.- Toda persona tiene derecho, en condiciones de plena igualdad, a ser oída públicamente y con justicia por un tribunal independiente e imparcial, para la determinación de sus derechos y obligaciones o para el examen de cualquier acusación contra ella en materia penal.

Artículo 11.-

1. Toda persona acusada de delito tiene derecho a que se presuma su inocencia mientras no se pruebe su culpabilidad (...).

2. Nadie será condenado por actos u omisiones que en el momento de cometerse no fueron delictivos según el Derecho nacional o internacional. Tampoco se impondrá pena más grave que la aplicable en el momento de la comisión del delito.

Artículo 12.- Nadie será objeto de injerencias arbitrarias en su vida privada, su familia, su domicilio o su correspondencia, ni de ataques a su honra o a su reputación. Toda persona tiene derecho a la protección de la ley contra tales injerencias o ataques.

Artículo 13.-

1. Toda persona tiene derecho a circular libremente y a elegir su residencia en el territorio de un Estado.

2. Toda persona tiene derecho a salir de cualquier país, incluso del propio, y a regresar a su país.

Artículo 14.-

1. En caso de persecución, toda persona tiene derecho a buscar asilo, y a disfrutar de él, en cualquier país.

2. Este derecho no podrá ser invocado contra una acción judicial realmente originada por delitos comunes o por actos opuestos a los propósitos y principios de las Naciones Unidas.

Artículo 15.-

1. Toda persona tiene derecho a una nacionalidad.

2. A nadie se privará arbitrariamente de su nacionalidad ni del derecho a cambiar de nacionalidad.

Artículo 16.-

1. Los hombres y las mujeres, a partir de la edad núbil, tienen derecho, sin restricción alguna por motivos de raza, nacionalidad o religión, a casarse y fundar una familia (...).

2. Sólo mediante libre y pleno consentimiento de los futuros esposos podrá contraerse el matrimonio.

3. La familia es el elemento natural y fundamental de la sociedad y tiene derecho a la protección de la sociedad y del Estado.

Artículo 17.-

1. Toda persona tiene derecho a la propiedad, individual y colectivamente.

2. Nadie será privado arbitrariamente de su propiedad.

Artículo 18.- Toda persona tiene derecho a la libertad de pensamiento, de conciencia y de religión (...).

Artículo 19.- Todo individuo tiene derecho a la libertad de opinión y de expresión (...).

Artículo 20.-

1. Toda persona tiene derecho a la libertad de reunión y de asociación pacíficas.

2. Nadie podrá ser obligado a pertenecer a una asociación.

Artículo 21.-

1. Toda persona tiene derecho a participar en el gobierno de su país, directamente o por medio de representantes libremente escogidos.

2. Toda persona tiene el derecho de acceso, en condiciones de igualdad, a las funciones públicas de su país.

3. La voluntad del pueblo es la base de la autoridad del poder público; esta voluntad se expresará mediante elecciones auténticas que habrán de celebrarse periódicamente, por sufragio universal e igual y por voto secreto u otro procedimiento equivalente que garantice la libertad del voto.

Artículo 22.- Toda persona (...) tiene derecho a la seguridad social, y a obtener (...) habida cuenta de la organización y los recursos de cada Estado, la satisfacción de los derechos económicos, sociales y culturales, indispensables a su dignidad y al libre desarrollo de su personalidad.

Artículo 23.-

1. Toda persona tiene derecho al trabajo, a la libre elección de su trabajo, a condiciones equitativas y satisfactorias de trabajo y a la protección contra el desempleo.

2. Toda persona tiene derecho, sin discriminación alguna, a igual salario por trabajo igual.

3. Toda persona que trabaja tiene derecho a una remuneración equitativa y satisfactoria, que le asegure, así como a su familia, una existencia conforme a la dignidad humana y que será completada, en caso necesario, por cualesquiera otros medios de protección social.

4. Toda persona tiene derecho a fundar sindicatos y a sindicarse para la defensa de sus intereses.

Artículo 24.- Toda persona tiene derecho al descanso, al disfrute del tiempo libre, a una limitación razonable de la duración del trabajo y a vacaciones periódicas pagadas.

Artículo 25.-

1. Toda persona tiene derecho a un nivel de vida adecuado que le asegure, así como a su familia, la salud y el bienestar, y en especial la alimentación, el vestido, la vivienda, la asistencia médica y los servicios sociales necesarios; tiene asimismo derecho a los seguros en caso de desempleo, enfermedad, invalidez, vejez u otros casos de pérdida de sus medios de subsistencia por circunstancias independientes de su voluntad.

2. La maternidad y la infancia tienen derecho a cuidados y asistencia especiales. Todos los niños, nacidos de matrimonio o fuera de matrimonio, tienen derecho a igual protección social.

Artículo 26.-

1. Toda persona tiene derecho a la educación. La educación debe ser gratuita, al menos en lo concerniente a la instrucción elemental y fundamental. La instrucción elemental será obligatoria. La instrucción técnica y profesional habrá de ser generalizada; el acceso a los estudios superiores será igual para todos, en función de los méritos respectivos.

2. La educación tendrá por objeto el pleno desarrollo de la personalidad humana y el fortalecimiento del respeto a los derechos humanos y a las libertades fundamentales; favorecerá la comprensión, la tolerancia y la amistad entre todas las naciones y todos los grupos étnicos o religiosos; y promoverá el desarrollo de las actividades de las Naciones Unidas para el mantenimiento de la paz.

3. Los padres tendrán derecho preferente a escoger el tipo de educación que habrá de darse a sus hijos.

Artículo 27.-

1. Toda persona tiene derecho a tomar parte libremente en la vida cultural de la comunidad, a gozar de las artes y a participar en el progreso científico y en los beneficios que de él resulten.

2. Toda persona tiene derecho a la protección de los intereses morales y materiales que le correspondan por razón de las producciones científicas, literarias o artísticas de que sea autora.

Artículo 28.- Toda persona tiene derecho a que se establezca un orden social e internacional en el que los derechos y libertades proclamados en esta Declaración se hagan plenamente efectivos.

Artículo 29.-

1. Toda persona tiene deberes respecto a la comunidad (...).

2. En el ejercicio de sus derechos y en el disfrute de sus libertades, toda persona estará solamente sujeta a las limitaciones establecidas por la ley con el único fin de asegurar el reconocimiento y el respeto de los derechos y libertades de los demás, y de satisfacer las justas exigencias de la moral, del orden público y del bienestar general en una sociedad democrática.

3. Estos derechos y libertades no podrán, en ningún caso, ser ejercidos en oposición a los propósitos y principios de las Naciones Unidas.

Artículo 30.- Nada en esta Declaración podrá interpretarse en el sentido de que confiere derecho alguno al Estado, a un grupo o a una persona, para emprender y desarrollar actividades (...) tendientes a la supresión de cualquiera de los derechos y libertades proclamados en esta Declaración.

**“DISTRIBUIDO GRATUITAMENTE POR EL MINISTERIO DE EDUCACIÓN
PROHIBIDA SU VENTA”**